

444

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕ ΤΙΤΛΟ «ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ Ν. 4387/2016, ΜΕΤΡΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΩΝ, ΜΕΤΡΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ, ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ 2018-2021 ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ»

ΜΕΡΟΣ Α΄

«Συνταξιοδοτικές διατάξεις Δημοσίου, τροποποίηση διατάξεων του ν. 4387/2016 και μέτρα κοινωνικής στήριξης»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

«Συνταξιοδοτικές διατάξεις Δημοσίου»

Άρθρο 1

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 4387/2016 για τις συντάξεις Δημοσίου

1. Η παρ. 2 του άρθρου 10 του ν. 4387/2016 (Α΄85), αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Για όσους λαμβάνουν σύνταξη μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, καθώς και για τα πρόσωπα της περίπτ. α΄ της παρ. 1 του άρθρου 6, η οικογενειακή παροχή εξακολουθεί, έως 31.12.2018, να συγκαταβάλλεται με τη σύνταξη, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις, όπως αυτές ίσχυαν μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος. Από 1.1.2019 και εφεξής καταβάλλεται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 1. Η περίπτ. ε΄ της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4024/2011 (Α΄ 226) δεν έχει εφαρμογή στα πρόσωπα των περιπτ. β΄ και γ΄ της παρ. 1 του άρθρου 6 του παρόντος.».

2. Η περίπτ. β΄ της παρ. 2 του άρθρου 14 του ν. 4387/2016 αντικαθίσταται ως εξής:

«β. Από την 1.1.2019, αν το καταβαλλόμενο ποσό των συντάξεων αυτών είναι μεγαλύτερο από αυτό που προκύπτει από τον υπολογισμό τους βάσει της παρ. 1, το υπερβάλλον ποσό περικόπτεται. Το ποσό που περικόπτεται κατά τα ανωτέρω δεν

μπορεί να υπερβαίνει το 18% της καταβαλλόμενης κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος κύριας σύνταξης του δικαιούχου. Αν, μετά την εφαρμογή της ρύθμισης του ανωτέρω εδαφίου, το καταβαλλόμενο ποσό των συντάξεων είναι μεγαλύτερο από αυτό που προκύπτει από τον υπολογισμό τους βάσει της παρ. 1, το επιπλέον ποσό εξακολουθεί να καταβάλλεται στον δικαιούχο ως προσωπική διαφορά, συμψηφιζόμενο κατ' έτος και μέχρι την πλήρη εξάλειψή του με την εκάστοτε αναπροσαρμογή των συντάξεων, όπως αυτή προκύπτει κατ' εφαρμογή της παρ. 3.».

3. Στην παρ. 2 του άρθρου 14 του ν. 4387/2016 προστίθενται περιπτ. γ' και δ' ως εξής:

«γ. Αν το καταβαλλόμενο ποσό των συντάξεων είναι μικρότερο από αυτό που προκύπτει από τον υπολογισμό τους βάσει της παρ. 1, τότε αυτό προσαυξάνεται, από την 1.1.2019, κατά 1/5 της διαφοράς σταδιακά και ισόποσα εντός πέντε ετών.

δ. Τα στοιχεία που προκύπτουν από τις περ. β' και γ' αποτυπώνονται από την 1.1.2018 για κάθε ασφαλισμένο στο οικείο πληροφοριακό σύστημα.».

4. Η περίπτ. α' της παρ. 3 του άρθρου 14 του ν. 4387/2016 τροποποιείται ως εξής:

«α. Το συνολικό ποσό της σύνταξης που καταβάλλεται μετά τη θέση σε ισχύ του παρόντος αυξάνεται, από την 1.1.2022 κατ' έτος με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης με βάση συντελεστή που διαμορφώνεται κατά 50% από τη μεταβολή του ΑΕΠ και κατά 50% από τη μεταβολή του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή του προηγούμενου έτους και δεν υπερβαίνει την ετήσια μεταβολή του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

«Τροποποίηση διατάξεων του ν. 4387/2016 και μέτρα κοινωνικής στήριξης»

Άρθρο 2

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 4387/2016 για τις συντάξεις ασφαλιστικών φορέων

1. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 27 του ν. 4387/2016 αντικαθίσταται ως εξής:

«Για όσους λαμβάνουν σύνταξη μέχρι την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, το επίδομα συζύγου εξακολουθεί να συγκαταβάλλεται με τη σύνταξη σύμφωνα με τις καταστατικές διατάξεις έως 31.12.2018. Από την 1-1-2019 και εντεύθεν καταβάλλεται παροχή κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 10 παρ. 1 του παρόντος.».

2. Στο άρθρο 96 του ν. 4387/2016 προστίθεται, από τότε που ίσχυσε, παράγραφος 7 ως εξής:

«7. Από 1.1.2019 και εντεύθεν, η καταβαλλόμενη κατά την ημερομηνία αυτή επικουρική σύνταξη, εφόσον υπερβαίνει το ποσό που προκύπτει μετά τον επανυπολογισμό της σύμφωνα με τις ρυθμίσεις της παρ. 4 και της Υπουργικής Απόφασης της παρ. 6 του παρόντος, αναπροσαρμόζεται στο ύψος της επανυπολογισθείσας. Σε καμία περίπτωση δεν επιτρέπεται μετά την ως άνω αναπροσαρμογή το ποσό της επικουρικής σύνταξης να μειωθεί σε ποσοστό μεγαλύτερο του 18% του καταβαλλόμενου κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος ποσού επικουρικής σύνταξης.».

3. Στο τέλος της παρ. 2 του άρθρου 94 του ν. 4387/2016 προστίθεται εδάφιο ως εξής: «Οι ανωτέρω προσωπικές διαφορές καταβάλλονται έως 31.12.2018.».

Άρθρο 3

Επίδομα Στέγασης

1. Το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης θεσπίζει Επίδομα Στέγασης για έως και εξακόσιες χιλιάδες (600.000) νοικοκυριά που διαμένουν σε μισθωμένη κατοικία ή επιβαρύνονται με το κόστος εξυπηρέτησης στεγαστικού δανείου πρώτης κατοικίας. Για τον καθορισμό των νοικοκυριών εφαρμόζονται οι περ. α' και β' της παρ. 2 του άρθρου 235 του ν. 4389/2016 (Α' 94).

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Εσωτερικών, που εκδίδεται κατόπιν της έκδοσης της απόφασης της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 15, ρυθμίζονται (α) το

ατομικό εισοδηματικό όριο για τη χορήγηση του επιδόματος, το οποίο δεν μπορεί να ξεπερνά τα εννιά χιλιάδες εξακόσια (9.600) ευρώ, τα περιουσιακά κριτήρια και κάθε άλλη προϋπόθεση που πρέπει να πληρούν οι δικαιούχοι, (β) το ακριβές ποσό του επιδόματος και το ανώτατο ύψος αυτού, (γ) άλλες προϋποθέσεις, τα αναγκαία δικαιολογητικά και το αρμόδιο όργανο που απονέμει το επίδομα, (δ), η διαδικασία, ο τρόπος και ο χρόνος χορήγησης του επιδόματος και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

3. Οι δαπάνες για τη χορήγηση του επιδόματος καλύπτονται από πιστώσεις του τακτικού προϋπολογισμού του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης συνολικού ύψους έως και εξακοσίων (600) εκατομμυρίων ευρώ κατ' έτος.

Άρθρο 4

Πρόγραμμα «βρεφονηπιακή φροντίδα»

1. α. Το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης συντονίζει, εποπτεύει και επεκτείνει πρόγραμμα εθνικής εμβέλειας, υπό τον τίτλο «Βρεφονηπιακή Φροντίδα» (Πρόγραμμα).
- β. Το Πρόγραμμα έχει ως αντικείμενο την επιδότηση της ίδρυσης, της εξεύρεσης και διαμόρφωσης εγκαταστάσεων και της προμήθειας εξοπλισμού νέων μονάδων βρεφικών, παιδικών ή βρεφονηπιακών σταθμών ή της επέκτασης και εκσυγχρονισμού των υφιστάμενων μονάδων από δημοτικές επιχειρήσεις, διαδημοτικές επιχειρήσεις, ενώσεις δημοτικών επιχειρήσεων και φορείς κοινωνικής οικονομίας (ΚΟΙΣΠΕ-Κοινωνικοί Συνεταιρισμοί Περιορισμένης Ευθύνης και ΚΟΙΝΣΕΠ-Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις) συνολικής δυναμικότητας έως και σαράντα πέντε χιλιάδων (45.000) θέσεων.
- γ. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Οικονομικών, που εκδίδεται κατόπιν της έκδοσης της απόφασης της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 15, καθορίζονται: (α) Τα κριτήρια επιδότησης των υπαγομένων δομών και η επιλεξιμότητα αυτών, (β) Η προθεσμία και η διαδικασία υποβολής και κρίσης των σχετικών αιτημάτων των

ενδιαφερομένων, (γ) Οι προϋποθέσεις, η διαδικασία καταβολής της επιδότησης και η ανάθεση αυτών σε τυχόν ενδιάμεσο φορέα, (δ) Οι διαδικασίες ελέγχου, οι επιβαλλόμενες κυρώσεις σε περίπτωση μη τήρησης των όρων καταβολής της επιδότησης καθώς και οι διαδικασίες ανάκτησης των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών και (ε) κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την υλοποίηση του Προγράμματος.

2. α. Για τις δαπάνες του Προγράμματος, καθώς και για την επιδότηση της φιλοξενίας και φροντίδας στις μονάδες της περ. β' της παρ. 1, διατίθενται πιστώσεις ύψους έως και εκατόν πενήντα (150) εκατομμυρίων ευρώ κατ' έτος από τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

β. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομίας και Ανάπτυξης, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Οικονομικών, που εκδίδεται κατόπιν της έκδοσης της απόφασης της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 15, καθορίζονται: (α) τα εισοδηματικά και περιουσιακά κριτήρια και οι λοιπές προϋποθέσεις που πρέπει να συντρέχουν στο πρόσωπο των ωφελουμένων, (β) το ακριβές ποσό επιδότησης ανά παιδί, (γ) οι προϋποθέσεις, τα δικαιολογητικά, και ο φορέας απονομής της επιδότησης, (δ) η διαδικασία, ο χρόνος και ο τρόπος καταβολής της επιδότησης και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της περ. α'.

Άρθρο 5

Πρόγραμμα «Σχολικά γεύματα»

1. Το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης συντονίζει, εποπτεύει και επεκτείνει διατροφικό πρόγραμμα εθνικής εμβέλειας υπό τον τίτλο «Σχολικά Γεύματα» (Πρόγραμμα) στην υποχρεωτική Δημόσια εκπαίδευση.

2. Το Πρόγραμμα έχει ως αντικείμενο την εξυπηρέτηση αναγκών σίτισης μαθητών σχολικών μονάδων της υποχρεωτικής Δημόσιας εκπαίδευσης με την κατάρτιση δημοσίων συμβάσεων, σύμφωνα με τα άρθρα 107-110 του ν. 4412/2016 (Α' 147).

3. Η εφαρμογή του Προγράμματος τελεί υπό την εποπτεία και τον έλεγχο της Διεύθυνσης Καταπολέμησης της Φτώχειας της Γενικής Διεύθυνσης Πρόνοιας του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.
4. Οι συμβάσεις με αντικείμενο τη δωρεάν παροχή σχολικών γευμάτων του Προγράμματος προκηρύσσονται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Οι προδιαγραφές, οι γενικοί κανόνες, τα κριτήρια αξιολόγησης και κάθε αναγκαία διαδικασία και λεπτομέρεια υλοποίησης του Προγράμματος ορίζονται στην προκήρυξη της παρούσας παραγράφου.
5. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, που εκδίδεται κατόπιν της έκδοσης της απόφασης της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 15, καθορίζεται η επιλογή των γεωγραφικών περιοχών εφαρμογής του προγράμματος με βάση τα ποσοστά ανεργίας, πληθυσμού σε κίνδυνο φτώχειας ή σε κοινωνικό αποκλεισμό και κάθε θέμα σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος.
6. Οι δαπάνες για τις δράσεις του Προγράμματος καλύπτονται από πιστώσεις του τακτικού προϋπολογισμού του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης συνολικού ύψους έως και εκατόν ενενήντα (190) εκατομμυρίων ευρώ κατ' έτος.

Άρθρο 6

Επίδομα παιδιού

1. Οι διαθέσιμες πιστώσεις του Ενιαίου Επιδόματος Στήριξης Τέκνων, όπως αυτό προβλέπεται στην υποπαρ. ΙΑ.2 του ν. 4093/2012 (Α'222), αυξάνονται έως και διακόσια εξήντα (260) εκατομμύρια ευρώ. Οι σχετικές πιστώσεις εγγράφονται στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.
2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Οικονομικών, που εκδίδεται κατόπιν της έκδοσης της απόφασης της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 15, ρυθμίζονται: (α) Τα

περιουσιακά/εισοδηματικά κριτήρια και οι κατηγορίες των δικαιούχων, (β) Τα κριτήρια διαμονής, (γ) Τα αρμόδια για την αναγνώριση και την καταβολή του επιδόματος όργανα, (δ) Η διαδικασία και οι προϋποθέσεις χορήγησης του επιδόματος, (ε) Τα απαραίτητα δικαιολογητικά για την αναγνώριση των δικαιούχων, (στ) Το ύψος του καταβλητέου επιδόματος ανά κατηγορία δικαιούχων, όπως αυτό διαμορφώνεται κατόπιν της προβλεπόμενης στην παράγραφο 1 αύξησης των σχετικών πιστώσεων, καθώς (ζ) και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 7

Μέτρα ενίσχυσης της εργασίας

1. Με σκοπό την ενίσχυση και την τόνωση της αγοράς εργασίας, πλέον των συντρεχόντων προγραμμάτων απασχόλησης, τίθενται σε ισχύ προγράμματα εργασίας στοχευμένων ομάδων ανέργων εγγεγραμμένων στα μητρώα του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.), τα οποία καταρτίζονται μετά από γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου του Ο.Α.Ε.Δ. με κοινές αποφάσεις των υπουργών που ορίζονται από την κείμενη νομοθεσία ως συναρμόδιοι για κάθε πρόγραμμα.
2. Τα ως άνω προγράμματα μπορούν να έχουν ως αντικείμενο μία ή περισσότερες από τις κατωτέρω δράσεις:
  - α) Προγράμματα εύρεσης εργασίας, συμβουλευτικής και καθοδήγησης.
  - β) Επέκταση του προγράμματος «Εγγύηση για τη νεολαία» με έμφαση στους νέους που βρίσκονται εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης ή κατάρτισης.
  - γ) Προγράμματα απόκτησης εργασιακής εμπειρίας μέσω κατάρτισης και πρακτικής άσκησης, με έμφαση στον ιδιωτικό τομέα, τα οποία θα συνοδεύονται από την απαραίτητη πιστοποίηση των αποκτούμενων δεξιοτήτων.
  - δ) Προγράμματα κοινωφελούς εργασίας με έμφαση στην αναβάθμιση δεξιοτήτων, προσανατολισμένα στην επανένταξη ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, στοχεύοντας ιδίως τους δικαιούχους του Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης (ΚΕΑ).

3. Για τα παραπάνω προγράμματα εργασίας ο Ο.Α.Ε.Δ. επιχορηγείται από πόρους του τακτικού προϋπολογισμού του Υπουργείου Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης με μεταφορά πίστωσης συνολικού ύψους έως και διακοσίων εξήντα (260) εκατομμυρίων ευρώ κατ' έτος.

Άρθρο 8

Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων

Από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων διατίθεται συνολικό ποσό έως και τριακοσίων (300) εκατομμυρίων ευρώ κατ' έτος, με ισόποσο επιπρόσθετο όριο στο εθνικό σκέλος του ΠΔΕ για τη χρηματοδότηση δράσεων των καθεστώτων ενισχύσεων του ν. 4399/2016 (Α' 117), έργων υποδομής στον τομέα της αγροτικής παραγωγής και έργων ενεργειακής εξοικονόμησης και αναβάθμισης στον τομέα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και της Βιομηχανίας.

Άρθρο 9

Μείωση συμμετοχής στη φαρμακευτική δαπάνη

1. Για τα πρόσωπα με φορολογητέο εισόδημα έως και χίλια διακόσια (1.200) ευρώ που δικαιούνται αποζημίωση της φαρμακευτικής τους δαπάνης από τον ΕΟΠΥΥ και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης και στα οποία δεν εφαρμόζονται άλλες διατάξεις περί μηδενικής συμμετοχής στην φαρμακευτική δαπάνη, συμπεριλαμβανομένου του άρθρου τριακοστού πρώτου του ν. 4411/2016 (Α' 142), του άρθρου 38 του ν. 4025/2011 (Α' 228) και του άρθρου 33 του ν. 4368/2016 (Α' 21), καθώς και των κανονιστικών πράξεων που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση αυτών, καθορίζεται, με βάση εισοδηματικά κριτήρια, πλήρης απαλλαγή ή έκπτωση στο ποσοστό συμμετοχής τους στις δαπάνες φαρμακευτικής περίθαλψης.
2. Η επιπλέον δαπάνη έως και διακοσίων σαράντα (240) εκατομμυρίων ευρώ, που προκύπτει για τον ΕΟΠΥΥ από την εφαρμογή του παρόντος, βαρύνει τις πιστώσεις

του προϋπολογισμού του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, το οποίο και υποχρεούται να την αποδίδει προς τον ΕΟΠΥΥ.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Οικονομικών, που εκδίδεται κατόπιν της έκδοσης της απόφασης της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 15, ρυθμίζονται ειδικότερα οι όροι και οι προϋποθέσεις, οι ακριβείς εκπώσεις στο ποσοστό συμμετοχής στις δαπάνες φαρμακευτικής περίθαλψης, η απαιτούμενη διοικητική διαδικασία, η τήρηση των ηλεκτρονικών μητρώων, η διαδικασία απόδοσης της δαπάνης που προκύπτει από την εφαρμογή του παρόντος από το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης προς τον ΕΟΠΥΥ και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 10

Τροποποιήσεις στις μειώσεις φόρου του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 16 του ν. 4172/2013 (Α' 167) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Ο φόρος που προκύπτει κατά την εφαρμογή του άρθρου 15 μειώνεται κατά το ποσό των χιλίων διακοσίων πενήντα (1.250) ευρώ για το φορολογούμενο χωρίς εξαρτώμενα τέκνα, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 11, όταν το φορολογητέο εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες και συντάξεις δεν υπερβαίνει το ποσό των είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ. Η μείωση του φόρου ανέρχεται σε χίλια τριακόσια (1.300) ευρώ για το φορολογούμενο με ένα (1) εξαρτώμενο τέκνο, σε χίλια τριακόσια πενήντα (1.350) ευρώ για δύο (2) εξαρτώμενα τέκνα και σε χίλια τετρακόσια πενήντα (1.450) ευρώ για τρία (3) εξαρτώμενα τέκνα και άνω. Εάν το ποσό του φόρου είναι μικρότερο των ποσών αυτών, η μείωση του φόρου περιορίζεται στο ποσό του αναλογούντος φόρου».

2. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου ισχύουν για εισοδήματα που αποκτώνται στα φορολογικά έτη που αρχίζουν από την 1.1.2020 και εφεξής.

Άρθρο 11**Τροποποιήσεις στον Ενιαίο Φόρο Ιδιοκτησίας Ακινήτων**

1. α. Στο άρθρο 7 του ν. 4223/2013 (Α' 287) μετά την παρ. 3 προστίθεται παρ. 4 ως εξής:

«4. Όταν το συνολικό ποσό του ΕΝ.Φ.Ι.Α., όπως προσδιορίζεται με βάση τα άρθρα 4 και 5, δεν υπερβαίνει τα επτακόσια (700) ευρώ χορηγείται μείωση αυτού κατά ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%), η οποία δεν μπορεί να υπερβεί τα εβδομήντα (70) ευρώ. Στις περιπτώσεις των δικαιούχων της έκπτωσης της παραγράφου 1, το όριο των επτακοσίων (700) ευρώ διπλασιάζεται».

β. Η παρ. 4 του άρθρου 7 του ν. 4223/2013 αναριθμείται σε 5.

Άρθρο 12**Τροποποιήσεις στην Κλίμακα Φορολογίας Εισοδήματος Φυσικών Προσώπων.**

1. Η παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 4172/2013 (Α' 167) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Το φορολογητέο εισόδημα από μισθωτή εργασία και συντάξεις υποβάλλεται σε φόρο, σύμφωνα με την ακόλουθη κλίμακα:

Εισόδημα (Μισθοί, Συντάξεις, Επιχ. Δραστηριότητα)		
Εισόδημα από(ευρώ)	Εισόδημα έως(ευρώ)	Φορ. Συντελεστής
0	20.000	20%
20.000,01	30.000	29%
30.000,01	40.000	37%
>=40000,01		45%

Άρθρο 13**Τροποποιήσεις στην Ειδική Εισφορά Αλληλεγγύης του ν. 4172/2013**

1. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 43 Α του ν. 4172/2013 (Α' 167) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Επιβάλλεται ειδική εισφορά αλληλεγγύης στα εισοδήματα άνω των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ των φυσικών προσώπων ή σχολάζουσας κληρονομιάς.»

2. Η παρ. 3 του άρθρου 43 Α του ν. 4172/2013 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Η ειδική εισφορά αλληλεγγύης, που επιβάλλεται στο συνολικό καθαρό εισόδημα της παρ. 1 υπολογίζεται με την ακόλουθη κλίμακα:

Ειδική Εισφορά Αλληλεγγύης		
Εισόδημα από(ευρώ)	Εισόδημα έως(ευρώ)	Συντελεστής
0	30.000	0%
30.000,01	40.000	2,00%
40.000,01	65.000	5,00%
65.000,01	220.000	9,00%
>220.000		10,00%

Άρθρο 14**Τροποποιήσεις στους συντελεστές φορολογίας εισοδήματος του άρθρου 58 του ν. 4172/2013**

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 58 του ν. 4172/2013 (Α' 167) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. α) Τα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα που αποκτούν τα νομικά πρόσωπα και οι νομικές οντότητες που τηρούν διπλογραφικά βιβλία, καθώς και τα νομικά πρόσωπα της περίπτ. γ' του άρθρου 45 που τηρούν απλογραφικά φορολογούνται με συντελεστή είκοσι έξι τοις εκατό (26%), εξαιρουμένων των πιστωτικών ιδρυμάτων της περίπτωσης β. Τα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα που αποκτούν οι υπόχρεοι των περιπτ. β', δ', ε', στ' και ζ' του άρθρου 45 που τηρούν απλογραφικά βιβλία φορολογούνται με συντελεστή είκοσι έξι τοις εκατό (26%).

β) Τα πιστωτικά ιδρύματα της περίπτωσης 1 της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του ν. 4261/2014 φορολογούνται με συντελεστή είκοσι εννέα τοις εκατό (29%)».

Άρθρο 15

1. α. Οι διατάξεις των άρθρων 3-9 και 11-14 τίθενται σε εφαρμογή από 1.1.2019 και από 1.1.2020 αντιστοίχως, υπό την προϋπόθεση και στο βαθμό που, σύμφωνα με εκτίμηση του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας και τις ελληνικές αρχές, στο πλαίσιο της τελικής αξιολόγησης του Προγράμματος Οικονομικής Προσαρμογής, δεν προκαλείται απόκλιση από τους μεσοπρόθεσμους δημοσιονομικούς στόχους, όπως αυτοί καθορίζονται στο ως άνω Πρόγραμμα. Ο Υπουργός Οικονομικών δημοσιεύει στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ανακοίνωση, στην οποία περιέχονται τα συμπεράσματα της ανωτέρω εκτίμησης.

β. Οι δαπάνες που προκύπτουν από την εφαρμογή των άρθρων 3-9 αναπροσαρμόζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Οικονομικών, στον επιτρεπόμενο βαθμό, σύμφωνα με την περ. α'.

γ. Οι διατάξεις των άρθρων 11-14 εφαρμόζονται αναπροσαρμοζόμενες στον επιτρεπόμενο βαθμό, σύμφωνα με την περ. α'. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών διαπιστώνεται η ακριβής αντιστοιχία προς το δημοσιονομικό στόχο και ρυθμίζονται οι αναγκαίες λεπτομέρειες για την εφαρμογή των άρθρων 11-14.

2. Αν το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας και τις ελληνικές αρχές, στο πλαίσιο της τελικής αξιολόγησης του Προγράμματος Οικονομικής Προσαρμογής, διαπιστώσει ότι, στη βάση μίας προοπτικής εκτίμησης και λαμβάνοντας υπόψη την εφαρμογή των άρθρων 1 και 2, η εμπροσθοβαρής εφαρμογή του άρθρου 10 είναι αναγκαία προκειμένου να επιτευχθεί ο συμφωνημένος δημοσιονομικός στόχος πρωτογενούς ισοζυγίου της Γενικής Κυβέρνησης ύψους 3,5% για το οικονομικό έτος 2019 κατά τρόπο ευνοϊκό για την ανάπτυξη, οι διατάξεις του άρθρου 10 εφαρμόζονται για εισοδήματα που αποκτώνται από την 1.1.2019 και εφεξής. Προκειμένου να διασφαλιστεί, ως αποτέλεσμα της ως άνω εμπροσθοβαρούς εφαρμογής, η επίτευξη του ανωτέρω δημοσιονομικού στόχου κατά τρόπο ευνοϊκό για την ανάπτυξη, οι ελληνικές αρχές μπορούν να εφαρμόζουν τις αναγκαίες προσαρμογές στο άρθρο 10, σε συμφωνία με το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας. Ο Υπουργός Οικονομικών δημοσιεύει στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ανακοίνωση, στην οποία περιέχονται τα συμπεράσματα της ανωτέρω εκτίμησης.

ΜΕΡΟΣ Β΄

«Εργασιακές ρυθμίσεις»

Άρθρο 16

Ελεύθερες συλλογικές διαπραγματεύσεις

Οι παρ. 5 και 6 του άρθρου 37 του ν. 4024/2011 (Α΄ 226) ισχύουν έως το τέλος του Προγράμματος Οικονομικής Προσαρμογής.

Άρθρο 17

Έλεγχος ομαδικών απολύσεων

1. Στο άρθρο 3 του ν. 1387/1983 (Α' 110) προστίθεται παρ. 4 ως εξής:

«4. Στο πλαίσιο των διαβουλεύσεων με τους εκπροσώπους των εργαζομένων, ο εργοδότης μπορεί να θέσει υπ' όψιν των εργαζομένων κοινωνικό πλάνο για τους υπό απόλυση εργαζόμενους, δηλαδή μέτρα άμβλυνσης των επιπτώσεων της απόλυσης, όπως ποσά για κάλυψη αυτασφάλισης, διαθέσιμα ποσά μέσω εταιρικής κοινωνικής ευθύνης για κατάρτιση και συμβουλευτική για επανένταξη στην αγορά εργασίας, ενέργειες για την αξιοποίηση ειδικών προγραμμάτων από τον ΟΑΕΔ αντιμετώπισης της επαπειλούμενης ανεργίας των υπό απόλυση εργαζομένων, καθώς και δυνατότητες, μεθόδους και κριτήρια για την κατά προτεραιότητα επαναπρόσληψή τους».

2. Η παρ. 3 του άρθρου 3 του ν. 1387/1983 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Αντίγραφα των εγγράφων αυτών υποβάλλονται από τον εργοδότη στο Ανώτατο Συμβούλιο Εργασίας (Α.Σ.Ε.)».

3. Το άρθρο 5 του ν. 1387/1983 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η προθεσμία των διαβουλεύσεων μεταξύ των εργαζομένων και του εργοδότη είναι τριάντα (30) ημέρες και αρχίζει από την πρόσκληση του εργοδότη για διαβουλεύσεις στους κατά το προηγούμενο άρθρο εκπροσώπους των εργαζομένων. Το αποτέλεσμα των διαβουλεύσεων διατυπώνεται σε πρακτικό που υποβάλλεται από τον εργοδότη στο Α.Σ.Ε. Οι εκπρόσωποι των εργαζομένων μπορούν να καταθέτουν στο Α.Σ.Ε. υπόμνημα επί των διαβουλεύσεων.

2. Αν υπάρξει συμφωνία των μερών, οι ομαδικές απολύσεις πραγματοποιούνται σύμφωνα με το περιεχόμενο της συμφωνίας και ισχύουν δέκα (10) ημέρες από την ημερομηνία υποβολής του πρακτικού διαβούλευσης στο Α.Σ.Ε.

3. Αν δεν υπάρξει συμφωνία των μερών, το Α.Σ.Ε., με αιτιολογημένη απόφαση που εκδίδει εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την ημερομηνία υποβολής του πρακτικού διαβούλευσης, διαπιστώνει αν τηρήθηκαν οι υποχρεώσεις του εργοδότη προς ενημέρωση και διαβούλευση με τους εκπροσώπους των εργαζομένων, καθώς και η υποχρέωση κοινοποίησης των σχετικών εγγράφων, σύμφωνα με το άρθρο 3. Για το σκοπό αυτό, το Α.Σ.Ε. μπορεί να καλεί και να ακούει τόσο τους κατά το άρθρο 4 εκπροσώπους των εργαζομένων και τον ενδιαφερόμενο

εργοδότη, όσο και πρόσωπα που διαθέτουν ειδικές γνώσεις πάνω σε επιμέρους τεχνικά θέματα. Αν το Α.Σ.Ε. κρίνει πως οι ανωτέρω υποχρεώσεις του εργοδότη τηρήθηκαν, οι απολύσεις ισχύουν είκοσι (20) ημέρες από την έκδοση της απόφασης. Σε αντίθετη περίπτωση, το Α.Σ.Ε. παρατείνει τις διαβουλεύσεις των μερών ή τάσσει προθεσμία στον εργοδότη, ώστε εκείνος να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες προς εκπλήρωση των ανωτέρω υποχρεώσεων. Αν το Α.Σ.Ε., με νέα απόφαση, διαπιστώσει πως τηρήθηκαν οι υποχρεώσεις του εργοδότη, οι απολύσεις ισχύουν είκοσι (20) ημέρες από την έκδοση της απόφασης. Σε κάθε περίπτωση, οι απολύσεις ισχύουν εξήντα (60) ημέρες από την κοινοποίηση του πρακτικού διαβούλευσης της παρ. 1.

4. Σε ομαδικές απολύσεις που προκαλούνται από τη διακοπή της δραστηριότητας της επιχείρησης ή εκμετάλλευσης, κατόπιν δικαστικής απόφασης, δεν εφαρμόζονται οι παράγραφοι 2 και 3».

4. Η περ. 2 της υποπαρ. ΙΙ.Δ του άρθρου 186 του ν. 3852/2010 (Α' 87) καταργείται.

5. Στην παρ. 3 του άρθρου 25 του π.δ/τος 368/1989 (Α' 163) προστίθεται περ. στ' ως εξής:

«στ) Τμήμα Ελέγχου Ομαδικών Απολύσεων».

6. Στο άρθρο 25 του π.δ/τος 368/1989 προστίθεται νέα παρ. 7B ως εξής:

«7B. Το Τμήμα Ελέγχου Ομαδικών Απολύσεων απαρτίζεται από:

α) Το Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ως Πρόεδρο, με αναπληρωτή του τον προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Εργασίας και Ένταξης στην Απασχόληση.

β) Τον προϊστάμενο της Διεύθυνσης Απασχόλησης του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης με τον αναπληρωτή του.

γ) Έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης με τον αναπληρωτή του, που ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

δ) Έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης με τον αναπληρωτή του, που ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και

Ανάπτυξης.

ε) Έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Οικονομικών με τον αναπληρωτή του, που ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

στ) Πέντε (5) εκπροσώπους της Γ.Σ.Ε.Ε. με τους αναπληρωτές τους.

ζ) Έναν (1) εκπρόσωπο του Σ.Ε.Β. με τον αναπληρωτή του.

η) Έναν (1) εκπρόσωπο της Ε.Σ.Ε.Ε. με τον αναπληρωτή του.

θ) Έναν (1) εκπρόσωπο της Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε. με τον αναπληρωτή του.

ι) Έναν (1) εκπρόσωπο του Σ.Ε.Τ.Ε. με τον αναπληρωτή του.

ια) Έναν (1) εκπρόσωπο με τον αναπληρωτή του, που υποδεικνύονται από κοινού από τον Σ.Ε.Β., την Ε.Σ.Ε.Ε., τη Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε. και τον Σ.Ε.Τ.Ε.»

7. Στο άρθρο 25 του π.δ/τος 368/1989 προστίθεται νέα παρ. 17 ως εξής:

«17. Στην αρμοδιότητα του Τμήματος Ελέγχου Ομαδικών Απολύσεων ανήκει ο έλεγχος σχεδιαζόμενων ομαδικών απολύσεων κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 5 του ν. 1387/1983 (Α' 110)».

Άρθρο 18

Στην παρ. 10 του άρθρου 14 του ν. 1264/1982 (Α' 79) προστίθενται περ. ε' και στ' ως εξής:

«ε) Όταν ο εργαζόμενος τέλεσε κλοπή ή υπεξαίρεση σε βάρος του εργοδότη ή του εκπροσώπου του.

στ) Όταν ο εργαζόμενος δεν προσέρχεται αδικαιολόγητα στην εργασία του για διάστημα μεγαλύτερο των επτά (7) ημερών».

Άρθρο 19

Συνδικαλιστικές άδειες

1. Το άρθρο 17 του ν. 1264/1982 (Α' 79) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Ο εργοδότης έχει την υποχρέωση να διευκολύνει τα μέλη των Διοικητικών Συμβουλίων, των Ελεγκτικών Επιτροπών και τους αντιπροσώπους των πρωτοβάθμιων στις δευτεροβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Την ίδια υποχρέωση έχει για τα Διοικητικά Συμβούλια, τις Ελεγκτικές Επιτροπές και τους αντιπροσώπους των δευτεροβάθμιων στις τριτοβάθμιες, όπως και για τα Διοικητικά Συμβούλια και τις Ελεγκτικές Επιτροπές των τριτοβάθμιων οργανώσεων.

2. Ο εργοδότης έχει την υποχρέωση να παρέχει άδεια απουσίας:

α) στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της πιο αντιπροσωπευτικής τριτοβάθμιας συνδικαλιστικής οργάνωσης για όσο χρόνο διαρκεί η θητεία τους,

β) στον Πρόεδρο και στον Γενικό Γραμματέα των Εργατικών Κέντρων και Ομοσπονδιών, εφόσον οι υπαγόμενες σε αυτά οργανώσεις έχουν πάνω από 10.000 ψηφίσαντα μέλη, για όσο χρόνο διαρκεί η θητεία τους,

γ) στον Πρόεδρο των Εργατικών Κέντρων και των Ομοσπονδιών, εφόσον οι υπαγόμενες σε αυτά πρωτοβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις έχουν από 1.501 μέχρι 10.000 ψηφίσαντα μέλη, για όσο χρόνο διαρκεί η θητεία του.

δ) στον Πρόεδρο των Εργατικών Κέντρων και των Ομοσπονδιών, εφόσον οι υπαγόμενες σε αυτά πρωτοβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις έχουν μέχρι 1.500 ψηφίσαντα μέλη, δεκαπέντε (15) ημέρες το μήνα,

ε) στον Αντιπρόεδρο, τον Γενικό Γραμματέα και τον Ταμία των Διοικητικών Συμβουλίων των πιο αντιπροσωπευτικών δευτεροβάθμιων οργανώσεων δεκαπέντε (15) ημέρες το μήνα,

στ) στα υπόλοιπα μέλη των Διοικητικών Συμβουλίων των πιο αντιπροσωπευτικών δευτεροβάθμιων οργανώσεων εννέα (9) ημέρες το μήνα,

ζ) στον Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο, τον Γενικό Γραμματέα των πρωτοβάθμιων συνδικαλιστικών οργανώσεων πέντε (5) ημέρες το μήνα, αν τα μέλη της οργάνωσης είναι 500 και πάνω,

η) στον Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο, τον Γενικό Γραμματέα των πρωτοβάθμιων συνδικαλιστικών οργανώσεων τρεις (3) ημέρες το μήνα, αν τα μέλη της οργάνωσης είναι λιγότερα από 500,

θ) στους αντιπροσώπους στις δευτεροβάθμιες και τριτοβάθμιες οργανώσεις, για όλη τη διάρκεια συνεδρίων που συμμετέχουν,

ι) στα μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής και της Γραμματείας της Συνομοσπονδίας Ευρωπαϊκών Συνδικάτων για όσο χρόνο διαρκεί η θητεία τους.

3. Οι αναφερόμενες στην παρ. 2 άδειες απουσίας περιορίζονται σε τριάντα (30) μέρες το χρόνο για τα μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής ή αλλιώς του Προεδρείου των μη αντιπροσωπευτικών τριτοβάθμιων οργανώσεων, καθώς και για τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου, προκειμένου για την αμέσως επόμενη, της πιο αντιπροσωπευτικής, δευτεροβάθμια οργάνωση, εφόσον αυτή έχει τόσα ψηφίσαντα μέλη όσα αναφέρονται στις περ. β' και γ', και στο 1/3 του αναφερόμενου στις περ. δ', ε' στ', ζ' και η' χρόνου, προκειμένου για την αμέσως επόμενη, της πιο αντιπροσωπευτικής, οργάνωση για τα αντίστοιχα συνδικαλιστικά στελέχη.

4. Ο χρόνος απουσίας των εργαζομένων κατά τις διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων θεωρείται χρόνος πραγματικής εργασίας για όλα τα δικαιώματα που απορρέουν από την εργασιακή και ασφαλιστική σχέση. Οι ημέρες απουσίας των εργαζομένων που αναφέρονται στις περ. α', β', γ' και δ' της παρ. 2 είναι με αποδοχές, που καταβάλλονται από τον εργοδότη τους. Οι ημέρες απουσίας των εργαζομένων που αναφέρονται στις περ. ε', στ', ζ', η', θ' και ι' της παρ. 2, καθώς και των εργαζομένων της παρ. 3 είναι χωρίς αποδοχές. Στην περίπτωση αυτή οι ασφαλιστικές εισφορές των συνδικαλιστικών στελεχών για το χρόνο της συνδικαλιστικής άδειάς τους καταβάλλονται από την οργάνωσή τους.

5. Για κάθε διαφωνία σχετική με την εφαρμογή των διατάξεων αυτού του άρθρου αποφασίζει, ύστερα από αίτηση της μιας ή της άλλης πλευράς, η Επιτροπή του άρθρου 15.

6. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων εφαρμόζονται και για τις συνδικαλιστικές οργανώσεις των υπαλλήλων του άρθρου 30. Όπου οι διατάξεις αυτές αναφέρονται σε εργατικά κέντρα καταλαμβάνουν και τα νομαρχιακά τμήματα που υπάγονται στην Α.Δ.Ε.Δ.Υ.».

2. Στο άρθρο 18 του ν. 1264/1982 προστίθεται παρ. 3 ως εξής:

«3. Το άρθρο αυτό ισχύει τόσο για υπαλλήλους των φορέων του δημοσίου τομέα, όπως αυτός είχε οριοθετηθεί με την παρ. 6 του άρθρου 1 του ν. 1256/1982 (Α' 65), όσο και για μισθωτούς που απασχολούνται με σχέση εξαρτημένης εργασίας στον ιδιωτικό τομέα».

3. Οι παρ. 3 και 4 του άρθρου 6 του ν. 2224/1994 (Α' 112) καταργούνται.

Άρθρο 20

Στο άρθρο 22 του ν. 1264/1982 (Α' 79) προστίθεται παρ. 5 ως εξής:

«5. Με τη διαδικασία της παρ. 4 και τηρουμένων των ίδιων ως άνω προθεσμιών εκδικάζονται οι διαφορές που απορρέουν από την εφαρμογή του άρθρου 656 του Αστικού Κώδικα σε περίπτωση κήρυξης απεργίας στην επιχείρηση».

ΜΕΡΟΣ Γ'

«Ίδρυση της Εθνικής Κεντρικής Αρχής Προμηθειών Υγείας για την Κεντροποίηση Προμηθειών των εποπτευόμενων από το Υπουργείο Υγείας Φορέων»

Άρθρο 21

Σύσταση – Επωνυμία.

1. Συνιστάται νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) με την επωνυμία ΕΘΝΙΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΑΡΧΗ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ (στο εξής Ε.Κ.Α.Π.Υ.) το οποίο τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργείου Υγείας, και έχει έδρα την Αθήνα.
2. Με προεδρικό διάταγμα σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 54 του ν.4178/2013 (Α' 174), καταρτίζεται ο Οργανισμός του Ν.Π.Δ.Δ, μετά από εισήγηση του Διοικητικού του Συμβουλίου.

Άρθρο 22

Σκοπός - Αρμοδιότητες

1. Σκοπός της Ε.Κ.Α.Π.Υ. είναι ο κεντρικός στρατηγικός και επιχειρησιακός σχεδιασμός του οικονομικού και εφοδιαστικού κύκλου προμήθειας προϊόντων και υπηρεσιών, του συστήματος υγείας, καθώς και η παρακολούθηση και ο έλεγχος της ανάλωσης στον τομέα της Δημόσιας Υγείας.

2. Στις αρμοδιότητες της Ε.Κ.Α.Π.Υ. ανήκουν ιδίως:

2.1 η δημιουργία, τήρηση και συνεχής επικαιροποίηση της Ηλεκτρονικής Πλατφόρμας Προμηθειών Υγείας, και των σχετικών με αυτή δεδομένων, στην οποία περιλαμβάνονται τα μητρώα: α) Μητρώο Προϊόντων Υπηρεσιών και Προμηθευτών β) Μητρώο Κεντρικών Προμηθειών, γ) Μητρώο Κόστους και Αναλώσεων και δ) Μητρώο Τεχνικών Προδιαγραφών, όπως περιγράφονται και λειτουργούν σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 25.

2.2 ο προγραμματισμός των προμηθειών προϊόντων και υπηρεσιών που απαιτούνται για την κάλυψη των αναγκών των φορέων του άρθρου 23, σύμφωνα με την Στρατηγική Κεντροποιημένων Προμηθειών (ΣΚΠ) Προϊόντων και Υπηρεσιών και των επιμέρους, Επιχειρησιακών Σχεδίων Κεντρικών Προμηθειών (ΕΣΚΠ), τις οποίες καταρτίζει για το σκοπό αυτό η Ε.Κ.Α.Π.Υ., όπως περιγράφεται στο άρθρο 26 και στο άρθρο 31.

2.3 η κατάρτιση των όρων των διακηρύξεων των διαγωνισμών, τους οποίους αυτή διεξάγει, η παρακολούθηση της διαδικασίας ανάθεσης των προϊόντων και των υπηρεσιών υγείας, η διεξαγωγή και η κατακύρωση όλων των διαγωνιστικών διαδικασιών, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον ν.4412/2016 (Α'147), η παρακολούθηση εκτέλεσης των συμβάσεων και ο εφοδιασμός των φορέων του άρθρου 23,

2.4 η τήρηση ηλεκτρονικού αρχείου παρακολούθησης του συνόλου των υπό εκτέλεση συμβάσεων στο χώρο της υγείας, μέσω των Ηλεκτρονικών συστημάτων «Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Παρακολούθησης Συμβάσεων (Κ.Η.Μ.Δ.Η.Σ.)» και «Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ.)», όπου οι φορείς του άρθρου 23 του παρόντος θα εισάγουν όλες τις απαραίτητες πληροφορίες αναφορικά με την πορεία εκτέλεσης των συμβάσεων,

2.5 η δημιουργία μηχανισμού Εσωτερικής Διακίνησης Αδρανών Αποθεμάτων προϊόντων, μεταξύ των φορέων του άρθρου 23, στον οποίο θα προβλέπεται ο τρόπος και η διαδικασία της εσωτερικής διακίνησης πέραν της ποσότητας του ορίου ασφαλείας που προβλέπεται από τα πρότυπα αναλώσεων, όπως περιγράφεται στο άρθρο 26 παρ. 7 και όσον αφορά στα φάρμακα στο άρθρο 29 του ν. 1316/1983 (Α'3).

2.6 η δημιουργία μηχανισμού εσωτερικής διακίνησης προϊόντων μεταξύ των φορέων του άρθρου 23, για την υποστήριξη εξαιρετικών και επείγουσών αναγκών που προκύπτουν από έκτακτα και μη προβλέψιμα γεγονότα, και ο τρόπος και η διαδικασία της εσωτερικής αυτής διακίνησης.

2.7 η παρακολούθηση των πληρωμών των κεντρικών Προμηθειών για την αποπληρωμή όλων των υποχρεώσεων των φορέων του άρθρου 23.

3. Για την εξυπηρέτηση των σκοπών της Ε.Κ.Α.Π.Υ. παραδίδονται σε αυτήν:

3.1 ο κατάλογος ενιαίας ονοματολογίας και κωδικοποίησης εργαστηριακών εξετάσεων (ΚΕΟΚΕΕ) της Επιτροπής Προμηθειών Υγείας (Ε.Π.Υ) του Υπουργείου Υγείας και ο αντίστοιχος κατάλογος του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.), καθώς και όλες οι αποφάσεις έγκρισης τεχνικών προδιαγραφών προϊόντων και υπηρεσιών στον τομέα της υγείας, της Επιτροπής Προμηθειών Υγείας (Ε.Π.Υ) και της τεχνικής υπηρεσίας του Υπουργείου Υγείας.

3.2 το Μητρώο Ιατροτεχνολογικών Προϊόντων και Προμηθευτών, καθώς και το Μητρώο Ενιαίων Τεχνικών Προδιαγραφών της Ε.Κ.Α.Π.Τ.Υ Α.Ε. το οποίο αποτελεί εφεξής περιουσία της.

3.3 όλα τα αρχεία ενιαίας κωδικοποίησης προϊόντων και υπηρεσιών υγείας, που έχουν καταρτίσει οι φορείς του άρθρου 23 του παρόντος.

3.4 το Παρατηρητήριο Τιμών της Επιτροπής Προμηθειών Υγείας.

Άρθρο 23

Πεδίο εφαρμογής

1. Η κάλυψη των αναγκών των κάτωθι φορέων σε προϊόντα και υπηρεσίες:

1.1 όλων των Ν.Π.Δ.Δ με την επωνυμία «Διοίκηση Υγειονομικής Περιφέρειας Υ.Π.Ε.» της χώρας και των εκάστοτε αντίστοιχων οργανωτικών μονάδων.

1.2 όλων των νοσοκομείων του Εθνικού Συστήματος Υγείας (Ε.Σ.Υ), και των αποκεντρωμένων μονάδων αυτών, των διασυνδεδεμένων νοσοκομείων, του Γ.Ν. Θήρας, καθώς και των Μονάδων Κοινωνικής Φροντίδας και των Ν.Π.Δ.Δ (όπως Ε.Κ.Α.Β., Ε.ΚΕ.Α, Ε.Ο.Φ, Ε.Ο.Π.Υ.Υ.) που ασκούν δραστηριότητες στους τομείς υγείας και εποπτεύονται από τον Υπουργό Υγείας είτε η λειτουργία τους εποπτεύεται και ελέγχεται από τις οικείες Υγειονομικές Περιφέρειες (Υ.ΠΕ) κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 2 του ν.3329/2005 (Α' 81), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, είτε υπάγονται απευθείας στον Υπουργό Υγείας.

1.3 όλων των στρατιωτικών νοσοκομείων και άλλων σχετικών μονάδων, που δραστηριοποιούνται στο χώρο της υγείας και εποπτεύονται και ελέγχονται από το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας.

1.4 όλων των νοσοκομείων και άλλων σχετικών μονάδων, που δραστηριοποιούνται στο χώρο της υγείας και εποπτεύονται παράλληλα από το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων (όπως Αιγινήτειο, Αρεταίειο, Ευγενίδιο Θεραπευτήριο) και το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας (όπως Νοσηλευτικό Ίδρυμα Μετοχικού Ταμείου Στρατού (Ν.Ι.Μ.Τ.Σ.).

1.5 των νοσοκομείων που διέπονται από ειδικές διατάξεις και λειτουργούν ως Ν.Π.Ι.Δ και εποπτεύονται από τον Υπουργό Υγείας (όπως Γενικό Νοσοκομείο Παπαγεωργίου, Ωνάσειο Καρδιοχειρουργικό Κέντρο).

1.6 όλων των δημοσίων δομών παροχής υπηρεσιών πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας όπως αυτή κάθε φορά διαρρυθμίζεται, είτε αυτές εντάσσονται στην οργανωτική δομή των Υγειονομικών Περιφερειών και αποτελούν αποκεντρωμένες οργανικές μονάδες τους είτε είναι αυτόνομες.

1.7 όλων των Ν.Π.Ι.Δ. που ασκούν δραστηριότητες στους τομείς υγείας και κοινωνικής αλληλεγγύης και εποπτεύονται από τον Υπουργό Υγείας όπως: Οργανισμός Κατά των Ναρκωτικών (Ο.ΚΑ.ΝΑ), Ινστιτούτο Υγείας του Παιδιού Νοσοκομείο Παίδων "Η Αγία Σοφία", Ελληνικό Κέντρο Ψυχικής Υγιεινής και Ερευνών, Κέντρο Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων (ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ), Εθνικός Οργανισμός Μεταμοσχεύσεων (Ε.Ο.Μ.), Ελληνικό Ινστιτούτο ΠΑΣΤΕΡ, Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών Ακαδημίας Αθηνών (ΙΙΒΕΑΑ) (εποπτεύεται από την Ακαδημία Αθηνών και τον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων), Κέντρο Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων (ΚΕΘΕΑ), Ανώνυμη Εταιρεία Μονάδων Υγείας Α.Ε.

(Α.Ε.Μ.Υ.Α.Ε.), Ινστιτούτο Φαρμακευτικής έρευνας και Τεχνολογίας (Ι.Φ.Ε.Τ. Α.Ε) κ.λ.π.

2. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Υγείας, του Υπουργού Οικονομικών και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού, που εκδίδεται, κατόπιν εισήγησης του Διοικητικού Συμβουλίου της Ε.Κ.Α.Π.Υ., δύναται να εντάσσονται και άλλοι φορείς στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος, ως και να απεντάσσονται ήδη υφιστάμενοι.

Άρθρο 24

Αντικείμενο συμβάσεων προμηθειών προϊόντων και υπηρεσιών.

1. Αντικείμενο συμβάσεων προμηθειών προϊόντων και υπηρεσιών της Ε.Κ.Α.Π.Υ. αποτελούν όλα τα προϊόντα και οι υπηρεσίες που έχουν αναφορά στον τομέα της υγείας, με την επιφύλαξη του άρθρου 41 του ν. 4412/2016 (Α'147), και ό,τι κρίνεται κατά περίπτωση απαραίτητο και καθορίζεται με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Υγείας και Οικονομίας και Ανάπτυξης.

2. Στην περίπτωση γ) της παραγράφου 1 του άρθρου 41 του ν. 4412/2016 (Α'147) η φράση «Επιτροπή Προμηθειών Υγείας (Ε.Π.Υ)» αντικαθίστανται με τη φράση «Εθνική Κεντρική Αρχή Προμηθειών Υγείας (Ε.Κ.Α.Π.Υ.)».

Άρθρο 25

Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Προμηθειών Υγείας

1. Η Ε.Κ.Α.Π.Υ. δημιουργεί, συντηρεί και επικαιροποιεί την Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Προμηθειών Υγείας που αποτελείται από τέσσερα (4) Μητρώα, τα οποία αποτελούν αναπόσπαστα μέρη αυτής και λειτουργούν σε αλληλεπίδραση και διασυνδεσιμότητα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα που ακολουθούν.
Ειδικότερα:

1.1 το Μητρώο Προϊόντων, Υπηρεσιών και Προμηθευτών, στο οποίο περιλαμβάνονται τα εξής τρία (3) αρχεία:

1.1.1 Το Αρχείο Κωδικοποίησης Προϊόντων, Υπηρεσιών και Προμηθευτών στο οποίο αναρτώνται:

1.1.1.1. όλοι οι Προμηθευτές των προϊόντων και Υπηρεσιών που συναλλάσσονται με το δίκτυο της Δημόσιας Υγείας υπό συγκεκριμένη κατηγοριοποίηση και κωδικοποίηση.

1.1.1.2 όλα τα προϊόντα και οι Υπηρεσίες, που οι συναλλασσόμενοι με το Δίκτυο της Δημόσιας Υγείας Προμηθευτές πωλούν, υπό συγκεκριμένη κατηγοριοποίηση και κωδικοποίηση.

1.1.2 Το Αρχείο Εύρους Αποδεκτών τιμών στο οποίο καταχωρούνται τα περιθώρια των τιμών, προϊόντων και υπηρεσιών, που γίνονται αποδεκτά από την έρευνα αγοράς και την συνακόλουθη επεξεργασία των αποτελεσμάτων της. Τα εν λόγω περιθώρια χρησιμοποιούνται ως συμβουλευτική εργαλειοθήκη για την ΕΚΑΠΥ, τόσο στο πλαίσιο σχεδιασμού των διαγωνιστικών διαδικασιών όσο και στις εργασίες της Επιτροπής Παρατηρητηρίου. Η Ε.Κ.Α.Π.Υ. έχει την υποχρέωση να συλλέγει και να καταχωρεί τιμές για όλα τα φάρμακα για τα οποία έχει δικαίωμα να κάνει διαγωνισμό, σε τακτική βάση και από την έναρξη λειτουργίας του Αρχείου.

1.1.3. Το Αρχείο Παρατηρητηρίου Ανώτατων Αποδεκτών Τιμών, που αντικαθιστά το υφιστάμενο Παρατηρητήριο Τιμών, στο οποίο αναρτώνται οι χαμηλότερες τιμές που επιτυγχάνονται με οποιαδήποτε διαγωνιστική διαδικασία για όλα τα προϊόντα και υπηρεσίες του άρθρου 24, με εξαίρεση την τιμολόγηση των φαρμάκων, εντός των ορίων όσων ορίζονται στα επόμενα εδάφια και οι οποίες δεσμεύουν όλα τα είδη διαγωνιστικής διαδικασίας καθώς και την διαδικασία των απευθείας αναθέσεων από τους φορείς του άρθρου 23.

Για την λειτουργία και τον έλεγχο του ως άνω Αρχείου συγκροτείται στην Ε.Κ.Α.Π.Υ. πενταμελής Επιτροπή Παρατηρητηρίου, η οποία εξετάζει την ανάρτηση των τιμών στο Αρχείο εφαρμόζοντας συγκεκριμένα κριτήρια, ώστε οι επιτευχθείσες χαμηλότερες τιμές να ορίζονται ως οι αποδεκτές. Η ως άνω Επιτροπή αποτελείται από τους τέσσερις Διευθυντές των Διευθύνσεων της Ε.Κ.Α.Π.Υ. και από ένα μέλος του ΔΣ το οποίο ορίζεται από τον Πρόεδρο.

Αρχική βάση δεδομένων τιμών του ως άνω αρχείου αποτελούν οι τιμές του υφιστάμενου Παρατηρητηρίου Τιμών της Ε.Π.Υ..

Με απόφαση του Υπουργού Υγείας καθορίζεται ο κανονισμός λειτουργίας του Αρχείου Παρατηρητηρίου Ανώτατων Αποδεκτών Τιμών και τα κριτήρια ανάρτησης των τιμών στο Αρχείο.

1.2 το Μητρώο Κεντρικών Προμηθειών στο οποίο αναρτώνται οι δηλωθείσες ανάγκες από τους φορείς του άρθρου 23, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 26 του παρόντος.

1.3 το Μητρώο Κόστους και Αναλώσεων, στο οποίο περιλαμβάνονται τα κάτωθι Αρχεία:

1.3.1 Το Αρχείο Αναλώσεων Δικτύου, στο οποίο αναρτάται ο ρυθμός ανάλωσης προϊόντων από τους φορείς του άρθρου 23, εκφρασμένος ποσοτικά και αξιακά σε καθορισμένη ημερολογιακή βάση.

1.3.2 Το Αρχείο Προτύπων Αναλώσεων, στο οποίο αναρτώνται οι στατιστικώς επεξεργασμένοι δείκτες ποσοτικής και χρονικής ανάλωσης προϊόντων, προκειμένου να συγκρίνονται με αντίστοιχους Διεθνώς καθιερωμένους, με στόχο την επικαιροποιημένη απεικόνιση του προφίλ των απαιτούμενων αναγκών, για την απρόσκοπτη λειτουργία των φορέων του άρθρου 23 και τον συνακόλουθο έλεγχο στην διαχείριση, τόσο των αποθεμάτων τους όσο και των ρυθμών ανάλωσης.

1.4 το Μητρώο Τεχνικών Προδιαγραφών, στο οποίο περιλαμβάνονται τα κάτωθι Αρχεία, και από το οποίο εξαιρούνται οι Προδιαγραφές των Φαρμάκων:

1.4.1 Το Αρχείο Αξιολόγησης Τεχνικών Προδιαγραφών, στο οποίο αναρτώνται και παρακολουθούνται οι αξιολογήσεις τεχνικών προδιαγραφών που έχουν αναπτυχθεί και αιτηθεί από τους φορείς του άρθρου 23 για τα προϊόντα και τις υπηρεσίες που απαιτούνται για την λειτουργία τους.

1.4.2 Το Αρχείο Ενιαίων Εθνικών Τεχνικών Προδιαγραφών για τα υπό κεντροποίηση προϊόντα και υπηρεσίες. Οι εν λόγω Ενιαίες Εθνικές Τεχνικές Προδιαγραφές είναι η απόληξη των διαδικασιών της αξιολόγησης των τεχνικών προδιαγραφών.

Προγραμματισμός των κεντρικών προμηθειών προϊόντων και υπηρεσιών που διεξάγονται από την Ε.Κ.Α.Π.Υ.

1. Για τις απαιτούμενες προμήθειες προϊόντων και υπηρεσιών, για την κάλυψη των αναγκών των φορέων του άρθρου 23 του παρόντος νόμου, που θα γίνονται κεντρικά, συντάσσεται και ανανεώνεται όταν κρίνεται σκόπιμο, από την Ε.Κ.Α.Π.Υ. σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 31, Στρατηγική Κεντρικών Προμηθειών (ΣΚΠ), η οποία αφορά στην μακροπρόθεσμη κατεύθυνση που θα ακολουθήσει η κεντροποίηση προϊόντων και υπηρεσιών και η οποία κοινοποιείται στον Υπουργό Υγείας.
2. Η Ε.Κ.Α.Π.Υ. για την κεντροποίηση προμηθειών προϊόντων ή υπηρεσιών οφείλει προηγουμένως να καταρτίζει Επιχειρησιακό Σχέδιο Κεντροποίησης Προμηθειών (ΕΣΚΠ) στο οποίο θα ορίζονται ρητά τα προϊόντα ή και οι υπηρεσίες για τα οποία θα πραγματοποιείται κεντρική προμήθεια. Για την συγκρότηση του εκάστοτε Επιχειρησιακού Σχεδίου Κεντρικών Προμηθειών (ΕΣΚΠ) ακολουθείται η διαδικασία των επόμενων παραγράφων.
3. Για την κατάρτισή του Ε.Σ.Κ.Π η Ε.Κ.Α.Π.Υ. λαμβάνει ιδίως υπόψη της: ποσοτικά και ποιοτικά στοιχεία προϊόντων και υπηρεσιών των τελευταίων ετών (ενδεικτικά, δείγμα τριών έως πέντε ετών), τις ήδη καταγραφείσες τάσεις ζήτησης, παραμέτρους που ενδέχεται να επηρεάσουν τα επόμενα έτη, τον απαιτούμενο χρόνο για την ολοκλήρωση των διαδικασιών ανάθεσης, τα αποθέματα και τους ρυθμούς απορρόφησής τους εκ μέρους των φορέων του άρθρου 23, τις απαιτούμενες οργανωτικές αναπροσαρμογές, καθώς και το ύψος της προεκτιμώμενης δαπάνης.
4. Στην κατάρτιση του ως άνω σχεδίου θα συνεκτιμάται τυχόν πρόβλεψη δυνατότητας ομαδοποίησης των προς προμήθεια προϊόντων και υπηρεσιών, υπό την έννοια ότι η συγκεντρωτική αγορά αυτών θα εκτιμάται ότι θα οδηγήσει αθροιστικά ή κατά περίπτωση σε μείωση του κόστους απόκτησής τους, σε μείωση του χρόνου ολοκλήρωσης των διαδικασιών και γενικότερα στην εμφάνιση οικονομικών κλίμακας, λαμβάνοντας, όμως, υπόψη τις ειδικές συνθήκες της συγκεκριμένης αγοράς.
5. Μετά την έγκριση του Ε.Σ.Κ.Π από τον Υπουργό Υγείας, τα απαραίτητα μέρη του εν λόγω σχεδίου, που απαιτούνται για την προετοιμασία των διαδικασιών των

φορέων του άρθρου 23, που περιγράφονται ακολούθως, κοινοποιούνται στους αρμόδιους φορείς, προκειμένου να προχωρήσουν στις απαραίτητες ενέργειες.

6. Για την υλοποίηση του ΕΣΚΠ απαιτείται, όλοι οι Φορείς του άρθρου 23 μετά την κοινοποίηση, να προσδιορίζουν και αναρτούν στο Μητρώο τις ανάγκες τους για τα υπό κεντρικοποίηση προϊόντα και υπηρεσίες, εντός 30 ημερών, στην βάση δωδεκάμηνης χρήσης. Ο προσδιορισμός των αναγκών γίνεται μέσω των καταχωρημένων ειδών στο Αρχείο Ενιαίων Εθνικών Τεχνικών Προδιαγραφών και στο πλαίσιο των αποδεκτών ορίων των προτύπων αναλώσεων του Αρχείου Προτύπων Αναλώσεων. Ειδικά για τους φορείς του άρθρου 23 που εποπτεύονται από Υ.ΠΕ. ανατίθεται στις τελευταίες μέσω προστατευμένης πρόσβασης στην Ηλεκτρονική Πλατφόρμα, ο έλεγχος, η αξιολόγηση, η επεξεργασία, η οριστικοποίηση των αναγκών, η ομογενοποίηση ανά μοναδικό κωδικό των ζητούμενων ειδών και υπηρεσιών και η καταχώρηση αυτών στο Μητρώο Κεντρικοποίησης Προμηθειών.

7. Για την υλοποίηση του ως άνω σχεδίου οι φορείς του άρθρου 23 οφείλουν, εντός του ίδιου χρονικού διαστήματος, να καταθέτουν ηλεκτρονικά σε αυτήν ποσοτική απογραφή όλων των προϊόντων για τα οποία θα τους ζητηθεί, και τα οποία βρίσκονται στις αποθήκες τους, καθώς και τα αδρανή αποθέματα τους. Ως αδρανή αποθέματα ορίζονται οι απογραφόμενες ποσότητες προϊόντων πέραν των ορίων ασφαλείας που προσδιορίζονται βάσει του Αρχείου Πρότυπων Αναλώσεων και που δεν διακινήθηκαν (αναλώθηκαν) κατά την προ της απογραφής περίοδο. Τα αδρανή αποθέματα κάθε Υ.ΠΕ. και κάθε φορέα του άρθρου 23 αναρτώνται στο Αρχείο Αναλώσεων Δικτύου και αποτελούν το Αρχείο «Αδρανή Αποθέματα». Τα συνολικά αδρανή αποθέματα ομογενοποιούνται ανά μοναδικό κωδικό από την Ε.Κ.Α.Π.Υ. και το ομογενοποιημένο πλέον «Αρχείο Αδρανών Αποθεμάτων» χρησιμοποιείται για τις αναγκαίες «ανταλλαγές» σε προϊόντα μεταξύ των φορέων του άρθρου 23.

8. Η Ε.Κ.Α.Π.Υ. μετά την παρέλευση 45 ημερών από την κοινοποίηση του Ε.Σ.Κ.Π προς τους φορείς του άρθρου 23, το αναρτά ολοκληρωμένο στο Μητρώο Κεντρικοποίησης Προμηθειών. Εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενός (1) μήνα από την ημερομηνία ανάρτησης του ως άνω σχεδίου, οι φορείς του άρθρου 23 του παρόντος υποβάλλουν τυχόν αιτήματα για τροποποίησή του επί τη βάση των

αναγκών τους, εντός του πλαισίου του εγκεκριμένου προϋπολογισμού τους. Η Ε.Κ.Α.Π.Υ. εξετάζει τα αιτήματα που έχουν υποβληθεί και αναπροσαρμόζει αντίστοιχα το σχέδιο για τα προϊόντα ή υπηρεσίες που κάθε φορά έχει αποφασίσει. Για τους φορείς του άρθρου 23 που υπάγονται στον έλεγχο των Υ.ΠΕ, τα αιτήματα υποβάλλονται συγκεντρωτικά από τους Διοικητές τους.

9. Η Ε.Κ.Α.Π.Υ. μέσω του «Αρχείου Αδρανών Αποθεμάτων» πραγματοποιεί εντός 15 ημερών, τις διαθέσιμες χρεοπιστώσεις σε προϊόντα, παράγει τις αναμορφωμένες κεντροποιημένες ανάγκες και κοστολογεί αυτές για κάθε Υ.ΠΕ. και για κάθε φορέα του άρθρου 23, επί τη βάση του Μητρώου Κόστους και Αναλώσεων.

10. Οι ανάγκες των φορέων του άρθρου 23, όπως προέκυψαν από την ανωτέρω διαδικασία, αποτελούν το οριστικό σχέδιο κεντροποιημένων Προμηθειών για την χρονική περίοδο που ορίζεται στο Ε.Σ.Κ.Π, το οποίο δημοσιεύεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας και αναρτάται στο Μητρώο Κεντροποίησης προμηθειών.

Άρθρο 27

Διενέργεια διαγωνισμών - Σύναψη σύμβασης

1. Η Ε.Κ.Α.Π.Υ. είναι αρμόδια για τη διενέργεια των διαγωνισμών και τη σύναψη συμβάσεων ΕΚΑΑ για την κεντρική προμήθεια προϊόντων και υπηρεσιών στο πλαίσιο του σχεδίου στρατηγικής για την κάλυψη των αναγκών των φορέων του άρθρου 23 του παρόντος στα συγκεκριμένα προϊόντα και υπηρεσίες, και ειδικότερα για:

α) την επιλογή των διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων προμηθειών και υπηρεσιών κατόπιν εκτίμησης παραγόντων όπως ειδικές συνθήκες αγοράς, αριθμός των δυνάμενων να συμμετάσχουν σε διαδικασία συγκεντρωτικών αγορών κλπ,

β) τους όρους των διακηρύξεων,

γ) την προκήρυξη και τη διενέργεια της διαγωνιστικής διαδικασίας,

δ) την έγκριση του αποτελέσματος του διαγωνισμού ή τη ματαίωση αυτού,

ε) τη σύναψη των συμβάσεων προμηθειών και υπηρεσιών,

στ) την παρακολούθηση της εκτέλεσης των συμβάσεων και την αξιολόγηση της ποιότητας των προϊόντων αυτών.

2. Κατ' εξαίρεση προμήθειες ειδών ή υπηρεσιών που εντάσσονται στα Ε.Σ.Κ.Π, η προϋπολογισθείσα δαπάνη των οποίων δεν υπερβαίνει ετησίως το ποσό των σαράντα χιλιάδων (40.000) ευρώ χωρίς Φ.Π.Α., κατά τα προβλεπόμενα στο ν. 4412/2016 (Α'147), δύναται να διενεργούνται από τους φορείς του άρθρου 23 του παρόντος και σε περίπτωση που πρόκειται για φορείς που εποπτεύονται και ελέγχονται από Δ.Υ.Π.Ε. διενεργούνται από τις οικείες Δ.Υ.Π.Ε, μετά από σχετικό αίτημά τους και έγκριση από το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Κ.Α.Π.Υ. Για τις ως άνω προμήθειες οι φορείς δεσμεύονται από τις ενιαίες τεχνικές προδιαγραφές που έχει συντάξει η Ε.Κ.Α.Π.Υ.

3. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, ύστερα από εισήγηση του Διοικητικού Συμβουλίου της Ε.Κ.Α.Π.Υ, δεν υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος άρθρου και του άρθρου 26 οι προμήθειες των φορέων του άρθρου 23, που εντάσσονται στα συγχρηματοδοτούμενα επιχειρησιακά προγράμματα του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ) και χρηματοδοτούνται από εθνικούς και κοινοτικούς πόρους, και όσα συγχρηματοδοτούνται από Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (ΕΔΕΤ), τον «Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο» ή άλλα ειδικά συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα (ΕΤΕΠ, CEB κ.λπ.).

Με απόφαση του Υπουργού Υγείας εγκρίνεται η σκοπιμότητα των ως άνω προμηθειών και η διενέργεια των σχετικών διαγωνιστικών διαδικασιών. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται ιδίως ο δικαιούχος της προμήθειας, το αντικείμενο της προμήθειας και ο προϋπολογισμός της δαπάνης. Επίσης, οι Αποφάσεις Εγκρίσεων Σκοπιμότητας έργων που είχαν εκδοθεί για την Προγραμματική Περίοδο του ΕΣΠΑ 2007-2013 και δεν υλοποιήθηκαν ή υλοποιήθηκαν εν μέρει, παραμένουν σε ισχύ, προκειμένου να επισπευστούν οι διαδικασίες ένταξης των προτάσεων χρηματοδότησης από το ΕΣΠΑ 2014-2020. Σε κάθε περίπτωση, οι εν λόγω Προμήθειες πρέπει να ακολουθούν το Μητρώο Ενιαίων Τεχνικών Προδιαγραφών.

Διοικητικό Συμβούλιο

1. Η Ε.Κ.Α.Π.Υ. διοικείται από εννεαμελές Διοικητικό Συμβούλιο που απαρτίζεται από τον Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο και επτά (7) μέλη.
2. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της προηγούμενης παραγράφου διορίζονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στους νόμους 4369/2016 (Α'33) και 4440/2016 (Α'224). Μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας προσλήψεων του ν. 4369/2016(Α'33), τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου διορίζονται προσωρινά σύμφωνα με τα οριζόμενα στις επόμενες παραγράφους για χρονικό διάστημα μέχρι έξι (6) μηνών, και πάντως όχι πέραν της 31ης Δεκεμβρίου 2017. Το προσωπικό που κατείχε τις ανωτέρω θέσεις, δύναται να εγγραφεί στο Μητρώο της παρ. 1 του ν. 4369/2016(Α'33), εφόσον πληροί τα κριτήρια που ορίζονται σε αυτόν. Μέχρι την έκδοση της Υπουργικής Απόφασης για ορισμό του Διοικητικού Συμβουλίου της Ε.Κ.Α.Π.Υ., το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Π.Υ. εξακολουθεί να λειτουργεί νόμιμα.
3. Ο Πρόεδρος διορίζεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας. Με την ίδια απόφαση ορίζεται και ο Αντιπρόεδρος, ο οποίος είναι και ο νόμιμος αναπληρωτής του Προέδρου. Τα λοιπά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου διορίζονται ως εξής: τρία (3) μέλη διορίζονται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, εκ των οποίων το ένα (1) είναι υπάλληλος της Οικονομικής Διεύθυνσης του Υπουργείου Υγείας, ένα (1) μέλος υπηρετεί στον ΕΟΠΥΥ και ορίζεται με απόφαση του Προέδρου του Οργανισμού, ένα (1) μέλος ορίζεται από το Κεντρικό Συμβούλιο Υγειονομικών Περιφερειών (ΚΕ.Σ.Υ.ΠΕ.) και είναι Διοικητής μιας εκ των Υγειονομικών Περιφερειών, ένα (1) μέλος διορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης και ένα (1) μέλος διορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών. Ο Πρόεδρος πρέπει να είναι κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου σε συναφές πεδίο με τις ανάγκες οργάνωσης και λειτουργίας της Ε.Κ.Α.Π.Υ. και να διαθέτει καλή γνώση μιας ξένης γλώσσας. Τα λοιπά μέλη που ορίζονται από τους Υπουργούς και δεν έχουν συγκεκριμένες ιδιότητες, περιλαμβανομένου του Αντιπροέδρου, πρέπει να είναι πτυχιούχοι Α.Ε.Ι., ημεδαπής ή αλλοδαπής, με αντικείμενο συναφές με τη λειτουργία και τους σκοπούς της Ε.Κ.Α.Π.Υ και πρέπει να έχουν εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο εξειδίκευσής τους και καλή γνώση μιας ξένης γλώσσας. Από τα μέλη που ορίζονται από τους Υπουργούς το ένα πρέπει να είναι Δικηγόρος και το άλλο Οικονομολόγος, με πτυχίο

ημεδαπής ή αλλοδαπής, όπως ορίζεται στο ανωτέρω εδάφιο. Δεν μπορεί να διορισθεί Πρόεδρος ή μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Ε.Κ.Α.Π.Υ.: α) γενικός ή ειδικός γραμματέας Υπουργείου ή αυτοτελούς γενικής ή ειδικής γραμματείας ή βουλευτής, β) διοικητής, διευθυντής, διαχειριστής, μέλος διοικητικού συμβουλίου ή ασκών διευθυντικά καθήκοντα σε επιχείρηση, οι δραστηριότητες της οποίας συνδέονται με τις δραστηριότητες της Επιτροπής.

4. Η θητεία των εννέα (9) μελών είναι τριετής και μπορεί να ανανεωθεί μόνο μία φορά. Τα μέλη του ΔΣ εκπίπτουν με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, εάν αποκτήσουν μία από τις ιδιότητες που συνιστούν κώλυμα διορισμού ή προβαίνουν σε πράξεις ή αποκτούν ιδιότητα που δεν συμβιβάζεται με τα καθήκοντα του μέλους, καθώς και για σπουδαίο λόγο, βάσει του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α` 26). Τα έξι (6) εκ των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου που ορίζονται από τους Υπουργούς, συμπεριλαμβανομένων των Προέδρου και Αντιπροέδρου, είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης.

5. Κατά τη διάρκεια της θητείας τους, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Ε.Κ.Α.Π.Υ, οι σύζυγοι και οι συγγενείς εξ αίματος αυτών μέχρι α' βαθμού απαγορεύεται να είναι εταίροι, μέτοχοι, μέλη του διοικητικού συμβουλίου, διαχειριστές, υπάλληλοι, τεχνικοί ή άλλοι σύμβουλοι σε επιχείρηση που αναπτύσσει δραστηριότητα στον τομέα των προμηθειών στον κλάδο υγείας. Όσον αφορά στα μέλη του ΔΣ της Ε.Κ.Α.Π.Υ., που είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης, δεν δύνανται αυτά, μετά το πέρας της θητείας τους και για χρονικό διάστημα τριών ετών, να εργασθούν με οποιαδήποτε από τις ανωτέρω ιδιότητες σε ανταγωνιστικό, στους σκοπούς της Ε.Κ.Α.Π.Υ., φορέα του ιδιωτικού τομέα.

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας καθορίζεται το ύψος της αποζημίωσης για τα μέλη που υπηρετούν ως πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης καθώς και της ανά συνεδρίασης αποζημίωσης των λοιπών, πλην πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης, μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.

7. Εντός δύο μηνών από την πρώτη του συνεδρίαση, το Διοικητικό Συμβούλιο καταρτίζει κανονισμό λειτουργίας του, ο οποίος εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας. Με τον κανονισμό λειτουργίας ρυθμίζονται ιδίως:

- α) η διαδικασία λήψης των αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου,
- β) η σύγκληση των τακτικών και έκτακτων συνεδριάσεων αυτού
- γ) η κατάρτιση της ημερήσιας διάταξης και η μορφή των εισηγήσεων,
- δ) η κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ των μελών και ο τρόπος αντιμετώπισης των σχετικών ζητημάτων που εισάγονται σε αυτό,
- ε) κάθε αναγκαίο θέμα που σχετίζεται με τη λειτουργία του,
- στ) τα ειδικότερα θέματα οργανωτικής διάρθρωσης και ο τρόπος λειτουργίας της Γραμματείας του.

Άρθρο 29

Αρμοδιότητες Διοικητικού Συμβουλίου

1. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Κ.Α.Π.Υ. έχει τις κάτωθι αποφασιστικές αρμοδιότητες:
  - 1.1. καθορίζει τη δράση της Ε.Κ.Α.Π.Υ.
  - 1.2. εισηγείται προς τον Υπουργό Υγείας, τα αναγκαία νομοθετικά μέτρα για την επίτευξη των σκοπών της Ε.Κ.Α.Π.Υ. και για τη βελτίωση της οργάνωσης και λειτουργίας της.
  - 1.3. εγκρίνει τον προϋπολογισμό, απολογισμό και ισολογισμό της Ε.Κ.Α.Π.Υ. κάθε οικονομικού έτους, καθώς και τις απαιτούμενες τροποποιήσεις του προϋπολογισμού που απαιτούνται κατά την εκτέλεσή του.
  - 1.4. διαχειρίζεται την περιουσία της Ε.Κ.Α.Π.Υ.
  - 1.5. αποφασίζει την αναγκαιότητα για την ανάθεση προμηθειών, παροχής υπηρεσιών, εκπόνησης μελετών και εκτέλεσης έργων της Ε.Κ.Α.Π.Υ. και εξουσιοδοτεί τον Πρόεδρο για την υπογραφή των σχετικών συμβάσεων.
  - 1.6. αποφασίζει για τη δικαστική ή εξώδικη επιδίωξη αξιώσεων της Ε.Κ.Α.Π.Υ. ή υπεράσπιση των συμφερόντων αυτής.
  - 1.7. εισηγείται τον Οργανισμό της.
  - 1.8. μεριμνά για τη στέγαση των υπηρεσιών της.

1.9 εγκρίνει το περιεχόμενο και τη λειτουργία της Ηλεκτρονικής Πλατφόρμας Προμηθειών Υγείας.

1.10 εγκρίνει την Στρατηγική Κεντροποίησης Προμηθειών (ΣΚΠ) καθώς και τα Επιχειρησιακά Σχέδια Κεντροποίησης Προμηθειών για το σχετικό χρονικό διάστημα όπως περιγράφονται στο άρθρο 26 και στο άρθρο 31 του παρόντος, καθώς και τις τυχόν τροποποιήσεις τους.

1.11 εγκρίνει τους όρους των διακηρύξεων, τη διαδικασία ανάθεσης των δημοσίων συμβάσεων προμηθειών και υπηρεσιών για τους διαγωνισμούς που η Ε.Κ.Α.Π.Υ. αναλαμβάνει κεντρικά, τη διεξαγωγή και τη κατακύρωση όλων των διαδικασιών ανάθεσης σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον ν. 4412/2016 (Α'147).

2. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας δύναται να εξειδικεύονται οι αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου της, και να τροποποιούνται ή αφαιρούνται οι ανωτέρω προβλεπόμενες.

Άρθρο 30

Αρμοδιότητες Προέδρου

A. Ο Πρόεδρος της Ε.Κ.Α.Π.Υ. έχει τις εξής αρμοδιότητες:

1. προεδρεύει των συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου της Ε.Κ.Α.Π.Υ., φέρει την ευθύνη για την επίτευξη των σκοπών του καθώς και για την εύρυθμη λειτουργία του.

2. συντάσσει την ημερήσια διάταξη των συνεδριάσεών του και μεριμνά για τη πρόσκληση των μελών στις συνεδριάσεις.

3. μεριμνά για την εφαρμογή του συνόλου της νομοθεσίας που διέπει την Ε.Κ.Α.Π.Υ. και τις δημόσιες συμβάσεις.

4. εισηγείται προς το Διοικητικό Συμβούλιο τα ζητήματα που απαιτούν νομοθετική ή κανονιστική ρύθμιση για τη βελτίωση της οργάνωσης και λειτουργίας της Ε.Κ.Α.Π.Υ. καθώς και την τροποποίηση διατάξεων που αφορούν αυτή.

5. εγκρίνει τις εισηγήσεις των Διευθυντών των Διευθύνσεων για:

5.1 τις πράξεις που προβλέπουν οι σχετικές διατάξεις για το διορισμό προσωπικού, για κάθε είδους υπηρεσιακές μεταβολές και την άσκηση του πειθαρχικού ελέγχου.

5.2 την σύσταση επιτροπών και ομάδων εργασίας μετά από εισήγηση της οικείας Διεύθυνσης από υπαλλήλους του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα ή ιδιώτες για τη μελέτη και επεξεργασία θεμάτων της Ε.Κ.Α.Π.Υ.

6. όταν δημιουργείται άμεσος και προφανής κίνδυνος ή απειλείται άμεση ζημία των συμφερόντων της Ε.Κ.Α.Π.Υ. ή και των συμφερόντων των φορέων του άρθρου 3 του παρόντος από την αναβολή λήψης απόφασης, ο Πρόεδρος μπορεί να αποφασίσει για θέματα που ανήκουν στην αρμοδιότητα του Διοικητικού Συμβουλίου. Στην περίπτωση αυτή οφείλει να υποβάλει προς έγκριση τη σχετική απόφασή του κατά την επόμενη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου.

7. συνυπογράφει τους βεβαιωτικούς καταλόγους και τα χρηματικά εντάλματα πληρωμής των δαπανών, οι οποίες έχουν εκκαθαριστεί από την αρμόδια υπηρεσία.

8. εκπροσωπεί τον Οργανισμό δικαστικώς και εξωδίκως. Με απόφασή του μπορεί να αναθέτει την αρμοδιότητα αυτή σε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, σε δικηγόρο ή σε προϊστάμενο Διεύθυνσης της Ε.Κ.Α.Π.Υ.

9. υπογράφει κατόπιν εξουσιοδότησης του Διοικητικού Συμβουλίου συμβάσεις που συνάπτει η Ε.Κ.Α.Π.Υ. όπως και άλλου περιεχομένου έγγραφα.

10. επικυρώνει τα πρακτικά των κληρώσεων για το διορισμό των μελών των συλλογικών οργάνων της.

Β. Ο Πρόεδρος δύναται με αποφάσεις του να μεταβιβάζει στον Αντιπρόεδρο και λοιπά μέλη του ΔΣ, που υπηρετούν με σχέση πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης στην Ε.Κ.Α.Π.Υ., αρμοδιότητες καθώς και να αναθέτει ειδικά καθήκοντα σε Προϊσταμένους Διευθύνσεων.

Άρθρο 31

Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού Κεντροκοποιημένων Προμηθειών (Ε.Σ.Σ.Κ.Π)

1. Στην Ε.Κ.Α.Π.Υ. λειτουργεί Επιτροπή Στρατηγικής και Σχεδιασμού Προμηθειών (Ε.Σ.Σ.Π), η οποία είναι τριμελής και αποτελείται από τους δύο Γενικούς Διευθυντές της Διεύθυνσης Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών και της Διεύθυνσης

Μητρώου Προμηθειών και ένα μέλος του ΔΣ, το οποίο ορίζεται από τον Πρόεδρο αυτού. Η Επιτροπή έχει τις παρακάτω αρμοδιότητες:

1.1 Σχεδιάζει και επικαιροποιεί την Στρατηγική Κεντροποίησης Προμηθειών (ΣΚΠ) υπό την έννοια του καθορισμού των βασικών μακροχρόνιων στόχων και σκοπών της Κεντροποίησης, την υιοθέτηση των αναγκαίων στρατηγικών αποφάσεων και αρχών και τον προσδιορισμό των αναγκαίων μέσων για την επίτευξη των εν λόγω στόχων.

Η ΕΣΣΠ εισηγείται την Στρατηγική Κεντροποίησης Προμηθειών στο ΔΣ της Ε.Κ.Α.Π.Υ, το οποίο με την σειρά του την κοινοποιεί στον Υπουργό Υγείας.

1.2 Η Επιτροπή καταρτίζει τα Επιχειρησιακά Σχέδια Κεντροποίησης Προμηθειών, τα οποία έχουν ορισμένο χρονικό διάστημα εφαρμογής, στοχεύουν στην κεντροποίηση συγκεκριμένων προϊόντων ή υπηρεσιών και εκπληρώνουν μέρος των στόχων που προβλέπονται στην Σ.Κ.Π. Κάθε Ε.Σ.Κ.Π. μετά την κατάρτιση του υποβάλλεται στο Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Κ.Α.Π.Υ. προς έγκριση.

Στο ΕΣΚΠ περιέχονται:

- i. Συγκεκριμένα προϊόντα κατά προτεραιότητα και ο αντίστοιχος χρονικός προγραμματισμός για την υλοποίηση κεντρικής διαδικασίας προμηθειών για αυτά, μέσα στο χρονικό πλαίσιο του ΕΣΚΠ.
- ii. Εκτίμηση κόστους ωφέλειας των αποτελεσμάτων του ΕΣΚΠ
- iii. Εκτίμηση κινδύνου από την υλοποίηση του ΕΣΚΠ
- iv. Διοικητικές και Οργανωτικές αναπροσαρμογές και άλλες ενέργειες που οφείλει να εμπλακεί η Ε.Κ.Α.Π.Υ προκειμένου να μπορέσει να υλοποιήσει τους στόχους του ΕΣΚΠ
- v. οι αιτιολογικές εκθέσεις του ΕΣΚΠ

2. Για την κατάρτιση και εφαρμογή του Ε.Σ.Κ.Π και ειδικότερα για την ανάδειξη συγκεκριμένων προϊόντων ή υπηρεσιών ακολουθείται η διαδικασία που περιγράφεται στο άρθρο 26 παρ. 2-9.

3. Η Ε.Κ.Α.Π.Υ. εισηγείται στον Υπουργό Υγείας το Επιχειρησιακό Σχέδιο Κεντροποίησης Προμηθειών, για το οποίο εκδίδεται σχετική απόφαση.

4. Η Ε.Σ.Σ.Κ.Π. γνωμοδοτεί για τα θέματα που ορίζονται στο άρθρο 41 του ν.4412/2016 (Α'147).

Άρθρο 32**Διοικητική Οργάνωση****A. Διάρθρωση των υπηρεσιών της Ε.Κ.Α.Π.Υ.:**

1. Διεύθυνση Διαγωνισμών και Συμβάσεων, η οποία συγκροτείται από τις ακόλουθες υπηρεσιακές μονάδες:

1.1 Τμήμα Ενστάσεων, με αρμοδιότητα την εξέταση των ενστάσεων που υποβάλλονται ενώπιον της Ε.Κ.Α.Π.Υ. Για τον σκοπό αυτό συγκροτείται τριμελές γνωμοδοτικό όργανο.

1.2 Τμήμα Διαγωνιστικών Διαδικασιών, το οποίο:

i. επιμελείται την κατάρτιση σχεδίων διακηρύξεων και εισηγείται σχετικά στο Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Κ.Α.Π.Υ.

ii. επιμελείται τη διενέργεια των δημοπρασιών μέσω του Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ., σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον ν.4412/2016 (Α'147).

iii. επιμελείται την ένταξη των συμβάσεων στο Κ.Η.Μ.Δ.Η.Σ., σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον ν. 4412/2016 (Α'147).

iv. επιμελείται την τήρηση των κανόνων δημοσιότητας.

1.3. Τμήμα Συμβάσεων, το οποίο:

i. επιμελείται τη σύνταξη των συμβάσεων με τους αναδόχους.

ii. παρακολουθεί την εκτέλεση των συμβάσεων και εισηγείται σχετικά στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τ.Π.Υ.

iii. επιμελείται για την τήρηση ηλεκτρονικού αρχείου παρακολούθησης του συνόλου των υπό εκτέλεση συμβάσεων, με χρήση και παρακολούθηση του ηλεκτρονικού συστήματος Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ., όπου οι φορείς του άρθρου 23 του παρόντος εισάγουν πληροφορίες αναφορικά με την πορεία εκτέλεσης των συμβάσεων, όπως χρόνος παράδοσης προϊόντων και υπηρεσιών, ποσότητα κ.λπ.

2. Διεύθυνση Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών, η οποία συγκροτείται από τα ακόλουθα τμήματα:

2.1 Τμήμα Προϋπολογισμού και Προμηθειών, το οποίο:

i. εισηγείται προς το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Κ.Α.Π.Υ. τις συμβάσεις χρηματοδότησης.

ii. καταστρώνει το Ταμειακό Πρόγραμμα αποπληρωμής υποχρεώσεων της Ε.Κ.Α.Π.Υ. και το εισηγείται στο Δ.Σ. Έχει επίσης την ευθύνη παρακολούθησης και επικαιροποίησής του.

2.2 Τμήμα Λογιστικού το οποίο είναι αρμόδιο για:

i. Το Ταμείο

ii. Το Λογιστήριο, το οποίο λειτουργεί σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, καταρτίζει τους προϋπολογισμούς και απολογισμούς λειτουργίας της Ε.Κ.Α.Π.Υ., καταρτίζει τους Ισολογισμούς και τις Οικονομικές Καταστάσεις, τηρεί το πρόγραμμα Μισθοδοσίας

2.3 Τμήμα Προσωπικού και Διοικητικής Υποστήριξης το οποίο:

i. Εισηγείται στο Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Κ.Α.Π.Υ. το σχεδιασμό κάλυψης των αναγκών αυτής σε ανθρώπινο δυναμικό.

ii. Επιμελείται την οργάνωση και εκτέλεση επιμορφωτικών προγραμμάτων, καθώς και προγραμμάτων επαγγελματικής εξειδίκευσης και προαγωγικής εκπαίδευσης του προσωπικού της Ε.Κ.Α.Π.Υ.

iii. Έχει την ευθύνη της τήρηση μητρώου υπαλλήλων της Ε.Κ.Α.Π.Υ.

iv. Διενεργεί τη κλήρωση για τον ορισμό των συλλογικών οργάνων της Ε.Κ.Α.Π.Υ.

v. Έχει την ευθύνη της τεχνικής υποστήριξης των λειτουργιών της Ε.Κ.Α.Π.Υ.

3. Διεύθυνση Μητρώου Προμηθειών, η οποία συγκροτείται από τις ακόλουθες υπηρεσιακές μονάδες:

3.1 Τμήμα Μητρώου Προϊόντων Υπηρεσιών και προμηθευτών, το οποίο:

3.1.1. αναπτύσσει ενιαία κωδικοποίηση προϊόντων και υπηρεσιών, που ενσωματώνονται στο σύστημα υγείας και μεριμνά για την συνεχή επικαιροποίηση αυτών. Για τα είδη του Μητρώου Προϊόντων, Υπηρεσιών και Προμηθευτών τα παραπάνω δεδομένα εισάγονται και αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της Ηλεκτρονικής Πλατφόρμας (α. αρχείο Κωδικοποίησης προϊόντων, υπηρεσιών και Προμηθευτών, β. αρχείο Εύρους Αποδεκτών Τιμών, γ. αρχείο Παρατηρητηρίου Ανώτατων Αποδεκτών Τιμών και δ. Μητρώο Τεχνικών Προδιαγραφών).

3.1.2 συλλέγει και ταξινομεί στοιχεία τιμών από την ελληνική και ευρωπαϊκή αγορά για τα είδη του Μητρώου Προϊόντων, Υπηρεσιών και Προμηθευτών και του μητρώου Τεχνικών Προδιαγραφών, υλοποιώντας σχετικές έρευνες αγοράς, με στόχο την καταγραφή εύρους τιμών για κάθε είδος, με εξαίρεση τις τιμές των Φαρμάκων, για τις οποίες εξακολουθούν να εφαρμόζονται οι μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου διατάξεις. Τα παραπάνω δεδομένα εισάγονται και αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της Ηλεκτρονικής Πλατφόρμας. Για την συλλογή των ανωτέρω η Ε.Κ.Α.Π.Υ. δύναται να ζητά από τους Προμηθευτές προϊόντων υπεύθυνη δήλωση με τις τρεις (3) χαμηλότερες τιμές στις χώρες που αυτά διακινούνται.

3.1.3 συντηρεί, ελέγχει και εγκρίνει τα δεδομένα προϊόντων, υπηρεσιών και προμηθευτών, που εισάγονται στο Μητρώο Προϊόντων, Υπηρεσιών και Προμηθευτών, τηρώντας συγχρόνως τη σχετική τεκμηρίωση που υποβάλλεται από τους προμηθευτές για την εγγραφή στο παραπάνω Μητρώο.

3.1.4 διαχειρίζεται, συντηρεί και ενημερώνει το Μητρώο Τεχνικών Προδιαγραφών

3.2. Τμήμα Μητρώου Κόστους και Αναλώσεων, το οποίο:

3.2.1 προσδιορίζει δείκτες πρότυπης ανάλωσης ανά προϊόν / υπηρεσία και μονάδα αναφοράς, χρησιμοποιώντας ιστορικά στοιχεία ανάλωσης και εξωτερικά συγκριτικά δεδομένα για κάθε μονάδα αναφοράς. Τα παραπάνω δεδομένα εισάγονται και αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του Αρχείου Προτύπων Αναλώσεων.

3.2.2 συγκεντρώνει και κεντρικοποιεί τα δεδομένα αναγκών των φορέων του άρθρου 23, ελέγχει βάσει των κεντρικοποιημένων προτύπων αναλώσεων, κοστολογεί τις οριστικοποιημένες ανάγκες και συντάσσει τους σχετικούς προϋπολογισμούς για την υλοποίηση των διαγωνισμών. Τα παραπάνω δεδομένα εισάγονται και αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του Μητρώου Κόστους και Αναλώσεων.

3.3 Τμήμα Μητρώου Τεχνικών Προδιαγραφών, το οποίο:

3.3.1 Αξιολογεί τις τεχνικές προδιαγραφές προϊόντων και υπηρεσιών που οι φορείς του άρθρου 23 αιτούνται και τις αναρτά.

3.3.2 Παράγει τις Ενιαίες Εθνικές Τεχνικές προδιαγραφές προϊόντων και υπηρεσιών που προγραμματίζονται από την ΕΚΑΠΥ να κεντρικοποιηθούν.

3.4 Τμήμα Παρατηρητηρίου Ανώτατων Αποδεκτών Τιμών προϊόντων και υπηρεσιών, το οποίο:

3.4.1 Καταχωρεί μετά από εισήγηση της Επιτροπής Παρατηρητηρίου τις εγκεκριμένες τιμές για προϊόντα και υπηρεσίες

3.4.2 Παρακολουθεί και συντηρεί την αδιάλειπτη καλή λειτουργία του Αρχείου Παρατηρητηρίου Ανώτατων Αποδεκτών Τιμών

4. Διεύθυνση Έρευνας Αγορών, η οποία ασχολείται με την αδιάλειπτη επαγρύπνηση του συστήματος αναφορικά με τα Ευρωπαϊκά και Διεθνή δρώμενα στον χώρο της εφοδιαστικής αλυσίδας της Υγείας και συγκροτείται από τα ακόλουθα Τμήματα:

4.1 Τμήμα Διεθνών σχέσεων και Συνεργασιών, το οποίο:

α. Συνάπτει διακρατικές συμφωνίες ανταλλαγής πληροφοριών αναφορικά με τα Διεθνώς εγκαθιδρυμένα συστήματα υποστήριξης των Προμηθειών της Δημόσιας Υγείας.

β. Προγραμματίζει ενημερωτικές συναντήσεις και γνωμοδοτεί προς το ΔΣ περί των διεθνών τάσεων οργάνωσης και λειτουργίας των συστημάτων υποστήριξης των Προμηθειών.

γ. Συμμετέχει στους Διεθνείς οργανισμούς όπως ενδεικτικά ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας.

4.2 Τμήμα Έρευνας Αγοράς, το οποίο:

α. Κατηγοριοποιεί τα προϊόντα και υπηρεσίες σε κρίσιμες κατηγορίες αναφορικά με τον όγκο και τη συνολική δαπάνη τους.

β. Σχεδιάζει τη στρατηγική έρευνας αγοράς με βάση την προτεραιοποίηση, που αποφασίζει η επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού Κεντρικοποίησης.

γ. Μεθοδεύει την έρευνα σε συνεργασία με τις δομημένες σχέσεις, που συνάπτει η Διεύθυνση Διεθνών Σχέσεων και Συνεργασιών.

δ. Οργανώνει σε τακτική βάση συνομιλίες με τα συλλογικά όργανα της αγοράς.

ε. Ενημερώνεται αδιαλείπτως, περί των πρωτοκόλλων HTA των ιατροτεχνολογικών προϊόντων.

στ. Εισηγείται προς το ΔΣ επικαιροποιημένες τιμές προϊόντων προκειμένου να ανανεώνεται το Μητρώο Αποδεκτού Εύρους Τιμών.

Β. Στην Ε.Κ.Α.Π.Υ. δύναται να συγκροτούνται επιτροπές ειδικών με στόχο την παροχή τεχνογνωσίας για όλες τις διαδικασίες στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων αυτής, έπειτα από απόφαση του Διοικητικού της Συμβουλίου.

Άρθρο 33

Θέματα Προσωπικού

1. Για τη στελέχωση της Ε.Κ.Α.Π.Υ. συνιστώνται ογδόντα (80) θέσεις μόνιμου προσωπικού και είκοσι (20) θέσεις ειδικού επιστημονικού προσωπικού με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, στις κατηγορίες και ειδικότητες που καθορίζονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου. Στις ανωτέρω θέσεις περιλαμβάνονται τέσσερις θέσεις Διευθυντών και 12 θέσεις Προϊσταμένων Τμημάτων της ως άνω Διεύθυνσης.

2. Μόνιμο προσωπικό

Οι θέσεις του μόνιμου προσωπικού κατανέμονται στις ακόλουθες κατηγορίες και κλάδους:

ΠΕ Διοικητικού: 5 θέσεις

ΠΕ Οικονομικού: 8 θέσεις

ΠΕ Πληροφορικής: 5 θέσεις

ΠΕ Στατιστικής: 6 θέσεις

ΠΕ Μηχανικών: 11 θέσεις

ΠΕ Θετικών Επιστημών: 12 θέσεις

ΤΕ Λογιστικής: 4 θέσεις

ΤΕ Πληροφορικής: 4 θέσεις

ΤΕ Διοικητικού: 4 θέσεις

ΔΕ Προσωπικού Η/Υ: 4 θέσεις

ΔΕ Διοικητικών Γραμματέων: 10 θέσεις

ΥΕ Επιμελητών: 4 θέσεις

Δικηγόροι: 3 θέσεις

3. Η μετάταξη, απόσπαση ή μεταφορά προσωπικού γίνεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο ν. 4440/2016 (Α' 224). Για τους φορείς που εποπτεύονται και ελέγχονται από τις Δ.Υ.Π.Ε., απαιτείται η γνώμη από το διοικητή αυτής. Μεταβατικά και μέχρι την πλήρη εφαρμογή του ν. 4440/2016 (Α' 224) οι ως άνω διαδικασίες πραγματοποιούνται σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παραγράφους που ακολουθούν αλλά και στα άρθρα 12 και 18 του ως άνω νόμου.
4. Επιτρέπεται η απόσπαση, η μετάταξη ή η μεταφορά προσωπικού, που υπηρετεί σε φορείς του άρθρου 23 του παρόντος καθώς και στην κεντρική υπηρεσία του Υπουργείου Υγείας για τη στελέχωση της Ε.Κ.Α.Π.Υ. Οι ως άνω αποσπάσεις λήγουν στις 15-04-2018.
5. Το προσωπικό που μετατάσσεται ή μεταφέρεται διατηρεί τα ασφαλιστικά του δικαιώματα, ενώ ο χρόνος υπηρεσίας στο φορέα από όπου προέρχεται θεωρείται χρόνος πραγματικής υπηρεσίας και λαμβάνεται υπόψη για τη μισθολογική του εξέλιξη. Τυχόν επιπλέον τακτικές αποδοχές διατηρούνται ως προσωπική διαφορά, η οποία μειώνεται με οποιαδήποτε αύξηση των αποδοχών, μέχρι πλήρους εξισώσεώς τους με τις αποδοχές και απολαβές της νέας θέσης. Η διάταξη αυτή είναι ειδική και κατ'εξουσιοδότηση αντίθετης διάταξης και ισχύει για ένα έτος από τη δημοσίευση του παρόντος.
6. Στην Ε.Κ.Α.Π.Υ. δύναται να προσλαμβάνεται ειδικευμένο επιστημονικό και λοιπό προσωπικό με σύμβαση ορισμένου χρόνου ιδιωτικού δικαίου, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Τυχόν αναγκαίες λεπτομέρειες για την εφαρμογή αυτών ρυθμίζονται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, κατόπιν αιτήματος του Δ.Σ. της Ε.Κ.Α.Π.Υ. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Υγείας και του Υπουργού Οικονομικών ρυθμίζονται οι αμοιβές αυτών.
7. α. Το προσωπικό που έχει μεταταχθεί στην κεντρική υπηρεσία του Υπουργείου Υγείας, για στελέχωση της Επιτροπής Προμηθειών Υγείας, μεταφέρεται αυτοδικαίως στην Ε.Κ.Α.Π.Υ.
β. Το αποσπασμένο ή έπειτα από τοποθέτηση, στην Επιτροπή Προμηθειών Υγείας, προσωπικό από την κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Υγείας, δύναται είτε να

επιστρέψει στην οργανική του θέση, είτε να μεταταχθεί ή αποσπαστεί μετά από αίτησή του, εντός διαστήματος 2 μηνών από την έναρξη λειτουργίας της Ε.Κ.Α.Π.Υ.

8. Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος και μέχρι την πλήρωση των οργανικών θέσεων από μόνιμο προσωπικό, δίδεται η δυνατότητα στην Ε.Κ.Α.Π.Υ. να αποσπά προσωπικό, από όλο το φάσμα του δημοσίου τομέα, σύμφωνα με τις μέχρι σήμερα ισχύουσες διατάξεις, με την επιφύλαξη της παρ. 3.

Άρθρο 34

Καταργούμενες και Μεταβατικές Διατάξεις

1. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργείται κάθε αντίθετη στο παρόν διάταξη του ν.3580/2007, του ν.3918/2011 και του ν.2955/2001, ως και κάθε άλλη διάταξη ισχύουσας νομοθεσίας που έρχεται σε αντίθεση με τις διατάξεις του παρόντος, με την επιφύλαξη των προβλεπομένων στις επόμενες παραγράφους.

2. Το Πρόγραμμα Προμηθειών του 2015 όπως έχει εγκριθεί για υλοποίηση στο έτος 2017, θα ισχύσει και θα εκτελεστεί, σύμφωνα με τις προβλεπόμενες μέχρι σήμερα διαδικασίες. Διαδικασίες για τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων για την προμήθεια προϊόντων και υπηρεσιών του άρθρου 24, που περιλαμβάνονται σε ήδη εγκεκριμένα, πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος, Προγράμματα Προμηθειών Υπηρεσιών Υγείας, για τις οποίες δεν έχει δημοσιευθεί διακήρυξη, διενεργούνται από τα όργανα και τους φορείς που ορίζονται σε αυτά. Διαδικασίες και εκκρεμείς προκηρύξεις και κεντρικοί διαγωνισμοί που διεξάγονται ή θα διεξάγονταν από την Ε.Π.Υ. υπάγονται στις αρμοδιότητες της νέας αρχής και διεξάγονται ή ολοκληρώνονται από αυτήν.

3. Διαδικασίες για τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων για την προμήθεια των προϊόντων και υπηρεσιών του άρθρου 24, για τις οποίες έχει δημοσιευθεί διακήρυξη ή έχει υπογραφεί σύμβαση ή έχει χορηγηθεί σχετική εξουσιοδότηση προς διενέργεια των ανωτέρω, εκτελούνται με τους όρους και τις διαδικασίες του μέχρι σήμερα ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου.

4. Μεταβατικά και μέχρι τον ορισμό Διευθυντών της Ε.Κ.Α.Π.Υ., δύναται ο Πρόεδρος του ΔΣ να ορίζει, στην Επιτροπή Παρατηρητηρίου της περίπτωσης 1.1.3

της παραγράφου 1 του άρθρου 25 του παρόντος νόμου καθώς και στην Ε.Σ.Σ.Κ.Π., ως μέλη, μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.

5. Μέχρι την, σύμφωνα με το άρθρο 25 του παρόντος, έκδοση της Υπουργικής Απόφασης που θα αφορά στον Κανονισμό Λειτουργίας του Αρχείου Παρατηρητηρίου Ανώτατων Αποδεκτών Τιμών, εξακολουθούν να ισχύουν και να εφαρμόζονται, οι διατάξεις νόμου, για το υφιστάμενο Παρατηρητήριο Τιμών, με την επιφύλαξη αντίθετων ρυθμίσεων του παρόντος.

Άρθρο 35

Έναρξη ισχύος Μέρους Γ'

Η ισχύς του παρόντος Μέρους αρχίζει από τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά σε επιμέρους διατάξεις.

ΜΕΡΟΣ Δ'

«Ζητήματα καταπολέμησης της διαφθοράς και ενίσχυσης της διαφάνειας και του ελέγχου στα οικονομικά των πολιτικών κομμάτων, των αιρετών αντιπροσώπων της Βουλής και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου».

Άρθρο 36

Τροποποιήσεις στο άρθρο 1 του ν. 3023/2002 (Α' 146)

1. Η περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 3023/2002 (Α' 146), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4304/2014 (Α' 234), αντικαθίσταται ως εξής:
«γ) Ιδιωτική χρηματοδότηση: η οικονομική ενίσχυση οποιασδήποτε μορφής που παρέχεται σε δικαιούχους χρηματοδότησης από φυσικά πρόσωπα».
2. Η περ. δ' της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 3023/2002, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4304/2014, αντικαθίσταται ως εξής:

«δ) Περίοδος ελέγχου προεκλογικών δαπανών και εσόδων:

δα) Το χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών πριν από την προκήρυξη των τακτικών γενικών βουλευτικών εκλογών ή των εκλογών για την ανάδειξη των Ελλήνων αντιπροσώπων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και δύο (2) μηνών μετά τη διενέργεια των τακτικών γενικών βουλευτικών εκλογών ή των εκλογών για την ανάδειξη των Ελλήνων αντιπροσώπων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

δβ) Το χρονικό διάστημα που καθορίζεται με απόφαση της Επιτροπής Ελέγχου του άρθρου 3Α του ν. 3213/2003 (Α' 309) όπως ισχύει, σε περίπτωση προκήρυξης έκτακτων γενικών βουλευτικών εκλογών που δεν μπορεί να υπερβαίνει το διάστημα έξι (6) μηνών πριν από την ημερομηνία διεξαγωγής των εκλογών και δύο (2) μηνών μετά τη διενέργεια των έκτακτων εκλογών.

3. Μετά την υποπερ. δβ' της περ. δ' της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 3023/2002, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4304/2014, προστίθεται υποπερ. δγ' ως εξής:

«δγ) Όπου στον παρόντα νόμο γίνεται αναφορά στην περίοδο ελέγχου προεκλογικών δαπανών νοείται εφεξής ως περίοδος ελέγχου προεκλογικών δαπανών και εσόδων».

4. Στο τέλος της υποπερ. ζα' της περ. ζ' της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 3023/2002, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4304/2014, προστίθεται η φράση: «, κατά τη διάρκεια της βουλευτικής περιόδου και της περιόδου ελέγχου των προεκλογικών δαπανών και εσόδων».

5. Η παρ. 7 του άρθρου 1 του ν. 3023/2002, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4304/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Η κρατική χρηματοδότηση δεν υπόκειται σε φόρο. Ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) της συνολικής κρατικής χρηματοδότησης, που λαμβάνει κάθε κόμμα και συνασπισμός κομμάτων είναι ακατάσχετο. Το ποσόν της ιδιωτικής χρηματοδότησης που δίδεται στους δικαιούχους χρηματοδότησης εκπίπτει από το φορολογητέο εισόδημα του χρηματοδότη σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 19 του ν. 4172/2013 (Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος, Α' 167).

Άρθρο 37**Τροποποίηση του άρθρου 5 του ν. 3023/2002**

Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 3023/2002, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 του ν. 4304/2014, προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Κατ' εξαίρεση, κάθε πολιτικό κόμμα ή συνασπισμός κομμάτων δύναται, προς κάλυψη των δαπανών του, να πραγματοποιεί πληρωμές προς τρίτους, χωρίς χρήση των λογαριασμών της παρούσας παραγράφου, εφόσον οι πληρωμές αυτές συνολικά δεν υπερβαίνουν το ποσό των είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ ετησίως και συνοδεύονται από τις αντίστοιχες αποδείξεις, τιμολόγια και συναφή παραστατικά που αποδεικνύουν τη δαπάνη».

Άρθρο 38**Τροποποίηση του άρθρου 6 του ν. 3023/2002**

1. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 6 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 4304/2014, προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Κατ' εξαίρεση κάθε υποψήφιος ή/και αιρετός αντιπρόσωπος της Βουλής των Ελλήνων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου δύναται να πραγματοποιεί, αποκλειστικά προς κάλυψη των δαπανών του, πληρωμές σε τρίτους, χωρίς χρήση του λογαριασμού της παρούσας παραγράφου, εφόσον οι πληρωμές αυτές συνολικά δεν υπερβαίνουν το ποσό των πεντακοσίων (500) ευρώ, για όλη τη διάρκεια της περιόδου ελέγχου προεκλογικών δαπανών και εσόδων και συνοδεύονται από τις αντίστοιχες αποδείξεις, τιμολόγια και συναφή παραστατικά που αποδεικνύουν τη δαπάνη».

2. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 6 του ν. 3023/2002, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 4304/2014, αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Τα ελεγχόμενα πρόσωπα του παρόντος άρθρου υποχρεούνται να ανοίξουν τον ανωτέρω τραπεζικό λογαριασμό εντός δέκα (10) εργασίμων ημερών από την

υποβολή της υποψηφιότητας τους και να τον γνωστοποιήσουν αυθημερόν στην αρμόδια Επιτροπή Ελέγχου».

Άρθρο 39

Τροποποιήσεις του άρθρου 7 του ν. 3023/2002

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 3023/2002, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 5 του ν. 4304/2014, διαγράφεται η φράση «ή νομικό».

2. Η παρ. 3 του άρθρου 7 του ν. 3023/2002, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 5 του ν. 4304/2014, αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Κάθε ιδιωτική χρηματοδότηση σε πολιτικό κόμμα και συνασπισμό κομμάτων που υπερβαίνει το ποσό των πεντακοσίων (500) ευρώ διενεργείται υποχρεωτικά μόνο μέσω των τραπεζικών λογαριασμών τους οποίους τηρούν τα κόμματα και οι συνασπισμοί κομμάτων με υποχρεωτική αναγραφή των στοιχείων της ταυτότητας του χρηματοδότη».

3. Η παρ. 4 του άρθρου 7 του ν. 3023/2002, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 5 του ν. 4304/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Η έκδοση κουπονιών, η αγορά των οποίων αποτελεί μέσο χρηματοδότησης, επιτρέπεται μόνο εφόσον αυτά είναι αριθμημένα και θεωρημένα από την Επιτροπή Ελέγχου. Σε αυτά είναι υποχρεωτική η αναγραφή του ονοματεπωνύμου και του αριθμού φορολογικού μητρώου ή του δελτίου της αστυνομικής ταυτότητας του αγοραστή χρηματοδότη, εφόσον το ποσό της χρηματοδότησης υπερβαίνει τα πενήντα (50) ευρώ. Το ανώτατο συνολικό ποσό των κουπονιών αξίας πενήντα (50) ευρώ και κάτω, τα οποία αριθμούνται και θεωρούνται από την Επιτροπή Ελέγχου, δεν μπορεί να υπερβαίνει το πέντε τοις εκατό (5%) της ετήσιας τακτικής χρηματοδότησης του προηγούμενου έτους ανά κόμμα ή συνασπισμό κομμάτων ετησίως, ούτε μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ ανά κόμμα ή συνασπισμό κομμάτων κατ' έτος. Το ακριβές ποσό των κουπονιών αυτών, που αντιστοιχεί σε κάθε κόμμα ή συνασπισμό κομμάτων, καθορίζεται με διαπιστωτική πράξη του Προέδρου της Επιτροπής Ελέγχου, η οποία εκδίδεται το

πρώτο δεκαήμερο κάθε έτους. Το ποσό αυτό, για τα κόμματα και τους συνασπισμούς κομμάτων, που δεν λαμβάνουν τακτική κρατική χρηματοδότηση, δεν μπορεί να υπερβαίνει τις είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ ετησίως. Στο τέλος κάθε έτους, η Επιτροπή Ελέγχου υποχρεούται να διασταυρώνει αν το υπόλοιπο που προκύπτει από τη διαφορά ανάμεσα στα θεωρημένα και στα διατεθέντα από το κόμμα ή το συνασπισμό κουπόνια, συμπίπτει με τον αριθμό των αδιάθετων κουπονιών που υποχρεωτικά της επιστρέφονται με ευθύνη του κόμματος ή του συνασπισμού. Με απόφαση του Προέδρου της Επιτροπής Ελέγχου του παρόντος νόμου, καθορίζεται η διαδικασία επιστροφής των κουπονιών που δεν διατέθηκαν, ο τρόπος και τα όργανα βεβαίωσης της καταστροφής τους και κάθε σχετική λεπτομέρεια».

4. Η παρ. 6 του άρθρου 7 του ν. 3023/2002, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 5 του ν. 4304/2014, αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Απαγορεύονται η χρηματοδότηση και κάθε είδους παροχές προς τα κόμματα ή τους συνασπισμούς από:

α. Φυσικά πρόσωπα που δεν έχουν την ελληνική ιθαγένεια.

β. Νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου.

γ. Οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης κάθε βαθμού.

δ. Φυσικά πρόσωπα, τα οποία είναι ιδιοκτήτες ή εκδότες ημερήσιων ή περιοδικών εντύπων πανελληνίας ή τοπικής κυκλοφορίας ή είναι ιδιοκτήτες ραδιοφωνικών ή τηλεοπτικών, εν γένει, σταθμών καθώς και από συζύγους και κατιόντες αυτών».

5. Η παρ. 7 του άρθρου 7 του ν. 3023/2002, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 5 του ν. 4304/2014, αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«7. Απαγορεύεται η χορήγηση δανείων από τις τράπεζες προς τους δικαιούχους κρατικής χρηματοδότησης, καθώς και η αποπληρωμή νέων και υφιστάμενων δανειακών τους υποχρεώσεων με εγγύηση την εκχώρηση ποσοστού ανώτερου του πενήντα τοις εκατό (50%) της ετήσιας κρατικής χρηματοδότησης του τρέχοντος οικονομικού έτους]. Τα κόμματα και οι συνασπισμοί κομμάτων οφείλουν να ενημερώνουν εγγράφως την Επιτροπή Ελέγχου και την Τράπεζα της Ελλάδος για

κάθε νέα δανειακή σύμβαση ή για κάθε τροποποίηση υφιστάμενης το αργότερο εντός δέκα (10) ημερών από την υπογραφή της. Η δανειοδότηση και η μεταβολή κάθε υφιστάμενης σύμβασης πίστωσης των πολιτικών κομμάτων ή συνασπισμών κομμάτων πραγματοποιούνται σύμφωνα με τους όρους τραπεζικής δεοντολογίας και πρακτικής, όπως καθορίζονται και ισχύουν από την Τράπεζα της Ελλάδος και υπό την προϋπόθεση της προηγούμενης έκδοσης πλήρως αιτιολογημένης απόφασης του ΔΣ του χρηματοπιστωτικού ιδρύματος. Η παράλειψη της ανωτέρω υποχρέωσης ενημέρωσης επισύρει την ποινή της παρ. 10 του άρθρου 24 του ν. 3023/2002, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 14 του ν. 4304/2014. Η Επιτροπή Ελέγχου αναρτά την έγγραφη ενημέρωση στην επίσημη ιστοσελίδα της στο Διαδίκτυο σύμφωνα με την υποπερ. ιδ.΄ της παρ. 2 του άρθρου 21 του παρόντος νόμου, εντός δέκα πέντε (15) ημερών από την παραλαβή της».

6. Η παρ. 8 του άρθρου 7 του ν. 3023/2002, όπως προστέθηκε με το άρθρο 5 του ν. 4304/2014, καταργείται.

Άρθρο 40

Τροποποίηση του άρθρου 7B του ν. 3023/2002

Η παρ. 4 του άρθρου 7B του ν. 3023/2002, όπως προστέθηκε με το άρθρο 6 του ν. 4304/2014, αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Απαγορεύονται η χρηματοδότηση και κάθε είδους παροχές προς τους κατά τα ανωτέρω υποψηφίους ή/και αιρετούς από:

α. Φυσικά πρόσωπα που δεν έχουν την ελληνική ιθαγένεια.

β. Νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου.

γ. Οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης κάθε βαθμού.

δ. Φυσικά πρόσωπα, τα οποία είναι ιδιοκτήτες ή εκδότες ημερήσιων ή περιοδικών εντύπων πανελληνίας ή τοπικής κυκλοφορίας ή είναι ιδιοκτήτες ραδιοφωνικών ή τηλεοπτικών, εν γένει, σταθμών καθώς και συζύγους και κατιόντες αυτών».

Άρθρο 41**Τροποποιήσεις του άρθρου 16 του ν. 3023/2002**

1. Στην παρ. 2 του άρθρου 16 του ν. 3023/2002, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 12 του ν. 4304/2014, διαγράφεται η λέξη «προϋπολογισμούς,».
2. Στο άρθρο 16 του ν. 3023/2002, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 12 του ν. 4304/2014, προστίθενται παρ. 5, 6 και 7 ως εξής:

«5. Τα πολιτικά κόμματα και οι συνασπισμοί κομμάτων, που λαμβάνουν τακτική κρατική χρηματοδότηση, δημοσιεύουν κατ' έτος ισολογισμό εσόδων και δαπανών σύμφωνα με τα ισχύοντα λογιστικά πρότυπα. Ο ισολογισμός δημοσιεύεται το πρώτο δίμηνο κάθε έτους στην επίσημη ιστοσελίδα που υποχρεούνται να τηρούν στο διαδίκτυο.

6. Τα πολιτικά κόμματα και οι συνασπισμοί κομμάτων, που λαμβάνουν τακτική κρατική χρηματοδότηση, υποχρεούνται να συντάσσουν και να δημοσιεύουν στην ιστοσελίδα τους ειδική έκθεση εκλογικών εσόδων και δαπανών αναφορικά με την περίοδο ελέγχου προεκλογικών δαπανών και εσόδων, η οποία δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα που τηρούν στο διαδίκτυο, το αργότερο εντός τριών (3) μηνών από τη διενέργεια των εθνικών εκλογών ή των εκλογών για την ανάδειξη αντιπροσώπων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

7. Τα κόμματα και οι συνασπισμοί κομμάτων έχουν υποχρέωση να τηρούν τα λογιστικά και φορολογικά τους αρχεία για χρονικό διάστημα δέκα (10) ετών».

Άρθρο 42**Τροποποιήσεις του άρθρου 16Α του ν. 3023/2002**

1. Η περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 16Α του ν. 3023/2002, όπως προστέθηκε με το άρθρο 13 του ν. 4304/2014, αντικαθίσταται ως εξής:

«α. Όσον αφορά τα υπό στοιχεία ιδα΄ της παρ. 1 του άρθρου 1 του παρόντος νόμου ελεγχόμενα πρόσωπα, ισολογισμούς και απολογισμούς, όπως αυτοί προκύπτουν από τα λογιστικά βιβλία που τηρούν κατά την παρ. 1 του άρθρου 16 του παρόντος νόμου κάθε έτος, καθώς και ειδική έκθεση εκλογικών εσόδων και δαπανών αναφορικά με την περίοδο ελέγχου προεκλογικών δαπανών και εσόδων, το αργότερο εντός τριών (3) μηνών από τη διενέργεια των εθνικών εκλογών ή των εκλογών για την ανάδειξη αντιπροσώπων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Ο τρόπος σύνταξης και τα ειδικότερα στοιχεία, που περιλαμβάνονται στην ειδική έκθεση εκλογικών εσόδων και δαπανών, καθορίζονται με απόφαση του Προέδρου της Επιτροπής Ελέγχου».

2. Η περ. β΄ της παρ. 1 του άρθρου 16Α του ν. 3023/2002, όπως προστέθηκε με το άρθρο 13 του ν. 4304/2014, αντικαθίσταται ως εξής:

«β) Όσον αφορά τα υπό στοιχεία ιδβ΄ της παρ. 1 του άρθρου 1 του παρόντος νόμου ελεγχόμενα πρόσωπα, αναλυτικές καταστάσεις, παραστατικά και αποδείξεις εσόδων και εξόδων, καθώς και κάθε άλλο έγγραφο αποδεικτικό της χρηματοδότησής τους και της διαχείρισης των οικονομικών τους στοιχείων για την περίοδο ελέγχου των προεκλογικών δαπανών και εσόδων το αργότερο εντός τριών (3) μηνών από την πραγματοποίηση των εκλογών. Τα ανωτέρω παραστατικά καταθέτουν οι υποψήφιοι αντιπρόσωποι της Βουλής των Ελλήνων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που εξελέγησαν, καθώς και οι αναπληρωματικοί των συνδυασμών των κομμάτων ή συνασπισμών κομμάτων, με τις εξής διακρίσεις:

αα) Ο πρώτος αναπληρωματικός για τις εκλογικές περιφέρειες στις οποίες εκλέγονται ένας έως και πέντε βουλευτές.

ββ) Οι δύο πρώτοι αναπληρωματικοί σε όσες εκλέγονται από έξι έως και δέκα βουλευτές.

γγ) Οι τρεις πρώτοι αναπληρωματικοί για την εκλογική περιφέρεια Α΄ Θεσσαλονίκης.

δδ) Οι τέσσερις πρώτοι αναπληρωματικοί για την εκλογική περιφέρεια Α΄ Αθηνών και

εε) Οι πέντε πρώτοι αναπληρωματικοί για την εκλογική περιφέρεια Β΄ Αθηνών.

Σε περίπτωση ανάδειξης στο βουλευτικό αξίωμα, αναπληρωματικού, καθ' υπέρβαση των ανωτέρω διακρίσεων, ο βουλευτής που αναδείχτηκε υποχρεούται να υποβάλει την αναλυτική κατάσταση του πρώτου εδαφίου της παρούσας περίπτωσης, στην Επιτροπή του άρθρου 21 του παρόντος νόμου εντός τριάντα (30) ημερών από την ορκωμοσία του».

3. Η περ. δ' της παρ. 1 του άρθρου 16Α του ν. 3023/2002, όπως προστέθηκε με το άρθρο 13 του ν. 4304/2014, αντικαθίσταται ως εξής:

«δ) Όσον αφορά τα υπό στοιχεία ιδε' της παρ. 1 του άρθρου 1 του παρόντος νόμου ελεγχόμενα πρόσωπα, το πλήρες και αναλυτικό περιεχόμενο, καθώς και την οικονομική αποτίμηση των εκατέρωθεν συναλλαγών που έχουν πραγματοποιήσει με τους δικαιούχους χρηματοδότησης για την περίοδο ελέγχου των προεκλογικών δαπανών και εσόδων, εντός τριών (3) μηνών από την πραγματοποίηση των εκλογών».

4. Στην περ. ε' της παρ. 1 του άρθρου 16Α του ν. 3023/2002, όπως προστέθηκε με το άρθρο 13 του ν. 4304/2014, διαγράφεται η φράση «τους ετήσιους προϋπολογισμούς».

Άρθρο 43

Τροποποιήσεις του άρθρου 21 του ν. 3023/2002

1. Στην παρ. 2 του άρθρου 21 του ν. 3023/2002, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 19 του ν. 4304/2014, διαγράφεται η υποπερ. ιδδ'.

2. Στην υποπερ. ιδζ' της παρ. 2 του άρθρου 21 του ν. 3023/2002, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 19 του ν. 4304/2014, διαγράφεται η φράση «ετήσιους προϋπολογισμούς».

3. Η υποπερ. ιδθ' της παρ. 2 του άρθρου 21 του ν. 3023/2002, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 19 του ν. 4304/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«ιδθ) Τις προεκλογικές δαπάνες και τα έσοδα κάθε κόμματος ή συνασπισμού κομμάτων και το συνολικό ποσό που διέθεσαν και εισέπραξαν όλα τα κόμματα και

οι συνασπισμοί κομμάτων κατά την περίοδο ελέγχου προεκλογικών δαπανών και εσόδων».

4. Στο τέλος της παρ. 2 του άρθρου 21 του ν. 3023/2002, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 19 του ν. 4304/2014, προστίθεται περίπτωση ιζ' ως εξής:

«ιζ) Η Επιτροπή Ελέγχου δημοσιοποιεί τα στοιχεία που εμπεριέχονται στις διατάξεις των υποπερ. ιδα' έως ιδζ' και ιδθ' έως ιδι' της παρούσας παραγράφου το αργότερο εντός τριάντα (30) ημερών από την παραλαβή τους. Τα στοιχεία που αναφέρονται στην υποπερ. ιδη' της παρούσας παραγράφου δημοσιεύονται αμέσως μετά την ολοκλήρωση του ελέγχου. Τα ανωτέρω στοιχεία παραμένουν αναρτημένα στην ιστοσελίδα για χρονικό διάστημα δέκα (10) ετών. Η Επιτροπή Ελέγχου οφείλει να ενημερώνει σε τακτά χρονικά διαστήματα την επίσημη ιστοσελίδα της στο διαδίκτυο, καθιστώντας άμεσα προσβάσιμα στους πολίτες τα ανωτέρω στοιχεία. Σε περίπτωση που κόμμα ή συνασπισμός κομμάτων δεν υποβάλλει τα προβλεπόμενα στην παρούσα παράγραφο στοιχεία, η Επιτροπή Ελέγχου δημοσιεύει την παράλειψη αυτή στην ιστοσελίδα της».

Άρθρο 44

Τροποποίηση του άρθρου 3 του ν. 3870/2010

Στην παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 3870/2010 (Α' 138), προστίθεται περ. δ' ως εξής:

«δ. Νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου».

Άρθρο 45

Τροποποίηση του άρθρου 19 του ν. 4172/2013 (ΚΦΕ)

1. Στο άρθρο 19 του ν. 4172/2013 (Α' 167) προστίθεται παρ. 3 ως εξής:

«3. Οι διατάξεις της παρ. 1 του παρόντος άρθρου έχουν εφαρμογή και για τις δωρεές που χορηγούνται σε δικαιούχους χρηματοδότησης, σύμφωνα με την περ. ε' της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 3023/2002 όπως ισχύει, δηλαδή σε πολιτικά

κόμματα ή συνασπισμούς κομμάτων ή υποψηφίους ή αιρετούς αντιπροσώπους της Βουλής των Ελλήνων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.»

2. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου ισχύουν για δαπάνες που πραγματοποιούνται από 1.1.2017 και εφεξής.

ΜΕΡΟΣ Ε΄

«Λοιπές διατάξεις»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

«Διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης»

Άρθρο 46

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 4469/2017 (Α΄ 62)

1. Το τρίτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 8 του ν. 4469/2017 αντικαθίσταται ως εξής: «Αν δεν προκύπτει από τα προσκομιζόμενα έγγραφα το ακριβές ύψος της απαίτησης, ο συντονιστής προσμετρά στα ποσοστά της απαρτίας και της πλειοψηφίας μέχρι το πέρας της διαδικασίας μόνο το μέρος της απαίτησης που δεν αμφισβητείται, εκτός εάν η απαίτηση προσδιοριστεί σε διαφορετικό ποσό από τον εμπειρογνώμονα κατά την επαλήθευση των αμφισβητούμενων απαιτήσεων. Ο πιστωτής που συνεχίζει να αμφισβητεί το ποσό της απαίτησής του στο τέλος της διαδικασίας δεν εμποδίζεται να επιδιώξει τη δικαστική αναγνώριση του ύψους της».

2. Μετά την περ. δ΄ της παρ. 6 του άρθρου 12 του ν. 4469/2017 προστίθεται περίπτωση ε΄ ως εξής: «ε) μη συμβαλλόμενοι πιστωτές αμφισβητούν το ποσό της απαίτησής τους, όπως αυτό προσδιορίστηκε από τον οφειλέτη, το συντονιστή ή τον εμπειρογνώμονα, προκύπτει ότι το αμφισβητούμενο μέρος της απαίτησης αντιστοιχεί σε ποσοστό επί του συνόλου των απαιτήσεων κατά του οφειλέτη ικανό

να ανατρέψει τη σύναψη της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών και αποδεικνύεται ενώπιον του δικαστηρίου η βασιμότητα της αξίωσης του πιστωτή, κατά το αμφισβητούμενο μέρος».

Άρθρο 47

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 4412/2016 (Α' 147)

1. Η παρ. 8 του άρθρου 38 ν. 4412/2016 αντικαθίσταται ως εξής:

«8. Η καταχώριση δημοσίων συμβάσεων στο ΚΗΜΔΗΣ, καθώς και η αναφορά του Αριθμού Διαδικτυακής Ανάρτησης Μητρώου (ΑΔΑΜ), αποτελούν στοιχεία της κανονικότητας της δαπάνης, με την έννοια ότι η ύπαρξη ΑΔΑΜ εξομοιώνεται με δικαιολογητικό που απαιτείται κατά την παρ. 2 του άρθρου 91 του ν. 4270/2014 (Α' 143). Αρκεί η επίκληση του ΑΔΑΜ για την αυτεπάγγελτη αναζήτηση των πράξεων που καταχωρίζονται τόσο κατά τη διεκπεραίωση υποθέσεων των διοικούμενων όσο και κατά την επικοινωνία μεταξύ φορέων του Δημοσίου. Η έκδοση ξεχωριστών ΑΔΑΜ αφορά στα έγγραφα που καταχωρίζονται στο ΚΗΜΔΗΣ».

2. Η παρ. 1 του άρθρου 66 του ν. 4412/2016 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Οι αναθέτουσες αρχές δημοσιεύουν τις διακηρύξεις και τις προκηρύξεις, ανάλογα με τη διαδικασία ανάθεσης αυτών, με την επιφύλαξη εφαρμογής της παρ. 1 του άρθρου 38, στο ΚΗΜΔΗΣ. Οι αναθέτουσες αρχές πρέπει να είναι σε θέση να αποδεικνύουν την ημερομηνία ανάρτησης των ως άνω στοιχείων στο ΚΗΜΔΗΣ».

3. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 117 του ν. 4412/2016 αντικαθίσταται ως εξής:

«Για τη διενέργεια συνοπτικού διαγωνισμού, η αναθέτουσα αρχή δημοσιεύει διακήρυξη, σύμφωνα με το άρθρο 66».

4. Το εδάφιο α' της παρ. 3 του άρθρου 118 ν. 4412/2016 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Μετά την έκδοση της απόφασης απευθείας ανάθεσης, η αναθέτουσα αρχή δημοσιεύει αυτή στο ΚΗΜΔΗΣ, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 38, με την επιφύλαξη του άρθρου 379 παράγραφος 3».

5. Η παρ. 2 του άρθρου 120 του ν. 4412/2016 αντικαθίσταται ως εξής:

«Ως χρόνος έναρξης του συνοπτικού διαγωνισμού νοείται η ημερομηνία δημοσίευσης της διακήρυξης στο ΚΗΜΔΗΣ σύμφωνα με το άρθρο 66».

6. Η περίπτωση γ' της παρ. 1 του άρθρου 121 του ν. 4412/2016 αντικαθίσταται ως εξής:

«γ) Στο συνοπτικό διαγωνισμό, η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής προσφορών ανέρχεται σε δώδεκα (12) ημέρες από την ημερομηνία δημοσίευσης της διακήρυξης στο ΚΗΜΔΗΣ».

7. Το άρθρο 122 του ν. 4412/2016 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Με την επιφύλαξη των άρθρων 26 παρ. 2, 32, 117 και 118, οι προκηρύξεις σύμβασης για όλες τις διαδικασίες σύναψης σύμβασης κάτω των ορίων χρησιμοποιούνται ως μέσο προκήρυξης του διαγωνισμού. Οι προκηρύξεις σύμβασης συντάσσονται, σύμφωνα με τυποποιημένα έντυπα που εκδίδει η Αρχή κατά την παρ. 5 του άρθρου 53, περιέχουν κατ' ελάχιστον τις πληροφορίες που προβλέπονται στο Μέρος Γ' του Παραρτήματος V του Προσαρτήματος Α', εφόσον οι εν λόγω πληροφορίες προσιδιάζουν στις συμβάσεις αυτές και δημοσιεύονται, σύμφωνα με το άρθρο 66.

2. Μέχρι την έκδοση των τυποποιημένων εντύπων της παρ. 1, οι προκηρύξεις σύμβασης περιέχουν κατ' ελάχιστον τις πληροφορίες που προβλέπονται στο Μέρος Γ' του Παραρτήματος V του Προσαρτήματος Α', εφόσον οι εν λόγω πληροφορίες προσιδιάζουν στις συμβάσεις αυτές και δημοσιεύονται, σύμφωνα με το άρθρο 66».

8. Το πρώτο και το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 296 του ν. 4412/2016 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Οι αναθέτοντες φορείς δημοσιεύουν τις διακηρύξεις και τις προκηρύξεις, ανάλογα με τη διαδικασία ανάθεσης αυτών, με την επιφύλαξη εφαρμογής της παρ. 1 του άρθρου 38, στο ΚΗΜΔΗΣ. Οι αναθέτοντες φορείς πρέπει να είναι σε θέση να αποδεικνύουν την ημερομηνία ανάρτησης των ως άνω στοιχείων στο ΚΗΜΔΗΣ».

9. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 327 του ν. 4412/2016 αντικαθίσταται ως εξής:

«Για τη διενέργεια συνοπτικού διαγωνισμού, ο αναθέτων φορέας δημοσιεύει διακήρυξη σύμφωνα με το άρθρο 296».

10. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 328 ν 4412/2016 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Η απόφαση απευθείας ανάθεσης δημοσιεύεται στο ΚΗΜΔΗΣ, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 38 και το άρθρο 260»

11. Η παρ. 2 του άρθρου 330 του ν. 4412/2016 αντικαθίσταται ως εξής:

«Ως χρόνος έναρξης του συνοπτικού διαγωνισμού νοείται η ημερομηνία δημοσίευσης της διακήρυξης στο ΚΗΜΔΗΣ σύμφωνα με το άρθρο 296».

12. Η περίπτωση γ' της παρ. 1 του άρθρου 331 του ν. 4412/2016 αντικαθίσταται ως εξής:

«γ) Στο συνοπτικό διαγωνισμό, η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής προσφορών ανέρχεται σε δώδεκα (12) ημέρες από την ημερομηνία δημοσίευσης της διακήρυξης στο ΚΗΜΔΗΣ».

13. Το άρθρο 332 του ν. 4412/2016 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Με την επιφύλαξη των άρθρων 263 παρ. 3, 269, 327 και 328, οι προκηρύξεις σύμβασης για όλες τις διαδικασίες σύναψης σύμβασης κάτω των ορίων χρησιμοποιούνται ως μέσο προκήρυξης του διαγωνισμού.

2. Οι προκηρύξεις σύμβασης περιέχουν τις πληροφορίες που προβλέπονται στο Παράρτημα ΧΙ του Προσαρτήματος Β', εφόσον οι εν λόγω πληροφορίες προσιδιάζουν στις συμβάσεις αυτές και δημοσιεύονται, σύμφωνα με το άρθρο 296».

14. Η παρ. 5 του άρθρου 376 του ν. 4412/2016 αντικαθίσταται ως εξής:

«Μέχρι την έκδοση της απόφασης της παρ. 6 του άρθρου 38 ως χρόνος έναρξης της διαδικασίας σύναψης σύμβασης της παρ. 1 του άρθρου 120 και της παρ. 1 του άρθρου 300 νοείται η ημερομηνία δημοσίευσης της διακήρυξης στο ΚΗΜΔΗΣ».

15. Η παρ. 2 του άρθρου 379 του ν. 4412/2016 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η ισχύς των άρθρων 22, 36, 37 της παρ. 2 του άρθρου 79, 258 και 259 αρχίζει:

α) την 15η Ιουνίου 2017 για:

αα) τις ανοικτές διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης έργου με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής, με επιμέρους ποσοστά έκπτωσης ανά ομάδα εργασιών [άρθρα 27 και 95 παρ. 2.(α) και 2. (β)]

ββ) τις ανοικτές διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης εκπόνησης μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής (άρθρα 27 και 86 παρ. 6) που διενεργούνται από το σύνολο των αρχών που αναφέρονται στο Παράρτημα Ι του Προσαρτήματος Α' του παρόντος.

Η προηγούμενη περίπτωση ισχύει αναδρομικά από 18 Απριλίου 2017, εκτός από τις περιπτώσεις όπου είναι υποχρεωτική η χρήση ηλεκτρονικών μέσων, σύμφωνα με τα άρθρα 33, 34 ή 35, την παρ. 3 του άρθρου 40, την παρ. 2 του άρθρου 65 ή το άρθρο 67 και τα άρθρα 270, 271, 272, την παρ. 3 του άρθρου 274, την παρ. 2 του άρθρου 295 ή το άρθρο 297.

β) την 20η Οκτωβρίου 2017 για:

αα) το σύνολο των λοιπών διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών του παρόντος που διενεργούν οι αρχές του Παραρτήματος Ι του Προσαρτήματος Α' του παρόντος,

ββ) το σύνολο διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών που διενεργούν οι αναθέτουσες αρχές του παρόντος,

γγ) το σύνολο των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών του Βιβλίου ΙΙ του παρόντος που διενεργούν οι αναθέτοντες φορείς.

Η προηγούμενη περίπτωση ισχύει από την 20η Οκτωβρίου 2017, εκτός από τις περιπτώσεις όπου είναι υποχρεωτική η χρήση ηλεκτρονικών μέσων, σύμφωνα με τα άρθρα 33, 34 ή 35, την παρ. 3 του άρθρου 40, την παρ. 2 του άρθρου 65 ή το άρθρο

67 και των άρθρων 270, 271, 272, της παραγράφου 3 του άρθρου 274, της παραγράφου 2 του άρθρου 295 ή το άρθρο 297».

16. Η παρ. 3 του άρθρου 379 του ν. 4412/2016 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Η ισχύς των παρ. 3 και 4 του άρθρου 38, πλην του τελευταίου εδαφίου της παρ. 4, αρχίζει από τη δημοσίευση της απόφασης της παρ. 6 του ίδιου άρθρου, με την επιφύλαξη της παρ. 4 του άρθρου 376. Η ισχύς του τελευταίου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου 38 αρχίζει από 1-1-2018. Η ισχύς της παρ. 9 του άρθρου 38 αρχίζει από τη δημοσίευση της απόφασης της παρ. 6 του ίδιου άρθρου».

17. Στις παρ. 7 και 8 του άρθρου 379 του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 50 του ν.4446/2016 (Α' 240) και τροποποιήθηκαν με το άρθρο 54 παρ. 2 του ν.4465/2017 (Α' 47), η φράση «31η Μαΐου 2017» αντικαθίσταται από τη φράση «26η Ιουνίου 2017».

18. Στην παράγραφο 11 του άρθρου 379 του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 34 του ν. 4445/2017 (Α' 24) και τροποποιήθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 54 του ν. 4465/2017 (Α' 47), η φράση «31η Μαΐου 2017» αντικαθίσταται από τη φράση «26η Ιουνίου 2017». Το προηγούμενο εδάφιο ισχύει αναδρομικά από 1η Ιανουαρίου 2017.

Άρθρο 48

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 4354/2015 (Α' 176) «Διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων δανείων, μισθολογικές ρυθμίσεις και άλλες επείγουσες διατάξεις εφαρμογής της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων.»

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 4354/2015 προστίθεται περίπτωση ε' ως ακολούθως:

«ε. Στις εταιρίες της περίπτωσης α' της παρούσας παραγράφου επιτρέπεται και η διαχείριση των ακινήτων που αποτελούσαν ασφάλεια για τα δάνεια ή τις πιστώσεις που αυτές διαχειρίζονταν και έχουν μεταβιβαστεί στον δικαιούχο της απαίτησης. Στις εταιρίες αυτές δεν επιτρέπεται η απόκτηση, διά μεταβιβάσεως ή εκχωρήσεως ή

από εθελοντική εκποίηση ή από πλειστηριασμό, ακίνητης περιουσίας που συνδέεται με τα δάνεια και τις πιστώσεις που αυτές διαχειρίζονται».

2. Το τελευταίο εδάφιο της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 4354/2015 αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι εταιρίες αυτές, μετά τη λήψη άδειας λειτουργίας, καταχωρούνται σε ειδικό Μητρώο του Γενικού Εμπορικού Μητρώου (ΓΕΜΗ) και διέπονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου και συμπληρωματικά από τις διατάξεις του ν. 2190/1920 (Α' 37) για τις ανώνυμες εταιρίες».

3. Η περ. β' της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4354/2015 αντικαθίσταται ως εξής:

«β) την ταυτότητα των φυσικών και νομικών προσώπων που κατέχουν άμεσα ή έμμεσα ειδική συμμετοχή στην εταιρία, όπως αυτή ορίζεται στο στοιχείο (33) της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 4261/2014 (Α' 107). Προκειμένου να προσδιοριστεί εάν πληρούνται τα κριτήρια ειδικής συμμετοχής, λαμβάνονται υπόψη οι διατάξεις του άρθρου 28 του ν. 4261/2014»

4. Η περ. ε' της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4354/2015 αντικαθίσταται ως εξής:

«ε) ερωτηματολόγια συμπληρωμένα από τα πρόσωπα των περιπτώσεων β' και γ' για την αξιολόγηση των κριτηρίων καταλληλότητας και από τα πρόσωπα της περίπτωσης δ' για την ικανότητα και καταλληλότητα, όπως αυτά καθορίζονται με απόφαση που εκδίδεται από την Τράπεζα της Ελλάδος.

5. Στο τέλος της περ. ζ' της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4354/2015 προστίθεται η φράση: «όπως αυτό ορίζεται στην περίπτωση δ' της παραγράφου 5.»

6. Το δεύτερο, τρίτο, τέταρτο και πέμπτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 4354/2015 καταργούνται.

7. Στο τέλος της περ. β' της παρ. 8 του άρθρου 1 του ν. 4354/2015 προστίθεται φράση ως εξής:

«, καθώς και τις σχετικές πληροφορίες, για την αξιολόγηση των κριτηρίων καταλληλότητας, όπως αυτά ορίζονται με απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος.»

8. Στο τελευταίο εδάφιο της παρ. 8 του άρθρου 1 του ν. 4354/2015 αντικαθίσταται η φράση «κατά το προηγούμενο εδάφιο γνωστοποίησης πρόθεσης εξαγοράς ή της αύξησης της ειδικής συμμετοχής» με τη φράση «υποβολής πλήρους φακέλου».

9. Στο τέλος του πρώτου εδαφίου της παρ. 25 του άρθρου 1 του ν. 4354/2015 διαγράφεται η τελεία και προστίθεται φράση ως εξής:

«εφόσον έχουν πάρει άδεια σύμφωνα με την παρ. 20 του παρόντος ή εισπράττουν χρήματα δανειοληπτών για λογαριασμό των εντολέων τους ή διαχειρίζονται δάνεια για λογαριασμό μη εποπτευόμενου από την Τράπεζα της Ελλάδος πιστωτικού ή χρηματοδοτικού ιδρύματος που δεν υπόκειται πρωτογενώς στις σχετικές υποχρεώσεις.»

10. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 3 του ν. 4354/2015 αντικαθίσταται ως εξής:

«Επί μεταβίβασης απαιτήσεων μη εξυπηρετούμενων δανείων και πιστώσεων ο νέος εκδοχέας συνεχίζει την διαδικασία του Κώδικα Δεοντολογίας από το στάδιο που ήταν πριν την μεταβίβαση.»

Άρθρο 49

Τροποποίηση του ν. 4177/2013 «Κανόνες ρύθμισης της αγοράς προϊόντων και της παροχής υπηρεσιών και άλλες διατάξεις» (Α' 173)

1. Μετά την παρ. 1 του άρθρου 16 του ν. 4177/2013 προστίθεται νέα παρ. 1Α ως εξής:

«1Α. Επιπλέον, επιτρέπεται η προαιρετική λειτουργία εμπορικών καταστημάτων τις Κυριακές την περίοδο από το μήνα Μάιο έως και το μήνα Οκτώβριο, εκτός από τη δεύτερη Κυριακή του μήνα Αυγούστου, στις εξής περιοχές:

α) Στο Δήμο Αθηναίων, και

β) σε περιοχές του Δήμου Πειραιά, της Περιφερειακής Ενότητας Νοτίου Τομέα Αθηνών, του ιστορικού κέντρου Θεσσαλονίκης, όπως ορίζεται στην Υπουργική Απόφαση 3046/51009/1994 (Β' 833), και στην περιοχή γύρω από τον Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης ορίζονται τα συγκεκριμένα όρια των περιοχών της περιπτ. β' λαμβανομένης υπόψη της εμπορικής δραστηριότητας της κάθε περιοχής.

Σε περίπτωση που η δεύτερη Κυριακή του Αυγούστου συμπίπτει με επίσημη αργία, η εξαίρεση του πρώτου εδαφίου μετατίθεται την προηγούμενη Κυριακή.»

2. Η παρ. 2 του άρθρου 16 του ν. 4177/2013 αντικαθίσταται ως εξής:

«Με αιτιολογημένη απόφαση του κατά τόπον αρμόδιου Αντιπεριφερειάρχη η οποία εκδίδεται μετά από διαβούλευση με τοπικούς και συλλογικούς φορείς και ισχύει από το επόμενο έτος από τη δημοσίευσή της, ορίζονται με σαφή τρόπο οι περιοχές, στις οποίες επιτρέπεται προαιρετικά η λειτουργία των εμπορικών καταστημάτων και άλλες Κυριακές, πλην των αναφερομένων στις παρ. 1 και 1Α, λαμβανομένων υπόψη των τοπικών ιδιαιτεροτήτων που σχετίζονται με την οικονομική δραστηριότητα της περιοχής. Η απόφαση του Αντιπεριφερειάρχη δύναται να αναθεωρείται ετησίως κατά το μήνα Δεκέμβριο και ισχύει για το επόμενο έτος από τη δημοσίευσή της. Σε περίπτωση μη έκδοσης απόφασης διατηρείται σε ισχύ η προηγούμενη ρύθμιση μέχρι την αντικατάστασή της από νεότερη».

Άρθρο 50

Μεταβατική διάταξη για άρθρο 49

Αποφάσεις Αντιπεριφερειάρχων, οι οποίες έχουν εκδοθεί πριν τη δημοσίευση του παρόντος και ρυθμίζουν τη λειτουργία καταστημάτων τις Κυριακές, παραμένουν σε ισχύ και καταλαμβάνουν όλα τα εμπορικά καταστήματα.

Άρθρο 51

Στο άρθρο 31 του ν. 4369/2016 (Α' 33) προστίθεται παρ. 7 ως εξής:

«7. Οι Ειδικές Υπηρεσίες του ν. 4314/2014 (Α' 265), του άρθρου 76 του ν. 4375/2016 (Α' 51) και η ΜΟΔ ΑΕ εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του ν. 4369/2016. Η παρούσα διάταξη ισχύει από 27/02/2016.»

Άρθρο 52

Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 21 του ν. 4469 /2017 (Α' 62), η φράση «στις Ειδικές Υπηρεσίες ΕΣΠΑ του άρθρου 4 του ν. 4314/2014 (Α' 265)» αντικαθίσταται από τη φράση «στις Ειδικές Υπηρεσίες του ν. 4314/2014 (Α' 265) και την Κεντρική Υπηρεσία της ΜΟΔ Α.Ε».

Άρθρο 53**Τροποποιήσεις του ν. 4314/2014 (Α' 265)**

1. Η παρ. 4 του άρθρου 39 του ν. 4314/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. α) Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης ο προϊστάμενος οργανικής μονάδας των Ειδικών Υπηρεσιών του παρόντος νόμου, της Κεντρικής Υπηρεσίας της ΜΟΔ και της Εθνικής Αρχής Συντονισμού παύεται υποχρεωτικά πριν από τη λήξη της θητείας του, αν συντρέξει οποιαδήποτε από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

αα) αν καταδικαστεί τελεσιδίκως για τα προβλεπόμενα στην περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 3528/2007 (Α' 26) αδικήματα.

ββ) αν στερηθεί λόγω καταδίκης τα πολιτικά του δικαιώματα και για όσο χρόνο διαρκεί η στέρηση αυτή,

γγ) αν υποβληθεί σε στερητική δικαστική συμπαράσταση (πλήρη ή μερική), σε επικουρική δικαστική συμπαράσταση (πλήρη ή μερική) ή το Δικαστήριο έχει αποφασίσει συνδυασμό των δύο προηγούμενων ρυθμίσεων.

δδ) αν τεθεί σε διαθεσιμότητα ή αργία ή του επιβληθεί τελεσίδικα οποιαδήποτε πειθαρχική ποινή ανώτερη του προστίμου αποδοχών τεσσάρων (4) μηνών για οποιοδήποτε πειθαρχικό παράπτωμα μέχρι τη διαγραφή της ποινής κατά το άρθρο 145.

β) Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης, κατόπιν εισήγησης του Γενικού ή Ειδικού Γραμματέα ή Περιφερειάρχη ή Υπουργού, στον οποίο υπάγεται η ειδική υπηρεσία, στην περίπτωση της ΜΟΔ ΑΕ του Προέδρου του ΔΣ της και στην περίπτωση του Προϊσταμένου της Εθνικής Αρχής Συντονισμού, με εισήγηση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ, ο προϊστάμενος απαλλάσσεται από τα καθήκοντά του πριν από τη λήξη της θητείας του για σοβαρό υπηρεσιακό λόγο που αφορά πλημμελή άσκηση των καθηκόντων του. Για την έκδοση της ως άνω απόφασης απαιτείται η προηγούμενη σύμφωνη γνώμη Επιτροπής, η οποία συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης, με την οποία ρυθμίζεται και κάθε σχετικό με τη λειτουργία της θέμα και αποτελείται από τον νομικό σύμβουλο ή τον πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης, δύο (2) μέλη του Ανώτατου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.) που υποδεικνύονται από τον Πρόεδρο του, τον Γενικό Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ και τον Πρόεδρο του ΔΣ της ΜΟΔ ΑΕ. Η γνώμη της Επιτροπής εκδίδεται μετά από κλήση σε ακρόαση του προϊσταμένου.

γ) Ο προϊστάμενος μπορεί επίσης να απαλλαγεί από τα καθήκοντά του με αίτηση του κοινοποιούμενη στον Γενικό ή Ειδικό Γραμματέα ή Περιφερειάρχη ή Υπουργό στον οποίο υπάγεται η ειδική υπηρεσία και στην περίπτωση της ΜΟΔ ΑΕ στον Πρόεδρο του ΔΣ της, ύστερα από απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης».

2. Στο άρθρο 58 του ν. 4314/2014 προστίθεται παράγραφος 14 ως εξής:

«14. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης συνιστάται για τις δράσεις του ΕΠ «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ» ειδικό μητρώο δομών στήριξης επιχειρηματικότητας, το οποίο τηρείται από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ και καθορίζεται κάθε ειδικό θέμα για τη συγκρότηση και λειτουργία του. Με την ως άνω απόφαση δύναται να προβλέπεται η ανάπτυξη και η λειτουργία ειδικού πληροφοριακού συστήματος. Στο μητρώο δύναται να εγγράφονται υφιστάμενες δομές παροχής υπηρεσιών στήριξης και φιλοξενίας στις υπό σύσταση και σε υφιστάμενες επιχειρήσεις. Οι δαπάνες παροχής υπηρεσιών από τις

εγγεγραμμένες δομές στο μητρώο προς κάθε μορφής επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένων των νεοφυών, δύναται να είναι επιλέξιμες, σύμφωνα με τους ειδικούς όρους της εκάστοτε Πρόσκλησης και το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο».

3. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 8 του άρθρου 59 του ν. 4314/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«Η θητεία των ανωτέρω προϊσταμένων λήγει αυτοδικαίως με την επιλογή και τοποθέτηση προϊσταμένων σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 39. Η επιλογή και τοποθέτηση του συνόλου των προϊσταμένων ολοκληρώνεται μέχρι 28.2.2018. Έως την επιλογή των προϊσταμένων σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 39, καθήκοντα προϊσταμένων εξακολουθούν να ασκούν οι κατά τη δημοσίευση του παρόντος προϊστάμενοι».

4. Η παρ. 4 του άρθρου 69 του ν. 4314/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων μπορεί να καθορίζεται η σύσταση, συγκρότηση και η λειτουργία μητρώου αξιολογητών, καθώς και μητρώου παρακολούθησης, πιστοποίησης/επαλήθευσης πράξεων για το ΠΑΑ και το ΕΠΑΛΘ».

5. Το άρθρο 72 Α του ν. 4314/2014 αντικαθίσταται ως εξής: «Οι διατάξεις των άρθρων 9, 33 και 51, καθώς και των παραγράφων 1, 2, 3, 5 και 6 του άρθρου 27 και των παραγράφων 3, 5 και 9 του άρθρου 48 εφαρμόζονται και για τις πράξεις που συγχρηματοδοτούνται από το ΠΑΑ και το ΕΠΑΛΘ».

Άρθρο 54

Τροποποίηση της ΥΑ 529/2000 απόφασης του Υφυπουργού Ανάπτυξης (Β' 67) και Σύσταση Μητρώου Ρευματοδοτών Ρευματοληπτών

1. α) Το πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 6 της υπ' αρ. 529/2000 (Β'67) απόφασης του Υφυπουργού Ανάπτυξης «Διάθεση στην αγορά και εγκατάσταση ρευματοδοτών και ρευματοληπτών» αντικαθίσταται ως εξής:

«Η διάρκεια ισχύος της καταχώρησης ακολουθεί τη διάρκεια ισχύος του πιστοποιητικού, υπό την προϋπόθεση ισχύος, κατά το χρόνο καταχώρησης, των

σχετικών αναγραφόμενων προτύπων που χρησιμοποιήθηκαν για την έκδοση του. Σε περίπτωση μη ρητής ημερομηνίας λήξης του πιστοποιητικού, η διάρκεια ισχύος της καταχώρησης ορίζεται στα πέντε (5) έτη. Εφόσον, στις ανωτέρω περιπτώσεις, τροποποιούνται ή αναθεωρούνται τα εν λόγω πρότυπα κατά τη διάρκεια ισχύος της καταχώρησης, ο ενδιαφερόμενος υποχρεούται να προβεί στην ανανέωσή της, σύμφωνα με την ανωτέρω διαδικασία.»

β) Η περ. γ) της παρ. 3 του άρθρου 6 της ως άνω απόφασης καταργείται.

2. Ο αριθμός καταχώρησης που χορηγείται σύμφωνα με τη διαδικασία και τα δικαιολογητικά του άρθρου 6 της ΥΑ 529/2000 (Β'67) δύναται να εκδίδεται ηλεκτρονικά με τη χρήση εξειδικευμένης ηλεκτρονικής πλατφόρμας – Μητρώου Ρευματοδοτών Ρευματοληπτών που συνιστάται και τηρείται στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις, η διαδικασία ηλεκτρονικής καταχώρησης, οι τεχνικές προδιαγραφές και κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη δημιουργία και διαχείριση του Μητρώου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

«Διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης»

Άρθρο 55

1. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 3548/2007 (Α' 68) αντικαθίσταται ως εξής: «Για την πρώτη ένταξη των εφημερίδων στην παραπάνω απόφαση απαιτείται να εκδίδονται με τον ίδιο τίτλο οι μεν ημερήσιες επί έξι (6) μήνες, οι δε εβδομαδιαίες επί ένα (1) έτος.»
2. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται η περ. β' της παραγράφου 3 του άρθρου 1, οι περιπτώσεις α' και β' της παρ. Α.2 του άρθρου 3 και οι περ. α' και β' της παρ. Β.2. του άρθρου 3 του ν. 3548/2007.

3. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται οι παρ. 1, 15, 16, 17 και 18 του άρθρου 3 του ν. 2328/1995 (Α' 159).
4. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργείται η περίπτωση ιη' της παρ. 1 του άρθρου 80 του ν. 4070/2012 (Α' 82), όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 19 του ν. 4339/2015 (Α' 133).
5. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 2644/1998 (Α' 233) αντικαθίσταται ως εξής: «Για την παροχή προς το κοινό συνδρομητικών ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών υπηρεσιών απαιτούνται άδεια, η οποία χορηγείται με απόφαση του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης και σύναψη σύμβασης παραχώρησης με το Ελληνικό Δημόσιο.»
6. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται οι παρ. 3 και 4 του άρθρου 6 του ν. 4279/2014 (Α' 158).
7. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 11 του άρθρου 2 του ν. 4173/2013 (Α' 169), όπως αυτή αντικαταστάθηκε από το άρθρο 2 του ν. 4324/2015 (Α' 44), μετά τη λέξη «τρίτων» προστίθεται φράση ως εξής «,εφόσον αυτή εμπίπτει στο σκοπό της υπηρεσίας δημοσίου συμφέροντος, όπως ορίζεται στην παρ. 1».
8. Η παρ. 3 του άρθρου 23 του π.δ. 109/2010 (Α' 190), όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 8 του άρθρου 6 του ν. 4279/2014 (Α' 158), αντικαθίσταται ως εξής: «Ανακοινώσεις που γίνονται από τηλεοπτικό οργανισμό για τα δικά του προγράμματα και για δευτερεύοντα προϊόντα που παράγονται απευθείας από τα προγράμματα αυτά, κοινωνικά μηνύματα, ανακοινώσεις χορηγίας και τοποθέτησης προϊόντος δεν προσμετρώνται στον ως άνω διαφημιστικό χρόνο.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

«Διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων»

1. Η περίπτ. ββ' της παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 682/1977 (Α'244), όπως αντικαταστάθηκε με την παρ.2 του άρθρου 28 του ν.4415/2016 (Α' 159), αντικαθίσταται ως εξής:

«ββ) Το εβδομαδιαίο ωρολόγιο πρόγραμμα διδασκαλίας (ΕΩΠΔ) αποφασίζεται το πρώτο δεκαήμερο του Σεπτεμβρίου από τον/την Διευθυντή/ντρια του σχολείου και τον υπεύθυνο σχολικό σύμβουλο.

Το ΕΩΠΔ βασίζεται σε παιδαγωγικά κριτήρια κατά τη συγκρότηση του. Ο/Η Διευθυντής/ντρια του σχολείου αποστέλλει το ΕΩΠΔ στον Δ/ντη Εκπαίδευσης προς ενημέρωσή του,»

2. Το δεύτερο εδάφιο της περιπτ. γγ' της παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 682/1977, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ.2 του άρθρου 28 του ν.4415/2016, αντικαθίσταται ως εξής:

«Στην οικεία Διεύθυνση Εκπαίδευσης δηλώνεται κάθε είδους πρόσθετη εκπαιδευτική δραστηριότητα πέραν του ωρολογίου προγράμματος, μαζί με τον αριθμό των τμημάτων, των μαθητών και των διδασκόντων,»

3. Η περίπτ. δδ' της παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 682/1977, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ.2 του άρθρου 28 του ν.4415/2016, αντικαθίσταται ως εξής:

«δδ) Για τα ιδιωτικά Νηπιαγωγεία η έγκριση παρέκκλισης χορηγείται μόνο μετά το πέρας του υποχρεωτικού ωραρίου που ισχύει για τα δημόσια νηπιαγωγεία, με διαδικασία αντίστοιχη αυτής που προβλέπεται για τα ιδιωτικά δημοτικά σχολεία, και οι διδάσκοντες θα πρέπει να διαθέτουν τα τυπικά προσόντα που απαιτούνται για τους αντίστοιχους κλάδους/ειδικότητες της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.»

4. Μετά την παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 682/1977, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ.2 του άρθρου 28 του ν.4415/2016, προστίθεται παρ. 2Α ως εξής:

«2Α. Δεν επιτρέπεται η συστέγαση των ιδιωτικών σχολείων με φροντιστήρια και με κέντρα ξένων γλωσσών.»

5. Το δεύτερο εδάφιο της παρ.3 του άρθρου 4 του ν. 682/1977, όπως αντικαταστάθηκε με την περίπτ.α' της παρ.1 του άρθρου 44 του ν.4071/2012 (Α' 85), αντικαθίσταται ως εξής:

«Τα ανωτέρω σχολεία μπορούν να διδάσκουν παράλληλα περισσότερες ξένες γλώσσες και να επιλέγουν ποιές και πόσες ξένες γλώσσες θα διδάσκονται, πλέον της μίας (1) πρώτης ξένης γλώσσας που προβλέπεται στο ωρολόγιο πρόγραμμα του δημοσίου σχολείου. Επιπλέον, επιτρέπεται η διδασκαλία πρόσθετων εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων σε μαθητές που φοιτούν σε άλλες σχολικές μονάδες, κατά προτεραιότητα από εκπαιδευτικούς της οικείας σχολικής μονάδας που απασχολούνται για συμπλήρωση των ωρών του διοριστηρίου τους.»

6. Μετά την παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 682/1977, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ.2 του άρθρου 28 του ν.4415/2016, προστίθεται παρ. 4 ως εξής:

«4. Για τις πρόσθετες εκπαιδευτικές δραστηριότητες πέραν του ωρολογίου προγράμματος απασχολούνται κατά προτεραιότητα εκπαιδευτικοί της οικείας σχολικής μονάδας για συμπλήρωση των ωρών του διοριστηρίου τους. Επιπλέον, μπορεί να προσλαμβάνονται, εξαιρετικά για κάθε σχολικό έτος, διδάσκοντες με σχέση εργασίας ορισμένου χρόνου, σύμφωνα με τη διαδικασία της παρ. 2 του άρθρου 30.»

7. Η περιπτ.β΄ της παρ.4 του άρθρου 27 του ν.682/1977, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 28 του ν. 4415/2016, αντικαθίσταται ως εξής:

«β) Σε περίπτωση κατάργησης τάξεων ή τμημάτων, καθώς και αν οι ώρες διδασκαλίας ενός μαθήματος δεν επαρκούν προκειμένου οι εκπαιδευτικοί να καλύψουν το ωράριο του διοριστηρίου τους, ανατίθενται κατά προτεραιότητα από τη Διεύθυνση του σχολείου στους εν λόγω εκπαιδευτικούς άλλες σχολικές δράσεις και δραστηριότητες σύμφωνα με τις πραγματικές ανάγκες της σχολικής μονάδας, όπως ιδίως, ενισχυτική διδασκαλία, πρόσθετη διδακτική στήριξη, ενίσχυση της γλωσσομάθειας, συντονισμός κλάδου ή άλλης ομάδας εκπαιδευτικών, διοργάνωση αθλητικών, πολιτιστικών, καλλιτεχνικών και άλλων δράσεων, ανάθεση ωρών ως υπευθύνων εργαστηρίων ή διοικητικό έργο, προκειμένου να συμπληρώσουν το υποχρεωτικό τους ωράριο».

8. Η υποπερίπτ. δδ΄ της περ. ε΄ της παρ.3 του άρθρου 30 του ν.682/1977, όπως το άρθρο αυτό προστέθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 28 του ν. 4415/2016, αντικαθίσταται ως εξής:

«δδ) διδακτικής, παιδαγωγικής ανεπάρκειας ή επαγγελματικής ασυνέπειας που στηρίζεται σε δύο (2) τουλάχιστον εκθέσεις που αφορούν δύο (2) τουλάχιστον συνεχόμενα διδακτικά έτη βάσει κριτηρίων που καθορίζονται από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής εκ των οποίων η πρώτη συντάσσεται από τον Διευθυντή της σχολικής μονάδας και κοινοποιείται στον οικείο Σχολικό Σύμβουλο και η δεύτερη συντάσσεται από τον Διευθυντή της σχολικής μονάδας και κοινοποιείται στον οικείο Σχολικό Σύμβουλο ο οποίος προσθέτει συμπληρωματική έκθεση εφόσον το κρίνει σκόπιμο.»

9. Η παρ. 9 του άρθρου 30 του ν. 682/1977, όπως το άρθρο αυτό προστέθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 28 του ν. 4415/2016, αντικαθίσταται ως εξής:

«9. Η σύμβαση εργασίας μεταξύ του ιδιοκτήτη ιδιωτικού σχολείου και του ιδιωτικού εκπαιδευτικού λύεται με το θάνατο, την έκπτωση, την αποδοχή παραίτησης και την καταγγελία της σύμβασης εργασίας και εκδίδεται σχετική πράξη του αρμόδιου Διευθυντή Εκπαίδευσης.

Η νομιμότητα της καταγγελίας της σύμβασης εργασίας για τους λόγους που προβλέπονται στην περ.α' και στην υποπεριπτ.δδ' της περ.ε' της παρ.3 κρίνεται από ανεξάρτητη Επιτροπή η οποία εξετάζει αν η σύμβαση εργασίας καταγγέλθηκε νομίμως και αν η καταγγελία είναι καταχρηστική ή μη και αποφαινεται σχετικά.

Η Επιτροπή αυτή συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, η οποία εκδίδεται εντός μηνός από τη δημοσίευση του παρόντος, και αποτελείται από:

α) Έναν (1) Πρωτοδίκη, ως Πρόεδρο, με τον αναπληρωτή του, υπηρετούντες στο Τμήμα Εργατικών Διαφορών του Πρωτοδικείου Αθηνών οι οποίοι υποδεικνύονται από το Τριμελές Συμβούλιο Διεύθυνσης του Πρωτοδικείου.

β) Δύο (2) Πρωτοδίκες υπηρετούντες στο Τμήμα Εργατικών Διαφορών του Πρωτοδικείου Αθηνών με τους αναπληρωτές τους, οι οποίοι υποδεικνύονται από το Τριμελές Συμβούλιο Διεύθυνσης του Πρωτοδικείου.

Ένας (1) εκπρόσωπος της Ο.Ι.Ε.Λ.Ε. που υποδεικνύεται με απόφαση της Ο.Ι.Ε.Λ.Ε. και ένας (1) εκπρόσωπος της αντιπροσωπευτικότερης εργοδοτικής οργάνωσης που

υποδεικνύονται με απόφαση της παρίστανται ως παρατηρητές, χωρίς δικαίωμα ψήφου, στη συνεδρίαση της Επιτροπής.

Τα μέλη της Επιτροπής δεν λαμβάνουν για τη συμμετοχή τους σε αυτήν κανενός είδους αποζημίωση.

Η ανωτέρω Επιτροπή λαμβάνει υπ' όψιν και τις υπηρεσιακές εκθέσεις, συνεδριάζει δε και αποφαινεται υποχρεωτικά εντός εξήντα (60) ημερολογιακών ημερών από την καταγγελία και υποβάλλει την πρόταση της στον αρμόδιο Διευθυντή Εκπαίδευσης στην οποία διατυπώνεται η κρίση της σχετικά με την νομιμότητα της καταγγελίας της σύμβασης εργασίας κατά τα ανωτέρω. Ο Διευθυντής Εκπαίδευσης έχει δέσμια αρμοδιότητα να εκδώσει σχετική απόφαση περί απόλυσης ή μη του εκπαιδευτικού, σύμφωνη με το περιεχόμενο της πρότασης της Επιτροπής εντός τριών (3) ημερών από την υποβολή σε αυτόν της πρότασης. Η απόφαση αυτή κοινοποιείται στους ενδιαφερομένους. Σε περίπτωση άπρακτης παρέλευσης της εν λόγω προθεσμίας τεκμαίρεται η νομιμότητα και μη καταχρηστικότητα της καταγγελίας. Η καταγγελία της σύμβασης του εκπαιδευτικού δεν παράγει έννομα αποτελέσματα πριν από την παρέλευση της προθεσμίας για την έκδοση της σχετικής απόφασης της Επιτροπής. Ύστερα από την έκδοση της απόφασης του Διευθυντή Εκπαίδευσης, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να προσφύγουν στα αρμόδια διοικητικά δικαστήρια. Σε περίπτωση μη εμπρόθεσμης έκδοσης της απόφασης συγκρότησης της Επιτροπής και έως την έκδοσή της, δεν απαιτείται η τήρηση της παραπάνω διαδικασίας για τη λύση της σύμβασης.

Απολύσεις ιδιωτικών εκπαιδευτικών που λαμβάνουν χώρα χωρίς την τήρηση της ανωτέρω διαδικασίας είναι άκυρες.»

10. Η παρ. 4 του άρθρου 30 του ν. 682/1977, όπως το άρθρο αυτό προστέθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 28 του ν. 4415/2016, αντικαθίσταται ως εξής:

«4.Στους ιδιωτικούς εκπαιδευτικούς με σύμβαση εργασίας αορίστου χρόνου, των οποίων η σύμβαση καταγγέλλεται κατά τα ανωτέρω, καθώς και στους αποχωρούντες ιδιωτικούς εκπαιδευτικούς λόγω συμπλήρωσης του συντάξιμου χρόνου ή του 70ού έτους της ηλικίας τους, καταβάλλεται αποζημίωση σύμφωνα με

τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας. Στην αποζημίωση υπολογίζεται και η υπηρεσία τους με σύμβαση ορισμένου χρόνου.»

11. Το πρώτο εδάφιο της παρ.3 του άρθρου 30 του ν.4415/2016 αντικαθίσταται ως εξής:

«Το εβδομαδιαίο ωράριο πλήρους διδακτικής απασχόλησης στα φροντιστήρια και τα κέντρα ξένων γλωσσών καθορίζεται στις είκοσι μία (21) διδακτικές ώρες , κατ'αντιστοιχία με το ωράριο των εκπαιδευτικών της δημόσιας δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ως ο μέσος όρος του μέγιστου και του ελάχιστου ωραρίου τους».

12. Η περίπτ. α' της παρ. 4 του άρθρου 27 του ν. 682/1977 και οι παρ. 6 και 7 του άρθρου 30 του ν.682/1977 καταργούνται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

«Διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης»

Άρθρο 57

1. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται:

α. η παρ. 3 του άρθρου 27 του ν. 3016/2002 (Α' 110),

β. τα άρθρα 2 και 3 του ν. 4051/1960 (Α' 68),

γ. η περίπτ. α' της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν.δ. 57/1973 (Α' 149),

δ. το άρθρο 2 του ν. 1545/1985 (Α' 91).

2. Από 1.1.2018 η αρμοδιότητα του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, όπως προβλέπεται στην περίπτ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν.δ. 57/1973 (Α' 149), ως προς το σκέλος της χορήγησης οικονομικής ενίσχυσης σε όσους περιέρχονται σε κατάσταση ανάγκης συνεπεία θεομηνίας και λοιπών φυσικών καταστροφών ασκείται από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Εσωτερικών.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου.

Άρθρο 58

1. Μετά το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 39 του ν. 4387/2016 προστίθενται εδάφια δεύτερο και τρίτο, ως εξής:

«Από 1-1-2018 και εντεύθεν, τα ως άνω ποσοστά υπολογίζονται επί του μηνιαίου εισοδήματος, όπως αυτό καθορίζεται με βάση το φορολογητέο αποτέλεσμα από την άσκηση της δραστηριότητάς τους κατά το προηγούμενο φορολογικό έτος, σύμφωνα με τον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, όπως εκάστοτε ισχύει, στο οποίο συμπεριλαμβάνονται οι καταβλητέες ασφαλιστικές εισφορές. Ειδικά, για το έτος 2018, η ασφαλιστική εισφορά υπολογίζεται επί του 85% του ως άνω φορολογητέου αποτελέσματος.»

2. Μετά το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 40 του ν. 4387/2016 προστίθενται εδάφια δεύτερο και τρίτο, ως εξής:

«Από 1-1-2018 και εντεύθεν, η ασφαλιστική εισφορά υπολογίζεται επί του μηνιαίου εισοδήματος, όπως αυτό καθορίζεται με βάση το φορολογητέο αποτέλεσμα από την ασκούμενη αγροτική δραστηριότητα και κάθε άλλη δραστηριότητα που υπάγεται στην ασφάλιση του ΟΓΑ κατά το προηγούμενο φορολογικό έτος, σύμφωνα με τον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, όπως εκάστοτε ισχύει, στο οποίο συμπεριλαμβάνονται οι καταβλητέες ασφαλιστικές εισφορές. Ειδικά, για το έτος 2018, η ασφαλιστική εισφορά υπολογίζεται επί του 85% του ως άνω φορολογητέου αποτελέσματος.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

**«Διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων
Δικαιωμάτων»**

Άρθρο 59**Τροποποιήσεις Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας για τους ηλεκτρονικούς πλειστηριασμούς**

1. Το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 927 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Αν πρόκειται για κατάσχεση, ορίζει ως υπάλληλο του πλειστηριασμού έναν συμβολαιογράφο της περιφέρειας του τόπου όπου θα γίνει η κατάσχεση και αναφέρεται η τυχόν διενέργειά του με ηλεκτρονικά μέσα.».

2. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 943 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Ο ειρηνοδίκης που δίνει την άδεια ορίζει συνάμα τον τόπο, τον υπάλληλο, την ημέρα και ώρα του πλειστηριασμού, καθώς και την τυχόν διενέργεια αυτού με ηλεκτρονικά μέσα, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 959Α.».

3. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 954 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Στην έκθεση αναφέρονται επίσης οι όροι που τυχόν έθεσε, σχετικά με τον πλειστηριασμό, ο υπέρ ου η εκτέλεση με την κατά το άρθρο 927 εντολή, καθώς και την τυχόν διενέργειά του με ηλεκτρονικά μέσα.».

4. Η παρ. 2 του άρθρου 955 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Ο δικαστικός επιμελητής οφείλει, μέσα σε οκτώ (8) ημέρες από την ημέρα της περάτωσης της κατάσχεσης, να καταθέσει στον υπάλληλο του πλειστηριασμού τον εκτελεστό τίτλο, την έκθεση της επίδοσης της επιταγής προς εκτέλεση, την κατασχετήρια έκθεση και τις εκθέσεις επίδοσής της στον οφειλέτη και τον γραμματέα του ειρηνοδικείου και, στην περίπτωση του άρθρου 956 παρ. 3, και το γραμμάτιο της δημόσιας κατάθεσης, ο οποίος συντάσσει έκθεση για όλα αυτά. Απόσπασμα της κατασχετήριας έκθεσης, που περιλαμβάνει τα ονοματεπώνυμα του υπέρ ου και του καθ' ου η εκτέλεση, καθώς και τον αριθμό φορολογικού μητρώου αυτών και αν πρόκειται για νομικά πρόσωπα την επωνυμία και τον αριθμό

φορολογικού τους μητρώου, περιγραφή των κατασχεθέντων κινητών, την τιμή της πρώτης προσφοράς, του ποσού για το οποίο γίνεται η κατάσχεση, τους όρους του πλειστηριασμού και την τυχόν διενέργεια αυτού με ηλεκτρονικά μέσα, σύμφωνα με την εντολή για εκτέλεση του άρθρου 927, το όνομα και τη διεύθυνση του υπαλλήλου του πλειστηριασμού, καθώς και τον τόπο, την ημέρα και την ώρα του πλειστηριασμού, εκδίδεται από το δικαστικό επιμελητή και δημοσιεύεται με επιμέλειά του μέχρι τη δέκατη ημέρα από την κατάσχεση στην ιστοσελίδα δημοσιεύσεων πλειστηριασμών του Δελτίου Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Τομέα Ασφάλισης Νομικών του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολούμενων. Το απόσπασμα αυτό επιδίδεται μέσα στην ίδια προθεσμία στον ενεχυρούχο δανειστή, εφόσον το ενέχυρο είναι γραμμένο σε δημόσιο βιβλίο. Ο πλειστηριασμός δεν μπορεί να γίνει χωρίς να τηρηθούν οι διατυπώσεις των προηγούμενων εδαφίων, διαφορετικά είναι άκυρος.».

5. Η παρ. 1 του άρθρου 959 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Τα κατασχεμένα πράγματα πλειστηριάζονται δημόσια ενώπιον συμβολαιογράφου της περιφέρειας του τόπου όπου έγινε η κατάσχεση, ο οποίος ορίστηκε για τον πλειστηριασμό. Ο πλειστηριασμός διενεργείται είτε κατά τις παρ. 2 έως 7 του παρόντος άρθρου, είτε με ηλεκτρονικά μέσα κατά το άρθρο 959Α. Ο πλειστηριασμός διενεργείται ενώπιον του ίδιου συμβολαιογράφου που ορίστηκε αρχικά και στην περίπτωση πολλαπλών κατασχέσεων.».

6. Μετά το άρθρο 959 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται νέο άρθρο 959Α με τίτλο «Πλειστηριασμός με ηλεκτρονικά μέσα, ηλεκτρονικός πλειστηριασμός», ως εξής:

«Άρθρο 959Α Πλειστηριασμός με ηλεκτρονικά μέσα – ηλεκτρονικός πλειστηριασμός.

1. Ο πλειστηριασμός με ηλεκτρονικά μέσα - ηλεκτρονικός πλειστηριασμός - διενεργείται από τον πιστοποιημένο, για τον σκοπό αυτό, υπάλληλο του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού συμβολαιογράφο μέσω των ηλεκτρονικών συστημάτων πλειστηριασμού.

2. Η κυριότητα, διοίκηση και διαχείριση των ηλεκτρονικών συστημάτων πλειστηριασμού ανήκει, με τη σύμφωνη γνώμη της Συντονιστικής Επιτροπής των Συμβολαιογραφικών Συλλόγων Ελλάδος, στους κατά τόπους αρμοδίους Συμβολαιογραφικούς Συλλόγους.
3. Τα ηλεκτρονικά συστήματα πλειστηριασμού περιέχουν όλα τα πληροφοριακά στοιχεία τα οποία περιλαμβάνονται στο απόσπασμα της κατασχετήριας έκθεσης.
4. Στον ηλεκτρονικό πλειστηριασμό λαμβάνουν μέρος υποψήφιοι πλειοδότες που έχουν προηγουμένως πιστοποιηθεί στα ηλεκτρονικά συστήματα πλειστηριασμών.
5. Κάθε υποψήφιος πλειοδότης δηλώνει τη συμμετοχή του σε συγκεκριμένο πλειστηριασμό, σύμφωνα με τους όρους αυτού, αφού έχει καταβάλει την εγγύηση της παρ. 1 του άρθρου 965, το τέλος χρήσης των συστημάτων, και έχει υποβάλλει ηλεκτρονικά το πληρεξούσιο της παρ. 2 του άρθρου 1003, μέχρι ώρα 15:00 δύο (2) εργάσιμες ημέρες πριν την ορισθείσα ημέρα του πλειστηριασμού. Η κατάθεση της εγγύησης και του τέλους χρήσης των ηλεκτρονικών συστημάτων πλειστηριασμών και του πλειστηριάσματος γίνεται αποκλειστικά σε ειδικό ακατάσχετο επαγγελματικό λογαριασμό που θα διατηρείται σε Ελληνικό Τραπεζικό Ίδρυμα από τον υπάλληλο του πλειστηριασμού. Κάθε υποψήφιος πλειοδότης διορίζει με ηλεκτρονική δήλωση αντίκλητο που κατοικεί στην περιφέρεια του πρωτοδικείου του τόπου της εκτέλεσης μέχρι ώρα 15:00 δύο (2) εργάσιμες ημέρες πριν από την ορισθείσα ημέρα του πλειστηριασμού, διαφορετικά αντίκλητος θεωρείται ο γραμματέας του πρωτοδικείου του τόπου της εκτέλεσης.
6. Ο υπάλληλος του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού μετά το πέρας της προθεσμίας της προηγούμενης παραγράφου ελέγχει τα υποβαλλόμενα αρχεία διαπιστώνει με πράξη του μέχρι ώρα 17.00 της προηγούμενης του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού ημέρας την τήρηση των διατυπώσεων που ορίζονται στις προηγούμενες παραγράφους και υποβάλλει στα ηλεκτρονικά συστήματα πλειστηριασμού κατάλογο των υποψήφιων πλειοδοτών που δικαιούνται να λάβουν μέρος.
7. Ο ηλεκτρονικός πλειστηριασμός διενεργείται με επιμέλεια του συμβολαιογράφου της περιφέρειας του τόπου όπου έγινε η κατάσχεση, ο οποίος ορίστηκε για τον πλειστηριασμό. Ο πλειστηριασμός διενεργείται ενώπιον του ίδιου

συμβολαιογράφου που ορίστηκε αρχικά και στην περίπτωση πολλαπλών κατασχέσεων. Αν τα κατασχεμένα πράγματα βρίσκονται στην περιφέρεια περισσότερων ειρηνοδικείων, ο ηλεκτρονικός πλειστηριασμός διενεργείται, κατ' επιλογή του επισπεύδοντος, στην περιφέρεια οποιουδήποτε εκ των άνω ειρηνοδικείων. Αρμόδιο για την επίλυση των διαφορών που αναφύονται από τη διενέργεια του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού είναι το δικαστήριο της έδρας του συμβολαιογράφου.

8. Οι ηλεκτρονικοί πλειστηριασμοί διενεργούνται ημέρα Τετάρτη ή Πέμπτη ή Παρασκευή, από τις 10:00 π.μ. έως τις 14.00 ή από τις 14.00 έως τις 18:00. Σε περίπτωση υποβολής προσφοράς κατά το τελευταίο λεπτό του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού, ήτοι από ώρα 13:59:00 έως 13:59:59 ή από ώρα 17:59:00 έως 17:59:59 δίδεται αυτόματη παράταση πέντε (5) λεπτών. Για κάθε προσφορά που υποβάλλεται κατά το τελευταίο λεπτό της παράτασης, δίδεται νέα αυτόματη παράταση πέντε (5) λεπτών, εφόσον υποβληθεί μεγαλύτερη προσφορά. Οι παρατάσεις μπορούν να συνεχισθούν για χρονικό διάστημα όχι μεγαλύτερο των δύο (2) ωρών από την ορισθείσα ώρα λήξης του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού, οπότε ολοκληρώνεται η διαδικασία υποβολής προσφορών.

Ηλεκτρονικός πλειστηριασμός δεν μπορεί να γίνει από 1 Αυγούστου έως 31 Αυγούστου, καθώς και την προηγούμενη και την επομένη εβδομάδα της ημέρας των εκλογών για την ανάδειξη βουλευτών, αντιπροσώπων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και Οργάνων Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Η απαγόρευση αυτή ισχύει και για τις επαναληπτικές εκλογές και μόνο για τις περιφέρειες που διεξάγονται τέτοιες, εκτός αν πρόκειται για πλοία, αεροσκάφη και για πράγματα που μπορούν να υποστούν φθορά.

9. Ο ηλεκτρονικός πλειστηριασμός είναι ανοικτού πλειοδοτικού τύπου κατά τον οποίο υποβάλλονται διαδοχικές προσφορές. Οι συμμετέχοντες υποβάλλουν συνεχώς προσφορά μεγαλύτερη από την εκάστοτε μέγιστη έως τον χρόνο λήξης της υποβολής προσφορών. Στα ηλεκτρονικά συστήματα καταγράφονται όλες οι υποβληθείσες κατά τα ανωτέρω προσφορές.

10. Με την υποβολή της προσφοράς, οι υποψήφιοι πλειοδότες ενημερώνονται αμέσως από τα συστήματα για το ποσό της προσφοράς τους, τον ακριβή χρόνο

υποβολής της, καθώς και ότι αυτή έχει καταγραφεί. Ο υποψήφιος πλειοδότης ενημερώνεται για την εκάστοτε μέγιστη υποβληθείσα προσφορά.

11. Όλοι οι υποψήφιοι πλειοδότες που λαμβάνουν μέρος στον ηλεκτρονικό πλειστηριασμό ενημερώνονται αμέσως από τα συστήματα για τυχόν αναστολή, ματαίωση ή διακοπή του πλειστηριασμού, καθώς και για τον λόγο αυτής.

12. Μετά τη λήξη της διαδικασίας υποβολής των πλειοδοτικών προσφορών ανακοινώνεται το αποτέλεσμα του πλειστηριασμού μέσω των ηλεκτρονικών συστημάτων. Όσοι έχουν λάβει μέρος στον ηλεκτρονικό πλειστηριασμό ενημερώνονται αμελλητί για το αποτέλεσμα του. Ο υπάλληλος του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού συντάσσει την έκθεση της παρ. 2 του άρθρου 965, κατακυρώνοντας τα πράγματα στον πλειοδότη.

13. Στον ηλεκτρονικό πλειστηριασμό κινητών, ο υπερθεματιστής έχει υποχρέωση να καταβάλει στον ειδικό τραπεζικό επαγγελματικό λογαριασμό του υπαλλήλου του πλειστηριασμού το πλειστηρίασμα το αργότερο την τρίτη εργάσιμη ημέρα από τον πλειστηριασμό. Με την καταβολή του πλειστηριάσματος, το κατακυρωμένο πράγμα παραδίδεται στον υπερθεματιστή. Η παράδοση του πράγματος στον υπερθεματιστή δεν μπορεί να γίνει πριν από την καταβολή του πλειστηριάσματος. Ο υπάλληλος του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού οφείλει, το αργότερο την πέμπτη εργάσιμη ημέρα από τον πλειστηριασμό, να καταθέσει το πλειστηρίασμα στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων. Η κατάθεση του πλειστηριάσματος είναι ακατάσχετη, δεν εμπίπτει στην πτωχευτική περιουσία και δεν υπόκειται στις δεσμεύσεις που επιβάλλει το Δημόσιο για τη διασφάλιση των συμφερόντων του. Οι ειδικότεροι όροι της τήρησης των επαγγελματικών τραπεζικών λογαριασμών των υπαλλήλων των πλειστηριασμών ορίζονται με κοινή Υπουργική Απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης. Μέχρις ότου εκδοθεί η απόφαση του προηγούμενου εδαφίου, ο υπάλληλος του πλειστηριασμού ορίζει τον τραπεζικό λογαριασμό στον οποίο γίνονται οι καταθέσεις.

14. Στον ηλεκτρονικό πλειστηριασμό ακινήτων ο υπερθεματιστής έχει υποχρέωση να καταβάλει στον ειδικό τραπεζικό επαγγελματικό λογαριασμό του υπαλλήλου του πλειστηριασμού το πλειστηρίασμα το αργότερο τη δέκατη εργάσιμη ημέρα από τον

πλειστηριασμό. Ο υπάλληλος του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού οφείλει, το αργότερο τη δωδέκατη εργάσιμη ημέρα από τον πλειστηριασμό, να καταθέσει το πλειστηρίασμα στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων.

15. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι λειτουργίας των ηλεκτρονικών συστημάτων πλειστηριασμού, οι λεπτομέρειες υποβολής των πλειοδοτικών προσφορών, η διαδικασία πιστοποίησης και εγγραφής χρηστών στα συστήματα, ο τρόπος καθορισμού και είσπραξης τέλους χρήσης των συστημάτων και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για τη διενέργεια των ηλεκτρονικών πλειστηριασμών».

7. Το άρθρο 964 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Εκείνος κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση, αν είναι παρών, ορίζει τη σειρά με την οποία θα κατακυρώνονται τα κατασχεμένα πράγματα. Όταν ο πλειστηριασμός διενεργείται με ηλεκτρονικά μέσα, εκείνος κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση ορίζει εγγράφως, εφόσον το επιθυμεί, προς τον υπάλληλο του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού τη σειρά με την οποία θα κατακυρώνονται τα κατασχεμένα πράγματα το αργότερο δύο (2) ημέρες πριν τη διενέργεια του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού. Ο υπάλληλος του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού δύναται να ορίσει ο ίδιος σε περίπτωση μη έγγραφης ειδοποίησής του καθ' ου η εκτέλεση την σειρά κατακύρωσης. Ο υπάλληλος του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού ενημερώνει τα ηλεκτρονικά συστήματα για τη σειρά κατακύρωσης των κατασχεμένων πραγμάτων. Από τη στιγμή που το πλειστηρίασμα καλύψει το ποσό της απαίτησης εκείνου υπέρ του οποίου έγινε η εκτέλεση και των δανειστών που αναγγέλθηκαν, καθώς και τα έξοδα της εκτέλεσης, λήγει ο πλειστηριασμός των κατασχεμένων πραγμάτων.».

8. Στην παρ. 1 του άρθρου 966 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής:

«Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου δεν ισχύει στην περίπτωση κατά την οποία ο πλειστηριασμός διενεργείται με ηλεκτρονικά μέσα.».

9. Η παρ. 4 του άρθρου 995 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Ο δικαστικός επιμελητής οφείλει, μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την κατάσχεση, να καταθέσει στον υπάλληλο του πλειστηριασμού τον εκτελεστό τίτλο, την έκθεση επίδοσης της επιταγής προς εκτέλεση, την κατασχετήρια έκθεση και τις εκθέσεις επίδοσής της στον οφειλέτη, τον τρίτο κύριο ή νομέα και τον υποθηκοφύλακα ή όποιον τηρεί το νηολόγιο ή το μητρώο, καθώς και το πιστοποιητικό βαρών, ο οποίος συντάσσει έκθεση για όλα αυτά. Απόσπασμα της κατασχετήριας έκθεσης, που περιλαμβάνει τα ονοματεπώνυμα του υπέρ ου και του καθ' ου η εκτέλεση, καθώς και τον αριθμό φορολογικού μητρώου αυτών και αν πρόκειται για νομικά πρόσωπα την επωνυμία και τον αριθμό φορολογικού τους μητρώου, συνοπτική περιγραφή του ακινήτου που κατασχέθηκε κατά το είδος, τη θέση, τα όρια και την έκτασή του, με τα συστατικά και όσα παραρτήματα συγκατάσχονται, καθώς και μνεία των υποθηκών ή προσημειώσεων που υπάρχουν επάνω στο ακίνητο, την τιμή της πρώτης προσφοράς, του ποσού για το οποίο γίνεται η κατάσχεση, τους όρους του πλειστηριασμού και την τυχόν διενέργεια του με ηλεκτρονικά μέσα, που τυχόν θέτει ο υπέρ ου η εκτέλεση και που γνωστοποιήθηκαν στο δικαστικό επιμελητή με την εντολή για εκτέλεση του άρθρου 927 και, το όνομα και τη διεύθυνση του υπαλλήλου του πλειστηριασμού, καθώς και τον τόπο, την ημέρα και την ώρα του πλειστηριασμού, εκδίδεται από το δικαστικό επιμελητή και δημοσιεύεται με επιμέλεια αυτού μέχρι την δέκατη πέμπτη ημέρα από την κατάσχεση στην ιστοσελίδα δημοσιεύσεων πλειστηριασμών του Δελτίου Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Τομέα Ασφάλισης Νομικών του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολουμένων. Το απόσπασμα επιδίδεται μέσα στην ίδια προθεσμία στον τρίτο κύριο ή νομέα και στους ενυπόθηκους δανειστές. Ο πλειστηριασμός δεν μπορεί να γίνει χωρίς να τηρηθούν οι διατυπώσεις των προηγούμενων εδαφίων, διαφορετικά είναι άκυρος.».

10. Μετά το άρθρο 998 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται νέο άρθρο 998 Α ως εξής:

«Κατά τη διενέργεια του ηλεκτρονικού πλειστηριασμού ακινήτου, τηρείται η διαδικασία που προβλέπεται στο δεύτερο και τέταρτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 959 και στις διατάξεις του άρθρου 959Α.».

11. Το άρθρο 1021 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Όταν σύμφωνα με διάταξη νόμου ή με δικαστική απόφαση ή με συμφωνία των μερών γίνεται εκούσιος πλειστηριασμός ενώπιον συμβολαιογράφου, η διαδικασία αρχίζει με έκθεση περιγραφής, η οποία συντάσσεται από δικαστικό επιμελητή και περιέχει όσα ορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 955, αν πρόκειται για κινητό, ή του άρθρου 995, αν πρόκειται για ακίνητο. Ο εκούσιος πλειστηριασμός πραγματοποιείται είτε με τη διαδικασία του άρθρου 959 είτε με τη διαδικασία του άρθρου 959Α. Περαιτέρω, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 954 παρ. 4, 955 παρ. 1 και 2 εδ. β', 965, 966, 967, 969 παρ. 1, 995 παρ. 4 εδ. β', 1002, 1003 παρ. 1, 2 και 4, 1004, 1005 παρ. 1 και 2 και 1010. Ο εκούσιος πλειστηριασμός γίνεται ενώπιον συμβολαιογράφου της περιφέρειας όπου βρίσκεται το πράγμα ή το ακίνητο. Σε περίπτωση διενέργειας εκούσιου πλειστηριασμού με τη διαδικασία του άρθρου 959, με συμφωνία των μερών ή με απόφαση του ειρηνοδικείου της περιφέρειας όπου βρίσκεται το πράγμα ή το ακίνητο, η οποία εκδίδεται κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ., μπορεί, αν το ζητήσει οποιοσδήποτε έχει έννομο συμφέρον, να οριστεί άλλος τόπος πλειστηριασμού.»

Άρθρο 60

Μεταβατικές διατάξεις για ηλεκτρονικούς πλειστηριασμούς

1. Το άρθρο 959Α του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας εφαρμόζεται όταν η επίδοση της επιταγής προς εκτέλεση διενεργείται μετά την έναρξη ισχύος του.
2. Αν κατά την έναρξη ισχύος του άρθρου 959Α έχει ήδη συντελεστεί η προδικασία του πλειστηριασμού και έχει οριστεί ημερομηνία πλειστηριασμού, ο επισπεύδων μπορεί να ζητήσει τη διενέργεια του πλειστηριασμού με ηλεκτρονικά μέσα. Η γνωστοποίηση της μεταβολής του τρόπου και του χρόνου διενέργειας του πλειστηριασμού γίνεται με εντολή του επισπεύδοντος, κατ' άρθρο 927, στην οποία γίνεται μνεία της κατασχετήριας έκθεσης. Ο δικαστικός επιμελητής επαναλαμβάνει την προδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης κατά τα άρθρα 955 και 995 μόνο ως προς τις επιδόσεις και δημοσιεύσεις της επιταγής προς εκτέλεση της γνωστοποίησης της μεταβολής του τρόπου και του χρόνου διενέργειας του πλειστηριασμού. Στην περίπτωση που η επίδοση της επιταγής προς εκτέλεση έχει

διενεργηθεί μετά την 1.1.2016, όλες οι επιδόσεις και οι δημοσιεύσεις πρέπει να έχουν γίνει το αργότερο δύο μήνες πριν την ημερομηνία διεξαγωγής του πλειστηριασμού. Αν έχουν επιβληθεί περισσότερες κατασχέσεις ή έχουν κατατεθεί αναγγελίες, ο επισπεύδων δανειστής οφείλει να γνωστοποιήσει ότι επιλέγει τη διενέργεια του πλειστηριασμού κατά το άρθρο 959Α και στους λοιπούς κατασχόντες ή απλώς αναγγελθέντες δανειστές. Ο ως άνω πλειστηριασμός με ηλεκτρονικά μέσα είναι άκυρος, αν δεν τηρηθούν οι διατυπώσεις των προηγούμενων εδαφίων.

3. Αν έχει ήδη ασκηθεί ανακοπή κατά της εκτέλεσης ή εκκρεμεί κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου η ανακοπή του άρθρου 954 παρ. 4 ή η αίτηση αναστολής του πλειστηριασμού και η εφαρμογή του άρθρου 1000, δεν είναι δυνατή η μεταβολή του τρόπου διενέργειας του πλειστηριασμού και η εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 959Α. Το προηγούμενο εδάφιο δεν εφαρμόζεται όταν η επίδοση της επιταγής προς εκτέλεση έχει διενεργηθεί μετά την 1.1.2016.

4. Οι διατάξεις του άρθρου 959Α δύναται να εφαρμοστούν σε περίπτωση υποκατάστασης κατά το άρθρο 973 ή ορισμού νέας ημερομηνίας πλειστηριασμού, κατά το άρθρο 966 παρ. 3 και 4, μετά την ακύρωση της εκτέλεσης, την ευδοκίμηση της κατά το άρθρο 954 παρ. 4 ανακοπής ή της αίτησης αναστολής του άρθρου 1000, καθώς και στον αναπλειστηριασμό κατά το άρθρο 965 παρ. 5.

5. Οι διατάξεις του άρθρου 959Α του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας εφαρμόζονται υποχρεωτικά και για τους αναφερόμενους στο άρθρο 54 του Νομοθετικού Διατάγματος 356 της 27.3/5.4.1974 «Περί Κώδικος Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων» (Α' 90) πλειστηριασμούς.

6. Οι παρ. 1 έως και 7 του άρθρου 959Α τίθενται σε ισχύ από 15 Ιουνίου 2017. Οι παρ. 8 έως και 14 του άρθρου 959Α τίθενται σε ισχύ από 1 Αυγούστου 2017.

Άρθρο 61

Ρυθμίσεις σχετικά με τη λειτουργία της Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών

1. Το άρθρο 348 του ν. 4412/2016 (Α' 147) τροποποιείται ως εξής:

α) Η παράγραφος 2 αντικαθίσταται ως εξής:

«Ο Πρόεδρος έχει την ιδιότητα του συνταξιούχου δικαστικού λειτουργού του Συμβουλίου της Επικρατείας ή του Ελεγκτικού Συνεδρίου ή των Διοικητικών Εφετειών από το βαθμό του Προέδρου Εφετών και άνω ή συνταξιούχου λειτουργού του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, με εμπειρία στο δίκαιο των δημοσίων συμβάσεων».

β) Η παράγραφος 3 αντικαθίσταται ως εξής:

«Ως μέλη επιλέγονται νομικοί που πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 2 του π.δ. 50/2001 (Α' 39). Για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου, ως γνωστικό αντικείμενο κατά το άρθρο 2 του π.δ. 50/2001 λογίζεται το δίκαιο των δημοσίων συμβάσεων».

γ) Η παράγραφος 4 αντικαθίσταται ως εξής:

«Για την επιλογή του Προέδρου δημοσιεύεται, εντός ενός (1) μηνός από την έναρξη ισχύος του παρόντος, από τον Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων δημόσια πρόσκληση υποβολής αιτήσεων εκδήλωσης ενδιαφέροντος (υποψηφιότητας) από τους ενδιαφερόμενους. Οι αιτήσεις υποβάλλονται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων εντός δέκα (10) ημερών από τη δημοσίευση της πρόσκλησης, μαζί με τα δικαιολογητικά που ορίζονται σε αυτή. Η διαδικασία της προκήρυξης επαναλαμβάνεται τρεις (3) μήνες πριν από τη λήξη κάθε θητείας.

Ο Πρόεδρος επιλέγεται από τον Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και, ύστερα από γνώμη της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής, διορίζεται με πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου. Σε περίπτωση θανάτου, παραίτησης ή έκπτωσης ή με άλλο τρόπο αποχώρησης του Προέδρου πριν από τη λήξη της θητείας του, εκδίδεται νέα δημόσια πρόσκληση υποβολής αιτήσεων εκδήλωσης ενδιαφέροντος και ακολουθείται η διαδικασία επιλογής της παρούσας παραγράφου. Στην περίπτωση εφαρμογής του προηγούμενου εδαφίου και μέχρι τον διορισμό του νέου Προέδρου, καθήκοντα Προέδρου ασκεί το αρχαιότερο μέλος».

2. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 350 του ν. 4412/2016 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Ο Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων δύναται να εκδίδει τις απαραίτητες για τη στελέχωση και τον εξοπλισμό της ΑΕΠΠ πράξεις, καθώς και κάθε άλλη πράξη που είναι αναγκαία για τη λειτουργία της μέχρι τη συγκρότησή της».

3. Η περίπτωση στ' του άρθρου 356 του ν. 4412/2016 καταργείται.

Άρθρο 62

Τροποποιήσεις του Ένατου Κεφαλαίου του Πτωχευτικού Κώδικα (ν. 3588/2007, Α' 153)

1. Τα άρθρα 162-163 του Ένατου Κεφαλαίου του Πτωχευτικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΑΤΟ

ΑΠΛΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΤΩΧΕΥΣΕΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Άρθρο 162

Προϋποθέσεις υπαγωγής

1. Οι διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου εφαρμόζονται επί φυσικών ή νομικών προσώπων με πτωχευτική ικανότητα κατά τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 2, εφόσον πληρούν δύο από τα τρία ακόλουθα κριτήρια: α) σύνολο ενεργητικού έως εκατόν πενήντα χιλιάδες (150.000) ευρώ, β) καθαρό ύψος κύκλου εργασιών έως διακόσιες χιλιάδες (200.000) ευρώ, γ) μέσος όρος απασχολουμένων έως πέντε (5) άτομα. Εάν η αίτηση πτώχευσης υποβάλλεται από πιστωτή, τα ανωτέρω στοιχεία προκύπτουν για τις κεφαλαιουχικές εταιρίες από τις τελευταίες πριν από την υποβολή της αίτησης πτώχευσης νομίμως δημοσιευμένες διαθέσιμες οικονομικές καταστάσεις ή από τα βιβλία της επιχείρησης. Για τις προσωπικές εταιρίες και τις ενώσεις προσώπων με νομική προσωπικότητα που επιδιώκουν οικονομικό σκοπό και τα φυσικά πρόσωπα, τα ανωτέρω στοιχεία προκύπτουν από τα βιβλία της επιχείρησης ή από κάθε πρόσφορο μέσο. Εάν η αίτηση πτώχευσης υποβάλλεται

από τον οφειλέτη, τα ανωτέρω στοιχεία δύνανται να προκύπτουν και από τα έγγραφα που προβλέπονται στην παρ. 4 του άρθρου 5 του παρόντος και προσκομίζονται από αυτόν.

2. Εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις της πρώτης παραγράφου, το πτωχευτικό δικαστήριο με την απόφαση που κηρύσσει την πτώχευση ορίζει ότι ακολουθείται η διαδικασία του παρόντος κεφαλαίου. Στην πιο πάνω περίπτωση, εάν μετά την περάτωση της απογραφής διαπιστώνεται ότι ο οφειλέτης δεν πληροί τις προϋποθέσεις της πρώτης παραγράφου, το πτωχευτικό δικαστήριο, ύστερα από αίτηση του συνδίκου, διατάσσει την εφαρμογή της διαδικασίας των λοιπών κεφαλαίων του παρόντος Κώδικα. Αντίγραφο της ως άνω απόφασης κοινοποιείται υποχρεωτικά στο Δημόσιο, σύμφωνα με το άρθρο 62 παρ. 1 του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε.), όπως ισχύει.

3. Εφόσον, μετά την περάτωση της απογραφής της πτωχευτικής περιουσίας, διαπιστώνεται ότι ο οφειλέτης πληροί τις προϋποθέσεις της παρ. 1, ο εισηγητής, μετά την κατά το άρθρο 69 ενημέρωσή του από τον σύνδικο, αφού ακούσει τους ενδιαφερομένους, με αιτιολογημένη διάταξή του, κατά της οποίας δεν επιτρέπεται προσφυγή ενώπιον του πτωχευτικού δικαστηρίου, ορίζει ότι ακολουθείται η διαδικασία του παρόντος κεφαλαίου. Αντίγραφο της ως άνω διάταξης κοινοποιείται υποχρεωτικά στο Δημόσιο, σύμφωνα με το άρθρο 62 παρ. 1 του Κ.Ε.Δ.Ε., όπως ισχύει.

4. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται επί της απλοποιημένης διαδικασίας πτώχευσης οι διατάξεις των άλλων κεφαλαίων του παρόντος Κώδικα, υπό την επιφύλαξη των οριζομένων στο παρόν κεφάλαιο.

Άρθρο 163

Διαδικαστικές παρεκκλίσεις

1. Οι αναγγελίες και επαληθεύσεις γίνονται σύμφωνα με τα άρθρα 89 έως 93, αποκλεισμένης της εφαρμογής του άρθρου 92. Ο εισηγητής, αφού ακούσει τους ενδιαφερομένους, αποφαινεται με αιτιολογημένη διάταξή του για κάθε αμφισβήτηση απαίτησης κατά την επαλήθευση, για κάθε αντίρρηση που θα προβληθεί και για τις αιτήσεις εκπρόθεσμης επαλήθευσης απαιτήσεων, για τις

ανακοπές κατά της εκτελεστικής διαδικασίας, καθώς και για τις ανακοπές κατά του πίνακα κατάταξης των πιστωτών. Κατά της πράξης αυτής του εισηγητή επιτρέπεται εντός δέκα (10) ημερών προσφυγή ενώπιον του πτωχευτικού δικαστηρίου, το οποίο αποφαίνεται αμετάκλητα.

2. Αν ο εισηγητής έκανε δεκτό το πίστωμα, εφόσον ασκήθηκε εμπροθέσμως προσφυγή ή αντιρρήσεις κατά της πράξης του αυτής, μέχρι να αποφανθεί το πτωχευτικό δικαστήριο, ο πιστωτής έχει το δικαίωμα να παρίσταται στις συνελεύσεις, για δε το πίστωμά του παρακρατείται ανάλογο ποσό σε κάθε διανομή ενεργητικού.

3. Οι αρμοδιότητες του πτωχευτικού δικαστηρίου, που προβλέπονται στις παρ. 1 και 2 του άρθρου 18, στην παρ. 2 του άρθρου 19 και στην παρ. 1 του άρθρου 78, ασκούνται από τον εισηγητή.

4. Η εκποίηση πραγμάτων κατά την παρ. 1 του άρθρου 67 πραγματοποιείται από τον σύνδικο χωρίς την άδεια του εισηγητή.

5. Το άρθρο 75 δεν εφαρμόζεται στις διαδικασίες του παρόντος κεφαλαίου. Σε περίπτωση που απαιτείται η εκπροσώπηση και παράσταση ενώπιον δικαστηρίου, ο σύνδικος δύναται να αναθέτει τη σχετική εντολή σε δικηγόρο, μετά από σύμφωνη γνώμη του εισηγητή, ο οποίος καθορίζει και την αμοιβή του, κατ' εύλογη κρίση, με αιτιολογημένη διάταξή του, κατά της οποίας δεν επιτρέπεται προσφυγή στο πτωχευτικό δικαστήριο.

6. Η παρ. 3 του άρθρου 78 δεν εφαρμόζεται στις διαδικασίες του παρόντος κεφαλαίου.»

2. Στο Ένατο Κεφάλαιο του Πτωχευτικού Κώδικα, μετά το άρθρο 163, προστίθενται νέα άρθρα 163α, 163β και 163γ, ως εξής:

«Άρθρο 163α

Εκποίηση κινητών

1. Μέχρι την ένωση των πιστωτών, η εκποίηση των κινητών και των εμπορευμάτων της περιουσίας του οφειλέτη γίνεται κατά τις διατάξεις των άρθρων 67, 77 και 84 του παρόντος Κώδικα. Στην περίπτωση της εκποίησης κατά τη διάταξη του άρθρου

77, περίληψη της άδειας εκποίησης με το αναφερόμενο περιεχόμενο δημοσιεύεται με τον τρόπο και τα μέσα που ορίζει ο εισηγητής.

2. Μετά την ένωση των πιστωτών, εάν δεν έχουν εκποιηθεί όλα τα κινητά και τα εμπορεύματα της περιουσίας του οφειλέτη κατά τις προηγούμενες διατάξεις, αυτά που έχουν απομείνει εκποιούνται κατά τη διαδικασία του άρθρου 77, χωρίς την τήρηση της διατύπωσης της παρ. 2 του άρθρου αυτού. Η άδεια του εισηγητή κοινοποιείται στους πιστωτές που τυχόν έχουν εμπράγματη ασφάλεια επί των εκποιούμενων στοιχείων.

Άρθρο 163β

Εκποίηση ακινήτων

1. Ως προς τα ζητήματα της κίνησης της διαδικασίας της αναγκαστικής εκτέλεσης, της διαδικασίας της διακήρυξης, καθώς και των προσφορών για την εκποίηση των ακινήτων εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 147, 148 και 149 αντίστοιχα του παρόντος Κώδικα.

2. Εάν η διαδικασία του πλειστηριασμού αποβεί άκαρπη, γιατί δεν εμφανίστηκαν πλειοδότες ή γιατί ο εισηγητής έκρινε μη συμφέρουσα την τιμή και δεν ενέκρινε την εκποίηση, ο πλειστηριασμός επαναλαμβάνεται σε ημερομηνία απέχουσα δύο (2) εβδομάδες από τον προηγούμενο. Εάν και η νέα διαδικασία αποβεί άκαρπη, ο εισηγητής, ύστερα από αίτηση του συνδίκου, με αιτιολογημένη διάταξή του, κατά της οποίας δεν επιτρέπεται προσφυγή ενώπιον του πτωχευτικού δικαστηρίου, υποχρεούται να μεταρρυθμίσει την κατά το άρθρο 148 διάταξή του και να θέσει όρους για τη διευκόλυνση της εκποίησης του ακινήτου, η οποία θα διεξαχθεί υποχρεωτικά χωρίς τις διατυπώσεις του δημοσίου πλειστηριασμού με ελεύθερη εκποίηση του ακινήτου και με το οριζόμενο ελάχιστο τίμημα. Πριν από την έκδοση της ως άνω διάταξης, όποιος δικαιολογεί έννομο συμφέρον, μπορεί να καταθέσει στον εισηγητή έγγραφο υπόμνημα, να επικαλεστεί και να προσκομίσει σχετικά έγγραφα.

3. Ο εισηγητής αποφαινεται εντός δέκα πέντε (15) ημερών από την υποβολή της αίτησης του συνδίκου και μεταρρυθμίζει τη διάταξη. Αμέσως μετά την έκδοση της

διάταξης, ο εισηγητής συντάσσει νέα έκθεση κατά το άρθρο 148 παρ. 2 και ο σύνδικος συντάσσει νέα διακήρυξη, την οποία προσαρμόζει στη νέα διάταξη.

163γ

Περάτωση της απλοποιημένης διαδικασίας

1. Η απλοποιημένη διαδικασία περατώνεται με τους τρόπους που αναφέρονται στο άρθρο 164, με εξαίρεση τον τρόπο περάτωσης που αναφέρεται στην παρ. 3 του άρθρου 166.
2. Μετά την παρέλευση τριετίας από την κήρυξη της απλοποιημένης διαδικασίας, ο σύνδικος υποχρεούται να υποβάλει στον εισηγητή έκθεση, στην οποία εξηγεί τους λόγους καθυστέρησης της διαδικασίας. Σε περίπτωση που η καθυστέρηση κρίνεται από τον εισηγητή αδικαιολόγητη, ο εισηγητής τον αντικαθιστά με πράξη του.
3. Μετά παρέλευση τεσσάρων (4) ετών από την έναρξη της ένωσης των πιστωτών, και σε κάθε περίπτωση μετά παρέλευση έξι (6) ετών από την κήρυξη της απλοποιημένης διαδικασίας πτώχευσης, επέρχονται αυτοδικαίως και χωρίς άλλη διατύπωση τα αποτελέσματα της παρ. 2 του άρθρου 166.»
3. Οι διατάξεις περί απλοποιημένης διαδικασίας πτωχεύσεων μικρών επιχειρήσεων εφαρμόζονται σε όλες τις πτωχεύσεις που κηρύσσονται μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

Άρθρο 63

Ρύθμιση θεμάτων σχετικών με την αρμοδιότητα του Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος.

1. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 17Α του ν. 2523/1997 (Α' 179) αντικαθίσταται ως εξής:
«Εισαγγελέας Οικονομικού Εγκλήματος ορίζεται με τον αναπληρωτή του, εισαγγελικός λειτουργός με βαθμό εισαγγελέα εφετών ή αντεισαγγελέα εφετών, από εκείνους που υπηρετούν στην Εισαγγελία Εφετών Αθηνών.»
2. Η παρ. 3 του άρθρου 17Α του ν. 2523/1997 αντικαθίσταται ως εξής:

«Ο Εισαγγελέας Οικονομικού Εγκλήματος έχει ως αρμοδιότητα τη διενέργεια ερευνών, προκαταρκτικής εξέτασης ή προανάκρισης για την εξακρίβωση τελέσεως κάθε είδους φορολογικών και οικονομικών εγκλημάτων και οποιωνδήποτε άλλων συναφών, εφόσον αυτά διαπράττονται σε βάρος του Ελληνικού Δημοσίου, οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, νομικών προσώπων του ευρύτερου δημόσιου τομέα και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ή βλάπτουν σοβαρά την εθνική οικονομία. Η κατά τόπο αρμοδιότητα του Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος επεκτείνεται σε όλη την Επικράτεια. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 5 του παρόντος άρθρου, για την άσκηση των καθηκόντων του, ο Εισαγγελέας Οικονομικού Εγκλήματος έχει την εποπτεία, καθοδήγηση και το συντονισμό των ενεργειών των γενικών κατά το άρθρο 33 παράγραφος 1 περίπτωση α' του Κ.Π.Δ. και ειδικών προανακριτικών υπαλλήλων, ιδίως δε υπαλλήλων του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Σ.Δ.Ο.Ε.) και της Διεύθυνσης Οικονομικής Αστυνομίας, εντός των σχετικών αρμοδιοτήτων τους».

3. Στο τέλος της παρ. 4 του άρθρου 17Α του ν. 2523/1997 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«προτάσσοντας εκείνες τις υποθέσεις που βλάπτουν σοβαρά τα συμφέροντα του Ελληνικού Δημοσίου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.»

4. Η παρ. 5 του άρθρου 17Α του ν. 2523/1997 αντικαθίσταται ως εξής:

«α) Για τη διερεύνηση των υποθέσεων που ανήκουν στην αρμοδιότητά του ο Εισαγγελέας Οικονομικού Εγκλήματος, ο αναπληρωτής αυτού και οι εισαγγελικοί λειτουργοί που τον συνεπικουρούν μπορούν να παραγγέλλουν τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης ή προανάκρισης αποκλειστικά από τους κατά την παράγραφο 3 γενικούς ή ειδικούς προανακριτικούς υπαλλήλους. Ειδικά για τους υπαλλήλους της Α.Α.Δ.Ε. η διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης ή προανάκρισης παραγγέλλεται αποκλειστικά και μόνο στους τελωνειακούς υπαλλήλους και τους υπαλλήλους της Διεύθυνσης Εσωτερικών Υποθέσεων και μόνο για υποθέσεις που εμπíπτουν στις ελεγκτικές τους αρμοδιότητες. Οι λοιποί υπάλληλοι της ΑΑΔΕ που έχουν προανακριτικά καθήκοντα σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, διενεργούν προκαταρκτική εξέταση ή προανάκριση, κατόπιν εισαγγελικής παραγγελίας που εκδίδεται μόνο μετά από αίτημα της ελεγκτικής υπηρεσίας της ΑΑΔΕ στην οποία ανήκουν προς τον Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος. Κατ' εξαίρεση του

προηγούμενου εδαφίου, οι υπάλληλοι της ΑΑΔΕ που αναφέρονται σε αυτό διενεργούν προκαταρκτική εξέταση ή προανάκριση, για υποθέσεις για τις οποίες έχει εκδοθεί και διαβιβαστεί στην ΑΑΔΕ μέχρι την έναρξη ισχύος της παρούσας παραγράφου, εισαγγελική παραγγελία και έχουν προτεραιοποιηθεί ή πρόκειται να προτεραιοποιηθούν έως τις 31.7.2017. β) Με την επιφύλαξη της περ. α' της παρούσας παραγράφου, ο Εισαγγελέας Οικονομικού Εγκλήματος και οι λοιποί Εισαγγελείς δεν παραγγέλλουν στις Υπηρεσίες και το προσωπικό της ΑΑΔΕ τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης ή προανάκρισης, ούτε διαβιβάζουν με οποιαδήποτε διαδικασία εντολές ή αιτήματα διενέργειας φορολογικών ελέγχων. Η εκτέλεση των ανωτέρω εισαγγελικών παραγγελιών ανατίθεται σε Υπηρεσία εκτός της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων με ειδικούς προανακριτικούς υπαλλήλους, που εποπτεύονται από τον Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος και με αρμοδιότητα την έρευνα τέλεσης εγκλημάτων φοροδιαφυγής ή λοιπών οικονομικών αδικημάτων. Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου ισχύουν από την 1^η Αυγούστου 2017.»

5. Η παρ. 7 του άρθρου 17Α του ν. 2523/1997 αντικαθίσταται ως εξής:

«Με σύμφωνη γνώμη του εποπτεύοντος Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου, που έχει ορισθεί σύμφωνα με την παράγραφο 2, ο Εισαγγελέας Οικονομικού Εγκλήματος και ο αναπληρωτής αυτού μπορούν να παραγγέλλουν τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης από τον κατά τόπο αρμόδιο εισαγγελέα πρωτοδικών, χωρίς να στερούνται τις αρμοδιότητες που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο, μετά το πέρας της οποίας ενημερώνονται εγγράφως για την πορεία της.

6. Η παρ. 8 του άρθρου 17Α του ν. 2523/1997 αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι εισαγγελικοί λειτουργοί της παραγράφου 1 έχουν πρόσβαση σε κάθε πληροφορία ή στοιχείο που αφορά ή είναι χρήσιμο για τις υποθέσεις τις οποίες ερευνούν, μη υποκείμενοι στους περιορισμούς της νομοθεσίας περί φορολογικού, τραπεζικού, χρηματιστηριακού και κάθε άλλου είδους απορρήτου και σε κάθε μορφή αρχείο δημόσιας αρχής ή οργανισμού που τηρεί και επεξεργάζεται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα σύμφωνα με ισχύοντες κανόνες ιχνηλασιμότητας. Επίσης, έχουν τη δυνατότητα να προβαίνουν, με αιτιολογημένη διάταξή τους σε δεσμεύσεις τραπεζικών λογαριασμών, περιεχομένου τραπεζικών θυρίδων και περιουσιακών εν γένει στοιχείων, ακινήτων και κινητών, προς το σκοπό

διασφάλισης των συμφερόντων του Δημοσίου, σε περίπτωση διενεργούμενης ποινικής προκαταρκτικής εξέτασης για την εξακρίβωση τέλεσης εγκλημάτων της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου για χρονικό διάστημα μέχρι ένα (1) έτος που μπορεί να παρατείνεται είτε με βούλευμα του Συμβουλίου Εφετών Αθηνών, εάν η διάταξη έχει εκδοθεί από τον Οικονομικό Εισαγγελέα ή τον αναπληρωτή του, είτε με βούλευμα του Συμβουλίου Πλημμελειοδικών Αθηνών, εάν η διάταξη έχει εκδοθεί από Εισαγγελικό λειτουργό που συνεπικουρεί τον Οικονομικό Εισαγγελέα, λόγω δικαιολογημένης μη ολοκλήρωσης της διενεργούμενης, κατά τα ανωτέρω, ποινικής προκαταρκτικής εξέτασης. Η διάταξη εκδίδεται χωρίς προηγούμενη κλήση του καθ' ου ή τρίτου και δεν είναι απαραίτητο να αναφέρει συγκεκριμένο λογαριασμό, τίτλο, χρηματοπιστωτικό προϊόν, θυρίδα, κινητό ή ακίνητο περιουσιακό στοιχείο. Η δέσμευση ισχύει από τη χρονική στιγμή της αποδεδειγμένης γνωστοποίησης της διάταξης προς τον οργανισμό ή την υπηρεσία προς την οποία απευθύνεται. Ως χρονική στιγμή αποδεδειγμένης γνωστοποίησης της διάταξης της παρούσας παραγράφου προς τους αρμόδιους οργανισμούς και υπηρεσίες λογίζεται η ημέρα που γνωστοποιείται με οποιονδήποτε πρόσφορο τρόπο, ιδίως δε τηλεομοιοτυπικά, η διάταξη στην Ελληνική Ένωση Τραπεζών, την Ένωση Συνεταιριστικών Τραπεζών και την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, οι οποίες οφείλουν να ενημερώνουν αμελλητί τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα της ημεδαπής. Με τον ίδιο τρόπο η διάταξη γνωστοποιείται στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων, η οποία δεν κωλύεται να λαμβάνει όλα τα σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις μέτρα διασφάλισης. Η διάταξη επιδίδεται εντός προθεσμίας είκοσι (20) ημερών στον καθ' ου ή στον τρίτο, οι οποίοι δύνανται να προσφύγουν και να ζητήσουν την άρση της με αίτησή τους είτε προς το Συμβούλιο Εφετών Αθηνών, εάν η διάταξη έχει εκδοθεί από τον Οικονομικό Εισαγγελέα ή τον αναπληρωτή του, είτε προς το Συμβούλιο Πλημμελειοδικών Αθηνών, εάν η διάταξη έχει εκδοθεί από εισαγγελικό λειτουργό που συνεπικουρεί τον Οικονομικό Εισαγγελέα, εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών, η οποία δεν αναστέλλει την εκτέλεσή της. Η διάταξη ή το βούλευμα ανακαλείται ή τροποποιείται αντίστοιχα, εάν προκύψουν νέα στοιχεία. Μετά το πέρας της προκαταρκτικής εξέτασης: i) στην περίπτωση που παραγγέλλεται από τον Οικονομικό Εισαγγελέα άσκηση ποινικής δίωξης εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κ.Π.Δ. και ii) στην περίπτωση αρχειοθέτησης της

ποινικής δικογραφίας η δέσμευση αίρεται αυτοδικαίως. Οι διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου δεν θίγουν τυχόν διασφαλιστικά μέτρα που έχουν ληφθεί από τη φορολογική διοίκηση, ούτε εμποδίζουν την τελευταία να λάβει τέτοια μέτρα. Με τη σύμφωνη γνώμη του εποπτεύοντος, κατά την παράγραφο 2, Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου, ο Εισαγγελέας Οικονομικού Εγκλήματος μπορεί να παραγγέλλει την έκδοση της διάταξης του παρόντος άρθρου και προς τον κατά τόπο αρμόδιο Εισαγγελέα Πρωτοδικών, ο οποίος εκδίδει τη διάταξη σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις της παρούσας παραγράφου, οι διατάξεις της οποίας εφαρμόζονται ανάλογα. Η προσφυγή κατά της διάταξης του Εισαγγελέα Πρωτοδικών εισάγεται στο κατά τόπο αρμόδιο Συμβούλιο Πλημμελειοδικών. Στην περίπτωση έκδοσης διάταξης του Εισαγγελέα Πρωτοδικών σύμφωνα με τα δύο προηγούμενα εδάφια, το κατά τόπο αρμόδιο Συμβούλιο Πλημμελειοδικών είναι αρμόδιο και για την έκδοση βουλεύματος, με το οποίο δύναται να παραταθεί η διάρκεια της δέσμευσης, σε περίπτωση δικαιολογημένης μη ολοκλήρωσης της διενεργούμενης ποινικής προκαταρκτικής εξέτασης.»

Άρθρο 64

Γνωστοποίηση παραβάσεων φορολογικής και τελωνειακής νομοθεσίας από τις εισαγγελικές αρχές προς την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων

Ο αρμόδιος Εισαγγελέας δύναται να γνωστοποιεί εγγράφως στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ) πιθανολογούμενες παραβάσεις της φορολογικής και τελωνειακής νομοθεσίας, διαβιβάζοντας έγγραφα και λοιπά αποδεικτικά μέσα που περιέχονται στη διάθεσή του, τα οποία μπορούν να αξιοποιούνται από την ως άνω Αρχή στο σύστημα ανάλυσης κινδύνου της, στο πλαίσιο του φορολογικού ή τελωνειακού ελέγχου, όταν κρίνεται σκόπιμο από αυτήν, σύμφωνα με τις εκάστοτε κείμενες διατάξεις. Η γνωστοποίηση του προηγούμενου εδαφίου δεν επέχει θέση εισαγγελικής παραγγελίας για διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης ή προανάκρισης σύμφωνα με τον ΚΠΔ, ούτε δεσμεύει την ΑΑΔΕ για διενέργεια ελέγχου. Επιτρέπεται σε κάθε στάδιο της ποινικής διαδικασίας, ακόμη και σε περίπτωση θέσης της υπόθεσης στο αρχείο κατ' άρθρο 43 ΚΠΔ ή περάτωσης της καθ' οιονδήποτε τρόπο.

Ο Εισαγγελέας δεν προβαίνει σε γνωστοποίηση, εάν κρίνει ότι αυτή δυσχεραίνει ουσιωδώς την έρευνα για την τέλεση ποινικού αδικήματος.

Άρθρο 65

Ευθύνη των εκπροσώπων του Δημοσίου και των πιστωτικών ιδρυμάτων από πράξεις αναδιάρθρωσης δανείων ή άλλων οφειλών

1. Όσοι από τον νόμο ή από δικαιοπραξία έχουν την επιμέλεια ή τη με οποιονδήποτε τρόπο διαχείριση δημόσιας περιουσίας ή περιουσίας οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης ή περιουσίας νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου (ολική ή μερική ή μόνο για ορισμένη πράξη) δεν υπέχουν ποινική και αστική ευθύνη για πράξεις ή παραλείψεις, τις οποίες τελούν για την εξυπηρέτηση της αναδιάρθρωσης ή διαγραφής δανείων, οφειλών ή χρεών, κατά τα οριζόμενα στον Πτωχευτικό Κώδικα ή στον ν. 4469/2017 (Α' 62) ή στους νόμους που διέπουν τη λειτουργία τους, εφόσον αυτές είναι σύμφωνες με τους προβλεπόμενους στους ανωτέρω νόμους και τις σχετικές εγκυκλίους, κανόνες και διαδικασίες, τα οριζόμενα στους εσωτερικούς κανονισμούς και τα καταστατικά των νομικών προσώπων που εκπροσωπούν και συντρέχουν σωρευτικά, όπου προσθήκει, οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) οι πράξεις ή παραλείψεις τελούνται με σκοπό είτε τη ρύθμιση των οφειλών για την είσπραξη τουλάχιστον μέρους της απαίτησης είτε, αν πρόκειται για οφειλές επιχειρήσεων, τη συνέχιση της δραστηριότητας της επιχείρησης με βάση συμφωνία εξυγίανσης ή σχέδιο αναδιοργάνωσης, με το οποίο αποβλέπουν στην εξασφάλιση είσπραξης τουλάχιστον μέρους της απαίτησης,

β) δεν οδηγούν σε χειροτέρευση της πραγματικής οικονομικής θέσης του νομικού προσώπου του δανειστή, από αυτή στην οποία θα επερχόταν, αν ο οφειλέτης, η οφειλή του οποίου αναδιρθρώνεται ή διαγράφεται, ετίθετο άμεσα σε εκκαθάριση ή ρευστοποίηση του ενεργητικού του σε περίπτωση αναγκαστικής εκτέλεσης σε βάρος του.

2. Για πράξεις ή παραλείψεις της προηγούμενης παραγράφου, ποινική δίωξη ασκείται μόνο ύστερα από αίτηση του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης. Στην αίτηση πρέπει να τεκμηριώνεται ειδικά και εμπεριστατωμένα ότι οι ανωτέρω

πράξεις ή παραλείψεις τελέστηκαν κατά παράβαση των προϋποθέσεων της προηγούμενης παραγράφου.

3. Όσοι από τον νόμο ή από δικαιοπραξία έχουν την επιμέλεια ή με τη οποιονδήποτε τρόπο διαχείριση περιουσίας πιστωτικού ή χρηματοδοτικού ιδρύματος (ολική ή μερική ή μόνο για ορισμένη πράξη) δεν υπέχουν ποινική και αστική ευθύνη για πράξεις ή παραλείψεις τις οποίες τελούν για την εξυπηρέτηση της αναδιάρθρωσης ή διαγραφής δανείων, οφειλών ή χρεών, κατά τα οριζόμενα στον Πτωχευτικό Κώδικα ή στον ν. 4469/2017 (Α' 62) ή στο ν. 3869/2010 (Α' 130) ή στο πλαίσιο της ειδικής εκκαθάρισης των άρθρων 145 επ. του ν. 4261/2014 (Α' 107) ή στα άρθρα 2 και 3 του ν. 4354/2015 (Α' 176), εφόσον αυτές είναι σύμφωνες με τους προβλεπόμενους στους ανωτέρω νόμους και τις σχετικές εγκυκλίους, κανόνες και διαδικασίες, τα οριζόμενα στους εσωτερικούς κανονισμούς και τα καταστατικά των νομικών προσώπων που εκπροσωπούν και τη νομοθεσία που διέπει τη λειτουργία τους και συντρέχουν σωρευτικά, όπου προσήκει, οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) οι πράξεις ή παραλείψεις τελούνται με σκοπό είτε την είσπραξη μέρους τουλάχιστον της απαίτησης είτε, αν πρόκειται για επιχειρηματικά δάνεια, τη συνέχιση της δραστηριότητας της επιχείρησης με βάση συμφωνία εξυγίανσης ή σχέδιο αναδιοργάνωσης και διάσωσης, με το οποίο αποβλέπουν στην εξασφάλιση είσπραξης τουλάχιστον μέρους της απαίτησης,

β) κατά την εξυπηρέτηση της αναδιάρθρωσης ή διαγραφής των δανείων, οφειλών ή χρεών δεν παραβιάζονται οι σχετικές κανονιστικές πράξεις της Τράπεζας της Ελλάδος για τη διαχείριση οφειλών σε καθυστέρηση και τη διαχείριση μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων, όπως αυτές εκάστοτε ισχύουν, και τηρούνται οι κανόνες που προβλέπονται στην εγκεκριμένη πολιτική αναδιάρθρωσεων των ως άνω ιδρυμάτων,

γ) υφίστανται αποφάσεις των θεσμοθετημένων εγκριτικών επιτροπών ή οργάνων του πιστωτικού ή χρηματοδοτικού ιδρύματος ή της Επιτροπής Ειδικών Εκκαθαρίσεων προκειμένου για ειδικούς εκκαθαριστές,

δ) δεν οδηγούν σε χειροτέρευση της πραγματικής οικονομικής θέσης του νομικού προσώπου του δανειστή, από αυτή στην οποία θα επερχόταν, αν ο οφειλέτης, η οφειλή του οποίου αναδιρθρώνεται ή διαγράφεται, ετίθετο άμεσα σε εκκαθάριση ή ρευστοποίηση του ενεργητικού του σε περίπτωση αναγκαστικής εκτέλεσης σε βάρος του.

Τα ανωτέρω ισχύουν και για την αναδιάρθρωση ή διαγραφή δανείων, οφειλών ή χρεών από διμερείς συμφωνίες μεταξύ πιστωτικού ιδρύματος και οφειλέτη, που αποβλέπουν στην εφαρμογή της εσωτερικής εγκεκριμένης πολιτικής διαχείρισης μη εξυπηρετούμενων δανείων, είτε επιχειρήσεων είτε ιδιωτών στο πλαίσιο εφαρμογής του Κώδικα Δεοντολογίας (απόφαση 195/1/29.7.2016, Β' 2376).

4. Για πράξεις ή παραλείψεις της προηγούμενης παραγράφου ποινική δίωξη ασκείται μόνο ύστερα από αίτηση τριμελούς Επιτροπής που αποτελείται από έναν Αρεοπαγίτη και δύο Αντεισαγγελείς του Αρείου Πάγου, οι οποίοι ορίζονται από το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο. Το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο ορίζει τα ανωτέρω πρόσωπα καθώς και τους αναπληρωτές τους εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου. Εκπρόσωπος της Τράπεζας της Ελλάδος, που ορίζεται με απόφαση της εκτελεστικής επιτροπής της Τράπεζας της Ελλάδος, συντάσσει ειδική και εμπειριστατωμένη γνώμη, την οποία υποχρεούται να υποβάλλει στην ανωτέρω Επιτροπή εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών σχετικά με την παράβαση ή μη των όρων που προβλέπονται στις περ. β' και γ' της προηγούμενης παραγράφου. Η προθεσμία των τριάντα (30) ημερών αρχίζει από την επομένη της υποβολής του αντίστοιχου αιτήματος της ανωτέρω Επιτροπής προς την Τράπεζα της Ελλάδος. Η Επιτροπή αναζητά, εφόσον το κρίνει σκόπιμο, συμπληρωματικά στοιχεία από οποιαδήποτε υπηρεσία ή τρίτο, ιδίως από ειδικευμένο εμπειρογνώμονα. Στην αίτηση της Επιτροπής προς τον αρμόδιο Εισαγγελέα πρέπει να τεκμηριώνεται ειδικά και εμπειριστατωμένα ότι οι ανωτέρω πράξεις ή παραλείψεις τελέστηκαν κατά παράβαση των αναφερόμενων στην προηγούμενη παράγραφο προϋποθέσεων. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων συγκροτείται η Επιτροπή και τοποθετούνται τα μέλη της και οι αναπληρωτές τους για θητεία ενός (1) έτους, η οποία μπορεί να ανανεώνεται άπαξ για ένα (1) έτος. Τα μέλη της Επιτροπής ασκούν

τα ανωτέρω καθήκοντα παράλληλα με τα κύρια δικαστικά τους καθήκοντα. Με την ίδια απόφαση ορίζονται υπάλληλοι του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων κατηγορίας ΠΕ ως Γραμματείς της Επιτροπής.

5. Ο Γενικός Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης και η Επιτροπή της παρ. 4 υποχρεούνται, εντός τεσσάρων (4) μηνών από την παραλαβή της καταγγελίας, να υποβάλλουν στον αρμόδιο εισαγγελέα την αίτηση των παρ. 2 και 4 ή να κοινοποιήσουν την απόφαση περί μη υποβολής της.

6. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται μόνο σε πράξεις ή παραλείψεις σχετικές με αναδιαρθρώσεις ή διαγραφές δανείων, οφειλών και χρεών που τελούνται μετά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄

«Διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Οικονομικών»

Άρθρο 66

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 4270/2014 (Α΄ 143)

1. Στην περ. β΄ της παρ. 4 του άρθρου 2 του ν. 4270/2014 προστίθεται υποπερ. γγ) ως εξής:

«γγ) Τα όρια που περιλαμβάνονται στο Δημοσιονομικό Σύμφωνο, όπως προβλέπεται στο άρθρο τρίτο του ν. 4063/2012 (Α΄71) και συγκεκριμένα στον τίτλο ΙΙΙ - άρθρο 3 της Κύρωσης της Συνθήκης για τη σταθερότητα, το συντονισμό και τη διακυβέρνηση στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση, την οποία επισημαίνει κατά την αξιολόγηση των άρθρων 42 και 58.»

2. Στην παρ. 2 του άρθρου 58 του ν. 4270/2014 προστίθεται τρίτο εδάφιο ως εξής:

«Η διαπίστωση από το Δημοσιονομικό Συμβούλιο ότι η περιληπτική εισηγητική έκθεση του προσχεδίου του ετήσιου Κρατικού Προϋπολογισμού συμμορφώνεται με τα όρια που προβλέπονται στο Δημοσιονομικό Σύμφωνο του άρθρου τρίτου του ν.

4063/2012 αποτελεί προϋπόθεση για την κατάθεση του προσχεδίου, όπως περιγράφεται στην παρ. 1.»

Άρθρο 67

Τροποποίηση των άρθρων 8 και 13 του ν. 4270/2014 (Α' 143) για το Ελληνικό Δημοσιονομικό Συμβούλιο

1. Το άρθρο 8 του ν. 4270/14 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 8:

Στελέχωση των υπηρεσιών

1. Για τη στελέχωση των υπηρεσιών του Δημοσιονομικού Συμβουλίου συνιστώνται είκοσι (20) θέσεις προσωπικού. Η πλήρωση των θέσεων του προσωπικού γίνεται με:

α) διορισμό σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2190/1994 (Α' 28), β) με μετάταξη ή απόσπαση μόνιμων ή με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου υπαλλήλων που υπηρετούν σε φορείς της Γενικής Κυβέρνησης οι οποίοι εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 14 παρ. 1 του ν. 2190/1994, όπως ισχύει, με την εξαίρεση των φορέων του Β' κεφαλαίου του ν. 3429/2005 (Α' 314). Για τους υπαλλήλους αυτούς εφαρμόζονται οι ρυθμίσεις της παρ. 3 του άρθρου 18 του ν. 4440/2016 (Α' 224). Το προσωπικό του Δημοσιονομικού Συμβουλίου υπάγεται στις διατάξεις του Κεφαλαίου Β' του ν. 4354/2015 (Α' 176) και του Μέρους Γ' του ν. 4369/2015 (Α' 33), όπως εκάστοτε ισχύουν. Οι αποδοχές των μελών του προσωπικού που προέρχονται από απόσπαση δεν μπορεί να είναι χαμηλότερες από εκείνες που θα λάμβαναν στην οργανική τους θέση.

2. Από τις είκοσι (20) συνιστώμενες θέσεις:

α) οι εννέα (9) είναι θέσεις Ειδικού Επιστημονικού Προσωπικού (ΕΕΠ). Για τις θέσεις αυτές απαιτείται η κατοχή τουλάχιστον μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών σε κάποιον ή κάποιους εκ των τομέων της οικονομετρίας, των μακροοικονομικών, της δημοσιονομικής πολιτικής, των χρηματαγορών, των θεσμών ή της πολιτικής οικονομίας.

β) οι πέντε (5) Επιστημονικού Προσωπικού (ΕΠ) κατηγορίας ΠΕ στους προαναφερόμενους γνωστικούς τομείς και

γ) οι έξι (6) είναι θέσεις διοικητικού προσωπικού κατηγοριών ΠΕ ή ΤΕ, ήτοι πέντε (5) των κλάδων «Διοικητικού» ή «Διοικητικού–Οικονομικού», και μία (1) του κλάδου «Πληροφορικής».

Το Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό προσλαμβάνεται με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2190/1994. Τα επιμέρους λειτουργικά, διοικητικά και ερευνητικά καθήκοντα του προσωπικού ανατίθενται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του Ελληνικού Δημοσιονομικού Συμβουλίου.

3. Οι υπηρεσίες του Δημοσιονομικού Συμβουλίου οργανώνονται σε δύο τμήματα ως ακολούθως: α) Τμήμα Διοικητικής Υποστήριξης και β) Τμήμα Μελετών. Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. προϊστάται των υπηρεσιών και δύναται να μεταβιβάζει μέρος των συναφών αρμοδιοτήτων του κατά τα προβλεπόμενα από τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας. Οι προϊστάμενοι των Τμημάτων επιλέγονται από το Υπηρεσιακό Συμβούλιο (Υ.Σ.). Ο προϊστάμενος του Τμήματος Μελετών επιλέγεται μεταξύ των υπηρετούντων σε θέση ΕΕΠ και ο προϊστάμενος του Τμήματος Διοικητικής Υποστήριξης επιλέγεται μεταξύ όλων των υπηρετούντων υπαλλήλων ανεξαρτήτως κλάδου. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου είναι δυνατόν να συνιστώνται εντός των επιμέρους τμημάτων και άλλα γραφεία ή αυτοτελή γραφεία. Μέχρι την κατά τα ανωτέρω επιλογή εκ μέρους του Υπηρεσιακού Συμβουλίου, το Δ.Σ. μπορεί να αναθέτει καθήκοντα προϊσταμένου ή υπευθύνου αυτοτελούς γραφείου ή γραφείου σε υπαλλήλους που υπηρετούν με απόσπαση. Η πρώτη επιλογή προϊσταμένων, αν λείπουν οι απαιτούμενες αξιολογήσεις, γίνεται κατ' εξαίρεση με βάση το συνολικό χρόνο αναγνωρισμένης προϋπηρεσίας στο δημόσιο τομέα, ανεξαρτήτως κλάδου. Οι αρμοδιότητες και τα λεπτομερή καθήκοντα των προϊσταμένων των τμημάτων εξειδικεύονται στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του ΕΔΣ. Στον ίδιο Κανονισμό ορίζεται και η θητεία αυτών. Οι προϊστάμενοι των Τμημάτων δικαιούνται το από το νόμο προβλεπόμενο επίδομα θέσης ευθύνης.

4. Το Υπηρεσιακό Συμβούλιο του προσωπικού έχει διετή θητεία και συγκροτείται με απόφαση του Προέδρου του Δ.Σ. από δύο (2) μέλη του Δ.Σ. και από έναν (1) αιρετό εκπρόσωπο των υπαλλήλων. Τα μέλη του Δ.Σ. εκ των οποίων ένας ορίζεται Πρόεδρος του Υ.Σ., αναδεικνύονται μετά από κλήρωση Κατ' εξαίρεση, η θητεία του πρώτου Υ.Σ. λήγει αυτοδικαίως μετά την παρέλευση τριμήνου από την πλήρωση του 80% των προβλεπόμενων οργανικών θέσεων προσωπικού. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 4369/2016 (Α' 33).

5. Το Πρωτοβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο που επιλαμβάνεται των υποθέσεων των υπαλλήλων συγκροτείται με απόφαση του Προέδρου του Δ.Σ. και αποτελείται από τον Πρόεδρο του Δ.Σ. και τα δύο μέλη του Δ.Σ. τα οποία δεν μετέχουν στο Υ.Σ. καθώς και από δύο (2) αιρετούς εκπροσώπους των υπαλλήλων. Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. προεδρεύει του Πρωτοβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα για τα Υπηρεσιακά και τα Πειθαρχικά Συμβούλια, όπως εκάστοτε ισχύουν.»

2. Η παράγραφος 3 του άρθρου 13 του ν. 4270/2014 τροποποιείται ως εξής:

«3. Η οικονομική διαχείριση του Δημοσιονομικού Συμβουλίου καθορίζεται από εσωτερικό κανονισμό που καταρτίζεται με απόφαση του Δ.Σ. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Προέδρου του Δ.Σ. του Ε.Δ.Σ., μπορεί να ανατίθεται, μετά από εκτίμηση των πραγματικών υπηρεσιακών δυνατοτήτων και αναγκών, η άσκηση των αρμοδιοτήτων, των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων των άρθρων 24, 26 και 69Γ του ν. 4270/2014 επί των οικονομικών θεμάτων του Ε.Δ.Σ. , στη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών, κατ' αναλογία των προβλεπόμενων στην παρ. 3β του άρθρου 24, χωρίς αυτό να συνιστά παραβίαση της ανεξαρτησίας του Δημοσιονομικού Συμβουλίου. Μέχρι να καταστεί δυνατή η σύσταση και λειτουργία τμήματος με αμιγώς οικονομικές αρμοδιότητες κατά τα προβλεπόμενα στις περιπτώσεις γ' και δ' της παρ. 2 του άρθρου 69Γ, οι αρμοδιότητες που αναφέρονται στο άρθρο 69Γ μπορούν με απόφαση του Δ.Σ. που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως να ανατίθενται στο Τμήμα Διοικητικής Υποστήριξης που συνιστάται με το άρθρο 8 παρ. 3 και στα συνιστώμενα σε αυτό αυτοτελή ή μη αυτοτελή γραφεία. Ο

προϊστάμενος του τμήματος διοικητικής υποστήριξης μπορεί στην περίπτωση αυτή να ασκεί τις αρμοδιότητες του προϊσταμένου οικονομικών υπηρεσιών.»

3. Στο άρθρο 13 του νόμου 4270/2014 προστίθεται παρ. 6 ως εξής:

«6. Το Δ.Σ. του Ε.Δ.Σ. μπορεί, με αιτιολογημένη απόφαση, η οποία δημοσιοποιείται στην ιστοσελίδα του, να απονέμει τον τίτλο του Επίτιμου Επιστημονικού Συμβούλου σε διακεκριμένους επιστήμονες με αναγνωρισμένο έργο σε πεδία συναφή προς τις αρμοδιότητές του. Έργο των Επίτιμων Συμβούλων είναι η παροχή συμβουλευτικών ή γνωμοδοτικών υπηρεσιών επί τη βάση των ερωτημάτων που τους απευθύνει το Διοικητικό Συμβούλιο, παρέχεται σε άμισθη βάση και διενεργείται υπό την άμεση εποπτεία του. Το Διοικητικό Συμβούλιο φροντίζει για κάθε σχετική διοικητική και λειτουργική μέριμνα και οφείλει να λαμβάνει τα επιβαλλόμενα μέτρα για την αποφυγή της διαρροής εμπιστευτικών πληροφοριών κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 10. Η ιδιότητα του Επίτιμου Επιστημονικού Συμβούλου μπορεί να ανακληθεί οποτεδήποτε, με αιτιολογημένη απόφαση του Δ.Σ., αν κριθεί ότι στοιχειοθετούνται πράξεις που αντίκεινται στην αποστολή του Δημοσιονομικού Συμβουλίου ή δεν συνάδουν με το κύρος του θεσμού.»

Άρθρο 68

Τροποποιήσεις των άρθρων 81 και 83 του ν.2960/2001 «Εθνικός Τελωνειακός Κώδικας»

1.Ο τίτλος του άρθρου 81 του ν. 2960/2001(Α' 265), αντικαθίσταται ως εξής:

«Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης αιθυλικής αλκοόλης»

2. Οι παρ. 4 και 5 του άρθρου 81 του ν. 2960/2001 καταργούνται.

3. Ο τίτλος του άρθρου 83 του ν. 2960/2001 αντικαθίσταται ως εξής:

«Απαλλαγές από τον Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης αιθυλικής αλκοόλης».

4. Η παρ. 2 του άρθρου 83 του ν.2960/2001 καταργείται.

5. Η παρ. 4 του άρθρου 83 του ν. 2960/2001 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται οι ποσότητες, οι όροι και οι διατυπώσεις των απαλλαγών από τον ειδικό φόρο κατανάλωσης αιθυλικής αλκοόλης των παραγράφων 1 και 3, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια εφαρμογής του παρόντος άρθρου.».

6. Οι Υπουργικές Αποφάσεις Φ.811/337/2008, Φ.812/338/2008 (Β' 1380) και Φ.230/111/2008 (Β' 334) καταργούνται. Καταργείται επίσης κάθε άλλη υπουργική απόφαση ή διάταξη υπουργικής απόφασης, κατά το μέρος που αφορά στην ισοπροπυλική αλκοόλη και εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση των παρ. 4 και 5 του άρθρου 81 και της παραγράφου 4 του άρθρου 83 του ν.2960/2001, καθώς και των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 27 του ν.2127/1993 (Α' 48).

Άρθρο 69

1. Το άρθρο 18 του ν.4172/2013 (Α' 167) καταργείται.
2. Η παρ. 3 του άρθρου 60 του ν. 4172/2013 καταργείται.
3. Οι παρ. 4, 5, 6, 7 του άρθρου 60 του ν.4172/2013 αναριθμούνται σε 3, 4, 5, 6 αντίστοιχα .
4. Η παρ. 1 του παρόντος άρθρου ισχύει για δαπάνες που πραγματοποιούνται από 1.1.2017 και εφεξής και η παρ. 2 ισχύει για παρακρατήσεις σε εισοδήματα που αποκτώνται κατά τα φορολογικά έτη που αρχίζουν από 1.1.2018 και εφεξής.

Άρθρο 70

1. Το Παράρτημα ΙΙΙ του ν. 2859/2000 (Α' 248) αντικαθίσταται ως εξής:

«Α. ΑΓΑΘΑ

«Οι δασμολογικές κλάσεις του Παραρτήματος αυτού τέθηκαν όπως αυτές αναφέρονται στη Συνδυασμένη Ονοματολογία του έτους 2017 (Κανονισμός (ΕΕ) αριθμ. 2016/1821 της Επιτροπής της 6ης Οκτωβρίου 2016, ΕΕ L 294/2016).

1. Άλογα, γαϊδούρια και μουλάρια κάθε είδους, βοοειδή, χοιροειδή, προβατοειδή και αιγοειδή, ζωντανά. Εξαιρούνται τα άλογα ιπποδρομιών (Δ.Κ. ΕΧ 0101, 0102, 0103 και 0104).
2. Πετεινοί, κότες, πάπιες, χήνες, γάλοι, γαλοπούλες και φραγκόκοτες, ζωντανά, που προορίζονται για την ανθρώπινη διατροφή (Δ.Κ. ΕΧ0105).
3. Κουνέλια, περιστέρια, ορτύκια, φασιανοί, πέρδικες, λαγοί και λοιπά ζώα και πτηνά, ζωντανά, που προορίζονται για την ανθρώπινη διατροφή. Ζώα που εκτρέφονται για τη γουνοποιία. Μέλισσες. Ακάρεα (έντομα που χρησιμοποιούνται στις καλλιέργειες αντί εντομοκτόνων) (Δ.Κ. ΕΧ 0106).
4. Κρέατα και παραπροϊόντα σφαγείων, βρώσιμα, (Δ.Κ. 0201, 0202, 0203, 0204, 0205, 0206, 0207, 0208, 0209, 0210). Παρασκευάσματα κρεάτων (Δ.Κ. 1601, 1602, ΕΧ 1603).
5. Ψάρια, φιλέτα και άλλη σάρκα ψαριών, καλαμάρια, χταπόδια και σουπιές, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη ή κατεψυγμένα αλλά όχι αλλιώς παρασκευασμένα ή επεξεργασμένα. Εξαιρούνται τα συκώτια, αυγά, σπέρματα, πτερύγια, κεφάλια, ουρές, νηκτικές κύστες και άλλα βρώσιμα εντόσθια ψαριών (Δ.Κ. ΕΧ 0302, ΕΧ 0303, ΕΧ 0304, ΕΧ 0307).
6. Γάλα και προϊόντα γαλακτοκομίας. Αυγά πτηνών. Μέλι φυσικό. (Δ. Κ. 0401, 0402, 0403, 0404, 0405, 0406, 0407, 0408, 0409).
7. Βολβοί, κρεμμύδια, κόνδυλοι, ρίζες βολβοειδείς και ριζώματα γενικά, σε φυτική νάρκη, σε βλάστηση ή σε άνθηση. Φυτά φυτωρίου, άλλα φυτά και ρίζες κичωρίου άλλες από τις ρίζες της κλάσης 1212. Άλλα φυτά ζωντανά (στα οποία περιλαμβάνονται και οι ρίζες τους), μοσχεύματα και μπόλια. Λευκό (φύτρα) μανιταριών (Δ.Κ. 0601 και 0602).
8. Λαχανικά, φυτά, ρίζες και κόνδυλοι, βρώσιμα. Εξαιρούνται τα προϊόντα της Δ.Κ. 0714 (Δ.Κ. 0701, 0702, 0703, 0704, 0705, 0706, 0707, 0708, 0709, 0710, 0711, 0712, 0713).
9. Καρποί και φρούτα βρώσιμα (Δ. Κ. 0801, 0802, 0803, 0804, 0805, 0806, 0807, 0808, 0809, 0810, 0811, 0812, 0813).
10. Δημητριακά (Δ.Κ. 1001, 1002, 1003, 1004, 1005, 1006, 1007 και 1008).
11. Προϊόντα αλευροποιίας. Άμυλα κάθε είδους (Δ. Κ. 1101, 1102, 1103, 1104, 1105, 1106 και ΕΧ 1108).

12. Σπέρματα και σπόροι που προορίζονται για σπορά (Δ.Κ. EX 1201, EX 1202, EX 1204, EX 1205, EX 1207 και EX 1209).
13. Άχυρα και φλοιοί ακατέργαστων δημητριακών, έστω και τεμαχισμένα, αλεσμένα, συμπιεσμένα ή συσσωματωμένα με μορφή σβόλων. Γογγύλια Σουηδίας (γογγυλοκράμβες), τεύτλα κτηνοτροφικά, ρίζες κτηνοτροφικές, χορτονομές (FOIN, LUZERNE), τριφύλλια, κτηνοτροφικά λάχανα, χορτονομές λούπινου, βίκου και παρόμοια κτηνοτροφικά προϊόντα, έστω και συσσωματωμένα με μορφή σβόλων (Δ.Κ. 1213 και 1214).
14. Ελαιόλαδο και τα κλάσματά του, έστω και εξευγενισμένα, αλλά όχι χημικώς μετασχηματισμένα. Άλλα λάδια και τα κλάσματά τους, που παίρνονται αποκλειστικά από ελιές, έστω και εξευγενισμένα, αλλά όχι χημικώς μετασχηματισμένα και μείγματα από αυτά τα λάδια ή τα κλάσματα με λάδια ή κλάσματα της κλάσης 1509 (Δ. Κ. 1509 και 1510).
15. Παρασκευάσματα για τη διατροφή των παιδιών συσκευασμένα για τη λιανική πώληση. Ζυμαρικά, όχι ψημένα ή παραγεμισμένα ή αλλιώς παρασκευασμένα. Ψωμί, χωρίς προσθήκη άλλων ουσιών και όχι φρυγανισμένο ή περαιτέρω επεξεργασμένο. Κάψουλες κενές του τύπου που χρησιμοποιούνται για φάρμακα (Δ. Κ. EX 1901, EX 1902, EX 1905).
16. Νερά, στα οποία περιλαμβάνονται και τα φυσικά ή τεχνητά μεταλλικά νερά, χωρίς προσθήκη ζάχαρης ή άλλων γλυκαντικών ούτε αρωματισμένα, μη αεριούχα (Δ. Κ. EX 2201).
17. Υπολείμματα και απορρίμματα των βιομηχανιών ειδών διατροφής. Τροφές παρασκευασμένες για ζώα. Εξαιρούνται τα παρασκευάσματα των τύπων που χρησιμοποιούνται για τη διατροφή των ζώων (Δ.Κ. 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307 και 2308).
18. Η παράδοση νερού.
19. Ηλεκτρική ενέργεια (Δ.Κ. 2716), το φυσικό αέριο (Δ.Κ. EX 2711), καθώς και θέρμανση μέσω δικτύου (τηλεθέρμανση).
20. Φαρμακευτικά προϊόντα (Δ.Κ. 3001, 3002, 3003, 3004, 3005 και 3006).
21. Φάρμακα για την ιατρική του ανθρώπου των δασμολογικών κλάσεων 3003 και 3004. Εμβόλια για την ιατρική του ανθρώπου της δασμολογικής κλάσης 3002.

- (Δ.Κ. EX 3002, EX 3003, EX 3004). Ο συντελεστής του φόρου για τα αγαθά της παρούσας περίπτωσης ορίζεται σε έξι τοις εκατό (6%).
22. Μαστίχα (λευκή ή μη), ακατέργαστη (Δ.Κ. EX 1301).
23. Λιπάσματα (Δ.Κ. 3101, 3102, 3103, 3104 και 3105)
24. Εντομοκτόνα, ποντικοφάρμακα, μυκητοκτόνα, ζιζανιοκτόνα, ανασχετικά της βλάστησης και ρυθμιστικά της ανάπτυξης των φυτών, απολυμαντικά και παρόμοια προϊόντα που παρουσιάζονται σε μορφές ή συσκευασίες για τη λιανική πώληση ή ως παρασκευάσματα άλλα από εκείνα που προορίζονται για ανθρώπινη χρήση. Εξαιρούνται τα εντομοαπωθητικά, τα απολυμαντικά για οικιακές χρήσεις, τα εντομοκτόνα και κατσαριδοκτόνα που παρουσιάζονται σε φιάλες με προωθητικό αέριο ή σε σκόνη για οικιακές χρήσεις (Δ.Κ. EX 3808).
25. Βιβλία και βιβλία για παιδιά (Δ.Κ. EX4901, EX 4903). Εφημερίδες και περιοδικές εκδόσεις τυπωμένες, έστω και εικονογραφημένες ή με διαφημίσεις (Δ.Κ. 4902). Ο συντελεστής του φόρου για τα αγαθά της παρούσας περίπτωσης ορίζεται σε έξι τοις εκατό (6%).
26. Ειδικές ανυψωτικές συσκευές (σκάλες, ανελκυστήρες, μηχανήματα ανεβοκατεβάσματος αναπήρων και παρόμοια), που χρησιμοποιούνται για την εξυπηρέτηση αναπήρων (Δ. Κ. EX 8428).
27. Αμαξάκια τύπου πολυθρόνας και άλλα οχήματα για αναπήρους, έστω και με κινητήρα ή άλλο μηχανισμό προώθησης, ανταλλακτικά αναπηρικού αμαξιδίου και ερεισίνωτο (Δ. Κ. 8713, Δ.Κ. 9403 και EX 8714).
28. Αντισυλληπτικές συσκευές που ονομάζονται «ενδομήτρια αντισυλληπτικά», καθητήρες για την ιατρική χρήση των ανθρώπων, σύριγγες σίτισης, πιεσόμετρα ομιλούντα, βελόνες (για τις πένες ινσουλίνης), βελόνες τεχνητού νεφρού, συσκευές έκχυσης ινσουλίνης (Δ.Κ. EX 9018).
29. Είδη και συσκευές ορθοπεδικής, στα οποία περιλαμβάνονται και οι ιατροχειρουργικές ζώνες και επίδεσμοι και οι πατερίτσες. Νάρθηκες, υποστηρίγματα και άλλα είδη και συσκευές για κατάγματα. Είδη και συσκευές προθέσεως. Συσκευές για τη διευκόλυνση της ακοής στους κουφούς και άλλες συσκευές που κρατιούνται με το χέρι, φέρονται από τα πρόσωπα ή εισάγονται στον ανθρώπινο οργανισμό, με σκοπό την αναπλήρωση μιας έλλειψης ή τη θεραπεία

μιας αναπηρίας. Εξαιρούνται τα μέρη και εξαρτήματα των παραπάνω αγαθών (Δ.Κ. EX 9021).

30. Ανυψωτικό τουαλέτας (Δ.Κ. EX 3922), μπανιέρες για ανάπηρους (Δ.Κ. EX 3922, 6910, 7324), στηθόδεσμος μαστεκτομής - μαγιώ μαστεκτομής (Δ. Κ. EX 6212, EX 6112, EX 6211), προγράμματα για ηλεκτρονικούς υπολογιστές (jaws, supernova, hall, φωναιοθσίας, fine reader) (Δ.Κ. EX 8523), εκτυπωτές Braille (Δ.Κ. EX 8443), ρολόγια χειρός (Braille) (Δ.Κ. EX 9102), πινακίδες γραφής (Braille), μέτρα (Braille) (Δ.Κ. EX 9017), μπαστούνια (λευκά και ηλεκτρονικά) (Δ. Κ. EX 6602), κασετόφωνα με 4 tracks (Braille) (Δ. Κ. EX 8519), ταινίες μέτρησης σακχάρου (Δ. Κ. EX 3822), τα οποία προορίζονται για την εξυπηρέτηση ατόμων με ειδικές ανάγκες.

31. Καθίσματα μπάνιου (Δ. Κ. EX 3922 και EX 9401), αντλία αποσιδήρωσης για μεσογειακή αναιμία (Δ.Κ. EX 9018), σύστημα τραχειοστομίας - τραχειοσωλήνες - φίλτρα (Δ. Κ. EX 9018), περπατούρα (EX 6602, EX 9021), τρίποδο (EX 6602, EX 9021), σύστημα φωτεινής ειδοποίησης (Δ.Κ. EX 8531), δέκτης φωτεινών σημάτων (Δ.Κ. EX 8517), Braille display (Δ.Κ. EX 8528), scanner (Δ.Κ. EX 8471), Braille note taker (Δ.Κ. EX 8469), προγράμματα κινητών τηλεφώνων σε ελληνική και ξένη έκδοση (mobile speak, speaking phone) (Δ.Κ. EX 8523), πλαίσια γραφής για άτομα με μειωμένη όραση (Braille) (Δ.Κ. EX 3926, Δ.Κ. 7326), κάλτσες Α.Γ. ή Κ.Γ. (Δ.Κ. EX 6115, EX 6217), κάλτσες κολοβώματος (Δ. Κ. EX 6307), φίλτρα αιμοκάθαρσης, αιμοδιήθησης, αιμοδιαδιήθησης και πλασμαφαίρεσης (Δ.Κ. EX 9018), γραμμές αιμοκάθαρσης, αιμοδιήθησης, αιμοδιαδιήθησης και πλασμαφαίρεσης (Δ.Κ. EX 9018), σάκοι περισυλλογής υγρού προετοιμασίας φίλτρων (Δ. Κ. EX 3926), Y-connectors, σετ φλεβοκέντησης κατά την αιμοκάθαρση (Δ.Κ. EX 9018), φύσιγγες διττανθρακικών (Δ.Κ. EX 2836), συνδετικό από τιτάνιο (Δ.Κ. EX 9018, EX 8108), γραμμή σύνδεσης και αποχέτευσης, σάκοι αποχέτευσης (Δ. Κ. EX 3926), κασέτες σύνδεσης, Clamp (λαβίδες) (Δ.Κ. EX 9018), βαλίτσα περιτοναϊκής κάθαρσης (SMART PD CASE) (Δ.Κ. EX 9018, EX 4202), αναλώσιμο υλικό για κολοστομίες (Δ.Κ. EX 3006), τα οποία προορίζονται για την εξυπηρέτηση ατόμων με ειδικές ανάγκες.

Β.ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

1. Εισιτήρια θεατρικών παραστάσεων για τα οποία ο συντελεστής του φόρου ορίζεται σε έξι τοις εκατό (6%).

2. Η διαμονή σε ξενοδοχεία και παρόμοιους χώρους, συμπεριλαμβανομένης και της παροχής καταλύματος διακοπών και της μίσθωσης χώρου σε κατασκήνωση ή κάμπινγκ για τροχόσπιτα.
3. Η παροχή υπηρεσιών κατ' οίκον φροντίδας, παιδιών, ηλικιωμένων, ασθενών και ατόμων με ειδικές ανάγκες γενικά.
4. Η παροχή υπηρεσιών για τη γεωργική παραγωγή.

Γ. ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Αγαθά και υπηρεσίες που δεν εντάσσονται στο Παράρτημα αυτό ή για τα οποία υπάρχει οποιαδήποτε αμφιβολία ως προς την ένταξή τους στον πίνακα αυτόν, συνεπεία του είδους, του προορισμού, της σύνθεσης ή για οποιονδήποτε άλλο λόγο, υπάγονται στον κανονικό συντελεστή Φ.Π.Α.»

2. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού ισχύουν από 01-07-2017.

Άρθρο 71

Κατάργηση της έκπτωσης φόρου Βουλευτών

Τα δύο τελευταία εδάφια της παρ. 1 του άρθρου 5 του Ζ΄ Ψηφίσματος του έτους 1975 (Α΄ 23) της Ε΄ Αναθεωρητικής Βουλής καταργούνται για εισοδήματα που αποκτήθηκαν από 1-1-2017 κι έπειτα.

Άρθρο 72

Η περίπτ. β) της παρ. 1 του άρθρου 53 του ν.4389/2016 (Α΄ 94), αντικαθίσταται ως εξής:

«β. Σε ενοικιαζόμενα επιπλωμένα δωμάτια - διαμερίσματα της υποπερίπτωσης γγ΄ της περίπτωσης β΄ της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4276/2014, 0.50€.»

Άρθρο 73

Τροποποίηση άρθρου 196 του ν. 4389/2016 (Α΄94)

Στην παρ. 6 του άρθρου 196 του ν. 4389/2016(Α΄94), προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Για τον σκοπό αυτό, συστήνεται ομάδα εργασίας αποτελούμενη από εκπροσώπους του Υπουργείου Οικονομικών, των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργείων και των θυγατρικών ΕΤΑΔ και ΤΑΙΠΕΔ της Ελληνικής Εταιρείας Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε., με σκοπό τον εντοπισμό στο Μητρώο Ακίνητης Περιουσίας (Μ.Α.Π) της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Περιουσίας του άρθρου 20 του ν.3965/2011 (Α'113),όπως αυτό τροποποιήθηκε και ισχύει, ακινήτων που πληρούν κριτήρια τα οποία τα καθιστούν κατάλληλα για αξιοποίηση. Κατά την εκτέλεση του έργου της, η ομάδα εργασίας ως συλλογικό όργανο θα έχει πλήρη πρόσβαση στο Μητρώο αυτό και σε τυχόν αντίστοιχα αρχεία ακίνητης περιουσίας που τηρούνται σε συναρμόδια Υπουργεία, τηρουμένων των διατάξεων περί προστασίας των προσωπικών δεδομένων. Για την πρόσβαση της ομάδας στο Μητρώο τηρείται ειδικό διαβαθμισμένο πρωτόκολλο. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, ορίζονται τα μέλη της ομάδας, το χρονικό σημείο έναρξης και λήξης των εργασιών της, ο καθορισμός των κριτηρίων έρευνας και όλες οι διαδικασίες εργασιών, τα θέματα διασφάλισης απορρήτου και εμπιστευτικότητας, και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για το έργο και τη λειτουργία της.

Καμία μεταβίβαση ακινήτου δεν μπορεί να λάβει χώρα, εφόσον είναι αντίθετη στην Ελληνική νομοθεσία.»

Άρθρο 74

Η παρ. 1 του άρθρου 65 του ν. 4446/2016 (Α' 240) αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι δικαιούχοι πληρωμής, στο πλαίσιο των συναλλαγών τους με καταναλωτές, υποχρεούνται, ανάλογα με τον κύριο Κωδικό Αριθμό Δραστηριότητάς τους (ΚΑΔ) και εντός ορισμένης προθεσμίας, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τρία (3) έτη από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, να αποδέχονται μέσα πληρωμής με κάρτα για την ολοκλήρωση των πράξεων πληρωμής.»

Άρθρο 75**Τροποποίηση άρθρου 20 του ν. 3842/2010 (Α' 58)**

Η παρ. 6 του άρθρου 20 του ν. 3842/2010 (Α' 58), όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 69 του ν. 4446/2016 (Α' 240), αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, η οποία εκδίδεται μετά από πρόταση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, καθορίζονται η έκταση εφαρμογής, οι εξαιρέσεις, οι ειδικότερες υποχρεώσεις των φορολογούμενων της παρ. 1, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με τα ανωτέρω. Με απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων καθορίζεται η διαδικασία και οι τεχνικές προδιαγραφές για τη διαβίβαση, την ασφάλεια και την επεξεργασία των δεδομένων της παρ. 1, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με τα ανωτέρω.»

Άρθρο 76**Τροποποίηση άρθρου 12 του ν. 4308/2014 (Α' 251)**

Στην παρ. 16 του άρθρου 12 του ν. 4308/2014 (Α' 251), όπως προστέθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 74 του ν. 4446/2016, μετά τη φράση «Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών» προστίθεται η φράση «, η οποία εκδίδεται μετά από πρόταση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων,».

Άρθρο 77**Τροποποίηση άρθρου 26 ν. 4174/2013 (Α' 170)**

1. Η παρ. 1 του άρθρου 26 του ν.4174/2013 (Α' 170), αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Οι υποθέσεις που ελέγχονται κατά προτεραιότητα, επιλέγονται με απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων με βάση κριτήρια ανάλυσης κινδύνου, στοιχεία από εσωτερικές και εξωτερικές πηγές πληροφόρησης ή, εξαιρετικά, με βάση άλλα κριτήρια, τα οποία καθορίζονται από τον Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων και δεν δημοσιοποιούνται.»

2. Η παρ. 2 του άρθρου 26 του ν.4174/2013, αντικαθίσταται ως εξής:

«2.α. Με απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, η οποία εκδίδεται έως το τέλος κάθε έτους και δύναται να τροποποιηθεί οποτεδήποτε, καθορίζεται ο αριθμός των μερικών ή και πλήρων ελέγχων που θα διενεργούνται εντός του επόμενου έτους κατά προτεραιότητα, με βάση κριτήρια ανάλυσης κινδύνου, στοιχεία από εσωτερικές και εξωτερικές πηγές πληροφόρησης ή, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, με βάση άλλα κριτήρια, σύμφωνα με την προηγούμενη περίπτωση, λαμβανομένου υπόψη του αριθμού των ελεγκτών κατά τον χρόνο έκδοσης της απόφασης και του αριθμού των διενεργηθέντων ελέγχων κατά τους προηγούμενους δώδεκα μήνες από τον μήνα έκδοσης της απόφασης. Στην απόφαση ορίζεται, επίσης, το ποσοστό των πλήρων και μερικών ελέγχων για φορολογικά έτη, χρήσεις, υποθέσεις, περιόδους ή υποχρεώσεις που αφορούν στην τελευταία πενταετία, συμπεριλαμβανομένου και του έτους έκδοσης της απόφασης, το οποίο δεν μπορεί να υπολείπεται του ποσοστού 70% του συνόλου πλήρων και μερικών ελέγχων, αντίστοιχα, των κατά προτεραιότητα ελεγχόμενων υποθέσεων, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο θέμα. Ειδικά, για το έτος 2016 το ανωτέρω ποσοστό ορίζεται σε 50% και για το έτος 2017 σε 60%.

β. Για ελέγχους που διενεργούνται από 1.1.2018, ποσοστό τουλάχιστον 75% των ελέγχων που ορίζονται στο δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης α' της παρούσας παραγράφου αφορούν κατ' αρχήν σε ελέγχους της τελευταίας τριετίας για τις οποίες έχει λήξει η προθεσμία υποβολής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος. Οι έλεγχοι του προηγούμενου εδαφίου μπορούν να επεκτείνονται στα δύο προηγούμενα, πέραν της τελευταίας τριετίας, φορολογικά έτη ή χρήσεις, με βάση κριτήρια κατά τα οριζόμενα στο παρόν άρθρο.»

Άρθρο 78

Τροποποιήσεις Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων

1. Στο άρθρο 36 του ν.δ. 356/1974 (Α' 90) προστίθενται νέες παράγραφοι ως εξής:

«6. Για τις κατασχέσεις που επιβάλλονται μετά την έκδοση της απόφασης της παραγράφου 7 εφαρμόζονται οι διατάξεις του τρίτου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 993 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

7. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων καθορίζεται ο τρόπος προσδιορισμού της εμπορικής αξίας του ακινήτου που κατάσχεται, το αρμόδιο όργανο προσδιορισμού της αξίας αυτής, ο τρόπος καθορισμού της αμοιβής του καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο θέμα. »

2. Στο άρθρο 39 του ν.δ. 356/1974 προστίθεται νέα παράγραφος ως εξής:

«7. Για τις κατασχέσεις που επιβάλλονται μετά την έκδοση της απόφασης της παρ. 7 του άρθρου 36 εφαρμόζονται οι διατάξεις του τέταρτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 995 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.»

Άρθρο 79

Πρόστιμο Φ.Π.Α. για πλαστά, εικονικά ή νοθευμένα φορολογικά στοιχεία

1. Για παραβάσεις για τις οποίες προβλέπεται η επιβολή προστίμων του άρθρου 6 του ν. 2523/1997 (Α' 179) και της περίπτωσης δ' της παρ. 2 του άρθρου 55 του ν. 4174/2013 (Α' 170), για τις οποίες κατά την ημερομηνία κατάθεσης του παρόντος δεν έχουν εκδοθεί οι οριστικές πράξεις επιβολής προστίμων, δεν επιβάλλονται τα πρόστιμα των προαναφερομένων διατάξεων, αλλά επιβάλλεται πρόστιμο ίσο με το πενήντα τοις εκατό (50%) του φόρου που εξέπεσε ή που επιστράφηκε ή που δεν αποδόθηκε, ανεξάρτητα εάν δεν προκύπτει τελικά ποσό φόρου για καταβολή.

2. Οι διατάξεις της παρ. 1 εφαρμόζονται και επί εκκρεμών κατά την κατάθεση του παρόντος υποθέσεων, εφόσον η εφαρμογή τους συνεπάγεται ευνοϊκότερο καθεστώς για τον υπόχρεο. Ως εκκρεμείς υποθέσεις νοούνται οι υποθέσεις που εκκρεμούν ενώπιον της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών ή των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων ή του Συμβουλίου της Επικρατείας κατόπιν άσκησης εμπρόθεσμης ενδικοφανούς ή δικαστικής προσφυγής ή τακτικού ενδίκου μέσου ή αίτησης αναίρεσης ή για τις οποίες εκκρεμεί η προθεσμία άσκησης ενδικοφανούς ή δικαστικής προσφυγής ή τακτικού ενδίκου μέσου ή αίτησης αναίρεσης, καθώς και

υποθέσεις για τις οποίες έχουν εκδοθεί οι σχετικές πράξεις ή αποφάσεις αλλά δεν έχουν κοινοποιηθεί. Ως εκκρεμείς νοούνται, επίσης, οι υποθέσεις οι οποίες έχουν συζητηθεί και δεν έχει εκδοθεί αμετάκλητη απόφαση του δικαστηρίου ή έχει εκδοθεί μη αμετάκλητη απόφαση και δεν έχει κοινοποιηθεί στον φορολογούμενο.

3. Για την εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 1 επί των υποθέσεων της παρ. 2, απαιτείται η εκ μέρους του ενδιαφερομένου ταυτόχρονη υποβολή σχετικής αίτησης και ανέκκλητης δήλωσης ανεπιφύλακτης αποδοχής των ως άνω παραβάσεων, κάθε πράξης ή απόφασης της διεύθυνσης επίλυσης διαφορών ή του δικαστηρίου, και καταβολή του συνόλου της οφειλής, που προκύπτει από την εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 1, άμεσα ή το αργότερο εντός δύο (2) εργάσιμων ημερών από την υποβολή της δήλωσης αποδοχής, άλλως δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της παραγράφου 1. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι να μην έχει εκδοθεί αμετάκλητη δικαστική απόφαση κατά το χρόνο υποβολής της δήλωσης αποδοχής. Ποσά που έχουν καταβληθεί δεν επιστρέφονται, δεν συμψηφίζονται και δεν αναζητούνται, λόγω εφαρμογής της παρούσας παραγράφου.

Η αίτηση-δήλωση υποβάλλεται στον προϊστάμενο της αρχής που εξέδωσε την πράξη. Στις περιπτώσεις που η υπόθεση εκκρεμεί ενώπιον των δικαστηρίων, με την ως άνω δήλωση αποδοχής συνυποβάλλεται και σχετική βεβαίωση της γραμματείας του αρμόδιου δικαστηρίου για το στάδιο στο οποίο βρίσκεται η υπόθεση. Αν έχει εκδοθεί μη αμετάκλητη απόφαση, η ως άνω βεβαίωση πρέπει να διαλαμβάνει αν η απόφαση επιδόθηκε στον αντίδικο του Δημοσίου και, σε καταφατική περίπτωση, την ημεροχρονολογία της επίδοσης. Επί υποθέσεων που είχαν ήδη συζητηθεί, αλλά δεν είχε εκδοθεί ακόμη απόφαση ή είχε εκδοθεί αλλά δεν είχε καταστεί αμετάκλητη, λόγω ύπαρξης προθεσμίας άσκησης ή λόγω άσκησης ενδίκου μέσου κατά της απόφασης, η κατά τα ανωτέρω συνυποβαλλομένη δήλωση ανέκκλητης αποδοχής και η συνεπεία αυτής καταβολή της οφειλής κατ' εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου ενέχει, κατά περίπτωση, και παραίτηση των διαδίκων από του δικαιώματός τους να απαιτήσουν τη συμμόρφωση προς την τυχόν εκδοθησομένη δικαστική απόφαση ή να ασκήσουν οποιοδήποτε τακτικό ή έκτακτο ένδικο μέσο κατ' αυτής ή παραίτηση από του δικογράφου του ασκηθέντος ενδίκου μέσου. Ειδικώς δε, σε υποθέσεις που δεν έχουν συζητηθεί ή έχουν

συζητηθεί και δεν έχει εκδοθεί απόφαση του δικαστηρίου, έχουν ανάλογη εφαρμογή οι διατάξεις της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 142 του ν. 2717/1999 (Κώδικας Διοικητικής Δικονομίας, Α' 97), τα αποτελέσματα της οποίας επέρχονται με την περιέλευση στη γραμματεία του δικαστηρίου σχετικής βεβαίωσης του Προϊσταμένου της φορολογικής αρχής που εξέδωσε την πράξη, με περιεχόμενο την περάτωση της διαδικασίας του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 80

Τροποποίηση του άρθρου 36 του ν. 3986/2011

1. Στην παρ. 8β του άρθρου 36 του ν. 3986/2011 (Α' 152) προστίθεται εδάφιο ως εξής: «Η προκαλούμενη από την ως άνω παροχή συνολική δαπάνη σε βάρος του τακτικού κρατικού προϋπολογισμού κάθε έτους δεν μπορεί να υπερβαίνει τα πενήντα οκτώ εκατομμύρια ευρώ (58.000.000 €)».
2. Η προηγούμενη παράγραφος ισχύει από 01.01.2018.

Άρθρο 80Α

Τροποποίηση του άρθρου 38 του ν.3986/2011

1. Τροποποιείται το δεύτερο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 38 του ν. 3986/2011 ως εξής:
«Το συνολικό ποσό που μεταβιβάζεται κατ' έτος, σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις, από τον Τακτικό Προϋπολογισμό στους Δήμους και τις Περιφέρειες δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τρία δισεκατομμύρια τετρακόσια εκατομμύρια (3.400.000.000) ευρώ.»
2. Η ανωτέρω διάταξη ισχύει από την 01.01.2018.

Άρθρο 81

Τροποποίηση του ν. 4389/2016 (Α' 94)

1. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 6 του άρθρου 197 του ν. 4389/2016 (Α' 94) αντικαθίσταται ως εξής:

« 6. Την ημερομηνία καταχώρησης του καταστατικού της ΕΔΗΣ στο Γ.Ε.ΜΗ., το σύνολο των μετοχών κυριότητας του Ελληνικού Δημοσίου στις δημόσιες επιχειρήσεις που απαριθμούνται στο Παράρτημα Δ , στο Παράρτημα Ε και στο Παράρτημα ΣΤ, τα οποία αποτελούν αναπόσπαστα μέρη του παρόντος νόμου, μεταβιβάζονται αυτοδικαίως και χωρίς αντάλλαγμα στην ΕΔΗΣ.»

2. α. Τα δύο πρώτα εδάφια του άρθρου 198 του ν. 4389/2016 (Α' 94) αναριθμούνται ως παρ. 1.

β. Στο άρθρο 198 του ν. 4389/2016 (Α' 94) προστίθεται παρ. 2, ως εξής:

« 2. Από την ημερομηνία καταχώρισης του Καταστατικού της ΕΔΗΣ στο ΓΕΜΗ, μεταβιβάζονται αυτοδικαίως και χωρίς αντάλλαγμα από το ΤΑΙΠΕΔ στην ΕΔΗΣ τα περιουσιακής φύσης δικαιώματα, δικαιώματα διαχείρισης και εκμετάλλευσης, κεκτημένα οικονομικά συμφέροντα, άυλα δικαιώματα και δικαιώματα λειτουργίας, συντήρησης και εκμετάλλευσης υποδομών, τα οποία είχαν μεταβιβαστεί στο ΤΑΙΠΕΔ δυνάμει της αρ. 195/2011 (Β 2501) απόφασης της Διυπουργικής Επιτροπής Αναδιαρθρώσεων και Αποκρατικοποιήσεων σχετικά με το δικαίωμα παραχώρησης σε τρίτους, μέσω συμβάσεων παραχώρησης, των δικαιωμάτων που αφορούν στη διοίκηση, διαχείριση, λειτουργία, ανάπτυξη, επέκταση, συντήρηση και εκμετάλλευση όλων των κρατικών αεροδρομίων, των οποίων η οργάνωση, λειτουργία και διοίκηση ανήκει στην Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας, συμπεριλαμβανομένων και των δικαιωμάτων διοίκησης, διαχείρισης και εκμετάλλευσης επί των κινητών και ακινήτων που σχετίζονται με τη λειτουργία τους, καθώς και των χώρων εμπορικής ή άλλης χρήσης που βρίσκονται μέσα ή κοντά στα κρατικά αυτά αεροδρόμια και υπό τους όρους που θα καθορίζονται στη σχετική σύμβαση παραχώρησης, εξαιρουμένων ρητά των κρατικών Περιφερειακών αεροδρομίων Κρήτης, Ηπειρωτικής Ελλάδας, Ιονίου και Αιγαίου τα οποία έχουν ήδη παραχωρηθεί με συμβάσεις παραχώρησης, οι οποίες κυρώθηκαν με τα άρθρα 215 και 216 του παρόντος νόμου.»

3. Το παράρτημα Δ του ν. 4389/2016 (Α' 94) , αντικαθίσταται ως εξής:

«ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ {Επιχειρήσεις που μεταβιβάζονται στην ΕΔΗΣ}:

1. ΟΑΣΑ Α.Ε. και οι θυγατρικές του (ΟΣΥ Α.Ε.- ΣΤΑΣΥ Α.Ε.) σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3920/2011 που αφορούν τις διεταιρικές σχέσεις των ΟΑΣΑ Α.Ε., ΟΣΥ Α.Ε. και ΣΤΑΣΥ Α.Ε
2. ΟΣΕ ΑΕ
3. ΟΑΚΑ
4. ΕΛΤΑ ΑΕ
4. Μετά το παράρτημα Ε του ν. 4389/2016 (Α' 94), προστίθεται παράρτημα ΣΤ, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του ν. 4389/2016:

«ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΣΤ (Επιχειρήσεις που μεταβιβάζονται στην ΕΔΗΣ- Ομάδα Γ')

1. Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών ΑΕ
2. Ελληνικές Αλυκές ΑΕ
3. ΕΤΒΑ ΒΙΠΕ ΑΕ
4. Ανώνυμη Εταιρεία Διώρυγας Κορίνθου (ΑΕΔΙΚ)
5. Οργανισμός Κεντρικών Αγορών και Αλιείας ΑΕ (Ο.Κ.Α.Α. ΑΕ)
6. Κεντρική Αγορά Θεσσαλονίκης (Κ.Α.Θ. ΑΕ)
7. ΔΕΘ -ΗΕΛΕΧΡΟ ΑΕ
8. Καταστήματα Αφορολογήτων Ειδών ΑΕ »

Άρθρο 82

Καταβολή προμήθειας για την υπερβάλλουσα αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση

Στο άρθρο 27 Α του ν. 4172/2013 (Α' 167) προστίθεται νέα παράγραφος 12, ως εξής:

«12. Για το υπερβάλλον ποσό της εγγυημένης από το Ελληνικό Δημόσιο αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης, όπως αυτό προκύπτει από τη θετική διαφορά μεταξύ του ισχύοντος φορολογικού συντελεστή και του φορολογικού συντελεστή που εφαρμόζονταν πριν την ισχύ του ν. 4334/2015, τα νομικά πρόσωπα των παραγράφων 5, 6 και 7 του άρθρου 26 καταβάλλουν στο Ελληνικό Δημόσιο ετήσια προμήθεια.

Το ποσό της προμήθειας υπολογίζεται πολλαπλασιάζοντας με συντελεστή 1,5% το γινόμενο της διαφοράς μεταξύ του ισχύοντος συντελεστή φορολόγησης και του συντελεστή φορολόγησης 26% που εφαρμόζονταν πριν την ισχύ του ν. 4334/2015 διά του ίδιου συντελεστή 26% επί το συνολικό ποσό εγγυημένης από το Ελληνικό Δημόσιο αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης ανά υπόχρεο πρόσωπο.

[Προμήθεια = 1,5% x (ισχύον φορολογικός συντελεστής % -26%)/26%] x συνολικό ποσό εγγυημένης από το Ελληνικό Δημόσιο αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης ανά υπόχρεο πρόσωπο]

Η καταβολή της προμήθειας γίνεται εντός έξι μηνών από το τέλος κάθε φορολογικού έτους, για όσο χρονικό διάστημα ο φορολογικός συντελεστής που εφαρμόζεται στα υπόχρεα πρόσωπα είναι μεγαλύτερος του 26%, σε λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου που τηρείται στην Τράπεζα της Ελλάδος και αποτελεί έσοδο του κρατικού προϋπολογισμού. Κατά την πρώτη εφαρμογή της παρούσας παραγράφου, η προμήθεια καταβάλλεται έως τις 30.6.2017.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, κατόπιν έγγραφης ενημέρωσης από την Τράπεζα της Ελλάδος για τους υπόχρεους και το συνολικό ποσό της εγγυημένης από το Ελληνικό Δημόσιο αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης ανά υπόχρεο πρόσωπο, όπως το ποσό αυτό βεβαιώνεται από τον ορκωτό ελεγκτή του μετά τη δημοσίευση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων κάθε έτους, καθορίζεται από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους το ακριβές ποσό της προμήθειας ανά υπόχρεο πρόσωπο, σύμφωνα με τον παραπάνω τύπο.»

Άρθρο 83

Στο ν. 4172/2013 (Α' 167) μετά το άρθρο 39 προστίθεται νέο άρθρο 39Α ως εξής:

«Άρθρο 39Α

Εισόδημα από βραχυχρόνια μίσθωση ακινήτων στο πλαίσιο της οικονομίας διαμοιρασμού

1. Το εισόδημα που αποκτάται, από φυσικά πρόσωπα, από τη βραχυχρόνια μίσθωση ακινήτου της οικονομίας διαμοιρασμού, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 111 του ν. 4446/2016 (Α' 167), όπως ισχύει, θεωρείται εισόδημα από ακίνητη περιουσία και εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 39 και της παρ. 4 του άρθρου 40 του ν. 4172/2013 (Α' 167), όπως ισχύουν, εφόσον τα ακίνητα εκμισθώνονται επιπλωμένα χωρίς την παροχή οιασδήποτε υπηρεσίας πλην της παροχής κλινοσκεπασμάτων. Σε περίπτωση που παρέχονται οποιεσδήποτε άλλες υπηρεσίες, το εισόδημα αυτό λογίζεται ως εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα του άρθρου 21 του ν. 4172/2013, όπως ισχύει.
2. Το εισόδημα που αποκτάται από νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες, από τη βραχυχρόνια μίσθωση ακινήτου της οικονομίας διαμοιρασμού, όπως ορίζεται στην προηγούμενη παράγραφο, θεωρείται εισόδημα από ακίνητη περιουσία.
3. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων ισχύουν για τα εισοδήματα που αποκτώνται από το φορολογικό έτος που αρχίζει από 1.1.2017 και εφεξής.».

Άρθρο 84

Τροποποιήσεις του άρθρου 111 του νόμου 4446/2016

Το άρθρο 111 του νόμου 4446/2016 (Α' 240) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 111

Ρυθμίσεις για τη βραχυχρόνια μίσθωση ακινήτων στο πλαίσιο της οικονομίας του διαμοιρασμού.

1. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου ως ακίνητο νοείται:
  - α) το διαμέρισμα
  - β) η μονοκατοικία, εξαιρουμένων των μονοκατοικιών οι οποίες έχουν χαρακτηριστεί ως τέτοιες λόγω της κατάργησης της σύστασης οριζόντιας ιδιοκτησίας

γ) οποιαδήποτε άλλη μορφή οικήματος με δομική και λειτουργική αυτοτέλεια

δ) τα δωμάτια εντός διαμερισμάτων ή μονοκατοικιών. Ως οικονομία του διαμοιρασμού ορίζεται κάθε μοντέλο όπου οι ψηφιακές πλατφόρμες δημιουργούν μια ανοικτή αγορά για την προσωρινή χρήση αγαθών ή υπηρεσιών που συχνά παρέχουν ιδιώτες.

Ως ψηφιακές πλατφόρμες ορίζονται οι ηλεκτρονικές, διμερείς ή πολυμερείς αγορές, όπου δύο ή περισσότερες ομάδες χρηστών επικοινωνούν μέσω διαδικτύου με τη μεσολάβηση του διαχειριστή της πλατφόρμας προκειμένου να διευκολυνθεί μία συναλλαγή μεταξύ τους.

Ως βραχυχρόνια μίσθωση ορίζεται η μίσθωση ακινήτου που συνάπτεται μέσω των ψηφιακών πλατφορμών για συγκεκριμένη χρονική διάρκεια, μικρότερη του έτους.

Ως διαχειριστής ακινήτου βραχυχρόνιας μίσθωσης (στο εξής «διαχειριστής ακινήτου») ορίζεται το φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή κάθε είδους νομική οντότητα, που αναλαμβάνει την διαδικασία ανάρτησης ακινήτου στις ψηφιακές πλατφόρμες με σκοπό την βραχυχρόνια μίσθωση και γενικά μεριμνά για την βραχυχρόνια μίσθωση του ακινήτου. Διαχειριστής ακινήτου δύναται να είναι είτε κύριος του ακινήτου ή νομέας ή επικαρπωτής ή υπεκμισθωτής ή τρίτος.

2. Προβλέπεται δυνατότητα βραχυχρόνιας μίσθωσης ακινήτου, μέσω των ψηφιακών πλατφορμών στο πλαίσιο της οικονομίας του διαμοιρασμού, υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. Ο διαχειριστής ακινήτου να έχει εγγραφεί στο «Μητρώο Ακινήτων Βραχυχρόνιας Διαμονής» που τηρείται στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε).

β. Ο αριθμός εγγραφής στο Μητρώο Ακινήτων Βραχυχρόνιας Διαμονής υποχρεωτικά να συνοδεύει την ανάρτηση του ακινήτου, σε εμφανές σημείο, στις ψηφιακές πλατφόρμες, καθώς και σε κάθε μέσο προβολής.

γ. Στις περιπτώσεις που οι διαχειριστές ακινήτων διαθέτουν Ειδικό Σήμα Λειτουργίας (Ε.Σ.Λ.) σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 1 έως 4 του ν. 4276/2014 (Α'155) και της παρ. 5 του άρθρου 46 του ν. 4179/2013 (Α' 175), δεν υποχρεούνται να εγγραφούν στο Μητρώο Ακινήτων Βραχυχρόνιας Διαμονής, έχουν

όμως την υποχρέωση να αναγράφουν, σε εμφανές σημείο, τον αριθμό του Ειδικού Σήματος Λειτουργίας (Ε.Σ.Λ) κατά την ανάρτηση του ακινήτου στις ψηφιακές πλατφόρμες, καθώς και σε κάθε μέσο προβολής.

Η καταχώρηση στο Μητρώο Ακινήτων Βραχυχρόνιας Διαμονής πραγματοποιείται ανά εκμισθούμενο ακίνητο.

3. α. Το εισόδημα που αποκτάται στο πλαίσιο των διατάξεων του άρθ. 39Α του ν.4172/2013 (Α 167) απαλλάσσεται του ΦΠΑ.

β. Ο διαχειριστής ακινήτου που δεν διαθέτει Ειδικό Σήμα Λειτουργίας (Ε.Σ.Λ.) υποχρεούται στην υποβολή Δήλωσης Βραχυχρόνιας Διαμονής, σε ηλεκτρονική εφαρμογή που θα δημιουργηθεί από την Α.Α.Δ.Ε. και δεν υποβάλλει Δηλώσεις Πληροφοριακών Στοιχείων Μίσθωσης Ακίνητης Περιουσίας.

Στην ίδια υποχρέωση υποβολής Δήλωσης Βραχυχρόνιας Διαμονής υπόκεινται και τα πρόσωπα της παρ. 5 του άρθ. 46 του ν. 4179/2013.

4. α. Ο κύριος του ακινήτου ή ο νομέας ή ο επικαρπωτής ή ο υπεκμισθωτής εφόσον αναθέτει σε τρίτο την διαχείριση του ακινήτου του με σκοπό τη βραχυχρόνια μίσθωση, έχει υποχρέωση υποβολής Δήλωσης Πληροφοριακών Στοιχείων Μίσθωσης Ακίνητης Περιουσίας στην οποία θα καταχωρήσει τα στοιχεία του διαχειριστή του ακινήτου. Σε περίπτωση μη υποβολής αυτής, θεωρείται ο ίδιος διαχειριστής ακινήτου.

β. Σε περίπτωση συνιδιοκτησίας ακινήτου, όταν διαχειριστής του ακινήτου είναι ένας εκ των συνιδιοκτητών, οι υπόλοιποι συνιδιοκτήτες δεν υποχρεούνται στην υποβολή Δήλωσης Πληροφοριακών Στοιχείων Μίσθωσης Ακίνητης Περιουσίας.

γ. Ο κύριος του ακινήτου ή ο νομέας ή ο επικαρπωτής ή ο υπεκμισθωτής εφόσον εκμισθώνει ακίνητο με δικαίωμα υπεκμίσθωσης εξακολουθεί να έχει την υποχρέωση υποβολής της Δήλωσης Πληροφοριακών Στοιχείων Μίσθωσης Ακίνητης Περιουσίας, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

5.α. Σε περίπτωση μη τήρησης των προϋποθέσεων των οριζόμενων στις παρ. 2 και 8 επιβάλλεται αυτοτελές διοικητικό πρόστιμο ύψους πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ στους διαχειριστές ακινήτων. Το πρόστιμο αποτελεί δημόσιο έσοδο, επιβάλλεται

και εισπράττεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε. από την Α.Α.Δ.Ε.. Από τη διαπίστωση της παράβασης ο διαχειριστής ακινήτου βραχυχρόνιας μίσθωσης υποχρεούται εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες συμμόρφωσης. Σε περίπτωση μη τήρησης εκ νέου προϋποθέσεων των παραγράφων 2 και 8, εντός ενός έτους από την έκδοση της πράξης επιβολής του πρόστιμου, το πρόστιμο αυτό επιβάλλεται στο διπλάσιο και στην περίπτωση κάθε επόμενης ίδιας παράβασης, στο τετραπλάσιο του αρχικώς επιβληθέντος.

β. Σε περίπτωση μη υποβολής ή υποβολής ανακριβούς Δήλωσης Βραχυχρόνιας Διαμονής επιβάλλεται στον διαχειριστή ακινήτου πρόστιμο ίσο με το διπλάσιο του μισθώματος όπως αυτό εμφανίζεται στην ψηφιακή πλατφόρμα κατά την ημέρα που πραγματοποιείται ο έλεγχος.

γ. Σε περίπτωση εκπρόθεσμης Δήλωσης Βραχυχρόνιας Διαμονής επιβάλλεται αυτοτελές διοικητικό πρόστιμο ύψους εκατό (100) ευρώ.

6. Για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, μπορεί να διενεργούνται έλεγχοι και από μικτά συνεργεία ελέγχου που αποτελούνται από υπαλλήλους της Α.Α.Δ.Ε. και του Υπουργείου Τουρισμού. Επιπλέον μπορεί να ζητείται η συνδρομή της Οικονομικής Αστυνομίας.

7. Η Α.Α.Δ.Ε. μπορεί να ζητεί από κάθε ψηφιακή πλατφόρμα, η οποία δραστηριοποιείται στην οικονομία του διαμοιρασμού, κάθε πληροφορία η οποία είναι απαραίτητη για την ταυτοποίηση των διαχειριστών ακινήτων, καθώς και των ακινήτων που αναρτώνται σε αυτές.

8. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης, Οικονομικών και Τουρισμού μπορεί, για λόγους που σχετίζονται με την προστασία της κατοικίας, να καθοριστούν γεωγραφικές περιοχές, όπου θα ισχύουν περιορισμοί στη διάθεση ακινήτων για βραχυχρόνια μίσθωση ως εξής:

α. Να μην επιτρέπεται η βραχυχρόνια μίσθωση άνω των δύο (2) ακινήτων ανά Α.Φ.Μ. δικαιούχου εισοδήματος.

β. Η μίσθωση κάθε ακινήτου να μην υπερβαίνει τις ενενήντα (90) ημέρες ανά ημερολογιακό έτος και για νησιά κάτω των δέκα χιλιάδων (10.000) κατοίκων τις

εξήντα (60) ημέρες ανά ημερολογιακό έτος. Υπέρβαση της διάρκειας του προηγούμενου εδαφίου επιτρέπεται, εφόσον το συνολικό εισόδημα του εκμισθωτή ή του υπεκμισθωτή, από το σύνολο των ακινήτων που διαθέτει για μίσθωση ή υπεκμίσθωση, δεν ξεπερνά τις δώδεκα χιλιάδες (12.000) ευρώ κατά το οικείο φορολογικό έτος.

9. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Τουρισμού και του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε., ορίζονται οι όροι συνεργασίας του Ελληνικού Δημοσίου με την εκάστοτε ψηφιακή πλατφόρμα.

10. Με απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. καθορίζονται οι λεπτομέρειες για την έναρξη ισχύος και τη λειτουργία του Μητρώου Ακινήτων Βραχυχρόνιας Διαμονής και για τη διαδικασία υποβολής της Δήλωσης Βραχυχρόνιας Διαμονής, τη διενέργεια του ελέγχου, τα όργανα επιβολής των κυρώσεων της παραγράφου 5, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'

«Διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Υγείας»

Άρθρο 85

Αδειοδότηση, διοικητική εποπτεία και έλεγχος λειτουργίας ιδιωτικών φορέων παροχής υπηρεσιών ΠΦΥ

1. Αρμόδια αρχή για τη χορήγηση, αναστολή και ανάκληση βεβαίωσης λειτουργίας ιατρείου, πολυιατρείου, διαγνωστικού εργαστηρίου και εργαστηρίου φυσικής ιατρικής και αποκατάστασης ορίζεται ο κατά τόπον Ιατρικός Σύλλογος. Στην περίπτωση που το διαγνωστικό εργαστήριο διαθέτει αποκλειστικά και μόνο μηχανήματα ιοντίζουσας ακτινοβολίας κατηγορίας Χ.Οδ αρμόδιος για τη χορήγηση βεβαίωσης λειτουργίας είναι ο κατά τόπον Οδοντιατρικός Σύλλογος. Αρμόδια αρχή για τη χορήγηση, αναστολή και ανάκληση βεβαίωσης λειτουργίας οδοντιατρείου και πολυοδοντιατρείου ορίζεται ο κατά τόπον Οδοντιατρικός Σύλλογος. Στο πλαίσιο της άσκησης της διοικητικής εποπτείας και ελέγχου οι Ιατρικοί και Οδοντιατρικοί

Σύλλογοι επιβάλλουν τις προβλεπόμενες κατά τα άρθρα 13 και 17 του π.δ. 84/2001 (Α' 70) διοικητικές κυρώσεις και πρόστιμα, όπως κάθε φορά ισχύουν.

2. Όλες οι πράξεις της προηγούμενης παραγράφου πρέπει να εκδίδονται σε αποκλειστική προθεσμία ενός (1) μηνός από την κατάθεση σε αυτούς των σχετικών εγγράφων, αιτήσεων και δικαιολογητικών και των εισηγήσεων της Επιτροπής της παρ.3 του παρόντος άρθρου περί επιβολής διοικητικών κυρώσεων και προστίμων και σε αποκλειστική προθεσμία δύο (2) μηνών από την κατάθεση των καταγγελιών που υποβάλλονται σε αυτούς και αφορούν σε φορείς αρμοδιότητάς τους. Αν παρέλθουν άπρακτες οι προθεσμίες αυτές, αρμόδιος για την έκδοση των πράξεων της παρ. 1 καθίσταται ο κατά τόπον οικείος Περιφερειάρχης. Στην περίπτωση που το Δ.Σ. του Ιατρικού ή του Οδοντιατρικού Συλλόγου αποφασίσει αρνητικά επί αίτησης για έκδοση πράξης της παρ. 1 ή αποφασίσει την μη επιβολή διοικητικής κύρωσης ή προστίμου ή ανάκλησης της βεβαίωσης, ο κατά τόπον αρμόδιος Περιφερειάρχης μπορεί να επιληφθεί της υπόθεσης και να εκδώσει τις πράξεις της παρ. 1 εντός δύο (2) μηνών από την κοινοποίηση της απόφασης του ΔΣ και των σχετικών γνωμοδοτήσεων της Επιτροπής της παρ. 3 του παρόντος άρθρου. Οποιοδήποτε πρόσωπο έχει έννομο συμφέρον μπορεί να υποβάλει ενδικοφανή προσφυγή ενώπιον του αρμόδιου Περιφερειάρχη κατά των πράξεων της παρ. 1 εντός ενός μηνός από την κοινοποίηση ή την αποδεδειγμένη λήψη γνώσης των πράξεων αυτών. Οι πράξεις της παρ. 1, μετά των σχετικών γνωμοδοτήσεων κοινοποιούνται υποχρεωτικά στην κατά τόπον αρμόδια Περιφέρεια και Περιφερειακή Ενότητα και στο Υπουργείο Υγείας. Οι πράξεις του Περιφερειάρχη, μετά των σχετικών γνωμοδοτήσεων, της παρούσας παραγράφου κοινοποιούνται υποχρεωτικά στο Υπουργείο Υγείας και στους κατά τόπον αρμόδιους Ιατρικούς ή Οδοντιατρικούς Συλλόγους.

3. Στην έδρα κάθε Ιατρικού και Οδοντιατρικού Συλλόγου συνιστάται Επιτροπή, η οποία αποτελείται από:

α. Ένα μέλος του Δ.Σ. του οικείου Ιατρικού ή Οδοντιατρικού Συλλόγου αντίστοιχα.

β. Έναν διπλωματούχο μηχανικό σχετικής ειδικότητας, της οποίας το γνωστικό αντικείμενο ή τα επαγγελματικά δικαιώματα συνάδουν με τις αρμοδιότητες της παρ. 1, ο οποίος ορίζεται από τον οικείο Ιατρικό ή Οδοντιατρικό Σύλλογο μετά από

πρόταση του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος (Τ.Ε.Ε.) ή του οικείου περιφερειακού τμήματος αυτού. Το ΤΕΕ ή το οικείο περιφερειακό τμήμα αυτού οφείλει μέσα σε διάστημα δεκαπέντε (15) ημερών από το αίτημα του οικείου Συλλόγου να προτείνει το μέλος αυτό. Μετά την πάροδο του άνω διαστήματος ορίζεται από τον οικείο Σύλλογο, χωρίς πρόταση του ΤΕΕ ή του οικείου περιφερειακού τμήματος αυτού.

γ. Έναν ιατρό ή οδοντίατρο του οικείου ή σε περίπτωση αδυναμίας όμορου Ιατρικού ή Οδοντιατρικού Συλλόγου.

Η Επιτροπή συγκροτείται με απόφαση του Δ.Σ. του Συλλόγου. Με την ίδια απόφαση ορίζονται τα αναπληρωματικά μέλη και τυχόν αμοιβή των μελών, που καταβάλλεται από το Σύλλογο.

4. Έργο της Επιτροπής της προηγούμενης παραγράφου είναι:

α. Η γνωμοδότηση για την έκδοση των πράξεων της παρ. 1 των κατά τόπον αρμόδιων Ιατρικών και Οδοντιατρικών Συλλόγων της, μετά από επιτόπιο έλεγχο.

β. Η εποπτεία και του ελέγχου των φορέων της παρ. 1 κατά τη λειτουργία τους.

Χρέη γραμματέα της Επιτροπής ανατίθενται σε υπάλληλο του οικείου Συλλόγου κατηγορίας ΔΕ, ΤΕ ή ΠΕ ή ελλείψει τούτου σε υπάλληλο των αντίστοιχων κατηγοριών με σύμβαση ορισμένου χρόνου ή έργου ή σε ένα εκ των μελών της Επιτροπής.

Κατά την κρίση του Συλλόγου, ανάλογα με τις ανάγκες, μπορεί να συσταθούν περισσότερες της μίας Επιτροπές, η κάθε μία όμως καλύπτει συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή.

5. Στην έδρα κάθε Περιφέρειας συνιστάται Επιτροπή, η οποία αποτελείται από:

α. Έναν ιατρό της Διεύθυνσης Υγείας και Δημόσιας Υγιεινής της Περιφέρειας ή έναν ιατρό που υπηρετεί σε νοσοκομείο του Ε.Σ.Υ που εδρεύει στην οικεία Περιφέρεια.

β. Έναν διπλωματούχο μηχανικό σχετικής ειδικότητας της οποίας το γνωστικό αντικείμενο ή τα επαγγελματικά δικαιώματα συνάδουν με τις αρμοδιότητες της παρ. 1 που υπηρετεί στο Υπουργείο Υγείας ή της οικείας Περιφέρειας.

γ. Έναν εκπρόσωπο του οικείου Ιατρικού ή Οδοντιατρικού Συλλόγου, κατά περίπτωση, που ορίζεται από το Δ.Σ. μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την

κοινοποίηση του σχετικού εγγράφου της αρμόδιας υπηρεσίας, διαφορετικά ορίζεται από τον Περιφερειάρχη.

Η Επιτροπή συγκροτείται με απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη, ο οποίος ορίζει πρόσωπα που δεν περιλαμβάνονται στη σύνθεση της επιτροπής ιδιωτικών κλινικών του άρθρου 4 του Π. Δ/τος 247/1991 (Α`93).

6. Έργο της Επιτροπής της προηγούμενης παραγράφου είναι:

α. Η γνωμοδότηση για την έκδοση των πράξεων του Περιφερειάρχη της παρ. 2, μετά από επιτόπιο έλεγχο.

β. Η εποπτεία και ο έλεγχος των φορέων της παρ. 1 κατά τη λειτουργία τους.

7. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας καθορίζονται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, η διαδικασία και οι λοιποί όροι και προϋποθέσεις για τη χορήγηση, αναστολή και ανάκληση βεβαίωσης λειτουργίας των ιατρείων, πολυιατρείων, οδοντιατρείων, πολυοδοντιατρείων, διαγνωστικών εργαστηρίων και εργαστηρίων φυσικής ιατρικής και αποκατάστασης. Μέχρι την έκδοση της ανωτέρω Υπουργικής Απόφασης παραμένουν σε ισχύ οι αριθμ. Υ3β/Γ.Π./οικ. 24948/13-03-2012 (Β' 713) και Υ3β/Γ.Π. οικ. 55762/26-06-2014 (Β' 1802) Υπουργικές Αποφάσεις, όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν κατά το μέρος που δεν έρχονται σε αντίθεση με τις παρούσες διατάξεις.

8. Τα επιβαλλόμενα πρόστιμα σύμφωνα με τις παρ.1 και 2 του παρόντος άρθρου αποτελούν δημόσια έσοδα, τα οποία βεβαιώνονται και εισπράττονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν.δ.356/1974), όπως ισχύει.

9. Οι ιδιωτικοί φορείς παροχής υπηρεσιών Π.Φ.Υ., οι οποίοι, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, λειτουργούν χωρίς να έχουν προβεί σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 84/2001 στην έκδοση της απαιτούμενης βεβαίωσης λειτουργίας, απαλλάσσονται της υποχρέωσής τους αυτής και σε βάρος τους δεν επιβάλλονται διοικητικές κυρώσεις και πρόστιμα για όσο χρόνο παραμένουν εγκατεστημένοι και παρέχουν τις υπηρεσίες τους στον ίδιο επαγγελματικό χώρο.

Τιμολόγηση Μη Συνταγογραφούμενων Φαρμάκων (ΜΗ.ΣΥ.ΦΑ.)

1. Από την δημοσίευση του παρόντος νόμου, οι διατάξεις του άρθρου 17 του ν.δ. 96/1973 (Α' 172), καθώς και οι διατάξεις περί τιμολόγησης, ανωτάτων τιμών παραγωγού ή εισαγωγέα, λιανικής ή χονδρικής διάθεσης, περί τιμολόγησης γεννοσήμων και φαρμάκων αναφοράς, περί διαδικασίας και δικαιολογητικών για τον καθορισμό ή την μεταβολή τιμής, περί χορηγούμενων πιστώσεων και περί περιορισμών στις εκπτώσεις δεν έχουν εφαρμογή επί των φαρμακευτικών προϊόντων τα οποία ταξινομούνται, με απόφαση του Ε.Ο.Φ., στα «μη συνταγογραφούμενα φάρμακα» (ΜΗ.ΣΥ.ΦΑ.), με την επιφύλαξη της παρ.2 του παρόντος άρθρου. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, καθορίζεται ο τρόπος και η διαδικασία υπολογισμού και αναθεώρησης της ενδεικτικής τιμής λιανικής πώλησης των ΜΗ.ΣΥ.ΦΑ, η οποία δεν θα είναι υποχρεωτική για τα κατά τον νόμο δικαιούμενα πρόσωπα διάθεσης των φαρμάκων αυτών, με βάση την τιμολόγηση που καθορίζεται στην παρ.3 του παρόντος άρθρου, καθώς και ο τρόπος διάθεσης των φαρμάκων αυτών. Η ενδεικτική τιμή λιανικής πώλησης, που καθορίζεται κατά τα ανωτέρω, τίθεται υποχρεωτικώς επί εμφανούς σημείου της συσκευασίας του προϊόντος ΜΗ.ΣΥ.ΦΑ. υπό την ένδειξη «ενδεικτική τιμή λιανικής πώλησης». Εξακολουθούν να εφαρμόζονται οι διατάξεις περί γνωστοποίησης πωλήσεων και για τα ΜΗ.ΣΥ.ΦΑ.

2. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, καθορίζεται ο τρόπος και η διαδικασία υπολογισμού και αναθεώρησης της ανώτατης υποχρεωτικής νοσοκομειακής τιμής καθώς και ο τρόπος διάθεσης των ΜΗ.ΣΥ.ΦΑ. που προορίζονται για νοσοκομειακή χρήση, δηλαδή η ανώτατη τιμή και ο τρόπος διάθεσης των φαρμάκων αυτών από τα κατά τον νόμο δικαιούμενα πρόσωπα προς το Δημόσιο, τα Δημόσια Νοσοκομεία, τις Μονάδες Κοινωνικής Φροντίδας, τα φαρμακεία του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου τα οποία εποπτεύονται από το Υπουργείο Υγείας και παρέχουν πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια ή τριτοβάθμια φροντίδα υγείας, καθώς και τις ιδιωτικές κλινικές, με βάση την τιμολόγηση που καθορίζεται στην παρ.4 του παρόντος άρθρου, μη εφαρμοζόμενου του άρθρου 17 του ν.δ.96/1973.

3. Τα ΜΗ.ΣΥ.ΦΑ., που κυκλοφορούν κατά τη δημοσίευση του παρόντος στην Ελλάδα ή που θα κυκλοφορήσουν στην Ελλάδα μετά την δημοσίευση του παρόντος νόμου, λαμβάνουν ως τιμή βάσης, για τον καθορισμό της ενδεικτικής τιμής λιανικής πώλησης, τον μέσο όρο των τριών χαμηλότερων τιμών των κρατών -μελών της Ε.Ε, όπου βρέθηκε τιμή. Σε περίπτωση που δεν είναι δυνατή η τιμολόγηση του προϊόντος ΜΗ.ΣΥ.ΦΑ. με βάση το προηγούμενο εδάφιο, το προϊόν ΜΗ.ΣΥ.ΦΑ. λαμβάνει ως τιμή βάσης, για τον καθορισμό της ενδεικτικής τιμής λιανικής πώλησης, το μέσο όρο των τιμών στα δύο κράτη μέλη, όπου βρέθηκε τιμή. Αν το φαρμακευτικό προϊόν ΜΗ.ΣΥ.ΦΑ. τιμολογείται σε ένα μόνο κράτος-μέλος, τότε λαμβάνεται η χαμηλότερη τιμή μεταξύ της ισχύουσας τιμής, εφόσον υπάρχει, και της τιμής που έχει στο άλλο κράτος-μέλος. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας καθορίζεται περαιτέρω το σχετικό θέμα.

4. Τα ΜΗ.ΣΥ.ΦΑ., που θα κυκλοφορήσουν μετά την δημοσίευση του παρόντος νόμου και ως προς τα οποία υπάρχουν ήδη σε κυκλοφορία και έχουν λάβει τιμή προϊόντα όμοια ως προς τις δραστικές ουσίες, τις περιεκτικότητες και τις φαρμακοτεχνικές μορφές, λαμβάνουν ως τιμή βάσης, για τον καθορισμό της ανώτατης νοσοκομειακής τιμής, την ίδια ή κατώτερη τιμή με αυτή των ομοίων ήδη κυκλοφορούντων. Τα ΜΗ.ΣΥ.ΦΑ., που θα κυκλοφορήσουν στην Ελλάδα μετά την δημοσίευση του παρόντος νόμου, που δεν υπάγονται στην περίπτωση του προηγούμενου εδαφίου, λαμβάνουν ως τιμή βάσης, για τον καθορισμό της ανώτατης νοσοκομειακής τιμής τον μέσο όρο των τριών χαμηλότερων τιμών σε κράτη -μέλη της Ε.Ε, όπου βρέθηκε τιμή. Σε περίπτωση που δεν είναι δυνατή η τιμολόγηση, σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, εφαρμόζονται περαιτέρω τα προβλεπόμενα στην προηγούμενη παράγραφο. Τα ΜΗ.ΣΥ.ΦΑ., που κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου κυκλοφορούν στην Ελλάδα, λαμβάνουν ως τιμή βάσης, για τον καθορισμό της ανώτατης νοσοκομειακής τιμής, την τιμή που έχουν ήδη λάβει έως την δημοσίευση του παρόντος νόμου στο τελευταίο δελτίο τιμών, εκτός εάν είναι χαμηλότερη η τιμή που προκύπτει από τον μέσο όρο των τριών χαμηλότερων τιμών σε χώρες -μέλη της Ε.Ε., όπου βρέθηκε τιμή ή από την περαιτέρω εφαρμογή της προηγούμενης παραγράφου, όταν δεν είναι δυνατή η τιμολόγηση με βάση τις τρεις χώρες-μέλη της Ε.Ε.

5. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, ύστερα από πρόταση του Ε.Ο.Φ., εκδίδεται ειδικός κατάλογος όλων των κυκλοφορούντων ΜΗ.ΣΥ.ΦΑ. στην Ελλάδα, που θα εμπεριέχει τις ενδεικτικές τιμές λιανικής πώλησης και τις υποχρεωτικές ανώτατες νοσοκομειακές τιμές των φαρμάκων αυτών, όπως αυτές οι τιμές προκύπτουν βάσει του παρόντος άρθρου. Η απόφαση αυτή θα αναρτάται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Υγείας και θα εμπεριέχει μόνο τις ενδεικτικές λιανικές τιμές. Ο ως άνω κατάλογος τίθεται σε ισχύ από την έκδοση της απόφασης του Υπουργού Υγείας, ή ειδικά ως προς την νοσοκομειακή τιμή, από το χρονικό σημείο που θα καθοριστεί στην ως άνω απόφαση. Με όμοια απόφαση, ο κατάλογος αυτός αναθεωρείται ανά εξάμηνο, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο παρόν άρθρο.
6. Έως την πρώτη εφαρμογή της τιμολόγησης που προβλέπεται στο παρόν άρθρο, τα ΜΗ.ΣΥ.ΦΑ. διατηρούν ως ενδεικτική τιμή λιανικής πώλησης και ως ανώτατη νοσοκομειακή τιμή, την αντίστοιχη τιμή που έλαβαν στο τελευταίο δελτίο τιμών που εκδόθηκε έως την δημοσίευση του παρόντος άρθρου. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, ύστερα από πρόταση του ΕΟΦ, η οποία εκδίδεται εντός ενός μηνός από την δημοσίευση του παρόντος νόμου, αναρτάται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Υγείας κατάλογος των ενδεικτικών τιμών λιανικής πώλησης ΜΗ.ΣΥ.ΦΑ. που εμπεριέχουν τις τιμές του τελευταίου δελτίου τιμών, σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο. Η τιμολόγηση και ανατιμολόγηση των ΜΗ.ΣΥ.ΦΑ., ενόψει της έκδοσης ή αναθεώρησης του καταλόγου της παρ.5 του παρόντος άρθρου, δεν μπορεί να οδηγήσει σε αύξηση της ανώτατης υποχρεωτικής νοσοκομειακής τιμής, σε σχέση με το τελευταίο δελτίο τιμών που εκδόθηκε έως την δημοσίευση του παρόντος νόμου, ή σε σχέση με εκδοθέντα κατάλογο τιμών, κατ' εφαρμογή της παρ.5 του παρόντος άρθρου. Η πρώτη εφαρμογή του παρόντος άρθρου ορίζεται το αργότερα έως τις 30-9-2017. Τυχόν εκπτώσεις που έχουν δοθεί από τα κατά τον νόμο δικαιούμενα πρόσωπα σε ΜΗ.ΣΥ.ΦΑ., έως την δημοσίευση του παρόντος νόμου, θεωρούνται νόμιμες.
7. Συνίσταται στον Εθνικό Οργανισμό Φαρμάκων (Ε.Ο.Φ.) βάση δεδομένων (παρατηρητήριο τιμών) των ΜΗ.ΣΥ.ΦΑ., στον οποίον υποχρεωτικά καταχωρούνται οι τιμές πώλησης των φαρμάκων αυτών. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, μετά από γνώμη του Ε.Ο.Φ., καθορίζονται οι όροι και κανόνες λειτουργίας του, το είδος

των τιμών που καταχωρούνται, οι υπόχρεοι προς καταχώρηση των σχετικών δεδομένων, οι προϋποθέσεις δημοσιότητάς του, οι τυχόν διοικητικές κυρώσεις και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια. Το παρατηρητήριο τιμών δεν δημοσιεύεται.

Άρθρο 87

Διατάξεις για την φαρμακευτική δαπάνη του ΕΟΠΥΥ

1. Το άρθρο 35 του ν. 3918/2011 (Α'31), αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Για κάθε φαρμακευτικό ιδιοσκεύασμα που συνταγογραφείται από ιατρό και το τίμημα του οποίου καλύπτεται από τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης (Φ.Κ.Α.) και τον Ενιαίο Οργανισμό Παροχών Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.) θεσπίζεται «τιμή κοινωνικής ασφάλισης» (εφεξής Τ.Κ.Α.), η οποία συνίσταται επί της τιμής παραγωγού και εισαγωγέα, όπως αυτή ορίζεται στην εκάστοτε ισχύουσα Υπουργική Απόφαση που καθορίζει τον τρόπο τιμολόγησης των φαρμακευτικών ιδιοσκευασμάτων, μειωμένη κατά τα ποσοστά επιπρόσθετης έκπτωσης των παρ.2 και 3 του παρόντος άρθρου.

2. Τα φαρμακεία του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., τα νοσοκομεία του ΕΣΥ και των αποκεντρωμένων μονάδων αυτών, το Ωνάσειο Καρδιοχειρουργικό Κέντρο, το Νοσοκομείο Παπαγεωργίου καθώς και όλα τα νοσοκομεία του Δημοσίου οποιασδήποτε μορφής προμηθεύονται τα φαρμακευτικά προϊόντα με ποσοστό έκπτωσης 5% επί της νοσοκομειακής τιμής, όπως αυτή η τιμή εκάστοτε καθορίζεται στην ισχύουσα Υπουργική Απόφαση που καθορίζει τον τρόπο τιμολόγησης των φαρμακευτικών ιδιοσκευασμάτων. Το ποσό της έκπτωσης του 5% ως άνω υπολογίζεται επί του τιμολογίου αγοράς των νοσοκομείων. Εξαιρούνται τα φαρμακευτικά προϊόντα που θα ενταχθούν στη διαγωνιστική διαδικασία εφόσον η τιμή με την οποία θα κατακυρωθούν στο διαγωνισμό είναι μικρότερη από αυτήν που προκύπτει από την προηγούμενη επιστροφή επί της νοσοκομειακής τιμής. Το ποσοστό αυτής της έκπτωσης συνυπολογίζεται και αφαιρείται κατά τον τελικό υπολογισμό του συνολικού ποσοστού επιστροφής (rebate) που ορίζεται στην επόμενη παράγραφο.

3. Οι Κάτοχοι Άδειας Κυκλοφορίας φαρμάκων (ΚΑΚ) υποχρεούνται κάθε τρίμηνο σε ποσό επιστροφής ίσο με το ποσοστό επί των συνολικών πωλήσεων, του

προηγούμενου τριμήνου όλων των συσκευασιών, περιεκτικοτήτων και μορφών του εκάστοτε φαρμακευτικού προϊόντος, σύμφωνα με τον τύπο που ακολουθεί:

$$P_0 = \min \left\{ P_0^{\max}, \min \left[P_v^{\max}, \sum_{i=0}^2 \left(\frac{\alpha_i + \beta_i \cdot I_{50}}{100} \right) X^i - P_{HCD} \cdot I_{HCD} \right] + P_{New} I_{New} \right\}$$

Όπου:

P_0 , ορίζεται το τελικό ποσοστό επιστροφής των συνολικών πωλήσεων, σε τιμές της παρ.1 του παρόντος άρθρου, του προηγούμενου τριμήνου όλων των συσκευασιών, περιεκτικοτήτων και μορφών του εκάστοτε φαρμακευτικού προϊόντος.

$P_0^{\max}$, ορίζεται ως το μέγιστο τελικό ποσοστό επιστροφής των συνολικών πωλήσεων του προηγούμενου τριμήνου όλων των συσκευασιών, περιεκτικοτήτων και μορφών του εκάστοτε φαρμακευτικού προϊόντος που λαμβάνει την τιμή 0,50.

$P_v^{\max}$, ορίζεται ως το μέγιστο τελικό ποσοστό επιστροφής όγκου των συνολικών πωλήσεων του προηγούμενου τριμήνου όλων των συσκευασιών, περιεκτικοτήτων και μορφών του εκάστοτε φαρμακευτικού προϊόντος, το οποίο λαμβάνει την τιμή 0,30.

P_{HCD} , ορίζεται ως το ποσοστό επιστροφής για φάρμακα όταν χορηγούνται από τα φαρμακεία ΕΟΠΥΥ και νοσοκομείων ΕΣΥ, λόγω της τιμής προμήθειας τους σε Νοσοκομειακή Τιμή - 5 %, το οποίο λαμβάνει την τιμή 0,133, όπως ορίζονται στην παρ.2 του παρόντος άρθρου.

P_{New} , ορίζεται ως το ποσοστό επιστροφής, το οποίο λαμβάνει τιμή 0,25, για νέα φάρμακα που βρίσκονται σε περίοδο προστασίας των δεδομένων τους ως προς την δραστική τους ουσία και εντάσσονται στην θετική λίστα αποζημίωσης, μετά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, ήτοι είτε έχουν υποβάλει αίτηση που εκκρεμεί κατά την δημοσίευση του παρόντος νόμου είτε θα υποβάλουν αίτηση μετά την δημοσίευση του παρόντος νόμου, σύμφωνα με την περίπτωση β) της παρ.1 του άρθρου 12 του ν.3816/2010 (Α'6). Το επιπλέον αυτό ποσό επιστροφής ισχύει μέχρις ότου αρχίσει η αποζημίωση των φαρμάκων αυτών με την τιμή που επιτυγχάνεται μέσω της διαδικασίας διαπραγμάτευσης του άρθρου 3 του ν. 4208/2013 (Α'252) και σε κάθε περίπτωση, κατ' ανώτατο όριο, έως δύο έτη από την ένταξη τους.

Εξαιρούνται από την εφαρμογή της τιμής 0,25 τα ορφανά φάρμακα, όπως ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Υγείας στην περίπτωση β) της παρ.1 του άρθρου 12 του ν.3816/2010.

α_i , συντελεστές της εξίσωσης που λαμβάνουν τιμές $\alpha_0=14$, $\alpha_1=2.5 \cdot 10^{-6}$, $\alpha_2=1 \cdot 10^{-16}$.

β_i , συντελεστές που προστίθενται στους α_i , για τις ειδικές περιπτώσεις φαρμάκων τα οποία δεν διαθέτουν γενόσημα ή μια θεραπευτική κατηγορία στο σύνολο της περιέχει μία μοναδική ή περισσότερες δραστικές ουσίες χωρίς γενόσημα φάρμακα, με λιανική τιμή υψηλότερη από την τιμή αποζημίωσης, οι οποίοι λαμβάνουν τιμές $\beta_0=2,5$, $\beta_1=1 \cdot 10^{-6}$, $\beta_2=1,5 \cdot 10^{-16}$.

I_{50} , Κατάλληλη δείκτρια συνάρτησης που λαμβάνει την τιμή 1 όταν φάρμακα τα οποία δεν διαθέτουν γενόσημα ή μια θεραπευτική κατηγορία στο σύνολο της περιέχει μία μοναδική ή περισσότερες δραστικές ουσίες χωρίς γενόσημα φάρμακα, με λιανική τιμή υψηλότερη από την τιμή αποζημίωσης, αλλιώς λαμβάνει την τιμή 0.

I_{New} , Κατάλληλη δείκτρια συνάρτησης που λαμβάνει την τιμή 1 για νέα φάρμακα που βρίσκονται σε περίοδο προστασίας των δεδομένων τους ως προς την δραστική τους ουσία και εντάσσονται στην θετική λίστα αποζημίωσης, σύμφωνα με την περίπτωση β) της παρ.1 του άρθρου 12 του ν.3816/2010 μέχρις ότου αρχίσει η αποζημίωση των φαρμάκων αυτών με την τιμή που επιτυγχάνεται μέσω της διαδικασίας διαπραγμάτευσης του άρθρου 3 του ν. 4208/2013 και σε κάθε περίπτωση, κατ' ανώτατο όριο, έως δύο έτη από την ένταξη τους, αλλιώς λαμβάνει την τιμή 0. Δεν λαμβάνουν την τιμή 1 τα ορφανά φάρμακα, όπως ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Υγείας στην περίπτωση β) της παρ.1 του άρθρου 12 του ν.3816/2010.

I_{HCD} , Κατάλληλη δείκτρια συνάρτησης που λαμβάνει τιμή 1 για φάρμακα που χορηγούνται από φαρμακεία ΕΟΠΥΥ και νοσοκομεία ΕΣΥ της παρ.2 του παρόντος άρθρου, λόγω της τιμής προμήθειας τους, αλλιώς λαμβάνει την τιμή 0.

Χ, οι συνολικές πωλήσεις, σε τιμές της παρ.1 του παρόντος άρθρου, του προηγούμενου τριμήνου όλων των συσκευασιών, περιεκτικοτήτων και μορφών του εκάστοτε φαρμακευτικού προϊόντος.

Το τελικό ποσό που καλείται να επιστρέψει κάθε ΚΑΚ προκύπτει από τον πολλαπλασιασμό του ανωτέρω ποσοστού (P_0) με τις συνολικές πωλήσεις του προηγούμενου τριμήνου όλων των συσκευασιών, περιεκτικοτήτων και μορφών του εκάστοτε φαρμακευτικού προϊόντος που υπολογίζονται στην βάση της τιμής παραγωγού, όπως ορίζεται από τις Υπουργικές Αποφάσεις τιμολόγησης. Για την απόδοση του πρόσθετου ποσού επιστροφής λαμβάνονται υπόψη οι πωλήσεις του προηγούμενου τριμήνου βάσει των στοιχείων που αντλεί ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και οι Φ.Κ.Α. από το σύστημα ηλεκτρονικής συνταγογράφησης, το σύστημα σάρωσης συνταγών του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και από το άθροισμα των τιμολογίων που εκδίδουν οι φαρμακευτικές εταιρείες προς τα φαρμακεία του ΕΟΠΥΥ στο σύνολο τους και σε κάθε νοσοκομείο του ΕΣΥ ξεχωριστά. Το ποσό καταβάλλεται αντίστοιχα για το πρώτο τρίμηνο μέχρι 31 Μαΐου, για το δεύτερο τρίμηνο μέχρι 31 Αυγούστου, για το τρίτο τρίμηνο μέχρι 30 Νοεμβρίου του ίδιου έτους και για το τέταρτο τρίμηνο μέχρι 28 Φεβρουαρίου του επόμενου έτους. Η είσπραξη των εν λόγω ποσών γίνεται αποκλειστικά με ευθύνη και μέριμνα των υπηρεσιών των φορέων, στα πλαίσια περιστολής της φαρμακευτικής δαπάνης. Για τους φορείς που δεν διαθέτουν σύστημα ηλεκτρονικής συνταγογράφησης ή σάρωσης συνταγών το ποσό που υποχρεούται να αποδώσει κάθε εταιρεία ή κάτοχος άδειας κυκλοφορίας φαρμακευτικών προϊόντων προκύπτει από τα στοιχεία των συνολικών πωλήσεων της ανά φαρμακευτικό ιδιοσκεύασμα, αφού αφαιρεθούν οι πωλήσεις προς τα νοσοκομεία και οι παράλληλες εξαγωγές σύμφωνα με τα στοιχεία του Εθνικού Οργανισμού Φαρμάκων (Ε.Ο.Φ.) και για τον υπολογισμό του ποσού αυτού λαμβάνεται υπόψη η σχέση δημόσιας προς ιδιωτική φαρμακευτική δαπάνη, ήτοι 80% - 20%.

4. Η καταβολή του ποσού επιστροφής των παρ.2 και 3 από τον ΚΑΚ ή φαρμακευτική εταιρεία μπορεί να γίνει είτε με απευθείας κατάθεση μετρητών στον λογαριασμό του ΕΟΠΥΥ ή του ΦΚΑ και του νοσοκομείου, είτε μέσω συμψηφισμού του ποσού επιστροφής με αντίστοιχες οφειλές του ΕΟΠΥΥ ή του νοσοκομείου προς τις φαρμακευτικές εταιρείες για προμήθεια φαρμάκων στα φαρμακεία τους.

5. Ο ΕΟΠΠΥ δύναται να συμψηφίζει με απόφαση Διοικητικού Συμβουλίου τα οφειλόμενα από τους Κατόχους Άδειας Κυκλοφορίας (ΚΑΚ) φαρμακευτικών ιδιοσκευασμάτων ποσά, που προκύπτουν από την υποχρέωση τους επιστροφής (rebate) της παραγράφου 2 και 3 του παρόντος άρθρου, με ισόποσες οφειλές του προς τους ΚΑΚ, από την προμήθεια φαρμακευτικών ιδιοσκευασμάτων για τα φαρμακεία του, τα Νοσοκομεία του ΕΣΥ, τους συμβεβλημένους παρόχους και τους εποπτευόμενους από το Υπουργείο Υγείας Φορείς και Οργανισμούς καθώς και τα υπαγόμενα σε αυτό Ν.Π.Ι.Δ. και Ν.Π.Δ.Δ. Εφόσον μετά τον συμψηφισμό ως ανωτέρω, παραμένει ανεξόφλητο ποσό απαιτήσεων ή σε περίπτωση κατά την οποία φαρμακευτικές εταιρείες ή Κ.Α.Κ. φαρμακευτικών σκευασμάτων δεν έχουν απαιτήσεις έναντι του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., αλλά μόνο έναντι νοσοκομείων, τότε οι απαιτήσεις του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. έναντι των φαρμακευτικών εταιρειών ή των ΚΑΚ από το ποσό επιστροφής (rebate) που προβλέπεται στις παρ.2 και 3 του παρόντος άρθρου δύναται να εκχωρούνται κατόπιν απόφασης του Διοικητικού του Συμβουλίου, προς τα νοσοκομεία έναντι καταβολής νοσοκομειακής φαρμακευτικής δαπάνης ασφαλισμένων του, τα δε νοσοκομεία συμψηφίζουν υποχρεωτικά το ποσό των ανωτέρω εκχωρούμενων προς αυτά απαιτήσεων με οφειλές τους προς τις φαρμακευτικές εταιρείες και τους Κ.Α.Κ. φαρμακευτικών σκευασμάτων. Ο συμψηφισμός γίνεται μόνο μεταξύ των εκχωρηθέντων προς τα νοσοκομεία, κατά το προηγούμενο εδάφιο, απαιτήσεων και εκκαθαρισμένων οφειλών των νοσοκομείων προς φαρμακευτικές εταιρείες ή κατόχους αδείας κυκλοφορίας (Κ.Α.Κ.) φαρμακευτικών σκευασμάτων που δημιουργήθηκαν εντός του ίδιου έτους. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας καθορίζονται τα ποσά που κάθε φορά εκχωρούνται και συμψηφίζονται κατά τις διατάξεις της παρούσας παραγράφου, η σχετική διαδικασία, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των προηγούμενων εδαφίων.

6. α) Σε περίπτωση μη έγκαιρης απόδοσης του ποσού επιστροφής των παραγράφων 2 και 3 του παρόντος άρθρου, αυτά εισπράττονται με τη διαδικασία του Κ.Ε.Δ.Ε..

β) Τα φαρμακευτικά προϊόντα για τα οποία δεν αποδόθηκε το ποσό της επιστροφής διαγράφονται από τον κατάλογο αποζημιούμενων φαρμάκων της παρ.1 του άρθρου 12 του ν. 3816/2010.

- γ) Οι εταιρείες δικαιούνται βεβαίωσης καταβολής του ποσού επιστροφής για φορολογική χρήση.
7. Για τα εμβόλια του Εθνικού Προγράμματος εμβολιασμών και τα φάρμακα που εισάγονται μέσω ΙΦΕΤ, οι Κάτοχοι Άδειας Κυκλοφορίας απαλλάσσονται της υποχρέωσης καταβολής των επιστροφών του παρόντος.
8. Για τις ειδικές περιπτώσεις που επιλέγεται φάρμακο το οποίο δεν διαθέτει γενόσημο ή μια θεραπευτική κατηγορία στο σύνολο της περιέχει μία μοναδική ή περισσότερες δραστικές ουσίες χωρίς γενόσημα φάρμακα, όπου επιλέγεται φάρμακο με λιανική τιμή υψηλότερη από την τιμή αποζημίωσης, ο ασθενής καλύπτει εκτός από την προβλεπόμενη θεσμοθετημένη συμμετοχή το ήμισυ της διαφοράς μεταξύ της τιμής αποζημίωσης και της λιανικής τιμής του φαρμάκου.
9. Στην περίπτωση των φαρμάκων της περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 3816/2010, τα οποία χορηγούνται από ιδιωτικά φαρμακεία, ο ΕΟΠΥΥ επιβάλλει πέραν του rebate της παραγράφου 1 του παρόντος rebate τέτοιο ώστε η τελική τιμή αγοράς για τον ΕΟΠΥΥ να είναι αντίστοιχη με εκείνη που επιτυγχάνεται όταν προμηθεύεται το φάρμακο αυτό από τα φαρμακεία του.».
2. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, μετά από πρόταση του Δ.Σ. του ΕΟΠΥΥ, η οποία λαμβάνει υπόψη της την γνώμη της Επιτροπής του άρθρου 15 της Υ.Α. οικ.3457/2014 (Β' 64/2014), δύνανται να τίθενται ετήσιοι προϋπολογισμοί φαρμακευτικής δαπάνης σε επίπεδο φαρμάκου, δραστικής ουσίας (ATC5) ή θεραπευτικής κατηγορίας (ATC4). Η ρύθμιση αυτή δύναται να εφαρμόζεται ειδικότερα σε περιπτώσεις εισαγωγής πολλών νέων φαρμάκων σε συγκεκριμένες θεραπευτικές κατηγορίες. Σε τέτοιες περιπτώσεις οι επιμέρους στόχοι συνυπολογίζονται στον καθορισμό της υπέρβασης της φαρμακευτικής δαπάνης του ΕΟΠΥΥ και στον επιμερισμό της υπέρβασης ανά φαρμακευτική εταιρεία ή κάτοχο άδειας κυκλοφορίας. Κατά τα λοιπά εφαρμόζεται η υπ' αριθμ. οικ.Γ5/63587/2015 Υ.Α. (Β' 1803).
3. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, μετά από πρόταση της Επιτροπής του άρθρου 15 της Υ.Α. οικ.3457/2014 (Β' 64), η οποία υποχρεωτικά ενσωματώνει τους συνταγογραφικούς περιορισμούς της Επιτροπής της περίπτωσης γ) της παρ. 1 του

άρθρου 12 του ν.3816/2010 (Επιτροπή Θετικής Λίστας), για μεμονωμένα φάρμακα ή ομάδες φαρμάκων ή για φάρμακα για τα οποία έχει τεθεί ετήσιος προϋπολογισμός φαρμακευτικής δαπάνης, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο του παρόντος άρθρου, δύνανται να εκδίδονται πρωτόκολλα συνταγογράφησης, η τήρηση των οποίων καθίσταται υποχρεωτική για την αποζημίωση των φαρμάκων αυτών. Η ως άνω επιτροπή για την ανάπτυξη των πρωτοκόλλων συνταγογράφησης λαμβάνει υπόψη της επιστημονικά κριτήρια, συμπεριλαμβανομένων στοιχείων επιδημιολογικής συχνότητας (επιπολασμός και επίπτωση) και αναγκών κάλυψης σε νόσους και νοσηλείες, καθώς επίσης και οικονομικά κριτήρια, στα οποία συμπεριλαμβάνεται η δημοσιονομική επίπτωση της αποζημίωσης του φαρμάκου βάσει της τιμής αποζημίωσης, όπως εκάστοτε καθορίζεται. Για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης, η Επιτροπή Διαπραγμάτευσης που ορίζεται στη διάταξη του άρθρου 3 του ν. 4208/2013 (Α'252) στέλνει άμεσα το τυχόν αποτέλεσμα της διαπραγμάτευσης στην Επιτροπή Θετικής Λίστας για να ενσωματωθούν στις εισηγήσεις της.

4. Στο τέλος της περ. δ) της παρ. 5 του άρθρου 12 του ν. 3816/2010 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Σε κάθε περίπτωση η, κατόπιν εισήγησης της Επιτροπής Διαπραγμάτευσης του άρθρου 3 του ν. 4208/2013, απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του ΕΟΠΥΥ διαβιβάζεται στην Επιτροπή Θετικής Λίστας και λαμβάνεται υπ' όψιν από αυτήν κατά την κατάρτιση, αναθεώρηση και συμπλήρωση του Θετικού Καταλόγου και ενδεικτικά για την απόρριψη εισαγωγής νέου φαρμάκου, για την απένταξη ήδη ενταγμένου, για την αλλαγή γραμμής θεραπείας ή για συγκεκριμένες ενδείξεις. Η Επιτροπή Θετικής Λίστας, όταν της διαβιβάζεται η κατά το προηγούμενο εδάφιο απόφαση του Δ.Σ. του ΕΟΠΥΥ, συνεδριάζει εντός αποκλειστικής προθεσμίας 10 ημερών για την τροποποίηση του Θετικού Καταλόγου και διαβιβάζει αμελλητί την εισήγηση της στον Υπουργό Υγείας. Η Επιτροπή Διαπραγμάτευσης δύναται να ζητάει γνωμοδότηση από την Επιτροπή Θετικής Λίστας, σχετικά με το αν πληρούνται τα κριτήρια ένταξης υπό διαπραγμάτευση φαρμάκου, το οποίο δεν περιλαμβάνεται στον τρέχοντα δημοσιευμένο Θετικό Κατάλογο. »

5. Στο άρθρο 3 της Υπουργικής Απόφασης υπ' αριθμ. 90168/2013 (Β' 2543) προστίθεται παράγραφος 3.4, ως εξής:

«3.4. Μεθοδολογία αξιολόγησης και εκτέλεσης εργασιών': Η διαπραγμάτευση δύναται να διενεργείται και με την χρήση ηλεκτρονικών μέσων, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης ειδικών ηλεκτρονικών εφαρμογών. Η μέρα κατάθεσης της αίτησης ορίζεται ως η ημερομηνία που λαμβάνεται αριθμός πρωτοκόλλου από τη γραμματεία της Επιτροπής Διαπραγμάτευσης και κοινοποιείται στον αιτούντα. Η προθεσμία ξεκινά από την επόμενη ημέρα της κατάθεσης, η οποία ορίζεται ως η πρώτη μέρα της Διαδικασίας. Τα ακριβή χρονοδιαγράμματα καθορίζονται με απόφαση της Επιτροπής Διαπραγμάτευσης, μετά από πρόταση της οικείας Υποεπιτροπής κατάθεσης των φακέλων μπορεί να γίνεται και ηλεκτρονικά. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, μετά από γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου του ΕΟΠΥΥ, καθορίζεται κάθε διαδικαστική λεπτομέρεια για την ηλεκτρονική διαδικασία της διαπραγμάτευσης.»

6. Στο άρθρο 20 του ν. 3918/2011 (Α'31) προστίθενται παράγραφοι 11 και 12 ως εξής :

« 11. Η παρ. 9 του άρθρου 30 του ν. 2324/1995 (Α' 146) εφαρμόζεται αναλόγως για τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του ΕΟΠΥΥ, τακτικά και αναπληρωματικά, για τα μέλη της Επιτροπής Διαπραγμάτευσης τακτικά και αναπληρωματικά, κατά την άσκηση των καθηκόντων τους σύμφωνα με το άρθρο 3 του ν. 4208/2013.

12. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του ΕΟΠΥΥ, τακτικά και αναπληρωματικά, και τα μέλη της Επιτροπής Διαπραγμάτευσης, τακτικά και αναπληρωματικά, δεν ευθύνονται αστικά έναντι τρίτων, πλην του Ελληνικού Δημοσίου και του ΕΟΠΥΥ, για ενέργειες ή παραλείψεις κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, σύμφωνα με το άρθρο 3 του ν. 4208/2013, εκτός αν ενήργησαν με δόλο ή βαρεία αμέλεια ή παραβίασαν το απόρρητο των πληροφοριών και στοιχείων, που περιήλθαν σε γνώση τους κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, ή παρέβησαν το καθήκον εχεμύθειας του άρθρου 26 του ν. 3528/2007 (Α'26). Οι διατάξεις των άρθρων 26, 27 και 36 του ν. 3528/2007 εφαρμόζονται αναλογικά σε όλα τα παραπάνω πρόσωπα.»

7. Στο άρθρο 3 της Υπουργικής Απόφασης υπ' αριθμ. 90168/2013 (Β' 2543), προστίθενται οι παράγραφο 3.5 και 3.6, ως εξής:

«3.5. Υποχρέωση διαδικασίας Διαπραγμάτευσης: Η προσέλευση στη διαδικασία Διαπραγμάτευσης είναι υποχρεωτική για τα εμπλεκόμενα μέρη. Σε περίπτωση μη προσέλευσης ή μη κατάληξης σε συμφωνία ο Οργανισμός διατηρεί το δικαίωμα μη αποζημίωσης φαρμάκων ή υπηρεσιών υγείας.

3.6 Παράσταση νομικής υπηρεσίας ΕΟΠΥΥ κατά τη διαδικασία διαπραγμάτευσης: Κατά τη διαπραγμάτευση φαρμάκων στις συναντήσεις με τους ΚΑΚ ή τους νόμιμους αντιπροσώπους τους παρίσταται ο προϊστάμενος της νομικής υπηρεσίας του ΕΟΠΥΥ ή σε περίπτωση κωλύματος παρίσταται μόνιμος νομικός σύμβουλος του Οργανισμού, ως εμπειρογνώμονας κατόπιν σχετικής πρόσκλησης.»

8. Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 12 του άρθρου 13 του ν. 4052/2012 (Α' 41) η φράση «του άρθρου 22 και του άρθρου 26 του παρόντος νόμου» αντικαθίσταται από τη φράση «του άρθρου 34 και του άρθρου 35 του ν. 3918/2011 (Α'31), όπως ισχύει».

9. Η παρ.1 του παρόντος άρθρου εφαρμόζεται αναδρομικά από 1-1-2017, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στο παρόν άρθρο.

Άρθρο 88

Διατάξεις για τα Γενόσημα

1. Τα φαρμακεία που χορηγούν γενόσημα φάρμακα συνταγογραφούμενα και αποζημιούμενα από τον Ενιαίο Οργανισμό Παροχής Υγειονομικών Υπηρεσιών (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.), ή τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης (Φ.Κ.Α.), τα οποία υπερβαίνουν μηνιαίως, κατ' όγκο πωλήσεων, το 25%, των φαρμάκων που περιλαμβάνονται στις συνταγές που εκτελούνται σε αυτά, λαμβάνουν υποχρεωτική έκπτωση από τις φαρμακευτικές εταιρείες. Ο ανωτέρω ελάχιστος ποσοστιαίος στόχος, ο οποίος δεν μπορεί να υπολείπεται του 25%, δύναται να αναπροσαρμόζεται κατ' έτος, με απόφαση του Υπουργού Υγείας που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, σε επίπεδα άνω του μέσου όρου διείσδυσης γενοσήμων φαρμάκων

από τα φαρμακεία του αμέσως προηγούμενου έτους, όπως αυτός προκύπτει από τα στοιχεία που τηρεί ο ΕΟΠΥΥ.

2. Η υποχρεωτική έκπτωση της προηγούμενης παραγράφου υπολογίζεται ποσοστιαία, αντιστοιχεί σε ποσοστό 3% για τις πρώτες δέκα ποσοστιαίες μονάδες άνω του παραπάνω ελάχιστου ποσοστιαίου στόχου (δηλαδή άνω του 25% ή άνω του ποσοστιαίου στόχου που κάθε φορά ισχύει σύμφωνα με τη σχετική υπουργική απόφαση), υποδιαιρούμενου αναλογικά του ποσοστού έκπτωσης ανά ποσοστιαία μονάδα, αυξάνεται κλιμακωτά για κάθε επόμενη δεκάδα ποσοστιαίων μονάδων κατά 3% και υπολογίζεται επί της αξίας, σε τιμή παραγωγού, των συνολικών μηνιαίων πωλήσεων στο φαρμακείο των γενόσημων φαρμάκων της ανωτέρω κατηγορίας, δυνάμει των στοιχείων που διαθέτει ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ.
3. Οι ανωτέρω εκπτώσεις των φαρμακευτικών εταιρειών προς τα φαρμακεία δεν συμπεριλαμβάνονται στον προϋπολογισμό της φαρμακευτικής δαπάνης του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. Η συνολική αξία των ανωτέρω εκπτώσεων επιμερίζεται μεταξύ των φαρμακευτικών εταιρειών, σύμφωνα με τον εκάστοτε ισχύοντα μηχανισμό υπολογισμού αυτόματης επιστροφής της περίπτωσης α) του άρθρου 11 του Ν.4052/2012, εκκαθαρίζεται ανά μήνα και καταβάλλεται ανά τρίμηνο από τις φαρμακευτικές εταιρείες στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ και τους ΦΚΑ, οι οποίοι συμψηφίζουν το ποσό έκπτωσης που προκύπτει ως άνω υπέρ του φαρμακείου με το ποσό επιστροφής (rebate) για το οποίο υποχρεούται το φαρμακείο προς τον ΕΟΠΥΥ και τους ΦΚΑ του ίδιου τριμήνου, και έως το ποσό rebate του φαρμακείου.
4. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως εξειδικεύονται οι λεπτομέρειες και η διαδικασία υπολογισμού της παρεχόμενης προς τα φαρμακεία υποχρεωτικής έκπτωσης και ρυθμίζεται η διαδικασία συμψηφισμού του ποσοστού έκπτωσης στα φαρμακεία.

Άρθρο 89

Νέα Κριτήρια Αξιολόγησης Φαρμάκων Θετικού Καταλόγου

1. Η διάταξη της περίπτωσης β) της παρ.1 του άρθρου 12 του Ν.3816/2010 (Α'6) αντικαθίσταται ως εξής:

«Για την κατάρτιση, την αναθεώρηση και τη συμπλήρωση του καταλόγου εφαρμόζεται σύστημα κατάταξης φαρμακευτικών προϊόντων, σύμφωνα με το σύστημα Ανατομικής Θεραπευτικής Χημικής Κατηγοριοποίησης (Anatomic Therapeutic Chemical Classification – ATC) του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (Π.Ο.Υ.) και εισάγεται σύστημα τιμών αναφοράς (Τ.Α.) ανά κατηγορία φαρμακευτικών προϊόντων. Ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και οι Φ.Κ.Α. αποζημιώνουν τα φάρμακα που τελούν σε περίοδο προστασίας των δεδομένων τους ως προς την δραστική τους ουσία και έχουν πάρει άδεια κυκλοφορίας, σύμφωνα με την εθνική διαδικασία ή την αποκεντρωμένη διαδικασία ή την διαδικασία αμοιβαίας αναγνώρισης ή την κεντρική διαδικασία του Κανονισμού 726/2004/ΕΚ (ΕΕ L 136), εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις: 1) Αποζημιώνονται τουλάχιστον στα δύο τρίτα (2/3) των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που κυκλοφορούν, τα κράτη στα οποία κυκλοφορούν δεν μπορεί να είναι λιγότερα από εννέα (9) και από τα ανωτέρω κράτη που αποζημιώνουν το φάρμακο, τουλάχιστον τα μισά περιλαμβάνονται στα κάτωθι ειδικώς αναφερόμενα κράτη-μέλη που διαθέτουν μηχανισμό Αξιολόγησης Τεχνολογιών Υγείας για τα φάρμακα ανθρώπινης χρήσης, ήτοι: η Αυστρία, το Βέλγιο, η Μεγάλη Βρετανία, η Γαλλία, η Ισπανία, η Ολλανδία, η Πορτογαλία, η Σουηδία και η Φινλανδία και 2) Λαμβάνουν θετική αξιολόγηση από την Επιτροπή της περίπτωσης γ) της παρούσας παραγράφου, δυνάμει κριτηρίων τεχνολογιών υγείας, εφαρμοζόμενων σε συνδυασμό μεταξύ τους, τα οποία είναι: α) Η ανεκπλήρωτη ιατρική ανάγκη, β) Η προστιθέμενη θεραπευτική αξία του υπό αξιολόγηση φαρμακευτικού προϊόντος σε σχέση με τις υφιστάμενες θεραπείες, γ) Η αξιοπιστία και η αντιπροσωπευτικότητα των στοιχείων κλινικής τεκμηρίωσης και δ) Η σχέση κόστους-οφέλους ή αποτελεσματικότητας μετά από συνεκτίμηση των δημοσιονομικών επιπτώσεων στη δημόσια φαρμακευτική δαπάνη σε συνάρτηση με τα φαρμακοεπιδημιολογικά και φαρμακοοικονομικά δεδομένα της χώρας. Σε περίπτωση που η Επιτροπή της περίπτωσης γ) της παρούσας παραγράφου εκτιμά ότι ένα προϊόν δεν ανταποκρίνεται στο τελευταίο κριτήριο κόστους - οφέλους ή αποτελεσματικότητας, το παραπέμπει στην Επιτροπή Διαπραγμάτευσης του άρθρου 3 του ν. 4208/2013 (Α'252) και εκδίδει την εισήγησή της προς τον Υπουργό μόνον μετά από επιτυχή κατάληξη της διαδικασίας διαπραγμάτευσης. Η προϋπόθεση της περιπτώσεως 2) των προηγούμενων εδαφίων της παρούσας,

εφαρμόζεται για όλα τα φάρμακα που θα ενταχθούν στην θετική λίστα, ανεξαρτήτως εάν βρίσκονται σε περίοδο προστασίας των δεδομένων τους ή όχι και επίσης εφαρμόζεται για την αναθεώρηση του θετικού καταλόγου. Η Επιτροπή της περίπτωσης γ) της παρούσας παραγράφου αποφασίζει για τις θεραπευτικές ενδείξεις, τις γραμμές θεραπείας, τις περιεκτικότητες και τις συσκευασίες, για τις οποίες αποζημιώνονται τα φαρμακευτικά προϊόντα που εντάσσονται στον θετικό κατάλογο, μετά από την αξιολόγησή τους δυνάμει των ανωτέρω κριτηρίων. Προκειμένου να αποζημιωθεί θεραπευτική ένδειξη φαρμάκου, επιπρόσθετη και διάφορη της μίας ή των περισσότερων θεραπευτικών ενδείξεων για τις οποίες έχει ενταχθεί στον θετικό κατάλογο απαιτείται η υποβολή προηγούμενης αίτησης από μέρους του Κατόχου Άδειας Κυκλοφορίας και η αξιολόγησή του από την Επιτροπή με βάση τα ανωτέρω κριτήρια. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, μετά από γνώμη της Επιτροπής της περ.γ) της παρούσας παραγράφου μπορούν να εξαιρούνται από τα κριτήρια της ως άνω περιπτώσεως 1) του δευτέρου εδαφίου της παρούσας, φάρμακα τα οποία έχουν λάβει άδεια κυκλοφορίας ως ορφανά, ή φάρμακα για την θεραπεία της μεσογειακής αναιμίας μόνο εφόσον καλύπτονται από διεθνή κλινικά πρωτόκολλα και λαμβάνουν θετική αξιολόγηση σύμφωνα με τα κριτήρια της ως άνω περιπτώσεως 2) του δευτέρου εδαφίου της παρούσας. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, μετά από γνώμη της Επιτροπής της περίπτωσης γ) της παρούσας, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, αναρτάται στην ιστοσελίδα του Ε.Ο.Φ. και δεν μπορεί να εκδοθεί πριν την 1-6-2018, δύναται να αναθεωρείται ο προαναφερόμενος κατάλογος των χωρών της Ε.Ε. που διαθέτουν μηχανισμό Αξιολόγησης Τεχνολογιών Υγείας. Η έκδοση νέας, μετά την πρώτη, υπουργικής απόφασης του προηγούμενου εδαφίου επιτρέπεται μόνο μετά την παρέλευση ενός έτους από την έκδοση και δημοσίευση της τελευταίας υπουργικής απόφασης με το ίδιο αντικείμενο.. Με όμοια απόφαση, εξειδικεύεται ο τρόπος κατάρτισης των θεραπευτικών κατηγοριών και προσδιορισμού των τιμών αναφοράς ανά θεραπευτική κατηγορία και οι διαδικασίες αναθεώρησης και συμπλήρωσης του καταλόγου, καθώς και οι αποζημιούμενες ενδείξεις, γραμμές θεραπείας, περιεκτικότητες και συσκευασίες ανά φαρμακευτικό προϊόν και κάθε άλλο σχετικό θέμα.. Κατά λοιπά και έως την έκδοση της απόφασης του προηγούμενου εδαφίου της παρούσας, εφαρμόζονται οι ισχύουσες κανονιστικές πράξεις.»

2. Η περίπτωση ε) της παρ.1 του άρθρου 12 του ν. 3816/2010 (Α' 6), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής: «ε. Εντός δεκαπέντε ημερών από τη δημοσίευση της υπουργικής απόφασης της περίπτωσης γ) της παρούσας παραγράφου, οι Κάτοχοι Άδειας Κυκλοφορίας (Κ.Α.Κ.), των οποίων τα φαρμακευτικά προϊόντα: i) εντάχθηκαν ύστερα από αίτηση συμπερίληψης στο θετικό κατάλογο συνταγογραφούμενων ιδιοσκευασμάτων, αλλά έχουν αντιρρήσεις για τον τρόπο κατάταξης των προϊόντων τους στο σύστημα τιμών αναφοράς, ή ii) δεν εντάχθηκαν στο θετικό κατάλογο ύστερα από αίτηση μη συμπερίληψης στο θετικό κατάλογο συνταγογραφούμενων ιδιοσκευασμάτων λόγω μη αποδοχής του διαμορφούμενου καθεστώτος αποζημίωσης, ή iii) δεν εντάχθηκαν στο θετικό κατάλογο συνταγογραφούμενων ιδιοσκευασμάτων και ταυτόχρονα δεν αναφέρονται στον αρνητικό κατάλογο συνταγογραφούμενων φαρμάκων του εδαφίου η' της παρούσας παραγράφου, ή iv) εντάχθηκαν στον αρνητικό κατάλογο του εδαφίου η' της παρούσας παραγράφου, μπορούν να υποβάλλουν αίτηση θεραπείας τους ενώπιον της ειδικής επιτροπής. Με την αίτηση συνυποβάλλονται τα στοιχεία για την υποστήριξη της και οι αιτούντες καλούνται για προφορική ανάπτυξη των ισχυρισμών τους, ενώπιον της ειδικής επιτροπής. Εντός τριάντα ημερών από την υποβολή της αίτησης η ειδική επιτροπή θετικού καταλόγου της περίπτωσης γ) της παρούσας παραγράφου, εφόσον, με βάση τα αντικειμενικά κριτήρια που ορίζονται στις κείμενες διατάξεις κρίνει το αίτημα ως βάσιμο, καταρτίζει συμπληρωματικό κατάλογο, που εγκρίνεται με τον τρόπο που ορίζεται στην παρούσα παράγραφο. Αιτήσεις που απορρίπτονται ή γίνονται δεκτές πρέπει να αιτιολογούνται πλήρως από την ειδική επιτροπή.»

3. Η παρ.1 του παρόντος άρθρου εφαρμόζεται και επί των εκκρεμών αιτήσεων ενώπιον της επιτροπής της περιπτώσεως γ) της παρ.1 του άρθρου 12 του ν.3816/2010.

Άρθρο 90

Συγχώνευση Κατόχων Άδειας Κυκλοφορίας και Παραγωγής φαρμάκων

Η παρ. 5 του άρθρου 27 του ν.1316/1983 (Α' 3) αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Στην περίπτωση συγχώνευσης νομικών προσώπων που είναι κάτοχοι άδειας κυκλοφορίας και παραγωγής φαρμάκων, τα συγχωνευόμενα πρόσωπα υποχρεούνται να ενημερώνουν εκ των προτέρων τον ΕΟΦ σχετικά με κάθε τροποποίηση που θα ήθελαν να επιφέρουν, ένεκα της εν λόγω συγχώνευσης, σε οποιαδήποτε από τις πληροφορίες που παρείχαν για τη χορήγηση των αδειών παραγωγής. Οι άδειες παραγωγής των συγχωνευόμενων προσώπων τροποποιούνται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και διατηρούνται σε ισχύ, αφού υποβληθεί αίτηση με τα σχετικά δικαιολογητικά και διαπιστωθεί από τον Ε.Ο.Φ, κατόπιν ελέγχου, ότι συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις.

Στην περίπτωση μεταφοράς της παραγωγής φαρμακευτικών προϊόντων σε άλλη εγκατάσταση παραγωγής απαιτείται η προηγούμενη έγκριση από τον Ε.Ο.Φ. των στοιχείων που θα τροποποιηθούν στην άδεια παραγωγής ένεκα της εν λόγω μεταφοράς, καθώς και αντίστοιχη τροποποίηση της άδειας κυκλοφορίας.»

Άρθρο 91

Οχήματα Μεταφοράς Φαρμάκων

Η παρ. 9 του άρθρου 9 του ν.1965/1991 (Α' 146) αντικαθίσταται ως εξής:

«Ο παραγωγός, ο εισαγωγέας ή ο αντιπρόσωπος κατόχου άδειας κυκλοφορίας φαρμακευτικών και διαγνωστικών προϊόντων, και κάθε κάτοχος άδειας κυκλοφορίας ή χονδρικής πώλησης φαρμάκων εν γένει, που μεταφέρει τα ανωτέρω προϊόντα με τη χρήση οχημάτων είναι αποκλειστικά υπεύθυνος, ανεξάρτητα από το αν είναι κύριος των οχημάτων μεταφοράς, για την μεταφορά των εν λόγω προϊόντων υπό συνθήκες που διασφαλίζουν την ποιότητα και το αναλλοίωτο αυτών, και έχει την ευθύνη ότι τα οχήματα είναι κατάλληλα για την ανωτέρω προοριζόμενη χρήση και εξοπλισμένα έτσι ώστε τα προϊόντα να μην εκτίθενται σε συνθήκες που μπορούν να επηρεάσουν την ποιότητά τους και να φθείρουν τη συσκευασία τους. Τα ανωτέρω πρόσωπα τηρούν υποχρεωτικά τις κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με την ορθή πρακτική διανομής φαρμάκων για ανθρώπινη χρήση».

Άρθρο 92**Κατανομή Μέρους Εσόδων ΕΟΠΥΥ**

Το τέταρτο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 90 του ν. 4368/2016 (Α'21), αντικαθίσταται ως εξής:

«Συγκεκριμένα, σε ετήσια βάση: α) κατ' ανώτατο όριο τέσσερα εκατομμύρια (4.000.000) ευρώ, διανέμεται στο προσωπικό του Οργανισμού, ανάλογα με τη θέση, το βαθμό του, καθώς και το βαθμό συμμετοχής του τόσο κατά το στάδιο του σχεδιασμού των νέων μεθοδολογιών ελέγχου όσο και κατά το στάδιο διενέργειας των ανωτέρω ελέγχων, β) κατ' ανώτατο όριο δύο εκατομμύρια (2.000.000) ευρώ, αξιοποιείται για την προαγωγή προγραμμάτων ενημέρωσης προς τους ασφαλισμένους του Οργανισμού, αναφορικά με τους σκοπούς και τους στόχους του σε δεδομένη χρονική περίοδο, γ) κατ' ανώτατο όριο τέσσερα εκατομμύρια (4.000.000) ευρώ, χρησιμοποιείται για την ανάπτυξη των υποδομών του Οργανισμού τόσο σε νέες τεχνολογίες, που σχετίζονται με τον έλεγχο και τον εξορθολογισμό των δαπανών, καθώς και με την ανάπτυξη συστημάτων δημιουργίας νέων πηγών εσόδων, όσο και σε κτηριακές εγκαταστάσεις, δ) κατ' ανώτατο όριο ποσοστό σαράντα τοις εκατό (40%) καλύπτει υποχρεώσεις του Οργανισμού προς την Π.Φ.Υ. των Δ.Υ.Πε. και ε) κατ' ανώτατο όριο ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) καλύπτει λοιπές υποχρεώσεις του Οργανισμού.»

Άρθρο 93**Έλεγχος Συνταγογράφησης από ΕΟΠΥΥ**

1. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, μετά από πρόταση του Δ.Σ. του ΕΟΠΥΥ, η οποία λαμβάνει υπόψη της την γνώμη της Επιτροπής του άρθρου 15 της Υ.Α. οικ.3457/2014 (Β' 64/2014), μπορεί να τίθενται κλειστοί προϋπολογισμοί, οικονομικοί ή άλλοι στόχοι και όρια (πλαφόν) και λοιπά αναγκαία μέτρα ελέγχου της συνταγογράφησης εκάστου ιατρού. Στην συγκεκριμένη απόφαση μπορεί ο προϋπολογισμός, οι στόχοι, οι περιορισμοί, οι προϋποθέσεις και τα μέτρα να διαφέρουν ανάλογα με την ειδικότητα του ιατρού, τον αριθμό των ασθενών που θεραπεύει και τα χαρακτηριστικά και παθήσεις αυτών, τη γεωγραφική περιοχή και

τα δημογραφικά δεδομένα της, το μήνα του έτους (εποχικότητα), τις τυχόν μεταβολές των τιμών των φαρμακευτικών προϊόντων, την εισαγωγή νέων φαρμάκων (πρωτοτύπων ή γενοσήμων) στο θετικό κατάλογο συνταγογράφησης και τέλος την εξέλιξη της φαρμακευτικής δαπάνης σε σχέση με τους εκάστοτε στόχους. Επίσης, δύναται η συνταγογράφηση των φαρμάκων να συνδέεται με την πάθηση του ασθενούς, όπως αυτή προσδιορίζεται με βάση το International Classification of Disease. Τα όρια προσδιορίζονται από την στατιστική επεξεργασία των δεδομένων από την έκδοση των συνταγών των προηγούμενων ετών σε ολόκληρη την Επικράτεια, ανάλογα με την ειδικότητα του ιατρού, την Περιφερειακή Ενότητα που εδρεύει και την επισκεψιμότητα για τον αντίστοιχο μήνα του έτους. Τα όρια ανά ειδικότητα ιατρού, περιοχή και μήνα του έτους περιλαμβάνονται σε αναλυτικούς πίνακες στην οικεία Υπουργική Απόφαση. Τα παραπάνω όρια αφορούν κάθε ιατρό που συνταγογραφεί για τους ασφαλισμένους του ΕΟΠΥΥ και του γνωστοποιούνται μέσω του συστήματος της ηλεκτρονικής συνταγογράφησης. Τα όρια αυτά ενσωματώνονται στο σύστημα της ηλεκτρονικής συνταγογράφησης και το σύστημα ενημερώνει καθημερινά τον ιατρό για την ύπαρξη ή όχι υπέρβασης, καθώς και το ποσοστό αυτής, υπολογίζοντας σε ημερήσια βάση τον αριθμό των διαφορετικών ασθενών και τον προκαθορισμένο μέσο όρο δαπάνης αυτών.

2. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, μετά από πρόταση του Δ.Σ. του ΕΟΠΥΥ, η οποία λαμβάνει υπόψη της την γνώμη της Επιτροπής του άρθρου 15 της Υ.Α. οικ.3457/2014 (Β' 64/2014), καθορίζονται οι ελάχιστοι ποσοστιαίοι στόχοι συνταγογράφησης γενοσήμων φαρμάκων κατά όγκο σε συσκευασίες. Οι στόχοι προσδιορίζονται με τη στατιστική επεξεργασία των δεδομένων συνταγογράφησης των προηγούμενων ετών με βάση τη διαθεσιμότητα των γενοσήμων και τις καταναλώσεις εντός κάθε θεραπευτικής κατηγορίας. Τα όρια ανά θεραπευτική ομάδα και τρόπο χορήγησης περιλαμβάνονται σε αναλυτικούς πίνακες στην οικεία Υπουργική Απόφαση. Οι στόχοι αφορούν κάθε ιατρό που συνταγογραφεί για τους ασφαλισμένους του ΕΟΠΥΥ και του γνωστοποιούνται μέσω του συστήματος της ηλεκτρονικής συνταγογράφησης. Οι στόχοι αυτοί ενσωματώνονται στο σύστημα της ηλεκτρονικής συνταγογράφησης και το σύστημα ενημερώνει καθημερινά τον ιατρό για το ποσοστό της συνταγογράφησης γενοσήμων στις θεραπευτικές κατηγορίες

που έχει συνταγογραφήσει και το μέσο ποσοστό του στόχου συνταγογράφησης γενοσήμων που έχει επιτευχθεί. Για τον υπολογισμό του στόχου ανά θεραπευτική κατηγορία, λαμβάνεται υπόψη ότι σύμφωνα με τους υφιστάμενους στόχους το μερίδιο των γενοσήμων φαρμάκων για εξωτερικούς ασθενείς πρέπει να αυξηθεί κατ' όγκο στο 60% έως το Μάρτιο του 2018. Οι φαρμακοποιοί είναι υποχρεωμένοι κατά την εκτέλεση συνταγών να ακολουθούν την διαδικασία που προβλέπεται από το άρθρο 46, παρ. β' του Νόμου 4316/2014. Στις ανωτέρω διατάξεις υπάγονται και τα σκευάσματα που έχουν απολέσει το καθεστώς προστασίας τους και έχουν λιανική τιμή ή διαμορφώνουν λιανική τιμή μέσω έκπτωσης προς τον ΕΟΠΥΥ ίση ή μικρότερη από το μέσο όρο της λιανικής τιμής γενοσήμων σκευασμάτων ίδιας δραστικής, μορφής, περιεκτικότητας και συσκευασίας με αναγωγή στη μηνιαία θεραπεία». Από την εφαρμογή της παρούσης παραγράφου εξαιρείται η συνταγογράφηση που αφορά σε χρόνιους νεφροπαθείς τελικού σταδίου (υπό αιμοκάθαρση, υπό περιτοναϊκή διύλιση και υπό μεταμόσχευση), σε καρδιοπαθείς τελικού σταδίου (μηχανική καρδιά, ανεπάρκεια τελικού σταδίου, μεταμόσχευση καρδιάς), σε ασθενείς που πάσχουν από ηπατική ανεπάρκεια (ηπατική ανεπάρκεια τελικού σταδίου, μη αντιρροπούμενη κίρρωση, μεταμόσχευση ήπατος), σε μεταμοσχευθέντες ρευστών ή συμπαγών οργάνων, σε καρκινοπαθείς, σε πάσχοντες από μεσογειακή αναιμία, σε πάσχοντες από κυστική ίνωση και σε ασθενείς με πνευμονική υπέρταση. Εξαιρούνται επίσης τα εμβόλια του Εθνικού Προγράμματος Εμβολιασμών για παιδιά και εφήβους, και τα φάρμακα των οποίων τη χρήση προεγκρίνει ο ΕΟΠΥΥ μέσω των επιτροπών του. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, δύνανται να εξαιρούνται από την εφαρμογή της παρούσης επιπλέον κατηγορίες ασθενών και ειδικές κατηγορίες ιατρών καθώς και περιοχές της χώρας που έχουν περιορισμένο αριθμό ιατρών ειδικότητας, μετά από σχετική εισήγηση του ΔΣ του ΕΟΠΥΥ. Επιπρόσθετα παρέχεται η δυνατότητα με απόφαση του ΔΣ του ΕΟΠΥΥ να εξαιρούνται και μεμονωμένοι ασθενείς (μοναδικά ΑΜΚΑ) που αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα υγείας που απαιτούν την λήψη δαπανηρών θεραπειών. Σε αυτή την περίπτωση τα αιτήματα εξετάζονται από την αρμόδια Ειδικής Επταμελούς Επιτροπής της υπ' αριθμ. οικ. 12449/7-2-2014 (ΦΕΚ 256/Β'/2014) υπουργικής απόφασης.

3. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, μετά από πρόταση της Επιτροπής του άρθρου 15 της Υ.Α. οικ.3457/2014 (Β' 64/2014), η οποία υποχρεωτικά ενσωματώνει τους συνταγογραφικούς περιορισμούς της Επιτροπής της περίπτωσης γ) της παραγράφου 1 του άρθρου 12 του ν.3816/2010 (Επιτροπή Θετικής Λίστας), δύνανται να εκδίδονται πρωτόκολλα συνταγογράφησης, η τήρηση των οποίων καθίσταται υποχρεωτική για την αποζημίωση των φαρμάκων αυτών, καθώς υπόκεινται και σε έλεγχο από τον Οργανισμό. Η ως άνω επιτροπή για την ανάπτυξη των πρωτοκόλλων προϋποθέσεων συνταγογράφησης λαμβάνει υπόψη της επιστημονικά κριτήρια, συμπεριλαμβανομένων στοιχείων επιδημιολογικής συχνότητας (επιπολασμός και επίπτωση) και αναγκών κάλυψης σε νόσους και νοσηλείες, καθώς επίσης και οικονομικά κριτήρια, στα οποία συμπεριλαμβάνεται η δημοσιονομική επίπτωση της αποζημίωσης του φαρμάκου βάσει της τιμής αποζημίωσης, όπως εκάστοτε καθορίζεται. Για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης, η Επιτροπή Διαπραγμάτευσης που ορίζεται στη διάταξη του άρθρου 3 του ν. 4208/2013 (Α'252) στέλνει άμεσα το τυχόν αποτέλεσμα της διαπραγμάτευσης στην Επιτροπή Θετικής Λίστας για να ενσωματωθούν στις εισηγήσεις της. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας καθορίζεται μέγιστο όριο παράκαμψης των πρωτοκόλλων συνταγογράφησης σε μηνιαία βάση, μετά από πρόταση της Επιτροπής του άρθρο 15 της Υ.Α. οικ.3457/2014 (Β' 64/2014),

4. Σε περίπτωση υπέρβασης των ορίων που προβλέπονται στις ανωτέρω παραγράφους του παρόντος άρθρου, σε ποσοστό άνω του δέκα τοις εκατό (10%), ο ιατρός καλείται από τη Διεύθυνση Φαρμάκου του Ε.Ο.Π.Υ.Υ να δικαιολογήσει τη συνταγογράφησή του, δίνοντας έγγραφες εξηγήσεις. Οι εξηγήσεις υποβάλλονται μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση του σχετικού εγγράφου, στο οποίο υποχρεωτικά αναφέρεται η παράβαση που διαπιστώθηκε. Σε περίπτωση μη επαρκούς αιτιολόγησης της υπέρβασης, το Δ.Σ. του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. επιβάλλει διοικητικές κυρώσεις, ως εξής:

α) σε ποσοστό απόκλισης από 10,01 % έως 20 % επιβάλλεται πρόστιμο ύψους 2.000 €. Σε περίπτωση επανάληψης της ίδιας παράβασης εντός του ανωτέρω εύρους ποσοστών, τότε επιβάλλεται πρόστιμο ύψους 2.000 € πολλαπλασιαζόμενο κάθε φορά με συντελεστή ίσο με τον αύξοντα αριθμό της επανάληψης της παράβασης.

Με την τρίτη επανάληψη της ίδιας παράβασης εντός του ανωτέρω εύρους ποσοστών, επιβάλλεται σωρευτικά με το προαναφερόμενο χρηματικό πρόστιμο και προσωρινός αποκλεισμός από την συνταγογράφηση σε ασφαλισμένους του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., από δύο (2) μήνες μέχρι έξι (6) μήνες.

β) σε ποσοστό απόκλισης από 20,01 % έως 30%, επιβάλλεται πρόστιμο ύψους 3.000 €. Σε περίπτωση επανάληψης της ίδιας παράβασης εντός του ανωτέρω εύρους ποσοστών, τότε επιβάλλεται πρόστιμο ύψους 3.000 € πολλαπλασιαζόμενο κάθε φορά με συντελεστή ίσο με τον αύξοντα αριθμό της επανάληψης της παράβασης. Με την τρίτη επανάληψη της ίδιας παράβασης εντός του ανωτέρω εύρους ποσοστών, επιβάλλεται σωρευτικά με το προαναφερόμενο χρηματικό πρόστιμο και προσωρινός αποκλεισμός από την συνταγογράφηση σε ασφαλισμένους του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. από έξι (6) μήνες μέχρι δώδεκα (12) μήνες.

γ) σε ποσοστό απόκλισης πάνω από 30,01 %, επιβάλλεται πρόστιμο ύψους 5.000 €. Σε περίπτωση επανάληψης της ίδιας παράβασης πάνω από το ανωτέρω ποσοστό, τότε επιβάλλεται πρόστιμο ύψους 5.000 € πολλαπλασιαζόμενο κάθε φορά με συντελεστή ίσο με τον αύξοντα αριθμό της επανάληψης της παράβασης. Με την τρίτη επανάληψη της ίδιας παράβασης πάνω από το ανωτέρω ποσοστό, επιβάλλεται σωρευτικά με το προαναφερόμενο χρηματικό πρόστιμο και ι) ως προς τους συμβεβλημένους με τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. ιατρούς, οριστική καταγγελία της σύμβασης και οριστικός αποκλεισμός από την συνταγογράφηση σε ασφαλισμένους του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. ή ιι) ως προς τους μη συμβεβλημένους με τον ΕΟΠΥΥ ιατρούς, οριστικός αποκλεισμός από την συνταγογράφηση σε ασφαλισμένους του Ε.Ο.Π.Υ.Υ.

5. Για την αξιολόγηση της συνταγογραφικής συμπεριφοράς των ιατρών της επικράτειας οι ιατροί ταξινομούνται σύμφωνα με την ειδικότητα τους και την περιοχή που συνταγογραφούν. Η αξιολόγηση της συνταγογράφησης γίνεται σε μηνιαία βάση λαμβάνοντας υπόψη τα παρακάτω κριτήρια:

α. Ο «αριθμός των συνταγών» που εκδίδονται από τον ιατρό.

β. Το «μέσο πλήθος συνταγών ανά ασφαλισμένο» σε σχέση με αυτό της ειδικότητας του ιατρού που συνταγογραφεί.

- γ. Η «μέση δαπάνη» ανά συνταγή σε σχέση με αυτό της ειδικότητας του ιατρού που συνταγογραφεί.
- δ. Το «ποσοστό συνταγογράφησης νέων δραστικών ουσιών» σε σχέση με αυτό της ειδικότητας του ιατρού που συνταγογραφεί.
- ε. Το «ποσοστό συνταγογράφησης ανά δραστική ουσία (ATC5)» για τις πρώτες 10 που συνταγογραφεί σε σχέση με αυτό της ειδικότητας του.
- στ. Το «ποσοστό συνταγογράφησης ανά θεραπευτική ομάδα (ATC4)» για τις πρώτες 10 που συνταγογραφεί σε σχέση με αυτό της ειδικότητας του.
- ζ. Το «ποσοστό συνταγογράφησης εκτός εγκεκριμένων ενδείξεων και δοσολογίας» σε σχέση με αυτό της ειδικότητας του.
- η. Το «ποσοστό εμβλαγγίων εκτέλεσης ανά φαρμακευτική εταιρεία» σε σχέση με αυτό της ειδικότητας του.
- θ. Το «ποσοστό δαπάνης των πέντε περισσότερο δαπανηρών ασφαλισμένων ως προς το σύνολο της δαπάνης συνταγογράφησης» σε σχέση με αυτό της ειδικότητας του.
- ι. Το «ποσοστό συνταγών εκτέλεσης ανά φαρμακείο» σε σχέση με αυτό του συνόλου των ιατρών.
- Ο έλεγχος των ανωτέρω κριτηρίων από α έως θ, τα οποία δύνανται να εξειδικεύονται με αποφάσεις του Δ.Σ. του ΕΟΠΥΥ, λαμβάνει χώρα σύμφωνα με την παρακάτω διαδικασία: Για κάθε ιατρό με την ίδια ειδικότητα υπολογίζεται η τιμή του εκάστου κριτηρίου από α έως ι. Σε έλεγχο της συνταγογράφησης υποβάλλονται οι ιατροί, των οποίων η τιμή ενός κριτηρίου από α έως θ ανωτέρω, βρίσκεται στο υψηλότερο 1% ποσοστό επί του συνόλου τιμών που λαμβάνονται από όλους τους ιατρούς της ίδιας ειδικότητας για κάθε κριτήριο χωριστά. Επίσης, σε έλεγχο της συνταγογράφησης υποβάλλονται οι ιατροί, των οποίων η τιμή του κριτηρίου ι ανωτέρω, βρίσκεται στο υψηλότερο 1% ποσοστό επί του συνόλου τιμών που λαμβάνονται από όλους τους ιατρούς όλων των ειδικοτήτων για το κριτήριο αυτό.
- Στις περιπτώσεις που ο ιατρός υπερβαίνει το όριο σε ένα από τα κριτήρια σε ποσοστό παραπάνω από το 10%, ακολουθείται η διαδικασία προηγούμενης

ακρόασης και επιβάλλονται, εφόσον δεν κρίνονται επαρκείς οι εξηγήσεις, τα πρόστιμα που προβλέπονται στην παρ.4 του παρόντος άρθρου, με εξαίρεση τις προβλεπόμενες στην παράγραφο αυτή κυρώσεις περί προσωρινού ή οριστικού αποκλεισμού από την συνταγογράφηση ή περί οριστικής καταγγελίας της σύμβασης.

Στις περιπτώσεις που ένας ιατρός ξεπερνάει το όριο σε τουλάχιστον τρία από τα δέκα ανωτέρω κριτήρια σε ποσοστό παραπάνω από το 10%, ακολουθείται η διαδικασία προηγούμενης ακρόασης και επιβάλλονται, εφόσον δεν κρίνονται επαρκείς οι εξηγήσεις, όλες οι κυρώσεις που προβλέπονται στην παρ.4 του παρόντος άρθρου.

Για την εφαρμογή των προηγούμενων παραγράφων, ως όριο τίθεται η ανώτερη τιμή η οποία αντιστοιχεί στο 99% των μη ελεγχόμενων ιατρών.

6. Ο έλεγχος της εκτέλεσης των συνταγών από τα ιδιωτικά φαρμακεία λαμβάνει χώρα με βάση τους κάτωθι δείκτες αξιολόγησης:

α. Ποσοστό συνταγών εκτέλεσης συγκεκριμένου ιατρού στο φαρμακείο.

β. Ποσοστό εμβλαλλαγιών εκτέλεσης ανά φαρμακευτική εταιρεία.

γ. Ποσοστό γενοσήμων.

Ο έλεγχος των κριτηρίων α και β γίνεται με την παρακάτω διαδικασία: Για κάθε ιδιωτικό φαρμακείο προσδιορίζεται ο ιατρός ή η φαρμακευτική εταιρεία με τη μεγαλύτερη ποσόστωση στην συνταγογράφηση ή τα εμβλαλλάγια φαρμάκων αντίστοιχα. Σε έλεγχο της συνταγογράφησης υποβάλλονται τα ιδιωτικά φαρμακεία, των οποίων η τιμή ενός κριτηρίου α ή β ανωτέρω, βρίσκεται στο υψηλότερο 1% ποσοστό επί του συνόλου τιμών που λαμβάνονται από όλα τα φαρμακεία για κάθε κριτήριο χωριστά.

Ο έλεγχος του κριτηρίου γ γίνεται με την παρακάτω διαδικασία: Για κάθε ιδιωτικό φαρμακείο προσδιορίζεται το ποσοστό της αξίας πώλησης των γενοσήμων σε σχέση με το συνολικό ποσό της αξίας πώλησης των λοιπών φαρμάκων. Σε έλεγχο της συνταγογράφησης υποβάλλονται τα ιδιωτικά φαρμακεία, των οποίων η τιμή του

κριτηρίου γ ανωτέρω, βρίσκεται στο χαμηλότερο 1% ποσοστό επί του συνόλου των τιμών που λαμβάνονται από όλα τα φαρμακεία για το κριτήριο αυτό.

Στις περιπτώσεις υπέρβασης του ορίου σε κάποιο από τα κριτήρια, σε ποσοστό πάνω από 10%, πραγματοποιείται έλεγχος για το κριτήριο που έχει υπερβεί το φαρμακείο καθώς και επί του συνόλου των συνταγών του φαρμακείου. Οι φαρμακοποιοί καλούνται σύμφωνα με την διαδικασία προηγούμενης ακρόασης που περιγράφεται στην παρ.4 του παρόντος άρθρου και σε περίπτωση που οι εξηγήσεις δεν κρίνονται επαρκείς, επιβάλλονται τα πρόστιμα που προβλέπονται στην παρ.5 του παρόντος άρθρου κατ' αναλογία των αντίστοιχων στην παρ.5 περιπτώσεων υπέρβασης. Για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου στα ιδιωτικά φαρμακεία, ως προσωρινός ή οριστικός αποκλεισμός από την συνταγογράφηση νοείται ο προσωρινός ή οριστικός αποκλεισμός από την εκτέλεση των συνταγών. Για την εφαρμογή της προηγούμενης παραγράφου, ως όριο τίθεται η ανώτερη τιμή η οποία αντιστοιχεί στο 99% των μη ελεγχόμενων φαρμακοποιών.

Το τυχόν επιβαλλόμενο κατά τα ανωτέρω πρόστιμο παρακρατείται από οποιονδήποτε από τους επόμενους λογαριασμούς συνταγών Ε.Ο.Π.Υ.Υ. του φαρμακοποιού, και αν δεν υποβληθεί νεότερος το ποσό εισπράττεται κατά τις διατάξεις του Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων ΚΕΔΕ υπέρ του Ε.Ο.Π.Υ.Υ.

7. Κατά των αποφάσεων διοικητικών κυρώσεων των προηγούμενων παραγράφων, οποιοσδήποτε έχει έννομο συμφέρον μπορεί να ασκήσει, μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την κοινοποίησή ή από την αποδεδειγμένα λήψη γνώσης, ενδικοφανή προσφυγή ενώπιον του Υπουργού Υγείας. Ο Υπουργός Υγείας έχει αρμοδιότητα να αποφασίσει αιτιολογημένα επί της προσφυγής, ακυρώνοντας εν μέρει ή εν όλω την πράξη επιβολής κυρώσεων, εντός τριάντα (30) ημερών από την άσκησή της, σε διαφορετική περίπτωση τεκμαίρεται ότι έχει απορριφθεί αυτή σιωπηρώς. Η προθεσμία για την άσκηση της προσφυγής καθώς και η άσκησή της δεν αναστέλλουν τις αποφάσεις διοικητικών κυρώσεων του ΕΟΠΥΥ. Ο Υπουργός Υγείας δύναται με αιτιολογημένη απόφασή του να αναστείλει τις σχετικές αποφάσεις επιβολής κυρώσεων σε περίπτωση εμπρόθεσμης άσκησης ενδικοφανούς προσφυγής από πρόσωπα που έχουν έννομο συμφέρον, εφόσον συντρέχουν μία από τις εξής περιπτώσεις: α) Η ενδικοφανής προσφυγή είναι

προδήλως βάσιμη επί της ουσίας της, β) Η ζημία που πρόκειται να υποστεί ο προσφεύγων, σταθμιζόμενη προς το δημόσιο συμφέρον, είναι μη επανορθώσιμη. Οι παραβάσεις των φαρμακοποιών και των ιατρών γνωστοποιούνται και στον οικείο Φαρμακευτικό και Ιατρικό Σύλλογο αντίστοιχα.

Άρθρο 94

Υποστηρικτικοί Χώροι Φαρμακαποθηκών

Η παρ. 1 του άρθρου 2 του π.δ. 88/2004 (Α' 68), αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η φαρμακαποθήκη είναι ανεξάρτητος ενιαίος χώρος ευρισκόμενος σε ένα ή περισσότερα επίπεδα (ημιυπόγειο, ισόγειο, ένα ή περισσότερους ορόφους), ο οποίος διαθέτει φυσικό και τεχνητό φωτισμό, αερισμό, αποχέτευση, κλιματισμό, ψυκτικούς χώρους, είναι σύμφωνος με τις ισχύουσες πολεοδομικές διατάξεις και διαθέτει άδεια χονδρικής πώλησης φαρμάκων από τον ΕΟΦ.

Επιτρέπεται η λειτουργία ενός ή περισσότερων υποστηρικτικών αποθηκευτικών χώρων φαρμακαποθήκης, είτε σε διαφορετικό και ανεξάρτητο κτήριο ευρισκόμενο εντός της ίδιας περιφέρειας, είτε σε άλλη περιφέρεια από αυτήν στην οποία βρίσκεται η έδρα της φαρμακαποθήκης, υποκείμενων στις ίδιες προδιαγραφές που ορίζονται για τον κύριο χώρο. Ο κάτοχος άδειας χονδρικής πώλησης φαρμάκων από εγκαταστάσεις φαρμακαποθήκης τηρεί υποχρεωτικά τους όρους της άδειάς του και της φαρμακευτικής νομοθεσίας, τις κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με την ορθή πρακτική διανομής φαρμάκων για ανθρώπινη χρήση, και έχει την υποχρέωση να διασφαλίζει ότι τα οχήματα και ο χρησιμοποιούμενος εξοπλισμός για τη διανομή, αποθήκευση ή τον χειρισμό των φαρμάκων είναι κατάλληλα για τη σχετική χρήση, και εξοπλισμένα έτσι ώστε τα μεταφερόμενα φάρμακα να μην εκτίθενται σε συνθήκες που να μπορούν να επηρεάσουν την ποιότητά τους και να φθείρουν την εσωτερική και εξωτερική συσκευασία τους.»

Άρθρο 95

Τιμολόγηση Ιατροτεχνολογικών Προϊόντων

1. α. Τα δεύτερο, τρίτο, τέταρτο και πέμπτο εδάφια της περ. α της παρ. 1 του άρθρου 108 του ν. 4461/2017 (Α'38) αντικαθίστανται ως εξής:

« Η ισχύς του προηγούμενου εδαφίου αρχίζει από 1.6.2017. Σε ξεχωριστή υπεύθυνη δήλωση, η οποία υποβάλλεται ηλεκτρονικά άπαξ ετησίως, δηλώνονται οι τρεις χαμηλότερες τιμές αγοράς του συγκεκριμένου είδους (αναλώσιμο υγειονομικό υλικό ή διατροφικό σκεύασμα ή είδη πρόσθετης περίθαλψης, εξαιρουμένων των τεχνητών μελών και θεραπευτικών μέσων), με τις οποίες αυτό (με τη συγκεκριμένη περιεκτικότητα και συσκευασία) κοστολογείται εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η τιμή αποζημίωσης του προϊόντος προσδιορίζεται κατ'ανώτατο όριο από το μέσο όρο των τριών χαμηλότερων τιμών αγοράς σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατά τα λοιπά ισχύει η παρ. 7 του άρθρου 34 του ν. 4447/2016 (Α'241). Σε περίπτωση που δεν υποβληθεί η δήλωση των προηγούμενων εδαφίων ο Οργανισμός απέχει από τον καθορισμό και την καταβολή αποζημίωσης για το οικείο προϊόν, ενώ παράλληλα δύναται να προμηθευτεί προϊόντα μιας κατηγορίας με διαγωνιστική διαδικασία και να τα διαθέσει από τα φαρμακεία του.»

β. Μετά το πέμπτο εδάφιο της περ. α της παρ. 1 του άρθρου 108 του ν. 4461/2017 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

« Η ισχύς του προηγούμενου εδαφίου αρχίζει από 1.6.2017.»

2. Η περ. β της παρ. 1 του άρθρου 108 του ν. 4461/2017 (Α'38) αντικαθίσταται ως εξής:

«Δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν από 1.1.2017 έως 30.4.2017 και αφορούν είδη που χορηγήθηκαν σε ασφαλισμένους του ΕΟΠΥΥ από παρόχους που σύναψαν σύμβαση με τον Οργανισμό έως 30.4.2017 θεωρούνται νόμιμες και εκκαθαρίζονται.»

Άρθρο 96

Τροποποίηση του ν.3730/2008 «Προστασία ανηλίκων από τον καπνό και τα αλκοολούχα ποτά και άλλες διατάξεις» (Α' 262)

1. Η περιπτ. β' της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν.3730/2008 (Α'262) αντικαθίσταται ως εξής:

«β) η τοποθέτηση προϊόντων καπνού σε προθήκες επιχειρήσεων μαζικής εστίασης και επιχειρήσεων αναψυχής»

2. Η παρ. 6 του άρθρου 2 του ν.3730/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Η τοποθέτηση προϊόντων καπνού είναι επιτρεπτή σε προθήκες οι οποίες βρίσκονται εντός του καταστήματος μετά το χώρο των ταμείων και στις οποίες παρέχεται πρόσβαση με τη μεσολάβηση προσωπικού του καταστήματος, τηρουμένων των διατάξεων της εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας.

Εξαιρούνται τα καταστήματα αφορολόγητων ειδών, τα περίπτερα και τα καταστήματα που πωλούν αποκλειστικά προϊόντα καπνού».

Άρθρο 97

Καταργούμενες διατάξεις

1. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται:

α. το άρθρο 10 και οι παρ.6 και 7 του άρθρου 17 του π.δ/τος 84/2001 (Α'70),

β. το τρίτο και τέταρτο εδάφιο της παρ. 4 και οι παρ. 2 και 5 του άρθρου 35 του .ν. 4025/2011 (Α'228),

γ. η Υ.Α. υπ' αριθμ. ΔΥΓ3/ Γ.Π.οικ.70519/2014 (Β' 2243),

δ. το άρθρο 13 της Υ.Α. υπ' αριθμ. οικ. 3457/2014 (Β'64),

ε. η παρ.5 του άρθρου 2, το πρώτο, δεύτερο, τρίτο, τέταρτο, πέμπτο, έκτο, έβδομο και όγδοο εδάφιο της παρ.6 του άρθρου 2 και το πέμπτο εδάφιο της παρ.7 της υπ'αριθμ. ΔΥΓ3(α)/οικ.104744/25-10-2012 Υ.Α. (Β' 2912).

στ. Το άρθρο 45 του ν.4316/2014 (Α' 270).

2. Από την 1-1-2017 καταργείται η παρ. 8 της υποπαρ. ΣΤ1 της παρ. ΣΤ του άρθρου πρώτου ν.4254/2014 (Α'85).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄**«Διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Διοικητικής Ανασυγκρότησης»****Άρθρο 98**

Η παρ. 5 του άρθρου 6 του ν. 4369/2016 (Α' 33) αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Οι κάθε είδους αποδοχές των θέσεων των Διοικητικών Γραμματέων και των Τομεακών Γραμματέων αντιστοιχούν στις αποδοχές των Γενικών Γραμματέων, όπως προβλέπονται στην περ. α' της παρ. 5 του άρθρου 9 του ν. 4354/2015 (Α' 176). Οι κάθε είδους αποδοχές των θέσεων των Αναπληρωτών Διοικητικών Γραμματέων και Ειδικών Τομεακών Γραμματέων αντιστοιχούν στις αποδοχές των Αναπληρωτών Γενικών Γραμματέων, όπως προβλέπονται στην περ. β' της παρ. 5 του άρθρου 9 του ν. 4354/2015».

Άρθρο 99

Μετά το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 4369/2016 (Α' 33), όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ. 1 του άρθρου τρίτου του ν. 4464/2017 (Α' 46), προστίθεται νέο εδάφιο ως εξής:

«Με την ίδια απόφαση καθορίζονται οι αρμοδιότητες των τμημάτων και τα μέλη εκάστου τμήματος».

Άρθρο 100

1. Στο τέλος της παρ. 3 του άρθρου 6 του ν. 4440/2016 (Α' 224) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Για το έτος 2017, οι Υπηρεσίες αποστέλλουν στην Κεντρική Επιτροπή Κινητικότητας τα αιτήματά τους για κάλυψη θέσεων με μετάταξη ή απόσπαση, από 1^η Σεπτεμβρίου έως 15 Σεπτεμβρίου».

2. Η παρ. 1 του άρθρου 18 του ν. 4440/2016, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 38 του ν. 4456/2017 (Α' 24), αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Μετατάξεις για τις οποίες εκδίδεται ανακοίνωση-πρόσκληση ή υποβάλλεται αίτηση του υπαλλήλου μέχρι και 31.7.2017, δύνανται να ολοκληρωθούν σύμφωνα με τις διατάξεις που ίσχυαν κατά τις 2.12.2016».

3. Η παρ. 3 του άρθρου 18 του ν. 4440/2016, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 38 του ν. 4456/2017, αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Τακτικοί υπάλληλοι δημοσίων υπηρεσιών, Ν.Π.Δ.Δ., ΟΤΑ α' και β' βαθμού και Ν.Π.Ι.Δ. που ανήκουν στη Γενική Κυβέρνηση και αποσπώνται σε άλλες δημόσιες υπηρεσίες, Ν.Π.Δ.Δ., Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού και Ν.Π.Ι.Δ., μετά από ανακοίνωση-πρόσκληση που εκδόθηκε πριν από τις 2.12.2016, δύνανται να μεταταχθούν στην υπηρεσία που είναι αποσπασμένοι, με αίτηση που υποβάλλουν μέχρι και 31.7.2017, με τη διαδικασία, τους όρους και τις προϋποθέσεις που ορίζονται στην προηγούμενη παράγραφο».

4. Η παρ. 4 του άρθρου 18 του ν. 4440/2016, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 38 του ν. 4456/2017, αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Αποσπάσεις για τις οποίες υποβάλλεται αίτηση του υπαλλήλου ή εκδίδεται ανακοίνωση-πρόσκληση μέχρι και 31.7.2017 διενεργούνται σύμφωνα με τις ισχύουσες κατά τις 2.12.2016 διατάξεις. Οι κατά τα ανωτέρω διενεργούμενες αποσπάσεις, λήγουν αυτοδικαίως στις 15.4.2018».

5. Στην παρ. 1 του άρθρου 19 του ν. 4440/2016, όπως ισχύει, προστίθεται περίπτωση κα' ως εξής:

«κα) σε Γραφεία Εξωτερικού του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού (ΕΟΤ) του άρθρου 23 του π.δ. 343/2001 (Α' 231), όπως ισχύει, για υπαλλήλους του Υπουργείου Τουρισμού».

6. Η παρ. 3 του άρθρου 19 του ν. 4440/2016, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 38 του ν. 4456/2017, αντικαθίσταται από τότε που ίσχυσε, ως εξής:

«3. Με την επιφύλαξη του άρθρου 18, καταργούνται από την ημερομηνία έναρξης εφαρμογής του Ενιαίου Συστήματος Κινητικότητας, στις 15.9.2017, οι διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 68 του ν. 4002/2011 (Α'180), της παρ. 5 του άρθρου 35 του ν. 4024/2011 (Α'226), με εξαίρεση τις περιπτώσεις μετάθεσης και μετάταξης σε

κλάδο/ειδικότητα της ίδιας ή ανώτερης κατηγορίας εντός του ίδιου φορέα, της παρ. 16 του άρθρου ένατου του ν. 4057/2012 (Α'54), του άρθρου 6 του ν. 3613/2007 (Α'263), της παρ. 10 του άρθρου 2 του ν. 3051/2002 (Α'220), όπως προστέθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 284 του ν. 3852/2010 (Α'87), τα άρθρα 71, 72, 74 και 75 του Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 3528/2007, Α' 26), τα άρθρα 73, 74, 78, 79, 181, 182, 184 του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (ν. 3584/2007, Α'143), τα άρθρα 246 και 247 του ν. 3852/2010 (Α' 87) και το άρθρο 58 του ν. 3979/2011 (Α'138)».

7. Στο πρώτο εδάφιο του άρθρου 48 του ν. 4440/2016, μετά τη φράση «Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού», προστίθεται η φράση «, καθώς και Ν.Π.Ι.Δ., εφόσον ανήκουν στη Γενική Κυβέρνηση, όπως εκάστοτε οριοθετείται από την Ελληνική Στατιστική Αρχή στο Μητρώο Φορέων Γενικής Κυβέρνησης».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ'

«Διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας»

Άρθρο 101

Τροποποίηση διατάξεων ν. 4389/2016 (Α' 94) για την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας

1. Η παρ. 2 του άρθρου 135 του ν. 4389/2016 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. α. Τα ετήσια ποσοστά απομείωσης σε σχέση με τον Αύγουστο του 2015, του μεριδίου της ΔΕΗ Α.Ε. στη λιανική αγορά του διασυνδεδεμένου συστήματος, μέχρι και το έτος 2019 καθορίζονται ως εξής:

(αα) Για το έτος 2016: Οκτώ ποσοστιαίες μονάδες (8%), με σκοπό το μερίδιο της ΔΕΗ να αντιστοιχεί σε 87,24%.

(ββ) Για το έτος 2017: Δώδεκα ποσοστιαίες μονάδες (12%), με σκοπό το μερίδιο της ΔΕΗ να αντιστοιχεί σε 75,24%.

(γγ) Για το έτος 2018: Δεκατρείς ποσοστιαίες μονάδες (13%), με σκοπό το μερίδιο της ΔΕΗ να αντιστοιχεί σε 62,24%.

(δδ) Για το έτος 2019: Δεκατρείς ποσοστιαίες μονάδες (13%), με σκοπό το μερίδιο της ΔΕΗ να αντιστοιχεί σε 49,24%.

β. Η ετήσια ποσότητα της ηλεκτρικής ενέργειας προς δημοπράτηση πρέπει να ισούται κατ' έτος, με τα ακόλουθα ποσοστά επί του συνολικού όγκου ηλεκτρικής ενέργειας του διασυνδεδεμένου συστήματος του προηγούμενου έτους:

(αα) Για το έτος 2016: Οκτώ ποσοστιαίες μονάδες (8%).

(ββ) Για το έτος 2017: Δεκαέξι ποσοστιαίες μονάδες (16%). Η φυσική παράδοση τεσσάρων ποσοστιαίων μονάδων (4%) εκ της ποσότητας του έτους 2017 άρχεται την 1η Δεκεμβρίου του ίδιου έτους.

(γγ) Για το έτος 2018: Δεκαεννέα ποσοστιαίες μονάδες (19%). Η φυσική παράδοση έξι ποσοστιαίων μονάδων (6%) εκ της ποσότητας του έτους 2018 άρχεται την 1η Δεκεμβρίου του ίδιου έτους.

(δδ) Για το έτος 2019: Είκοσι δύο ποσοστιαίες μονάδες (22%). Η φυσική παράδοση εννέα ποσοστιαίων μονάδων (9%) εκ της ποσότητας του έτους 2019 άρχεται την 1η Δεκεμβρίου του ίδιου έτους.»

2. Στην παρ. 3 του άρθρου 135 του ν. 4389/2016 η φράση «του τρίτου εξαμήνου από την παρέλευση του εξαμήνου αναφοράς» αντικαθίσταται από τη φράση «του πρώτου εξαμήνου από την παρέλευση του εξαμήνου αναφοράς».

3. Στην παρ. 4 του άρθρου 135 του ν. 4389/2016 η φράση «του τρίτου εξαμήνου από την παρέλευση του εξαμήνου αναφοράς» αντικαθίσταται από τη φράση «του πρώτου εξαμήνου από την παρέλευση του εξαμήνου αναφοράς».

4. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 139 του ν. 4389/2016 μετά τις λέξεις «Περιβάλλοντος και Ενέργειας» απαλείφονται οι λέξεις «κοινή υπουργική απόφαση».

5. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 139 του ν. 4389/2016 αντικαθίσταται ως εξής:

«Η ανωτέρω κοινή υπουργική απόφαση εκδίδεται εντός μηνός από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, και αναθεωρείται κατά το μήνα Ιούνιο εκάστου έτους, λαμβάνοντας υπόψη τις δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις της ΔΕΗ Α.Ε. της

προηγούμενης χρήσης και το αναθεωρημένο κόστος αγοράς δικαιωμάτων εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, όπως προσδιορίζεται στην παρ. 5.»

Άρθρο 102

Τροποποίηση διατάξεων ν. 4389/2016 (Α' 94) για ΔΕΣ ΑΔΜΗΕ ΑΕ

1. Η παρ. 3 του άρθρου 145 του ν. 4389/2016 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας εγκρίνεται το καταστατικό της ΔΕΣ ΑΔΜΗΕ ΑΕ, στο οποίο ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν το μετοχικό κεφάλαιο, τη διαδικασία για αύξηση ή μείωση του μετοχικού κεφαλαίου, τα δικαιώματα του μετόχου, τη συγκρότηση, τη σύγκληση, τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες της Γενικής Συνέλευσης και του Διοικητικού Συμβουλίου, τους ελεγκτές, τη διανομή των κερδών, τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, τη λύση και την εκκαθάρισή της, την πρώτη εταιρική χρήση, όπως και κάθε άλλο σχετικό θέμα που προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία για τις ανώνυμες εταιρίες, ιδίως του κ.ν. 2190/1920 (Α'28).»

2. Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 145 του ν. 4389/2016 αντικαθίσταται ως εξής:

«Το Ελληνικό Δημόσιο εκπροσωπείται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας ή τον νόμιμο εκπρόσωπό του.»

Άρθρο 103

Τροποποίηση διατάξεων ν. 4001/2011 (Α' 179)

Το άρθρο 63Α του ν. 4001/2011, όπως αυτό προστέθηκε με την περίπτ. 5 της υποπαρ. Ι.4 της παρ. Ι' του άρθρου πρώτου του ν. 4093/ 2012 και αντικαταστάθηκε δυνάμει της παρ. 3 του άρθρου 33 του ν. 4111/2013, αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Ειδικώς όσον αφορά στον ΔΕΣΦΑ Α.Ε., ο οποίος συστάθηκε με το π.δ. 33/2007 (Α'31) κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων του άρθρου 7 του ν. 3428/2005 (Α' 313), δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 62 και 63 για τους διαχωρισμένους Διαχειριστές Συστημάτων Μεταφοράς Φυσικού Αερίου, για όσο διάστημα η ΔΕΠΑ Α.Ε. εξακολουθεί να συμμετέχει στο μετοχικό του κεφάλαιο. Στην περίπτωση αυτή στον ΔΕΣΦΑ Α.Ε. εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 63B ως και 63Θ και η παρ. 4 του άρθρου 63 Ι.

2. Μέχρι την 31.12.2017 το 66% των μετοχών που κατέχει η ΔΕΠΑ Α.Ε. επί του μετοχικού κεφαλαίου του ΔΕΣΦΑ Α.Ε. θα πωληθεί και μεταβιβαστεί μέσω διεθνούς διαγωνιστικής διαδικασίας που θα διενεργήσει το Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (ΤΑΙΠΕΔ Α.Ε.) και το υπόλοιπο 34% θα μεταβιβαστεί στο Ελληνικό Δημόσιο. Το πωλούμενο ποσοστό του 66% του προηγούμενου εδαφίου, θα αποτελείται, μετά τη μεταβίβαση των μετοχών που κατέχει η ΔΕΠΑ Α.Ε. επί του μετοχικού κεφαλαίου του ΔΕΣΦΑ Α.Ε. στους μετόχους της, από το 35% των μετοχών που θα αντιστοιχεί στη συμμετοχή της ΕΛΠΕ Α.Ε. επί του μετοχικού κεφαλαίου του ΔΕΣΦΑ Α.Ε. και το 31% των μετοχών που θα αντιστοιχεί στη συμμετοχή του ΤΑΙΠΕΔ Α.Ε. επί του μετοχικού κεφαλαίου του ΔΕΣΦΑ Α.Ε.

Οι όροι συμμετοχής στην εν λόγω διαγωνιστική διαδικασία των υποψήφιων επενδυτών πρέπει να εξασφαλίζουν την ασφάλεια ενεργειακού εφοδιασμού της χώρας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και την ύπαρξη σχετικής τεχνογνωσίας μεταξύ των μετόχων του ΔΕΣΦΑ Α.Ε. Οι υποψήφιοι επενδυτές πρέπει να έχουν την ιδιότητα Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς πιστοποιημένου με τη διαδικασία των άρθρων 9 και 10 της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ και να είναι μέλη του Ευρωπαϊκού Δικτύου Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς Φυσικού Αερίου (ENTSO-G), ή να αποτελούν κοινοπραξίες, στις οποίες τουλάχιστον ένα μέλος τους θα πρέπει να έχει πιστοποιηθεί ως Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς σύμφωνα με τη διαδικασία των άρθρων 9 και 10 της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ, να είναι μέλος του Ευρωπαϊκού Δικτύου Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς Φυσικού Αερίου (ENTSO-G) και να ασκεί τουλάχιστον από κοινού έλεγχο της κοινοπραξίας με τα λοιπά μέλη αυτής υπό την έννοια του Κανονισμού 139/2004/ΕΚ.

3. Με την ολοκλήρωση της διαδικασίας της παρ. 2 του παρόντος εφαρμόζονται και στον ΔΕΣΦΑ Α.Ε. υποχρεωτικά οι διατάξεις των άρθρων 62 και 63.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι΄

«Διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών»

Άρθρο 104

1. Οι παρ. 4, 5, 10 και 11 του άρ. 2 του ν. 3887/2010 (Α΄ 174), όπως ισχύει, καταργούνται.
2. Η παρ. 1 του άρ. 14 του ν. 1959/1991 (Α΄ 123) καταργείται.
3. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 9 του άρ. 14 του ν. 3887/2010 αντικαθίσταται ως εξής:
«Οι μεταφορικές επιχειρήσεις που εκτελούν οδικές εμπορευματικές μεταφορές μπορούν να θέτουν σε κυκλοφορία, για κάθε ρυμουλκό όχημα Δ.Χ. που κατέχουν, απεριόριστο αριθμό ρυμουλκούμενων ή ημι-ρυμουλκούμενων οχημάτων.»
4. Στο τρίτο εδάφιο της περίπτ. β΄ της παρ. 2 του άρ. 3 του ν. 3887/2010 η φράση «του π.δ. 91/1988 (ΦΕΚ 42 Α΄)» αντικαθίσταται από τη φράση «σύμφωνα με τις διατάξεις της Παραγράφου ΙΕ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (Α΄ 222), όπως ισχύει.» και διαγράφονται το τέταρτο και πέμπτο εδάφιο.
5. Το δεύτερο εδάφιο της περίπτ. ββ. της υποπαρ. 4 της Παραγράφου ΙΕ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 αντικαθίσταται ως εξής:
«Στην περίπτωση αυτή, το φορτηγό που μισθώνεται θα πρέπει να είναι κατάλληλο για την εξυπηρέτηση του μεταφορικού έργου του μισθωτή».
6. Οι αποφάσεις του Υφυπουργού και του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων αντιστοίχως με αριθμ. Β1/οικ/38810/3156/2014 «Οικονομική επιφάνεια

μεταφορικής επιχείρησης για την έκδοση της άδειας άσκησης επαγγέλματος οδικού μεταφορέα εμπορευμάτων» (Β' 1809) και με αριθμ. Β1/13082/1410/2012 «Απόδειξη της οικονομικής επιφάνειας για την έκδοση Άδειας Οδικών Μεταφορών» (Β' 888) καταργούνται.

7. Η παρ. 3 του άρ. 5 του ν. 3887/2010, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Το ύψος της οικονομική επιφάνειας για την έκδοση της άδειας άσκησης επαγγέλματος οδικού μεταφορέα εμπορευμάτων για κάθε μεταφορέα, ανεξαρτήτως της ημερομηνίας εισόδου του στο επάγγελμα και του τύπου της μεταφορικής επιχείρησης, ορίζεται στο ποσό των εννέα χιλιάδων (9.000) ευρώ όταν χρησιμοποιείται μόνο ένα όχημα και πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ για κάθε επιπλέον χρησιμοποιούμενο όχημα. Το ύψος της οικονομικής επιφάνειας αποδεικνύεται ως εξής:

α) Σε περίπτωση που η επιχείρηση έχει στην κυριότητά της Φ.Δ.Χ., με βεβαίωση τραπεζικού υπολοίπου στο όνομα της μεταφορικής επιχείρησης σε μια ή περισσότερες τράπεζες που είναι εγκατεστημένες και λειτουργούν νόμιμα σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η βεβαίωση πρέπει να έχει εκδοθεί μέχρι μία (1) εβδομάδα πριν από την υποβολή της αίτησης για έκδοση άδειας άσκησης επαγγέλματος και σε αυτήν εμφανίζονται τα στοιχεία της μεταφορικής επιχείρησης και τραπεζικό υπόλοιπο τουλάχιστον ίσο με τα ποσά αυτής της περίπτωσης ή με εγγυητική επιστολή τράπεζας που είναι εγκατεστημένη και λειτουργεί νόμιμα σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

β) Σε περίπτωση που η επιχείρηση δεν έχει στην κυριότητά της Φ.Δ.Χ., με εγγυητική επιστολή Τράπεζας που είναι εγκατεστημένη και λειτουργεί νόμιμα σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αν η επιχείρηση αποκτήσει την κυριότητα Φ.Δ.Χ. εφαρμόζεται η διάταξη της περίπτ. α'.

Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών επιτρέπεται να αναπροσαρμόζονται τα παραπάνω ποσά.».

Άρθρο 105

1. Στις παρ. 6 και 11 του άρθρου 1 του ν. 4427/2016 (Α' 188) η φράση «Συνθήκης

- του Σικάγο» αντικαθίσταται από τη φράση «Σύμβασης του Σικάγο»
2. Στο τέλος της περ. α) της παρ. 7 του άρθρου 1 του ν. 4427/2016 προστίθεται η φράση «του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την θέσπιση κοινών κανόνων στον τομέα της πολιτικής αεροπορίας και του Κανονισμού (ΕΕ) 139/2014 της Επιτροπής για την θέσπιση απαιτήσεων και διοικητικών διαδικασιών για τα Αεροδρόμια.»
3. Στο τέλος της περ. β) της παρ. 7 του άρθρου 1 του ν. 4427/2016 προστίθεται η φράση «του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τα Αερολιμενικά Τέλη,»
4. Στο τέλος της περ. γ) της παρ. 7 του άρθρου 1 του ν. 4427/2016 προστίθεται η φράση «του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την χάραξη του πλαισίου για την δημιουργία του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού, του Κανονισμού 550/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την παροχή υπηρεσιών Αεροναυτιλίας και του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 391/2013 της Επιτροπής για τον καθορισμό κοινού συστήματος χρέωσης των αεροναυτιλιακών υπηρεσιών.»
5. Μετά από την περ. γ) της παρ. 7 του άρθρου 1 του ν. 4427/2016 προστίθεται περίπτωση «δ)» ως εξής: «δ) η εθνική αρμόδια αρχή ασφάλειας από έκνομες ενέργειες, για τους σκοπούς του Κανονισμού (ΕΚ) 300/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την θέσπιση κοινών κανόνων στο πεδίο της ασφάλειας της πολιτικής αεροπορίας και του παραρτήματος 17 της Σύμβασης του Σικάγο για την Πολιτική Αεροπορία.»

Άρθρο 106

1. Η περ. «ζ» της παρ. Γ του άρθρου 4 του ν. 4427/2016 αντικαθίσταται ως εξής:
- «ζ. Διεύθυνση Κανονιστικής Ρύθμισης και Εποπτείας της Οικονομικής Λειτουργίας των Αερολιμένων».
2. Στο άρθρο 4 του ν. 4427/2016 προστίθεται παρ. «Δ» ως εξής:
- «Δ. Στην Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας λειτουργεί αυτοτελές Γραφείο Νομικού Συμβούλου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Ν.Σ.Κ.)»

Άρθρο 107

Στην παρ. 2 του άρθρου 13 του ν. 4427/2016 η φράση «Εποπτική Αρχή Τελών Αερολιμένων» αντικαθίσταται από τη φράση «Διεύθυνση Κανονιστικής Ρύθμισης και Εποπτείας της Οικονομικής Λειτουργίας των Αερολιμένων».

Άρθρο 108

Μετά από την παρ. 5 του άρθρου 24 του ν. 4427/2016 προστίθεται παρ. «6» ως εξής:

«6. Εντός των Αεροδρομίων, η Διεύθυνση Αεροπορικών Αρχών Περιφερειακών Αεροδρομίων και Αεροπορικής Αρχής Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών (ΔΑΑ) εκπροσωπεί την Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας. Η στελέχωση της εν λόγω Διεύθυνσης γίνεται από μόνιμους υπαλλήλους του Κλάδου ΠΕ1 Αερολιμενικών ή υπαλλήλους ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου της ειδικότητας ΠΕ Αερολιμενικών».

Άρθρο 109

Προστίθεται άρθρο 25Α, μετά το άρθρο 25 του ν. 4427/2016, ως εξής:

«Άρθρο 25 Α

Σύσταση Αυτοτελούς Γραφείου Νομικού Συμβούλου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους στην Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας»

1. Στην Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας (Α.Π.Α.) συνιστάται αυτοτελές Γραφείο Νομικού Συμβούλου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Ν.Σ.Κ.), το οποίο λειτουργεί σύμφωνα με τις ισχύουσες περί Ν.Σ.Κ. διατάξεις και στελεχώνεται με ένα Νομικό Σύμβουλο του Κράτους, ένα Πάρεδρο και ένα Δικαστικό Πληρεξούσιο του Ν.Σ.Κ.
2. Στην αρμοδιότητα του Γραφείου Νομικού Συμβούλου της Α.Π.Α. ανήκει η δικαστική και η εν γένει νομική υποστήριξη της Αρχής, καθώς και η γνωμοδότηση επί ερωτημάτων που υποβάλλονται από το Διοικητή της.
3. Οι οργανικές θέσεις των Νομικών Συμβούλων του Κράτους, των Παρέδρων του

Ν.Σ.Κ. και των Δικαστικών Πληρεξουσίων του Ν.Σ.Κ. αυξάνονται κατά μία για κάθε βαθμό.

4. Η γραμματειακή υποστήριξη και η αναγκαία υλικοτεχνική υποδομή, για τη λειτουργία του Γραφείου του Νομικού Συμβούλου παρέχεται από την Α.Π.Α.».

Άρθρο 110

Μετά την παρ. 9 του άρθρου 26 του ν. 4427/2016 προστίθεται παρ. 10 ως εξής:

«10. Στην Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας λειτουργεί αυτοτελές Γραφείο Νομικού Συμβούλου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Ν.Σ.Κ.)»

Άρθρο 111

Στο άρθρο 61 του ν. 4427/2016 επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

1. Η περ. (γ) της παρ. (Α) αντικαθίσταται ως εξής: «γ. Τον καθορισμό διαδικασιών διευκολύνσεων στους αερολιμένες που διαχειρίζεται η Υ.Π.Α.».
2. Στην περ. δ της παρ. Α) η λέξη «εκπόνηση» αντικαθίσταται από την λέξη «εφαρμογή» και η φράση «εισήγηση για την έγκριση» αντικαθίσταται από τη λέξη «εφαρμογή».
3. Στην περ. ε της παρ. Α) η φράση «καθιέρωση κριτηρίων» αντικαθίσταται από τη λέξη «διαδικασία».
4. Στην περ. στ. της παρ. Α) η φράση «εκπόνηση απαιτήσεων και προδιαγραφών» αντικαθίσταται από τη φράση «εφαρμογή του».
5. Στην περ. ζ της παρ. Α) η φράση «τον καθορισμό» αντικαθίσταται από τη φράση «την εισήγηση για την καθιέρωση και εφαρμογή» και η φράση «την εποπτεία λειτουργίας αερολιμενικών υπηρεσιών» διαγράφεται.
6. Στην περ. ι της παρ. Α) η λέξη «εκπόνηση» αντικαθίσταται από τη λέξη «εφαρμογή».
7. Στην περ. ια της παρ. Α) η λέξη «εκπόνηση» αντικαθίσταται από τη λέξη «εφαρμογή».

8. Στην περ. ιγ της παρ. Α) η φράση «καθιέρωση κριτηρίων» αντικαθίσταται από τη φράση «εισήγηση θεμάτων».
9. Στην περ. α. της παρ. Β) η φράση «πολιτική και το σχεδιασμό» αντικαθίσταται από τη λέξη «εφαρμογή» και η λέξη «ανάπτυξη» αντικαθίσταται από την λέξη «εφαρμογή».
10. Στην περ. β της παρ. Β) η λέξη «ανάπτυξη» αντικαθίσταται από τη λέξη «εφαρμογή» και η φράση «εκπόνηση μελετών και» αντικαθίσταται από τη φράση «μέριμνα για».
11. Στην περ. γ της παρ. Β) η φράση «τον καθορισμό απαιτήσεων» αντικαθίσταται από τη φράση «τη μέριμνα της».
12. Η περ. δ της παρ. Β) αντικαθίσταται ως εξής:
«δ. Τη διεξαγωγή δραστηριοτήτων παρακολούθησης της συμμόρφωσης στο πλαίσιο του προβλεπόμενου εσωτερικού ποιοτικού ελέγχου.»
13. Στην περ. ε της παρ. Β) η φράση «που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Διεύθυνσης» διαγράφεται.
14. Η περ. στ. της παρ. Β) διαγράφεται και οι επόμενες περιπτώσεις αναριθμούνται αναλόγως.
15. Η περ. ζ της παρ. Β) διαγράφεται και οι επόμενες περιπτώσεις αναριθμούνται αναλόγως.
16. Η περ. ι της παρ. Β) διαγράφεται και οι επόμενες περιπτώσεις αναριθμούνται αναλόγως.
17. Η περ. ια της παρ. Β) διαγράφεται και οι επόμενες περιπτώσεις αναριθμούνται αναλόγως.
18. Στην περ. ιδ της παρ. Β), αναριθμούμενη σε περ. ι, η φράση «τη Διεύθυνση Ηλεκτρονικών της Κεντρικής Υπηρεσίας» αντικαθίσταται από τη φράση «άλλες Διευθύνσεις».
19. Η περ. ιε της παρ. Β), αναριθμούμενη σε περ. ια, αντικαθίσταται ως εξής:
«ια. Την παρακολούθηση της καταλληλότητας του χρησιμοποιούμενου εξοπλισμού ασφαλείας».
20. Μετά από την περ. ιε της παρ. Β), αναριθμούμενη σε περ. ια, προστίθεται περ. ιβ ως εξής:

«ιβ. Η εκπόνηση τεχνικών προδιαγραφών για την παροχή των υπηρεσιών ασφαλείας σε μονάδες ευθύνης της Υ.Π.Α.»

Άρθρο 112

Προστίθεται άρθρο 63Α , μετά το άρθρο 63 του ν. 4427/2016, ως εξής:

«Άρθρο 63 Α

Σύσταση Αυτοτελούς Γραφείου Νομικού Συμβούλου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους στην Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας»

1. Στην Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας συνιστάται αυτοτελές Γραφείο Νομικού Συμβούλου του Ν.Σ.Κ., το οποίο λειτουργεί σύμφωνα με τις ισχύουσες περί Ν.Σ.Κ. διατάξεις.
2. Στην αρμοδιότητα του Γραφείου Νομικού Συμβούλου της Υ.Π.Α. ανήκει η δικαστική και η εν γένει νομική υποστήριξη της Υπηρεσίας, καθώς και η γνωμοδότηση επί ερωτημάτων που υποβάλλονται σύμφωνα με τις περί Ν.Σ.Κ. διατάξεις.
3. Η γραμματειακή υποστήριξη και η αναγκαία υλικοτεχνική υποδομή, για τη λειτουργία του Γραφείου του Νομικού Συμβούλου παρέχεται από την Υ.Π.Α.
4. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 17 του ν. 3086/2002 (Α' 324) μετά τις λέξεις «στον Οργανισμό Γεωργικών Ασφαλίσεων» προστίθενται οι λέξεις «στην Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας».

Άρθρο 113

Στο τέλος του πρώτου εδαφίου του άρθρου 65 του ν. 4427/2016 προστίθεται η φράση «,σύμφωνα με τις προβλέψεις των σχετικών Ευρωπαϊκών Κανονισμών.».

Άρθρο 114

1. Μετά την περ. «θ» του άρθρου 66 του ν. 4427/2016 προστίθεται νέα περίπτωση που λαμβάνει την αρίθμηση «ι» και έχει ως εξής:

«ι. Τη σύσταση και τη μετονομασία οργανικών μονάδων της Αρχής Πολιτικής Αεροπορίας και της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας, καθώς και την τροποποίηση, προσθήκη ή κατάργηση αρμοδιοτήτων των οργανικών μονάδων και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την οργάνωση και λειτουργία αυτών.»

2. Η υπάρχουσα περ. «ι» του άρθρου 66 του ν. 4427/2016 αναριθμείται σε «ια».

Άρθρο 115

Στην παρ. 4 του άρθρου 71 του ν. 4427/2016 η φράση «μέχρι 30.06.2017» αντικαθίσταται με τη φράση «για χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών από τη δημοσίευση του Προεδρικού Διατάγματος που προβλέπεται στο άρθρο 66 του παρόντος».

Άρθρο 116

Στην περ. γ' του άρθρου 75 του ν. 4427/2016 ο αριθμός «27» αντικαθίσταται με τη φράση «27 παρ. 2».

Άρθρο 117

1. Στην αρχή του άρθρου 76 του ν. 4427/2016 τίθεται ο αριθμός «1».

2. Η περ. «στ» του ίδιου άρθρου αναριθμείται σε παράγραφο «2».

3. Μετά την υποπερ. (γγ) της περ. (β) της νέας παραγράφου «1» προστίθεται υποπερ. (δδ) ως εξής:

«Με την πάροδο έξι (6) μηνών από την εφαρμογή της ως άνω υπουργικής απόφασης και πάντως όχι αργότερα από την 30.09.2018, κατόπιν αιτιολογημένης προς τούτο εισήγησης των Διοικητών Α.Π.Α. και Υ.Π.Α. μπορεί να εκδοθεί απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών με την οποία να τροποποιείται η αρχική κατανομή οργανικών θέσεων και η τοποθέτηση του προσωπικού με σκοπό την αντιμετώπιση προβλημάτων ανεπαρκούς στελέχωσης ή δυσλειτουργίας οργανικών μονάδων της Αρχής Πολιτικής Αεροπορίας και της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας.»

Η τροποποίηση της αρχικής κατανομής και τοποθέτησης προσωπικού γίνεται σύμφωνα με τα τυπικά προσόντα και τον κλάδο ένταξης του προσωπικού.»

Άρθρο 118

Ηλεκτρονικό μητρώο συντελεστών παραγωγής δημοσίων και ιδιωτικών έργων, μελετών, τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών (ΜΗ.Τ.Ε.)

1.Συνιστάται στη Γενική Γραμματεία Υποδομών (Γ.Γ.Υ.) του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών ηλεκτρονικό μητρώο συντελεστών παραγωγής δημοσίων και ιδιωτικών έργων, μελετών, τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών και έργων παραχώρησης του ν. 4413/2016 (Α' 148) (ΜΗ.Τ.Ε.), που περιλαμβάνει: α) το Μητρώο Φυσικών Προσώπων Παραγωγής Τεχνικών Έργων (ΜΗ.ΦΥ.Π.ΤΕ) και β) το Μητρώο Επιχειρήσεων Παραγωγής Τεχνικών Έργων (ΜΗ.Ε.Τ.Ε).

Για τους σκοπούς του παρόντος νοούνται ως:

α) «δημόσιο έργο», το έργο κατά την έννοια της περίπτ. 7 της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4412/2016 (Α' 147), που ανατίθεται από τις αναθέτουσες αρχές και τους αναθέτοντες φορείς του Βιβλίου Ι και ΙΙ του ν. 4412/2016,

β) «ιδιωτικό έργο», το έργο κατά την έννοια της περίπτ. 7 της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4412/2016 (Α' 147) που ανατίθεται από οποιονδήποτε άλλο, πλην των αναφερομένων στην περίπτωση α',

γ) «δημόσια μελέτη» και «δημόσιες τεχνικές και λοιπές συναφείς επιστημονικές υπηρεσίες», αντίστοιχα η μελέτη και η παροχή τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών κατά την έννοια της περίπτ. α της υποπαρ. 9 της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4412/2016, που ανατίθεται από αναθέτουσες αρχές και φορείς του Βιβλίου Ι και ΙΙ του ν. 4412/2016,

δ) «ιδιωτική μελέτη» και «ιδιωτικές τεχνικές και λοιπές συναφείς επιστημονικές υπηρεσίες», αντίστοιχα η μελέτη και η παροχή τεχνικών και λοιπών συναφών

επιστημονικών υπηρεσιών κατά την έννοια της περίπτ. α της υποπαρ. 9 της παρ. 1 του ν. 4412/2016, που ανατίθεται από οποιονδήποτε άλλο πλην των αναφερομένων στην περίπτωση γ' και

ε) «έργο παραχώρησης», το έργο κατά την έννοια της παρ. 8 του άρθρου 2 του ν. 4413/2016, που ανατίθεται στα πλαίσια σύμβασης παραχώρησης έργου του στοιχείου α' της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4413/2016.

2. Στους σκοπούς των ΜΗ.Τ.Ε περιλαμβάνεται ιδίως:

α) η ηλεκτρονική τήρηση που αφορά, ειδικότερα, στη συλλογή, καταχώριση, έλεγχο και επαλήθευση των στοιχείων και δικαιολογητικών των φυσικών και νομικών προσώπων που εγγράφονται σε αυτά, καθώς και στην παρακολούθηση και καταχώριση των μεταβολών κατάστασής τους,

β) η έκδοση και χορήγηση βεβαιώσεων, πτυχίων, πιστοποιητικών και λοιπών εγγράφων, όπου απαιτείται, εφόσον δεν είναι δυνατή η ηλεκτρονική εκτύπωση αυτών από τον χρήστη του συστήματος,

γ) η καταχώριση των αποτελεσμάτων του πειθαρχικού ελέγχου των εγγραφόμενων οικονομικών φορέων στα ΜΗ.Τ.Ε.,

δ) η έκδοση βεβαίωσης αναφορικά με την καταλληλότητα για την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας, την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα των εγγραφόμενων επιχειρήσεων στα Μητρώα,

ε) η διασύνδεση με λοιπά μητρώα που τηρούνται στα οικεία επιμελητήρια και συλλόγους και αφορούν στις αδειοδοτήσεις ή πιστοποιήσεις φυσικών ή νομικών προσώπων για την έκδοση χορήγησης βεβαιώσεων και πιστοποιητικών.

3. Η Γ.Γ.Υ. δύναται να αναθέτει υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις του άρθρου 12 του ν. 4412/2016 τη διαχείριση και λειτουργία του ΜΗ.ΦΥ.Π.Τ.Ε της προηγούμενης παραγράφου στο Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας (Τ.Ε.Ε.), καθώς και στα αρμόδια επιμελητήρια και συλλόγους δημοσίου δικαίου διατηρώντας την κυριότητα, αποκλειστική αρμοδιότητα, εποπτεία και έλεγχο επ' αυτού, δυνάμενη, οποτεδήποτε και για οποιοδήποτε λόγο, να την ανακαλέσει. Η διαχείριση και λειτουργία του

Μητρώου Επιχειρήσεων Τεχνικών Έργων (ΜΗ.Ε.Τ.Ε.) πραγματοποιείται από την αρμόδια Υπηρεσία της Γ.Γ.Υ. Με απόφαση και Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών και του κατά περίπτωση αρμοδίου Υπουργού, που εποπτεύει τα επιμελητήρια και τους επαγγελματικούς συλλόγους ορίζονται τα ειδικότερα τεχνικά θέματα και λεπτομέρειες της διαχείρισης και λειτουργίας των ΜΥ.ΦΥ.Π.Τ.Ε και οποιοδήποτε άλλο θέμα σχετικό με τα ανωτέρω.

4. α. Στο Μητρώο Φυσικών Προσώπων Τεχνικών Έργων (ΜΗ.ΦΥ.Π.Τ.Ε.) καταγράφεται η τεχνική εμπειρία και σε αυτό εγγράφονται τα φυσικά πρόσωπα που ασκούν τεχνική επαγγελματική δραστηριότητα στην Ελλάδα και εμπλέκονται στην παραγωγή δημοσίων και ιδιωτικών έργων, μελετών, τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών και έργων παραχώρησης, έχοντας συμμετοχή σε οποιοδήποτε στάδιο ωρίμανσης, εκτέλεσης, συντήρησης και λειτουργίας τους.

β. Η καταγραφή της τεχνικής εμπειρίας στο ΜΗ.ΦΥ.Π.Τ.Ε., που αποκτάται από δημόσια έργα, μελέτες, τεχνικές και λοιπές συναφείς επιστημονικές υπηρεσίες και από έργα παραχώρησης είναι υποχρεωτική, ενώ προαιρετική είναι η καταγραφή της τεχνικής εμπειρίας που αποκτάται από ιδιωτικά έργα, μελέτες, τεχνικές και λοιπές συναφείς επιστημονικές υπηρεσίες. Στην περίπτωση που φυσικό πρόσωπο επιθυμεί η αποκτηθείσα εμπειρία του από ιδιωτικά έργα, μελέτες, τεχνικές και λοιπές συναφείς επιστημονικές υπηρεσίες να προσμετρηθεί στην αντίστοιχη δημοσίων τεχνικών έργων, μελετών, τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών και έργων παραχώρησης για τη στελέχωση επιχειρήσεων των περιπτ. Α1, Β1, Γ και Δ της παρ. 11α, η καταγραφή της εμπειρίας αυτής στο ΜΗ.ΦΥ.Π.Τ.Ε. είναι υποχρεωτική.

γ. Στο ΜΗ.ΦΥ.Π.Τ.Ε. εγγράφονται Διπλωματούχοι Μηχανικοί Πολυτεχνικών Σχολών Ιδρυμάτων του Πανεπιστημιακού Τομέα της Ανώτατης Εκπαίδευσης ή ισότιμης σχολής της αλλοδαπής, μέλη του Τ.Ε.Ε., φυσικά πρόσωπα κάτοχοι τίτλων σπουδών ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος πανεπιστημιακού τομέα της ημεδαπής ή ισότιμου της αλλοδαπής που έχουν άδεια άσκησης επαγγέλματος του οικείου επιμελητηρίου ή επαγγελματικού συλλόγου, πτυχιούχοι μηχανικοί τεχνολογικής εκπαίδευσης, οι ασκούντες τεχνική δραστηριότητα και λοιπό εργατοτεχνικό προσωπικό. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, πέραν των

ανωτέρω, δύναται να προστίθενται στο ΜΗ.ΦΥ.Π.Τ.Ε., συγκεκριμένα επαγγέλματα και λοιπές επαγγελματικές δραστηριότητες, που σχετίζονται με την ασφάλεια και την ποιότητα των κατασκευών.

5. Η εγγραφή στα ακόλουθα επιμέρους μητρώα του ΜΗ.ΦΥ.Π.Τ.Ε. διενεργείται ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου σύμφωνα με τους όρους, προϋποθέσεις και δικαιολογητικά που προβλέπονται στο π.δ/γμα της παρ. 20 ως εξής :

α. Μητρώο Εμπειρίας Μελετητών (Μ.Ε.Μ.)

β. Μητρώο Εμπειρίας Κατασκευαστών (Μ.Ε.Κ.)

γ. Μητρώο Εμπειρίας τεχνιτών και λοιπών τεχνικών επαγγελματικών δραστηριοτήτων (Μ.Ε.Τ.)

6. Τα φυσικά πρόσωπα εγγράφονται σε ένα από τα επιμέρους μητρώα των περιπτώσεων α', β' και γ' της παρ. 5. Επιτρέπεται η παράλληλη εγγραφή στα επιμέρους μητρώα των περιπτώσεων α' και β' και γ' της παρ. 5 σύμφωνα με τις διατάξεις του Π.Δ. της παρ. 20 .

7. Στα Μ.Ε.Μ και Μ.Ε.Κ της παρ. 5 εγγράφονται υποχρεωτικά τα φυσικά πρόσωπα της παραγράφου 4γ, που είναι μόνιμοι υπάλληλοι ή αορίστου χρόνου υπηρετούντες στο δημόσιο τομέα της παρ. 1 α και β του άρθρου 14 του Κεφαλαίου Α' του Μέρους Β' του ν. 4270/2014 (Α'143), εφόσον με βάση τη βεβαίωση της υπηρεσίας τους απασχολούνται στις τεχνικές υπηρεσίες των φορέων τους ή αναλαμβάνουν εκπόνηση μελετών και επίβλεψη.

8. Τα πρόσωπα της παρ. 7 απαγορεύεται πριν την παρέλευση τριετίας από τη συνταξιοδότησή τους ή για οποιοδήποτε άλλο λόγο αποχώρησης τους από την υπηρεσία (παραίτηση, απόλυση για πειθαρχικό παράπτωμα κ.λ.π.), πλην της κατάργησης της οργανικής τους θέσης, να στελεχώνουν μελετητικές και εργοληπτικές επιχειρήσεις των περιπτ. Α1, Β1 και Επιχειρήσεις Συμβούλων Διοίκησης - Διαχείρισης της περίπτωσης Γ της παραγράφου 11 του παρόντος ή να έχουν οποιαδήποτε σχέση εργασίας ή μίσθωσης έργου με αυτές.

9. Η εγγραφή στα επιμέρους μητρώα Μ.Ε.Μ., Μ.Ε.Κ. και Μ.Ε.Τ. των περιπτώσεων α', β' και γ' της παρ. 5 του παρόντος, γίνεται ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου,

που ζητεί την κατάταξή του σε συγκεκριμένες κατηγορίες μελετών και έργων και στην αντίστοιχη σε κάθε κατηγορία τάξη, όπως ορίζεται στο π.δ/γμα της παρ. 20. Για την εγγραφή και κατάταξη σε αυτά εκδίδεται βεβαίωση με τη μορφή πτυχίου, η οποία ακολουθεί τις μεταβολές των στοιχείων στα οποία βασίζεται η κατάταξη. Η εγγραφή και κατάταξη στα μητρώα της παρ. 5 ισχύει μέχρι τυχόν ανακατάταξης, κατόπιν τακτικής ή έκτακτης αναθεώρησης ή διαγραφής σε περίπτωση παύσης άσκησης του επαγγέλματος ή λόγω επιβολής πειθαρχικής ποινής, όπως ορίζεται στο π.δ/γμα της παρ. 20.

10. Στο Μητρώο Επιχειρήσεων Τεχνικών Έργων (ΜΗ.Ε.Τ.Ε.) εγγράφονται οι ατομικές επιχειρήσεις και τα νομικά πρόσωπα, που έχουν έδρα στην Ελλάδα και έχουν ως αντικείμενο, σύμφωνα με το καταστατικό τους, την εκπόνηση ιδιωτικών και δημοσίων μελετών, την παροχή τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών συμβούλου δημοσίων και ιδιωτικών έργων και την κατασκευή δημοσίων και ιδιωτικών έργων ή έργων παραχώρησης ως ανάδοχοι, υπεργολάβοι ή τρίτοι συνεργαζόμενοι καθ' οιονδήποτε τρόπο με αυτούς.

11.α Η εγγραφή στο Μητρώο Επιχειρήσεων Τεχνικών Έργων (ΜΗ.Ε.Τ.Ε.) διενεργείται ύστερα από αίτηση του νομίμου εκπροσώπου, σύμφωνα με τους όρους, προϋποθέσεις και κατόπιν κατάθεσης των δικαιολογητικών, που προβλέπονται στο π.δ/γμα της παρ. 20 και στα ακόλουθα επιμέρους μητρώα ως εξής:

A. Μητρώο Μελετητικών Επιχειρήσεων

A.1 Μητρώο Μελετητικών Επιχειρήσεων Δημοσίων Έργων (ΜΗ.Μ.Ε.Δ.Ε.)

A.2 Μητρώο Μελετητικών Επιχειρήσεων Ιδιωτικών Έργων (ΜΗ.Μ.Ε.ΙΔ.Ε.)

B. Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων

B.1 Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων Δημοσίων Έργων (ΜΗ.ΕΕ.Δ.Ε.)

B.2 Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων Ιδιωτικών Έργων (ΜΗ.Ε.Ε.ΙΔ.Ε.)

Γ. Μητρώο Επιχειρήσεων Συμβούλων Διοίκησης - Διαχείρισης Έργων .

Δ. Μητρώο Επιχειρήσεων Τεχνιτών και λοιπών τεχνικών επαγγελματικών δραστηριοτήτων.

Η εγγραφή στα Μητρώα Α2, Β2, Γ και Δ είναι προαιρετική για την κατασκευή ιδιωτικών έργων, ενώ υποχρεωτική σε αυτά στην περίπτωση που επιχείρηση επιθυμεί η δραστηριότητά της από τον ιδιωτικό τομέα να προσμετρηθεί για την κατάταξή της στα Μητρώα Α.1, Β.1, Γ και Δ.

β. Τα Μητρώα των περιπτώσεων Α.1, Β.1, Γ και Δ αποτελούν τα επαγγελματικά μητρώα της παρ. 2 του άρθρου 75 και του Παραρτήματος ΧΙ του Προσαρτήματος Α του ν. 4412/2016 και η εγγραφή σε αυτά αποτελεί απόδειξη της μη ύπαρξης λόγων αποκλεισμού, όπως αναφέρονται στα άρθρα 73 και 74 του ν. 4412/2016 και της πλήρωσης των κριτηρίων επιλογής των άρθρων 75 και 76 του ν. 4412/2016, σύμφωνα με το άρθρο 80 του ν. 4412/2016. Η εγγραφή στα μητρώα αυτά και η διατήρηση σε ισχύ της εγγραφής αυτής με την αναθεώρησή της, αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για την ανάληψη από την επιχείρηση της κατασκευής δημοσίου έργου, έργου παραχώρησης, εκπόνησης δημόσιας μελέτης, παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών. Η εγγραφή, κατάταξη και αναθεώρηση των ανωτέρω επιχειρήσεων στηρίζεται σε όλα τα στοιχεία που είναι αναγκαία για την εξέταση της αίτησης και τον έλεγχο της ακρίβειας των υποβαλλομένων στοιχείων και τα οποία υποχρεούνται να υποβάλουν οι επιχειρήσεις αυτές. Τα στοιχεία αυτά συγκεντρώνονται από τη Γ.Γ.Υ. του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών που είναι αρμόδια για την τήρηση των ΜΗ.Ε.Τ.Ε. Μεταξύ των στοιχείων αυτών περιλαμβάνονται ιδίως τα πιστοποιητικά εμπειρίας, τα οποία συντάσσονται από τον κύριο του έργου ή το φορέα κατασκευής για κάθε έργο, και περιέχουν πληροφορίες και αξιολογήσεις για τη δημοπρασία και τη ανάδοχο επιχείρηση, για τις τεχνικές επιχειρήσεις που έχουν συμπράξει στην κατασκευή του έργου ως μέλη κοινοπραξίας ή υπεργολαβίας, οι οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων των τριών τελευταίων ετών, οι προσωρινές οικονομικές καταστάσεις πριν την υποβολή αίτησης, οι δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος, οι ειδικές καταστάσεις τιμολογίων δημοσίων και ιδιωτικών έργων, τα τιμολόγια ιδιωτικών έργων όλων των κατηγοριών, τα δικαιολογητικά πιστοποίησης των παγίων στοιχείων και της αξίας τους (οικόπεδα, γήπεδα, κτίρια, μηχανολογικός εξοπλισμός και μεταφορικά μέσα πλην επιβατικών αυτοκινήτων), δικαιολογητικά για την απόδειξη της βασικής και της συμπληρωματικής στελέχωσης, καθώς και οποιοδήποτε άλλο στοιχείο κριθεί

απαραίτητο για την αξιολόγηση των ανωτέρω επιχειρήσεων. Η στελέχωση της εργοληπτικής επιχείρησης, με στελέχη που είναι εγγεγραμμένα στα μητρώα α και β και γ της παρ. 5 του παρόντος παρακολουθείται από την υπηρεσία τήρησης του ΜΗΕΤΕ, ώστε τα στελέχη αυτά να συμμετέχουν ενεργά στο έργο της επιχείρησης των περιπτώσεων Α1, Β1, Γ και Δ. Η υπηρεσία τήρησης του Μ.Η.Ε.Τ.Ε. μπορεί να παραπέμπει τα ανωτέρω στελέχη, των οποίων η συμμετοχή κρίνεται εικονική ή ανεπαρκής, στο αρμόδιο πειθαρχικό όργανο. Η ελάχιστη στελέχωση πρέπει να είναι συνεχής καθ' όλη τη διάρκεια της λειτουργίας της και να αποδεικνύεται με βεβαίωση ασφάλισης από τον οικείο ασφαλιστικό φορέα. Οποιαδήποτε μεταβολή στελεχών των επιχειρήσεων Α1, Β1, Γ και Δ γίνεται ύστερα από αίτηση της επιχείρησης ή του στελέχους στην αρμόδια επιτροπή της παρ. 17 του παρόντος. Με το π.δ/γμα της παρ. 20 του παρόντος καθορίζονται τα ειδικότερα θέματα και λεπτομέρειες της παρούσας.

12.α) Επιχείρηση εγγεγραμμένη στο Μητρώο Μελετητικών Επιχειρήσεων Δημοσίων Έργων, στελεχώνεται αποκλειστικά από φυσικά πρόσωπα εγγεγραμμένα στην κατηγορία του Μητρώου Εμπειρίας Μελετητών, τα οποία δεν επιτρέπεται κατά το ίδιο διάστημα να στελεχώνουν επιχείρηση του Μητρώου Εργοληπτικών Επιχειρήσεων Δημοσίων Έργων.

β) Επιχείρηση εγγεγραμμένη στο Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων Δημοσίων Έργων στελεχώνεται αποκλειστικά από φυσικά πρόσωπα του Μητρώου Εμπειρίας Κατασκευαστών, τα οποία δεν επιτρέπεται κατά το ίδιο διάστημα να στελεχώνουν επιχείρηση του Μητρώου Μελετητικών Επιχειρήσεων Δημοσίων Έργων.

γ) Επιχείρηση εγγεγραμμένη στα Μητρώα Μελετητικών Επιχειρήσεων Ιδιωτικών Έργων και Εργοληπτικών Επιχειρήσεων Ιδιωτικών Έργων στελεχώνεται από φυσικά πρόσωπα εγγεγραμμένα στο ΜΗ.ΦΥ.Π.Τ.Ε.

δ) Επιχείρηση εγγεγραμμένη στο Μητρώο Επιχειρήσεων Συμβούλων Διοίκησης - Διαχείρισης Έργων στελεχώνεται αποκλειστικά από φυσικά πρόσωπα εγγεγραμμένα στο Μητρώο Εμπειρίας Μελετητών ή/και στο Μητρώο Εμπειρίας Κατασκευαστών, τα οποία δεν επιτρέπεται κατά το ίδιο διάστημα να στελεχώνουν επιχείρηση του Μητρώου Εργοληπτικών Επιχειρήσεων Δημοσίων Έργων.

ε) Επιχείρηση εγγεγραμμένη στο Μητρώο Επιχειρήσεων τεχνιτών και λοιπών τεχνικών επαγγελματικών δραστηριοτήτων στελεχώνεται αποκλειστικά από φυσικά πρόσωπα εγγεγραμμένα στο Μητρώο Εμπειρίας τεχνιτών και λοιπών τεχνικών επαγγελματικών δραστηριοτήτων.

στ) Επιχείρηση εγγεγραμμένη στο Μητρώο Μελετητικών Επιχειρήσεων Ιδιωτικών Έργων μπορεί να εγγράφεται και στο Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων Ιδιωτικών Έργων και αντιστρόφως.

ζ) Επιχείρηση εγγεγραμμένη στο Μητρώο Μελετητικών Επιχειρήσεων Δημοσίων Έργων μπορεί να εγγράφεται και στο Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων Δημοσίων Έργων, και αντίστροφα, υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις σωρευτικά:

1) Η στελέχωση των πτυχίων επιχείρησης, που εγγράφεται ταυτόχρονα στα ανωτέρω Μητρώα γίνεται κατά διακριτό τρόπο και δεν επιτρέπεται η ταυτόχρονη στελέχωση του μελετητικού ή εργοληπτικού πτυχίου της επιχείρησης από το ίδιο φυσικό πρόσωπο. Η προηγούμενη απαγόρευση υπάρχει και στην περίπτωση μελετητικής επιχείρησης συνδεδεμένης με εργοληπτική επιχείρηση δημοσίων έργων ή εταιρειών κοινών οικονομικών συμφερόντων.

2) Επιχείρηση, η οποία έχει συμμετάσχει στην εκπόνηση μελέτης η ίδια ή συνδεδεμένη με αυτήν εταιρεία, είτε μεμονωμένα, είτε ως μέλος ένωσης, δεν επιτρέπεται να συμμετάσχει καθ' οιονδήποτε τρόπο στην κατασκευή του εν λόγω έργου ενδεικτικά ως ανάδοχος, μέλος κοινοπραξίας, υπεργολάβος, προμηθευτής αυτών κ.λ.π.

3) Επιχειρήσεις εγγεγραμμένες στο μητρώο Α1 υποχρεούνται να διαθέτουν, ανεξαρτήτως τύπου της επιχείρησης, εντεταλμένο σύμβουλο εγγεγραμμένο στο μητρώο 5^α, ο οποίος συνυπογράφει και φέρει την ευθύνη της μελέτης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο π.δ/γμα της παρ. 20.

Σε περίπτωση διαπίστωσης μη πλήρωσης των ανωτέρω περιπτ. 1, 2 και 3 η ανάδοχος εταιρεία αποκλείεται από το διαγωνισμό ή κηρύσσεται έκπτωτη.

13. Τα ΜΗ.Ε.Τ.Ε. των περιπτ. Α1, Β1 και Γ της παρ.11^α του παρόντος λειτουργούν και ως επίσημοι κατάλογοι εγκεκριμένων οικονομικών φορέων του άρθρου 83 του ν.

4412/2016 και οι πληροφορίες που μπορούν να συναχθούν από την εγγραφή τους σε αυτά ή από πιστοποιητικό εγγραφής δεν τίθεται σε αμφισβήτηση χωρίς αιτιολόγηση, σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 83 του ν. 4412/2016. Με το π.δ/γμα της παρ. 20 ρυθμίζονται και τα θέματα που καθορίζονται με το π.δ/γμα της παρ. 10 του άρθρου 83 του ν. 4412/2016.

14. Το πιστοποιητικό εγγραφής στα ΜΗ.Ε.Τ.Ε. δύναται να αντλείται από την αναθέτουσα αρχή, για τα φυσικά και νομικά πρόσωπα, προκειμένου για την ανάληψη δημόσιου έργου ή για τη συμμετοχή στη διαδικασία παραγωγής δημόσιου έργου, από το ΜΗ.Ε.Τ.Ε.

15. Για την αποτελεσματικότερη τήρηση, λειτουργία και διαχείριση των ΜΗ.Τ.Ε. του παρόντος και ειδικότερα για τον έλεγχο και την επαλήθευση των στοιχείων που τηρούνται σε αυτά, προβλέπεται η δυνατότητα συλλογής, χρήσης πληροφοριών και δεδομένων μέσω διασύνδεσης της εφαρμογής των ΜΗ.Τ.Ε. με κάθε άλλο σχετικό ηλεκτρονικό σύστημα τεχνικών έργων, ιδίως τα ηλεκτρονικά συστήματα τεχνικών έργων και υποδομών που συνιστούνται στη Γ.Γ.Υ. κατά τις κείμενες διατάξεις, το ηλεκτρονικό σύστημα αμοιβών Τ.Ε.Ε., την ηλεκτρονική έκδοση οικοδομικών αδειών του ν. 4030/2011 (Α' 249), την Ηλεκτρονική Ταυτότητα Κτηρίου του ν. 3843/2010 (Α' 62), το λειτουργικό σύστημα υπαγωγής αυθαιρέτων του ν. 4178/2013 (Α' 174) όπως ισχύει, το Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.) του άρθρου 36 του ν. 4412/2016 και με το Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.Μ.Δ.Η.Σ.) των άρθρων 37 και 38 του ν. 4412/2016, τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων (Γ.Γ.Π.Σ.), το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (Ο.Π.Σ.), καθώς και με τα αντίστοιχα πληροφοριακά συστήματα του Ενιαίου Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΦΚΑ).

16. Η τήρηση και επεξεργασία των στοιχείων που περιέχονται στα ηλεκτρονικά μητρώα του παρόντος από τους διαχειριστές αρμοδίους υπαλλήλους αυτών, γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις περί προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του ν. 2472/1997 (Α' 50) και το ν. 3471/2006 (Α' 1133) και οι διαχειριστές αρμόδιοι υπάλληλοι υποχρεούνται σε τήρηση εχεμύθειας και εμπιστευτικότητας των πληροφοριών που καταχωρούνται σε αυτά.

17. Η απόφαση για την εγγραφή και κατάταξη σε κατηγορίες και τάξεις στα Μητρώα του παρόντος, γίνεται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών μετά από γνώμη των αρμοδίων Επιτροπών Μητρώων ή από τις Επιτροπές Μητρώων, ανάλογα την τάξη, όπως καθορίζεται στο προεδρικό διάταγμα της παρ. 20 του παρόντος. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, συγκροτούνται με θητεία δύο (2) ετών, που μπορεί να ανανεώνεται κατ' ανώτατο για μία επιπλέον φορά, οι εξής Επιτροπές: α) Επιτροπή Μητρώου Εμπειρίας Μελετητών, β) Επιτροπή Μητρώου Εμπειρίας Κατασκευαστών, γ) Επιτροπή Μητρώου Εμπειρίας τεχνιτών και λοιπών τεχνικών επαγγελματικών δραστηριοτήτων, δ) Επιτροπή Μητρώου Μελετητικών Επιχειρήσεων ε) Επιτροπή Μητρώου Εργοληπτικών Επιχειρήσεων, στ) Επιτροπή Μητρώου Επιχειρήσεων Συμβούλων Διοίκησης - Διαχείρισης Έργων και ζ) Επιτροπή Μητρώου Επιχειρήσεων τεχνιτών και λοιπών τεχνικών επαγγελματικών δραστηριοτήτων. Έκαστη Επιτροπή αποτελείται από δεκατρία (13) μέλη, που ορίζονται με τους αναπληρωτές τους μεταξύ των οποίων συμπεριλαμβάνεται και ο Πρόεδρος.

18. α. Οι εγγεγραμμένοι στα ΜΗ.ΤΕ του παρόντος, φυσικά και νομικά πρόσωπα υπόκεινται στον πειθαρχικό έλεγχο, για κάθε υπαίτια αντισυμβατική πράξη ή παράλειψη αναφορικά με τη διαδικασία ανάληψης και ανάληψη δημοσίου έργου ή μελέτης και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών και για ασυμβίβαστη συμπεριφορά με την εργολαβική και μελετητική τους ιδιότητα, σύμφωνα με το ν. 4412/2016, για την οποία επιβάλλονται οι διοικητικές κυρώσεις της περ. β' της παρούσας παραγράφου. Πειθαρχικά παραπτώματα συνιστούν ιδίως:

- 1) Η συνεννόηση για την αποφυγή του πραγματικού συναγωνισμού σε δημόσιους διαγωνισμούς,
- 2) Η δυστροπία επανόρθωσης ελλιπούς ή εσφαλμένης μελέτης ή επανόρθωσης κακοτεχνιών που έχουν βεβαιωθεί,
- 3) Η έκπτωση,
- 4) Η υποβολή ψευδών δηλώσεων κατά τη διαδικασία των διαγωνισμών ή κατά την εκτέλεση των έργων και μελετών,

- 5) Η υποκατάσταση κατά την εκπόνηση της μελέτης ή έργου, χωρίς έγκριση της υπηρεσίας, η παράνομη εκχώρηση του έργου ή τμήματός του,
- 6) Η παράβαση του άρθρου 73 του ν. 4412/2016,
- β. Οι διοικητικές κυρώσεις που επιβάλλονται είναι οι ακόλουθες, κατά αύξουσα σειρά βαρύτητας:
- βα) ο αποκλεισμός από τους διαγωνισμούς,
- ββ) ο υποβιβασμός της τάξης του πτυχίου σε μία ή περισσότερες κατηγορίες,
- βγ) η προσωρινή διαγραφή από το μητρώο για χρονικό διάστημα από έξι (6) μήνες έως τρία (3) χρόνια και
- βδ) η οριστική διαγραφή από τα μητρώα.
- γ. Η διοικητική κύρωση της περίπτωσης βα' επιβάλλεται κατά τις διατάξεις του άρθρου 74 του ν. 4412/2016. Οι λοιπές διοικητικές κυρώσεις των περιπτώσεων ββ', βγ' και βδ' επιβάλλονται από το πρωτοβάθμιο και δευτεροβάθμιο πειθαρχικό συμβούλιο. Η παραπομπή στο πειθαρχικό συμβούλιο γίνεται από τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών ή την Προϊσταμένη Αρχή του έργου. Παράλληλα με την επιβολή των διοικητικών κυρώσεων, το αρμόδιο για την επιβολή τους όργανο μπορεί να επιβάλλει παρεπόμενες χρηματικές ποινές υπέρ του Δημοσίου, που κυμαίνονται από 10.000 - 50.000 ευρώ αναλόγως με τη βαρύτητα και τις συνθήκες τέλεσης του αδικήματος. Για τις ποινές αυτές η αρμόδια για την τήρηση των μητρώων υπηρεσία της Γενικής Γραμματείας Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών συντάσσει χρηματικούς καταλόγους, τους οποίους αποστέλλει στην αρμόδια Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ) για βεβαίωση και είσπραξη σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.
- δ. Με το π.δ/γμα της παρ. 20 καθορίζονται τα όργανα του πειθαρχικού ελέγχου, η διαδικασία, η συγκρότηση και λειτουργία εν γένει των πειθαρχικών συμβουλίων, πρωτοβάθμιων και δευτεροβάθμιων, στα οποία κατά περίπτωση συμμετέχουν και εκπρόσωποι των εργοληπτικών και μελετητικών οργανώσεων, του Τ.Ε.Ε., των επιμελητηρίων και επαγγελματικών συλλόγων, οι δικαιούμενοι να ασκήσουν πειθαρχική αγωγή, η άσκηση εφέσεως, οι προθεσμίες και παραγραφές, η

υποτροπή, οι λόγοι αναστολής και διακοπής αυτής, η σχέση της πειθαρχικής με τις λοιπές δίκες και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια με την άσκηση του πειθαρχικού ελέγχου.

19. Κάθε επιχείρηση της περιπτ. Β1 της παρ. 11, προκειμένου να αναλάβει την εκτέλεση μέρους ή του συνόλου δημοσίου έργου, ως ανάδοχος ή ως μέλος αναδόχου κοινοπραξίας ή ως εγκεκριμένος υπεργολάβος, πρέπει να μην έχει μέσα στη χώρα, πριν τη συμμετοχή της σε διαγωνισμό ανεκτέλεστο μέρος εργασιών δημοσίων έργων κατά την έννοια του άρθρου 2 του ν. 4412/2016, που υπερβαίνει συγκεκριμένο ποσοστό του ανωτάτου ορίου της τάξης της, όπως αυτό καθορίζεται με το π.δ/γμα της επόμενης παραγράφου.

20. Με π.δ/γμα, που εκδίδεται εντός οκτώ (8) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος, κατόπιν πρότασης του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών καθορίζονται, πέραν των θεμάτων της περιπτ. δ' της παρ. 18 του παρόντος, της παρ. 19 του παρόντος και της παρ. 10 του άρθρου 83 του ν. 4412/2016, επιπλέον και τα ακόλουθα :

α. οι ειδικότερες λεπτομέρειες λειτουργίας και τήρησης των ΜΗ.Τ.Ε. του παρόντος, όπως ενδεικτικά οι αρμόδιες υπηρεσίες τήρησης αυτών, ο τρόπος συγκέντρωσης, ελέγχου και καταχώρησης των στοιχείων που είναι απαραίτητα για την εγγραφή, κατάταξη, αναθεώρηση, διαγραφή, η χορήγηση και το περιεχόμενο των πιστοποιητικών εγγραφής στον επίσημο κατάλογο

β. οι κατηγορίες μελετών και έργων και οι τάξεις ανά κατηγορία αυτών για κάθε Μητρώο,

γ. οι ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις εγγραφής και κατάταξης στα ΜΗ.Τ.Ε. του παρόντος και τα δικαιολογητικά που υποβάλλονται,

δ. η ανά ειδικότητα ελάχιστη στελέχωση επιχείρησης,

ε. οι όροι και προϋποθέσεις χορήγησης, ανανέωσης, αναθεώρησης, ελέγχου, κατάταξης, αναβάθμισης πτυχίων, η χρονική ισχύς αυτών, καθώς και η διαδικασία και τα δικαιολογητικά που υποβάλλονται κατά περίπτωση,

- στ. το ειδικότερο περιεχόμενο των βεβαιώσεων και πτυχίων που εκδίδονται επί τη βάση των ΜΗ.Τ.Ε. του παρόντος,
- ζ. οι όροι και προϋποθέσεις άσκησης ενδικοφανούς διαδικασίας κατά των διοικητικών πράξεων εγγραφής και κατάταξης σε αυτά, αναθεώρησης και αφαίρεσης πτυχίων, διαγραφής από το Μητρώο, τα αποφαινόμενα όργανα και η σχετική διαδικασία,
- η. οι όροι και προϋποθέσεις ανάληψης έργου σε συνάρτηση με το ανεκτέλεστο, το οργανόγραμμα, το χρονικό προγραμματισμό ή άλλα στοιχεία που αποδεικνύουν και εγγυώνται τη δυνατότητα των φυσικών προσώπων και την κατάλληλη επάρκεια σε ανθρώπινους και τεχνικούς πόρους για την άρτια και έγκαιρη εκτέλεση του έργου, καθώς και την πιστοληπτική τους ικανότητα,
- θ. η συσχέτιση του ανεκτέλεστου με τους αναγκαίους ανθρώπινους και τεχνικούς πόρους,
- ι. το ελάχιστο απαιτούμενο προσωπικό, η οργάνωση και ο εξοπλισμός των συνεργείων εργοταξίου ανά κατηγορία και μέγεθος έργου,
- ια. οι αρμόδιες για τη διαχείριση και λειτουργία των ΜΗ.Τ.Ε. των παραγράφων 4 και 10 του παρόντος, Διευθύνσεις της Γ.Γ.Υ. του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών καθώς και των αρμόδιων φορέων της παραγράφου 2 του παρόντος αντίστοιχα,
- ιβ. οι όροι πρόσβασης στο ηλεκτρονικό σύστημα και χρήσης των ηλεκτρονικών υπηρεσιών του παρόντος καθώς και διάθεσης και περαιτέρω χρήσης των πληροφοριών που εισάγονται και τηρούνται σε αυτό υποχρεωτικά
- ιγ. η σύνθεση των επιτροπών της παραγράφου 17 του παρόντος, οι αρμοδιότητές τους και ο τρόπος λειτουργίας τους και λήψης αποφάσεων
- ιδ. τα δεδομένα που διαλειτουργούν στα ηλεκτρονικά συστήματα της παραγράφου 15
21. Η ανάπτυξη και κατασκευή του ηλεκτρονικού συστήματος των ΜΗ.Ε.Τ.Ε. της παραγράφου 11 του παρόντος δύναται να ανατεθεί με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών σε φορέα του Δημοσίου, ή του ευρύτερου δημοσίου

τομέα, σύμφωνα με την παρ.1 του άρθρου 14 του Κεφαλαίου Α' του Μέρους Β' του ν. 4270/2014, υπό τους όρους και προϋποθέσεις του άρθρου 12 του ν. 4412/2016, ο οποίος θα αναλάβει την υποχρέωση να το παραδώσει έτοιμο προς λειτουργία και χρήση. Με όμοια απόφαση, δύναται να ανατεθεί με τους όρους και προϋποθέσεις του άρθρου 12 του ν. 4412/2016 και στους φορείς της παρ.2 του παρόντος η ανάπτυξη, κατασκευή και παράδοσή του ΜΗ.ΦΥ.Π.Τ.Ε. έτοιμο προς λειτουργία και χρήση.

22. Το κόστος κατασκευής και παράδοσης σε λειτουργία και χρήση του ΜΗ.Ε.Τ.Ε. της παραγράφου 10 του παρόντος, καθώς επίσης και το κόστος κατασκευής, λειτουργίας και διαχείρισης του ΜΗ.ΦΥ.Π.Τ.Ε. της παραγράφου 4 του παρόντος, καλύπτονται με μέριμνα του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών.

23. Με Απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, που εκδίδεται εντός τριών (3) μηνών από την έκδοση του π.δ/τος της παρ. 20 καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι χρήσης, πρόσβασης και λειτουργίας της ηλεκτρονικής εφαρμογής του παρόντος, καθώς και κάθε άλλο θέμα συναφές με τα ανωτέρω.

24. Μέχρι την ανάπτυξη και θέση σε λειτουργία των ηλεκτρονικών συστημάτων του παρόντος, τα ΜΗ.ΤΕ τηρούνται σε έντυπη μορφή. Για την θέση σε λειτουργία των ΜΗ.Τ.Ε του παρόντος εκδίδεται σχετική διαπιστωτική πράξη από τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών

25. Με την έκδοση του π.δ/τος της παρ. 20 καταργείται το πρώτο εδάφιο της περίπτ. (31) της παρ. 1 του άρθρου 377 του ν. 4412/2016 και τα άρθρα 39 και 40 του ν. 3316/2005, που διατηρήθηκαν σε ισχύ με την περίπτ. (40) της παρ.1 του άρθρου 377 του ν. 4412/2016.

Άρθρο 119

Τροποποιήσεις διατάξεων άρθρων του ν. 4412/2016

1. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 39 του ν. 3316/2005 (Α'42), το οποίο διατηρήθηκε σε ισχύ με την περίπτ. (40) της παρ. 1 του άρθρου 377 του ν. 4412/2016, αντικαθίσταται ως εξής:

«Η εγγραφή στο Μητρώο Μελετητών διενεργείται ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου, ο οποίος κατατάσσεται αφενός σε μία ή περισσότερες κατηγορίες μελετών, βάσει των εξειδικευμένων επιστημονικών και τεχνικών γνώσεών του, που αποδεικνύονται από τον τίτλο και τον τομέα σπουδών του, καθώς και από την πιστοποιούμενη εμπειρία του και αφετέρου σε τάξεις ανά κατηγορία, με βάση το δυναμικό του».

2 α. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 10 του άρθρου 100 του ν. 3669/2008 (Α'116), το οποίο διατηρήθηκε σε ισχύ με την περίπτ. 31 της παρ. 1 του άρθρου 377 του ν. 4412/2016, καταργείται.

β. Η φράση «με μορφή ανώνυμης εταιρείας» της παρ. 6 του άρθρου 100 του ν. 3669/2008, η οποία διατηρήθηκε σε ισχύ με την περίπτ. 31 της παρ. 1 του άρθρου 377 του ν. 4412/2016, καταργείται.

3α. Από την έναρξη ισχύος του Π.Δ/τος της παρ. 20 του άρθρου 118 του παρόντος, τα άρθρα 105 «Εγγραφή στα Νομαρχιακά Μητρώα – Υποχρεώσεις Υπηρεσιών» και 106 «Συμμετοχή στις δημοπρασίες – Όρια προϋπολογισμού» του ν. 3669/2008 καταργούνται.

β. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 105 του ν. 3669/2008 καταργείται.

γ. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 105 του ν. 3669/2008 καταργείται.

δ. Η περίπτ. γ' της παρ. 5 του άρθρου 105 του ν. 3669/2008 καταργείται.

4. Η παρ. 3 του άρθρου 84 του ν. 3669/2008 καταργείται.

5. α. Επιπλέον των επιχειρήσεων που είναι εγγεγραμμένες σε τάξεις των μητρώων, επιχειρήσεις που εκπληρώνουν τα κριτήρια επιλογής του άρθρου 75 του ν. 4412/2016 μπορούν να συμμετέχουν σε διαδικασίες ανάθεσης δημόσιας σύμβασης έργων, μελετών ή παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών ανεξαρτήτως της εγγραφής τους σε τάξεις. Οποιαδήποτε αναφορά αντίθετη στο προηγούμενο εδάφιο καταργείται.

β. Στο τέλος της περίπτ. δ' της παρ. 1 του άρθρου 76 του ν. 4412/2016 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Σε κάθε άλλη περίπτωση οικονομικοί φορείς, που αποδεικνύουν ότι καλύπτουν τα κριτήρια επιλογής μπορούν να συμμετέχουν»

γ. Στο τέλος της περίπτ. α' της παρ. 3 του άρθρου 76 του ν. 4412/2016 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Σε κάθε άλλη περίπτωση οικονομικοί φορείς, που αποδεικνύουν ότι καλύπτουν τα κριτήρια επιλογής μπορούν να συμμετέχουν»

δ. Στο τέλος της περίπτ. β' της παρ. 3 του άρθρου 76 του ν. 4412/2016 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Σε κάθε άλλη περίπτωση οικονομικοί φορείς, που αποδεικνύουν ότι καλύπτουν τα κριτήρια επιλογής μπορούν να συμμετέχουν».

ε. Στο άρθρο 77 του ν. 4412/2016 προστίθεται παρ. 4 ως εξής:

«4. Σε κάθε άλλη περίπτωση οι οικονομικοί φορείς που αποδεικνύουν ότι καλύπτουν τα κριτήρια επιλογής μπορούν να συμμετέχουν».

στ. Η φράση «στην καλούμενη τάξη και κατηγορία του αντίστοιχου Μητρώου» της παρ. 5 του άρθρου 83 του ν. 4412/2016 διαγράφεται.

ζ. Η περ. β' της παρ. 2 του άρθρου 39 του ν. 3316/2005 (Α 42) καταργείται.

η. Η παρ. 1 του άρθρου 80 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Την κατασκευή δημοσίων έργων επιτρέπεται να αναλαμβάνουν ημεδαπές επιχειρήσεις που είναι εγγεγραμμένες στο Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων (Μ.Ε.ΕΠ), καθώς και εργοληπτικές επιχειρήσεις κρατών - Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ.), σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ'

«Διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων»

Άρθρο 120

Τροποποίηση διατάξεων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Η περίπτ. 1 της υποπαρ. Ε.10 της παρ. Ε' του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 (Α' 107), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 47 του νόμου 4384/2016 (Α' 78) και το άρθρο 27 του ν. 4441/2016 (Α' 227), αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Φυσικό ή νομικό πρόσωπο που εμπορεύεται λιπάσματα υποχρεούται να απασχολεί σε κάθε εγκατάσταση εμπορίας λιπασμάτων υπεύθυνο επιστήμονα με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας καθ' όλη τη διάρκεια λειτουργίας της εγκατάστασης. Οι πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις εμπορίας λιπασμάτων, όπως οι κατηγορίες των επιχειρήσεων προσδιορίζονται στη Σύσταση αριθ. 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής (L 124/36/20.5.2003), δύνανται να απασχολούν υπεύθυνο επιστήμονα με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας μερικής απασχόλησης.

Φυσικό ή νομικό πρόσωπο που παράγει και εμπορεύεται ή εμπορεύεται πολλαπλασιαστικό υλικό καλλιεργούμενων φυτικών ειδών υποχρεούται να απασχολεί σε κάθε εγκατάσταση παραγωγής και εμπορίας πολλαπλασιαστικού υλικού καλλιεργούμενων φυτικών ειδών υπεύθυνο επιστήμονα με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας πλήρους απασχόλησης. Οι πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις παραγωγής και εμπορίας πολλαπλασιαστικού υλικού καλλιεργούμενων φυτικών ειδών, όπως οι ανωτέρω επιχειρήσεις ορίζονται στη Σύσταση αριθμ. 2003/361/ ΕΚ της Επιτροπής (L 124/36/20.5.2003), μπορούν να απασχολούν υπεύθυνο επιστήμονα με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας μερικής απασχόλησης. Φυτωριακές επιχειρήσεις τύπου Α', Β' και μητρικών φυτειών αμπέλου που υπάγονται στην έννοια της πολύ μικρής και μικρής επιχείρησης μπορούν να απασχολούν υπεύθυνο επιστήμονα με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας μερικής απασχόλησης ή με σύμβαση παροχής ανεξαρτήτων υπηρεσιών. Φυτωριακή επιχείρηση τύπου Α' ή Β' ή μητρικών φυτειών αμπέλου που υπάγεται στην έννοια της πολύ μικρής και μικρής επιχείρησης και η οποία αποτελείται από μία ή περισσότερες εγκαταστάσεις παραγωγής και εμπορίας του υλικού αυτού εντός του δήμου της έδρας της επιχείρησης και των όμορων δήμων, νοείται ως ενιαία εγκατάσταση για την απασχόληση υπεύθυνου επιστήμονα. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ρυθμίζεται κάθε θέμα που αφορά τους όρους και τις προϋποθέσεις απασχόλησης υπεύθυνου επιστήμονα στις επιχειρήσεις της παρούσας περίπτωσης.»

Άρθρο 121**Τροποποίηση του άρθρου 35 του ν. 4036/2012 (Α' 8)**

Η περίπτ. δ' της παρ. 5 του άρθρου 35 του ν. 4036/2012 (Α' 8), όπως προστέθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 48 του ν. 4384/2016 (Α' 78), αντικαθίσταται ως εξής:

«δ. Σε μεγέθη συσκευασιών γεωργικών φαρμάκων που: αα) προορίζονται να χρησιμοποιηθούν σε υπαίθριες καλλιέργειες των οποίων η έκταση δεν υπερβαίνει τα χίλια τετραγωνικά μέτρα (1.000 τ.μ.) και ββ) δεν φέρουν εικονόγραμμα κινδύνου με νεκροκεφαλή και χιαστί οστά εκδίδεται συνταγή ή τη στιγμή της πώλησης γίνεται ηλεκτρονική καταγραφή στο ειδικό έντυπο της πώλησης των γεωργικών φαρμάκων, σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 36, η οποία υπέχει θέση συνταγής χρήσης γεωργικού φαρμάκου αναφέροντας πλήρως τα στοιχεία του επιστήμονα που την εξέδωσε. Στην περίπτωση αυτή, ο υπεύθυνος επιστήμονας ή/και ο υπάλληλος-πωλητής γεωργικών φαρμάκων που διενέργησε την πώληση υποχρεούται να παρέχει γενικές πληροφορίες σχετικά με τους κινδύνους για την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον από τη χρήση γεωργικών φαρμάκων, ιδίως σχετικά με τις πηγές κινδύνου, την έκθεση, τον ορθό τρόπο αποθήκευσης, το χειρισμό και την εφαρμογή, καθώς και την ασφαλή τους διάθεση, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία για τα απόβλητα, καθώς και σχετικά με εναλλακτικές λύσεις χαμηλού κινδύνου.»

Άρθρο 122**Τροποποίηση του π.δ. 79/2007 (Α' 95) και κατάργηση του π.δ. 8/2012 (Α' 11)**

1. Το π.δ 79/2007 (Α' 95), τροποποιείται ως εξής:

α) Η περίπτωση 6 της παρ. Α του άρθρου 2 αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Έγκριση: η χορήγηση αριθμού έγκρισης, από τη Διεύθυνση Υγιεινής και Ασφάλειας Τροφίμων Ζωικής Προέλευσης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) στις εγκαταστάσεις όπου απαιτείται έγκριση κατά τα οριζόμενα στον άρθρο 6 του παρόντος και σύμφωνα με το άρθρο 4 του Κανονισμού 853/2004,

και τις διατάξεις του ν. 4442/2016 (Α'230) «Νέο θεσμικό πλαίσιο για την άσκηση οικονομικής δραστηριότητας και άλλες διατάξεις».

β) Η παρ. 2 του άρθρου 3 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η Διεύθυνση Υγιεινής και Ασφάλειας Τροφίμων Ζωικής Προέλευσης του ΥΠΑΑΤ είναι αρμόδια:

α) για τα τρόφιμα ζωικής προέλευσης σε ότι αφορά στις εγκαταστάσεις των επιχειρήσεων τροφίμων:

αα) σφαγείων,

ββ) ιχθυοσκαλών,

γγ) τεμαχισμού νωπών αλιευτικών προϊόντων, παρασκευασμάτων αλιευτικών προϊόντων, συσκευασίας και κατάψυξης αυτών, καθώς και μηχανικώς διαχωρισμένων αλιευτικών προϊόντων,

δδ) κέντρων αποστολής και κέντρων καθαρισμού ζώντων δίθυρων μαλακίων,

εε) εγκαταστάσεων αποκελύφωσης δίθυρων μαλακίων,

στστ) αλιευτικών σκαφών,

ζζ) πλοίων ψυγείων,

ηη) νωπού γάλακτος στις κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις.

β) για την συνεργασία με αντίστοιχες υπηρεσίες άλλων ΚΑΑ της χώρας καθώς και με κάθε Δημόσια Υπηρεσία που έχει αντικείμενο τα τρόφιμα ή συναφές με αυτά, και

γ) για δράσεις σχετικές με τα άρθρα 41 έως και 44 του Καν (ΕΚ) 882/2004».

γ) Το άρθρο 5 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 5

Καταχώριση εγκαταστάσεων

1. Οι εγκαταστάσεις του άρθρου 3 παράγραφος 2α περ. στστ του παρόντος, υποχρεούνται σε καταχώριση στην αρμόδια Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (ΔΑΟΚ) που περιλαμβάνει:

α) το ονοματεπώνυμο του φυσικού προσώπου ή την επωνυμία του νομικού προσώπου,

β) την διεύθυνση κατοικίας του φυσικού προσώπου ή την έδρα του νομικού προσώπου,

γ) το εμπορικό σήμα της επιχείρησης τροφίμων, αν υπάρχει,

δ) τον τόπο εγκατάστασης της μονάδας ή στην περίπτωση των αλιευτικών σκαφών, τον αριθμό νηολόγησης του σκάφους

ε) το είδος της δραστηριότητας

στην συνέχεια η ΔΑΟΚ προβαίνει στην καταχώριση της εγκατάστασης.

2. Σε καταχώριση σύμφωνα με την παρ. 1 υπόκεινται και οι εγκαταστάσεις χώρων σφαγής πουλερικών και λαγομόρφων που θεσπίζονται με την ΥΑ 2379/82701/2016 (Β 2330). Πέραν των απαιτήσεων της παρ. 1, το ενδιαφερόμενο φυσικό πρόσωπο ή ο νόμιμος εκπρόσωπος του ενδιαφερόμενου νομικού προσώπου υποβάλλει, στην κατά τόπο αρμόδια ΔΑΟΚ, τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

α) γενικό σχεδιάγραμμα (κάτοψη) των εγκαταστάσεων με λεπτομερή απεικόνιση και περιγραφή των χώρων και τοποθέτηση του βασικού εξοπλισμού στο χώρο,

β) ακριβή περιγραφή της δραστηριότητας με ιδιαίτερη μνεία στη δυναμικότητα.

3. Οι εγκαταστάσεις επιχειρήσεων τροφίμων της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού 852/2014, καταχωρίζονται σύμφωνα με την διαδικασία της γνωστοποίησης του ν. 4442/2016 (Α' 230).

4. Κάθε εγκατάσταση που καταχωρίζεται λαμβάνει αριθμό καταχώρισης, ο οποίος κοινοποιείται στην επιχείρηση και στη Διεύθυνση Υγιεινής και Ασφάλειας Τροφίμων Ζωικής Προέλευσης του ΥΠΑΑΤ, από την αρμόδια ΔΑΟΚ.»

δ) Το άρθρο 6 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 6

Έγκριση εγκαταστάσεων

1. Κάθε υπόχρεη για έγκριση εγκατάσταση του άρθρου 3 παρ. 2α του παρόντος εκτός αυτών της περ. στστ' της ίδιας ως άνω παραγράφου, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 4 παράγραφος 2 του Καν (ΕΚ) 853/2004, μετά την ολοκλήρωση κατασκευής της και την εγκατάσταση του εξοπλισμού αυτής, υποβάλλει στην κατά τόπο αρμόδια ΔΑΟΚ, αίτηση για έγκριση.

2. Η αίτηση της παρ. 1 περιέχει τα εξής στοιχεία:

α) το ονοματεπώνυμο του φυσικού προσώπου ή την επωνυμία του νομικού προσώπου,

β) τη διεύθυνση κατοικίας του φυσικού προσώπου ή την έδρα του νομικού προσώπου,

γ) το εμπορικό σήμα της επιχείρησης τροφίμων, αν υπάρχει,

δ) τον τόπο εγκατάστασης της μονάδας

και συνοδεύεται από:

αα) το γενικό σχεδιάγραμμα (κάτοψη) των εγκαταστάσεων, με λεπτομερή απεικόνιση και περιγραφή των χώρων με τοποθέτηση του βασικού εξοπλισμού στο χώρο και

ββ) την ακριβή περιγραφή της δραστηριότητας με ιδιαίτερη μνεία στη δυναμικότητα,

γγ) τα αναγκαία κατά περίπτωση έγγραφα από τα οποία προκύπτουν τα στοιχεία ταυτότητας του ενδιαφερόμενου.

Τα νομιμοποιητικά στοιχεία της επιχείρησης του ενδιαφερόμενου, τα οποία τηρούνται στη βάση του Γενικού Εμπορικού Μητρώου (Γ.Ε.ΜΗ), αναζητούνται αυτεπαγγέλτως.

3. α) Κάθε αίτηση έγκρισης εγκατάστασης εξετάζεται ως προς την πληρότητα των στοιχείων και των δικαιολογητικών της παρ. 2 του παρόντος άρθρου από την αρμόδια ΔΑΟΚ στην οποία υποβάλλεται.

β) Αν τα στοιχεία ή/και τα δικαιολογητικά της παρ. 2 είναι ελλιπή, η αρμόδια ΔΑΟΚ ενημερώνει τον ενδιαφερόμενο σχετικά και τον καλεί μέσα σε δέκα (10) ημέρες να συμπληρώσει τα στοιχεία ή/και να προσκομίσει τα ελλείποντα δικαιολογητικά. Αν η προθεσμία του προηγούμενου εδαφίου παρέλθει άπρακτη, η αρμόδια ΔΑΟΚ απορρίπτει την αίτηση του ενδιαφερομένου και τον ενημερώνει για τους λόγους απόρριψης της αίτησής του.

γ) Αν τα στοιχεία και τα δικαιολογητικά της παρ. 2 είναι πλήρη, κλιμάκιο τουλάχιστον δύο επισήμων κτηνιάτρων πραγματοποιεί επιτόπιο έλεγχο στην εγκατάσταση, προκειμένου να διαπιστωθεί αν πληρούνται οι απαιτήσεις της κείμενης εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας και εισηγείται στον προϊστάμενο της αρμόδιας ΔΑΟΚ για την έγκριση ή μη της εγκατάστασης.

4. α) Σε περίπτωση θετικής εισήγησης του κλιμακίου της περ. γ' της παρ. 3, ο προϊστάμενος της αρμόδιας ΔΑΟΚ τη διαβιβάζει στη Διεύθυνση Υγιεινής και Ασφάλειας Τροφίμων Ζωικής Προέλευσης εντός τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης του ενδιαφερομένου.

β) Σε περίπτωση αρνητικής εισήγησης του κλιμακίου της περ. γ' της παρ. 3, ενημερώνεται άμεσα ο ενδιαφερόμενος αναφορικά με τους λόγους απόρριψης του αιτήματος.

5. Η Διεύθυνση Υγιεινής και Ασφάλειας Τροφίμων Ζωικής Προέλευσης του ΥΠΑΑΤ λαμβάνοντας υπόψη:

α) τη θετική εισήγηση του κλιμακίου επισήμων κτηνιάτρων και τα συμπληρωμένα ερωτηματολόγια (έντυπα ελέγχου υγιεινής εγκατάστασης, έντυπο ελέγχου HACCP), και

β) τα αποτελέσματα του ελέγχου, σε περιπτώσεις που κριθεί απαραίτητο να διενεργηθεί επιτόπιος έλεγχος από τους κτηνιάτρους της Διεύθυνσης Υγιεινής και Ασφάλειας Τροφίμων Ζωικής Προέλευσης του ΥΠΑΑΤ, χορηγεί τον αριθμό της έγκρισης των εγκαταστάσεων, ή της έγκρισης υπό όρους ή την παράταση της υπό όρους έγκρισης ή την απόρριψη της έγκρισης που κοινοποιείται δια της αρμόδιας ΔΑΟΚ στην επιχείρηση τροφίμων. Η χορήγηση ή μη αριθμού έγκρισης πραγματοποιείται εντός 30 ημερών από την παραλαβή της θετικής εισήγησης της παρ. 4 από τη Διεύθυνση Υγιεινής και Ασφάλειας Τροφίμων Ζωικής Προέλευσης του ΥΠΑΑΤ.»

ε) Το άρθρο 8 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 8

Κατάλογος εγκεκριμένων και καταχωρισμένων εγκαταστάσεων

1. Η Διεύθυνση Υγιεινής και Ασφάλειας Τροφίμων Ζωικής Προέλευσης καταρτίζει και τηρεί κατάλογο εγκεκριμένων και καταχωρισμένων εγκαταστάσεων αρμοδιότητάς της, τον οποίο επικαιροποιεί σε κάθε μεταβολή.

2. Δημιουργείται στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ενιαίος εθνικός διαδικτυακός τόπος ανάρτησης των καταλόγων των εγκεκριμένων και καταχωρισμένων εγκαταστάσεων της χώρας της παρ. 2 του άρθρου 3, τον οποίο η Διεύθυνση Υγιεινής και Ασφάλειας Τροφίμων Ζωικής Προέλευσης και η αρμόδια ΔΑΟΚ επικαιροποιούν σε κάθε μεταβολή, σύμφωνα με το πεδίο αρμοδιότητας τους.»

2. Όπου στο π.δ. 79/2007 γίνεται αναφορά στους όρους «άδεια ίδρυσης» και «άδεια λειτουργίας» νοείται εφεξής ο όρος «έγκριση».

3. Οι διατάξεις της παρ. 1 μπορεί να τροποποιούνται και να καταργούνται με τις υφιστάμενες νομοθετικές εξουσιοδοτήσεις.
4. Το π.δ. 8/2012 (Α' 11), καταργείται.
5. Η έναρξη ισχύος του παρόντος άρθρου ορίζεται στις 19 Ιουνίου 2017.

ΜΕΡΟΣ ΣΤ'

«Μισθολογικές ρυθμίσεις ειδικών κατηγοριών λειτουργών και υπαλλήλων του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ. και Ν.Π.Ι.Δ., καθώς και των στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων και αντιστοιχών της Ελληνικής Αστυνομίας, του Πυροσβεστικού και Λιμενικού Σώματος – Ελληνικής Ακτοφυλακής.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

Άρθρο 123

Πεδίο εφαρμογής

Στις διατάξεις του παρόντος Μέρους υπάγονται :

1. Τα Στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων και αντιστοιχών της Ελληνικής Αστυνομίας και του Πυροσβεστικού και Λιμενικού Σώματος – Ελληνικής Ακτοφυλακής.
2. Τα μέλη του Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) των Πανεπιστημίων, τα μέλη του Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Π.) των Ανώτατων Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Τ.Ε.Ι.), τα μέλη του Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) των Ανώτατων Στρατιωτικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Σ.Ε.Ι.), το εκπαιδευτικό και ειδικό εκπαιδευτικό προσωπικό της Ανώτατης Σχολής Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε.), το Διδακτικό και Ειδικό Διδακτικό Προσωπικό των Ανώτατων Εκκλησιαστικών Ακαδημιών (Α.Ε.Α.) και Ακαδημιών Εμπορικού Ναυτικού (Α.Ε.Ν.), οι Καθηγητές και το λοιπό διδακτικό προσωπικό της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Υγείας (Ε.Σ.Δ.Υ.), το προσωπικό του πρώην Παιδαγωγικού Ινστιτούτου (Π.Ι.), τα μέλη του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Ι.Ε.Π.), το Ειδικό Εργαστηριακό και Διδακτικό Προσωπικό (ΕΕΔΙΠ) των Α.Σ.Ε.Ι., καθώς και τα μέλη του Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού

(Ε.Ε.Π.) και του Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) των Πανεπιστημίων και των Α.Τ.Ε.Ι..

3. Οι Ερευνητές και οι Ειδικόι Λειτουργικοί Επιστήμονες που υπηρετούν σε Εθνικά Ερευνητικά Κέντρα και ανεξάρτητα Ερευνητικά Ινστιτούτα, που υπάγονται στους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, συμπεριλαμβανομένων των κέντρων έρευνας της Ακαδημίας Αθηνών και του Κ.Ε.Π.Ε..

4. Οι Ιατροί και Οδοντίατροι του Εθνικού Συστήματος Υγείας (Ε.Σ.Υ.), οι Ιατροί και Οδοντίατροι Δημόσιας Υγείας Ε.Σ.Υ., οι έμμισθοι ειδικευόμενοι ιατροί, οι Επικουρικοί Ιατροί, οι μόνιμοι αγροτικοί ιατροί και οι ιατροί υπηρεσίας υπαίθρου, καθώς και οι Ιατροί Γενικής Ιατρικής και Βιοπαθολογίας που υπηρετούν στη Διεύθυνση Κ.Ε.Δ.Υ. του Υπουργείου Υγείας ή στις Διευθύνσεις Υγείας των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και Περιφερειών.

5. Οι Ιατροδικαστές του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

6. Οι υπάλληλοι του Διπλωματικού κλάδου, το επιστημονικό προσωπικό της Ειδικής Νομικής Υπηρεσίας, οι υπάλληλοι του κλάδου Εμπειρογνομώνων, καθώς και οι υπάλληλοι του κλάδου Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων του Υπουργείου Εξωτερικών.

7. Οι Αρχιερείς.

8. Οι Μουσικοί, μόνιμοι και με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου της Κρατικής Ορχήστρας Αθηνών (Κ.Ο.Α.), της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης (Κ.Ο.Θ.), της Ορχήστρας της Λυρικής Σκηνής (Ο.Λ.Σ.).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

«Στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων και αντίστοιχων της Ελληνικής Αστυνομίας και του Πυροσβεστικού και Λιμενικού Σώματος – Ελληνικής Ακτοφυλακής»

Άρθρο 124

Κατηγορίες μισθολογικής κατάταξης

Για τη μισθολογική κατάταξη των μονίμων στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας δημιουργούνται τέσσερις (4) κατηγορίες, ανάλογα με την προέλευση των στελεχών αυτών. Οι κατηγορίες αυτές διακρίνονται ως εξής :

Α. Κατηγορία Α' : για τα στελέχη που προέρχονται από τα Ανώτατα Στρατιωτικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Σ.Ε.Ι.) ή αντίστοιχες παραγωγικές Σχολές Αξιωματικών της Ελληνικής Αστυνομίας, του Λιμενικού και Πυροσβεστικού Σώματος, τους απευθείας ή με διαγωνισμό κατατασσόμενους στο Σώμα των αξιωματικών και τα κοινά Σώματα από την ονομασία τους ως αξιωματικών, για αξιωματικούς ειδικών καθηκόντων της Ελληνικής Αστυνομίας πτυχιούχους Α.Ε.Ι. και αξιωματικούς Ειδικών Υπηρεσιών του Πυροσβεστικού Σώματος, καθώς και της Ελληνικής Αστυνομίας και του Λιμενικού Σώματος.

Β. Κατηγορία Β' : για υπαξιωματικούς, ανθυπασπιστές και αξιωματικούς που προέρχονται από τις παραγωγικές σχολές Υπαξιωματικών των Ενόπλων Δυνάμεων (Α.Σ.Σ.Υ.), για τους αξιωματικούς του ν.δ. 649/1970 (Α'176), για τους υπαξιωματικούς, ανθυπαστυνόμους και αντίστοιχους και αξιωματικούς που προέρχονται από παραγωγικές ή μη σχολές των Σωμάτων Ασφαλείας, καθώς και για τους αστυφύλακες, πυροσβέστες και λιμενοφύλακες των ίδιων Σωμάτων.

Γ. Κατηγορία Γ' : για τα στελέχη με προέλευση από ΕΠΟΠ – Ο.Π.Υ.- ΕΜΘ – ΕΠΥ, καθώς και το προερχόμενο από την κατηγορία Δ' αστυνομικό προσωπικό.

Δ. Κατηγορία Δ' : για τους Ειδικούς Φρουρούς – Συνοριακούς Φύλακες της Ελληνικής Αστυνομίας.

Άρθρο 125

Βασικός μισθός

Οι μηνιαίοι βασικοί μισθοί όλων των ως άνω στελεχών ανά κατηγορία κατάταξης διαμορφώνονται ως εξής :

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Α		ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Β		ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Γ		ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Δ	
ΚΛΙΜΑΚΙΟ	ΒΑΣΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ	ΚΛΙΜΑΚΙΟ	ΒΑΣΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ	ΚΛΙΜΑΚΙΟ	ΒΑΣΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ	ΚΛΙΜΑΚΙΟ	ΒΑΣΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

1	4200	1	2445	1	2109	1	1686
2	3800	2	2385	2	2039	2	1662
3	3400	3	2325	3	2009	3	1639
4	3150	4	2265	4	1939	4	1587
5	3000	5	2165	5	1849	5	1531
6	2880	6	2145	6	1769	6	1479
7	2800	7	2085	7	1709	7	1427
8	2705	8	2065	8	1659	8	1376
9	2650	9	1995	9	1599	9	1329
10	2575	10	1925	10	1529	10	1277
11	2455	11	1845	11	1479	11	1230
12	2375	12	1785	12	1429	12	1183
13	2245	13	1725	13	1369	13	1141
14	2155	14	1665	14	1329	14	1098
15	2095	15	1605	15	1309	15	1056
16	2025	16	1545	16	1269	16	1014
17	1975	17	1485	17	1239	17	972
18	1925	18	1455	18	1159	18	953
19	1875	19	1415	19	1079		
20	1845	20	1365	20	1039		
21	1755	21	1315	21	979		
22	1705	22	1285	22	939		
23	1655	23	1245				
24	1625	24	1185				

25	1575	25	1115
26	1525	26	1085
27	1475	27	1045
28	1435	28	985
29	1395		
30	1355		
31	1315		
32	1275		
33	1235		
34	1195		
35	1155		

Άρθρο 126

Μισθολογική κατάταξη και εξέλιξη

1. Μισθολογική κατάταξη και εξέλιξη των στελεχών της Κατηγορίας Α΄ :

Α. Αρχηγός Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας (Α/Γ.Ε.ΕΘ.Α.) στο 1ο Κλιμάκιο.

Β. Αρχηγός Γενικού Επιτελείου Στρατού, Ναυτικού, Αεροπορίας (Α/Γ.Ε.Σ., Γ.Ε.Ν., Γ.Ε.Α.), Ελληνικής Αστυνομίας, Πυροσβεστικού και Λιμενικού Σώματος στο 2ο Κλιμάκιο.

Γ. Γενικός Επιθεωρητής Στρατού, Διοικητής 1ης Στρατιάς, Αρχηγός Στόλου, Αρχηγός Τακτικής Αεροπορίας και Υπαρχηγοί Ελληνικής Αστυνομίας, Πυροσβεστικού Σώματος και Λιμενικού Σώματος στο 3ο Κλιμάκιο.

Τα στελέχη των περιπτώσεων Α έως Γ κατατάσσονται στα προβλεπόμενα Κλιμάκια ανεξαρτήτως των ετών υπηρεσίας και παραμένουν σε αυτά μέχρι την με οποιονδήποτε τρόπο αποχώρησή τους.

Δ. Αντιστράτηγος και αντίστοιχοι μέχρι τριάντα (30) έτη υπηρεσίας στο 5ο Κλιμάκιο και με τριάντα (30) και άνω στο 4ο Κλιμάκιο.

Ε. Υποστράτηγος και αντίστοιχοι. Μέχρι είκοσι έξι έτη (26) έτη υπηρεσίας στο 9ο Κλιμάκιο, από είκοσι έξι (26) και μέχρι είκοσι οκτώ (28) στο 8ο Κλιμάκιο, από είκοσι οκτώ (28) και μέχρι τριάντα (30) στο 7ο Κλιμάκιο, από τριάντα (30) και μέχρι τριάντα δύο (32) στο 6ο Κλιμάκιο και με τριάντα δύο (32) και άνω στο 5ο Κλιμάκιο.

Στ. Ταξίαρχος και αντίστοιχοι. Μέχρι είκοσι τέσσερα έτη (24) υπηρεσίας στο 13ο Κλιμάκιο, από είκοσι τέσσερα (24) μέχρι είκοσι πέντε (25) στο 12ο Κλιμάκιο, από είκοσι πέντε (25) μέχρι είκοσι έξι (26) στο 11ο Κλιμάκιο, από είκοσι έξι (26) μέχρι είκοσι επτά (27) στο 10ο Κλιμάκιο, από είκοσι επτά (27) μέχρι είκοσι οκτώ (28) στο 9ο Κλιμάκιο, από είκοσι οκτώ (28) μέχρι τριάντα (30) στο 8ο Κλιμάκιο, από τριάντα (30) και μέχρι τριάντα δύο (32) στο 7ο Κλιμάκιο και με τριάντα δύο (32) και άνω στο 6ο Κλιμάκιο.

Ζ. Συνταγματάρχης και αντίστοιχοι. Μέχρι δεκαεννέα έτη (19) έτη υπηρεσίας στο 19ο Κλιμάκιο, από δεκαεννέα (19) μέχρι είκοσι (20) στο 18ο Κλιμάκιο, από είκοσι (20) μέχρι είκοσι δύο (22) στο 17ο Κλιμάκιο, από είκοσι δύο (22) μέχρι είκοσι τέσσερα (24) στο 16ο Κλιμάκιο, από είκοσι τέσσερα (24) μέχρι είκοσι πέντε (25) στο 15ο Κλιμάκιο, από είκοσι πέντε (25) μέχρι είκοσι έξι (26) στο 14ο Κλιμάκιο, από είκοσι έξι (26) μέχρι είκοσι επτά (27) στο 13ο Κλιμάκιο, από είκοσι επτά (27) μέχρι είκοσι οκτώ (28) στο 12ο Κλιμάκιο, από είκοσι οκτώ (28) μέχρι είκοσι εννέα (29) στο 11ο Κλιμάκιο, από είκοσι εννέα (29) μέχρι τριάντα (30) στο 10ο Κλιμάκιο, από τριάντα (30) μέχρι τριάντα ένα (31) στο 9ο Κλιμάκιο, από τριάντα ένα (31) και μέχρι τριάντα δύο (32) στο 8ο Κλιμάκιο και με τριάντα δύο (32) και άνω στο 7ο Κλιμάκιο.

Η. Αντισυνταγματάρχης και αντίστοιχοι. Μέχρι δεκατρία έτη (13) υπηρεσίας στο 26ο Κλιμάκιο, από δεκατρία (13) μέχρι δεκαπέντε (15) στο 25ο Κλιμάκιο, από δεκαπέντε (15) μέχρι δεκαεπτά (17) στο 24ο Κλιμάκιο, από δεκαεπτά (17) μέχρι δεκαοκτώ (18) στο 23ο Κλιμάκιο, από δεκαοκτώ (18) μέχρι δεκαεννέα (19) στο 22ο Κλιμάκιο, από δεκαεννέα (19) μέχρι είκοσι (20) στο 21ο Κλιμάκιο, από είκοσι (20) μέχρι είκοσι ένα (21) στο 20ο Κλιμάκιο, από είκοσι ένα (21) μέχρι είκοσι δύο (22) στο 19ο Κλιμάκιο, από είκοσι δύο (22) μέχρι είκοσι τρία (23) στο 18ο Κλιμάκιο, από είκοσι τρία (23) μέχρι είκοσι τέσσερα (24) στο 17ο Κλιμάκιο, από είκοσι τέσσερα (24) μέχρι είκοσι

πέντε (25) στο 16ο Κλιμάκιο, από είκοσι πέντε (25) μέχρι είκοσι έξι (26) στο 15ο Κλιμάκιο, από είκοσι έξι (26) μέχρι είκοσι επτά (27) στο 14ο Κλιμάκιο, από είκοσι επτά (27) μέχρι είκοσι οκτώ (28) στο 13ο Κλιμάκιο, από είκοσι οκτώ (28) μέχρι είκοσι εννέα (29) στο 12ο Κλιμάκιο, από είκοσι εννέα (29) μέχρι τριάντα (30) έτη υπηρεσίας στο 11ο Κλιμάκιο, από τριάντα (30) μέχρι τριάντα ένα (31) στο 10ο Κλιμάκιο και με τριάντα ένα (31) και άνω στο 9ο Κλιμάκιο.

Θ. Ταγματάρχης και αντίστοιχοι. Μέχρι έντεκα (11) έτη στο 28ο Κλιμάκιο, από έντεκα (11) μέχρι δεκατρία (13) στο 27ο Κλιμάκιο, από δεκατρία (13) μέχρι δεκαπέντε (15) στο 26ο Κλιμάκιο, από δεκαπέντε (15) μέχρι δεκαεπτά (17) στο 25ο Κλιμάκιο, από δεκαεπτά (17) μέχρι δεκαοκτώ (18) στο 24ο Κλιμάκιο, από δεκαοκτώ (18) μέχρι δεκαεννέα (19) στο 23ο Κλιμάκιο, από δεκαεννέα (19) μέχρι είκοσι (20) στο 22ο Κλιμάκιο, από είκοσι (20) μέχρι είκοσι ένα (21) στο 21ο Κλιμάκιο, από είκοσι ένα (21) μέχρι είκοσι δύο (22) στο 20ο Κλιμάκιο, από είκοσι δύο (22) μέχρι είκοσι τρία (23) στο 19ο Κλιμάκιο, από είκοσι τρία (23) μέχρι είκοσι πέντε (25) στο 18ο Κλιμάκιο, από είκοσι πέντε (25) μέχρι είκοσι έξι (26) στο 17ο Κλιμάκιο, από είκοσι έξι (26) μέχρι είκοσι επτά (27) στο 16ο Κλιμάκιο, από είκοσι επτά (27) μέχρι είκοσι οκτώ (28) στο 15ο Κλιμάκιο, από είκοσι οκτώ (28) μέχρι είκοσι εννέα (29) στο 14ο Κλιμάκιο, από είκοσι εννέα (29) μέχρι τριάντα (30) στο 13ο Κλιμάκιο, από τριάντα (30) μέχρι τριάντα ένα (31) στο 12ο Κλιμάκιο και με τριάντα ένα (31) και άνω στο 11ο Κλιμάκιο.

Ι. Λοχαγός και αντίστοιχοι. Μέχρι επτά (7) έτη υπηρεσίας στο 31ο Κλιμάκιο, από επτά (7) μέχρι εννέα (9) στο 30ο Κλιμάκιο, από εννέα (9) μέχρι έντεκα (11) στο 29ο Κλιμάκιο, από έντεκα (11) μέχρι δεκατρία (13) στο 28ο Κλιμάκιο, από δεκατρία (13) μέχρι δεκαπέντε (15) στο 27ο Κλιμάκιο, από δεκαπέντε (15) μέχρι δεκαεπτά (17) στο 26ο Κλιμάκιο, από δεκαεπτά (17) μέχρι δεκαοκτώ (18) στο 25ο Κλιμάκιο, από δεκαοκτώ (18) μέχρι δεκαεννέα (19) στο 24ο Κλιμάκιο, από δεκαεννέα (19) μέχρι είκοσι (20) στο 23ο Κλιμάκιο, από είκοσι (20) μέχρι είκοσι ένα (21) στο 22ο Κλιμάκιο, από είκοσι ένα (21) μέχρι είκοσι δύο (22) στο 21ο Κλιμάκιο, από είκοσι δύο (22) μέχρι είκοσι τρία (23) στο 20ο Κλιμάκιο, από είκοσι τρία (23) μέχρι είκοσι τέσσερα (24) στο 19ο Κλιμάκιο, από είκοσι τέσσερα (24) μέχρι είκοσι πέντε (25) στο 18ο Κλιμάκιο, από είκοσι πέντε (25) μέχρι είκοσι έξι (26) στο 17ο Κλιμάκιο, από

είκοσι έξι (26) μέχρι είκοσι επτά (27) στο 16^ο Κλιμάκιο, από είκοσι επτά (27) μέχρι είκοσι εννέα (29) στο 15ο Κλιμάκιο, από είκοσι εννέα (29) μέχρι τριάντα ένα (31) στο 14ο Κλιμάκιο, από τριάντα ένα (31) μέχρι τριάντα δύο (32) στο 13ο Κλιμάκιο και από τριάντα δύο (32) και άνω στο 12ο Κλιμάκιο .

Ια. Υπολοχαγός και αντίστοιχοι. Μέχρι πέντε (5) έτη υπηρεσίας στο 33ο Κλιμάκιο, από πέντε (5) μέχρι επτά (7) στο 32ο Κλιμάκιο, από επτά (7) μέχρι εννέα (9) στο 31ο Κλιμάκιο, από εννέα (9) μέχρι έντεκα (11) στο 30ο Κλιμάκιο, από έντεκα (11) μέχρι δεκατρία (13) στο 29ο Κλιμάκιο, από δεκατρία (13) μέχρι δεκαπέντε (15) στο 28ο Κλιμάκιο, από δεκαπέντε (15) μέχρι δεκαεπτά (17) στο 27ο Κλιμάκιο, από δεκαεπτά (17) μέχρι δεκαοκτώ (18) στο 26ο Κλιμάκιο, από δεκαοκτώ (18) έτη μέχρι δεκαεννέα έτη (19) υπηρεσίας στο 25ο Κλιμάκιο, από δεκαεννέα (19) μέχρι είκοσι (20) στο 24ο Κλιμάκιο, από είκοσι (20) μέχρι είκοσι ένα (21) στο 23ο Κλιμάκιο, από είκοσι ένα (21) μέχρι είκοσι δύο (22) στο 22ο Κλιμάκιο, από είκοσι δύο (22) μέχρι είκοσι τρία (23) στο 21ο Κλιμάκιο, από είκοσι τρία (23) μέχρι είκοσι τέσσερα (24) στο 20ο Κλιμάκιο, από είκοσι τέσσερα (24) μέχρι είκοσι πέντε (25) στο 19ο Κλιμάκιο, από είκοσι πέντε (25) μέχρι είκοσι έξι (26) στο 18ο Κλιμάκιο, από είκοσι έξι (26) μέχρι είκοσι επτά (27) στο 17ο Κλιμάκιο, από είκοσι επτά (27) μέχρι είκοσι οκτώ (28) στο 16ο Κλιμάκιο και από είκοσι οκτώ (28) και άνω στο 15ο Κλιμάκιο.

Ιβ. Ανθυπολοχαγός και αντίστοιχοι. Μέχρι τρία (3) έτη υπηρεσίας στο 35ο Κλιμάκιο, από τρία (3) μέχρι έξι (6) στο 34ο Κλιμάκιο, από έξι (6) μέχρι επτά (7) στο 33ο Κλιμάκιο, από επτά (7) μέχρι δέκα (10) στο 32ο Κλιμάκιο, από δέκα (10) μέχρι έντεκα (11) στο 31ο Κλιμάκιο, από έντεκα (11) μέχρι δεκατρία (13) στο 30ο Κλιμάκιο, από δεκατρία (13) μέχρι δεκαπέντε (15) στο 29ο Κλιμάκιο, από δεκαπέντε (15) μέχρι δεκαέξι (16) στο 28ο Κλιμάκιο, από δεκαέξι (16) μέχρι δεκαεπτά (17) στο 27ο Κλιμάκιο, από δεκαεπτά (17) μέχρι δεκαοκτώ (18) στο 26ο Κλιμάκιο, από δεκαοκτώ (18) μέχρι δεκαεννέα (19) στο 25ο Κλιμάκιο, από δεκαεννέα (19) μέχρι είκοσι (20) στο 24ο Κλιμάκιο, από είκοσι (20) μέχρι είκοσι ένα (21) στο 23ο Κλιμάκιο, από είκοσι ένα (21) μέχρι είκοσι τρία (23) στο 22ο Κλιμάκιο, από είκοσι τρία (23) και άνω στο 21ο Κλιμάκιο.

2. Μισθολογική κατάταξη και εξέλιξη των στελεχών της Κατηγορίας Β' :

- Α. Συνταγματάρχης και αντίστοιχοι. Μέχρι τριάντα έξι (36) έτη υπηρεσίας στο 2ο Κλιμάκιο, από τριάντα έξι (36) και άνω στο 1ο Κλιμάκιο.
- Β. Αντισυνταγματάρχης και αντίστοιχοι. Μέχρι είκοσι επτά (27) έτη στο 7ο Κλιμάκιο, από είκοσι επτά (27) μέχρι είκοσι οκτώ (28) στο 6ο Κλιμάκιο, από είκοσι οκτώ (28) μέχρι είκοσι εννέα (29) στο 5ο Κλιμάκιο, από είκοσι εννέα (29) μέχρι τριάντα (30) στο 4ο Κλιμάκιο, από τριάντα (30) μέχρι τριάντα ένα (31) στο 3ο Κλιμάκιο και με τριάντα ένα (31) και άνω στο 2ο Κλιμάκιο.
- Γ. Ταγματάρχης και αντίστοιχοι. Μέχρι είκοσι πέντε (25) έτη στο 9ο Κλιμάκιο, από είκοσι πέντε (25) μέχρι είκοσι επτά (27) στο 8ο Κλιμάκιο, από είκοσι επτά (27) μέχρι είκοσι οκτώ (28) στο 7ο Κλιμάκιο, από είκοσι οκτώ (28) μέχρι είκοσι εννέα (29) στο 6ο Κλιμάκιο, από είκοσι εννέα (29) μέχρι τριάντα ένα (31) στο 5ο Κλιμάκιο, από τριάντα ένα (31) μέχρι τριάντα τέσσερα (34) στο 4ο Κλιμάκιο και με τριάντα τέσσερα (34) και άνω στο 3ο Κλιμάκιο.
- Δ. Λοχαγός και αντίστοιχοι. Μέχρι είκοσι ένα (21) έτη στο 13ο Κλιμάκιο, από είκοσι ένα (21) μέχρι είκοσι δύο (22) στο 12ο Κλιμάκιο, από είκοσι δύο (22) μέχρι είκοσι τρία (23) στο 11ο Κλιμάκιο, από είκοσι τρία (23) μέχρι είκοσι πέντε (25) στο 10ο Κλιμάκιο, από είκοσι πέντε (25) μέχρι είκοσι επτά (27) στο 9ο Κλιμάκιο, από είκοσι επτά (27) μέχρι είκοσι οκτώ (28) στο 8ο Κλιμάκιο, από είκοσι οκτώ (28) μέχρι είκοσι εννέα (29) στο 7ο Κλιμάκιο, από είκοσι εννέα (29) μέχρι τριάντα ένα (31) στο 6ο Κλιμάκιο, από τριάντα ένα (31) μέχρι τριάντα δύο (32) στο 5ο Κλιμάκιο και με τριάντα δύο (32) και άνω στο 4ο Κλιμάκιο.
- Ε. Υπολοχαγός και αντίστοιχοι. Μέχρι δεκαεπτά (17) έτη υπηρεσίας στο 17ο Κλιμάκιο, από δεκαεπτά (17) μέχρι δεκαοκτώ (18) στο 16ο Κλιμάκιο, από δεκαοκτώ (18) μέχρι δεκαεννέα (19) στο 15ο Κλιμάκιο, από δεκαεννέα (19) μέχρι είκοσι ένα (21) στο 14ο Κλιμάκιο, από είκοσι ένα (21) μέχρι είκοσι δύο (22) στο 13ο Κλιμάκιο, από είκοσι δύο (22) μέχρι είκοσι τρία (23) στο 12ο Κλιμάκιο, από είκοσι τρία (23) μέχρι είκοσι πέντε (25) στο 11ο Κλιμάκιο, από είκοσι πέντε (25) μέχρι είκοσι επτά (27) στο 10ο Κλιμάκιο, από είκοσι επτά (27) μέχρι είκοσι οκτώ (28) στο 9ο Κλιμάκιο, από είκοσι οκτώ (28) μέχρι είκοσι εννέα (29) στο 8ο Κλιμάκιο, από είκοσι εννέα (29) μέχρι τριάντα ένα (31) στο 7ο Κλιμάκιο, από τριάντα ένα (31) μέχρι τριάντα δύο (32) στο 6ο Κλιμάκιο και από τριάντα δύο (32) και άνω στο 5ο Κλιμάκιο.

Στ. Ανθυπολοχαγός και αντίστοιχοι. Μέχρι δεκατέσσερα (14) έτη υπηρεσίας στο 20ο Κλιμάκιο, από δεκατέσσερα (14) μέχρι δεκαπέντε (15) στο 19ο Κλιμάκιο, από δεκαπέντε (15) μέχρι δεκαεπτά (17) στο 18ο Κλιμάκιο, από δεκαεπτά (17) μέχρι δεκαοκτώ (18) στο 17ο Κλιμάκιο, από δεκαοκτώ (18) μέχρι δεκαεννέα (19) στο 16ο Κλιμάκιο, από δεκαεννέα (19) μέχρι είκοσι ένα (21) στο 15ο Κλιμάκιο, από είκοσι ένα (21) μέχρι είκοσι δύο (22) στο 14ο Κλιμάκιο, από είκοσι δύο (22) μέχρι είκοσι τρία (23) στο 13ο Κλιμάκιο, από είκοσι τρία (23) μέχρι είκοσι πέντε (25) στο 12ο Κλιμάκιο, από είκοσι πέντε (25) μέχρι είκοσι επτά (27) στο 11ο Κλιμάκιο, από είκοσι επτά (27) μέχρι είκοσι οκτώ (28) στο 10ο Κλιμάκιο, από είκοσι οκτώ (28) μέχρι είκοσι εννέα (29) στο 9ο Κλιμάκιο, από είκοσι εννέα (29) μέχρι τριάντα ένα (31) στο 8ο Κλιμάκιο, από τριάντα ένα (31) μέχρι τριάντα δύο (32) στο 7ο Κλιμάκιο και από τριάντα δύο (32) και άνω στο 6ο Κλιμάκιο.

Ζ. Ανθυπασπιστής και αντίστοιχοι. Μέχρι δέκα (10) έτη υπηρεσίας στο 24ο Κλιμάκιο, από δέκα (10) μέχρι έντεκα (11) στο 23ο Κλιμάκιο, από έντεκα (11) μέχρι δώδεκα (12) στο 22ο Κλιμάκιο, από δώδεκα (12) μέχρι δεκατέσσερα (14) στο 21ο Κλιμάκιο, από δεκατέσσερα (14) μέχρι δεκαπέντε (15) στο 20ο Κλιμάκιο, από δεκαπέντε (15) μέχρι δεκαεπτά (17) στο 19ο Κλιμάκιο, από δεκαεπτά (17) μέχρι δεκαοκτώ (18) στο 18ο Κλιμάκιο, από δεκαοκτώ (18) μέχρι δεκαεννέα (19) στο 17ο Κλιμάκιο, από δεκαεννέα (19) μέχρι είκοσι ένα (21) στο 16ο Κλιμάκιο, από είκοσι ένα (21) μέχρι είκοσι δύο (22) στο 15ο Κλιμάκιο, από είκοσι δύο (22) μέχρι είκοσι τρία (23) στο 14ο Κλιμάκιο, από είκοσι τρία (23) μέχρι είκοσι πέντε (25) στο 13ο Κλιμάκιο, από είκοσι πέντε (25) μέχρι είκοσι επτά (27) στο 12ο Κλιμάκιο, από είκοσι επτά (27) μέχρι είκοσι οκτώ (28) στο 11ο Κλιμάκιο, από είκοσι οκτώ (28) μέχρι είκοσι εννέα (29) στο 10ο Κλιμάκιο, από είκοσι εννέα (29) μέχρι τριάντα ένα (31) στο 9ο Κλιμάκιο, από τριάντα ένα (31) μέχρι τριάντα δύο (32) στο 8ο Κλιμάκιο και από τριάντα δύο (32) και άνω στο 7ο Κλιμάκιο.

Η. Αρχιλοχίας και αντίστοιχοι. Μέχρι πέντε (5) έτη υπηρεσίας στο 27ο Κλιμάκιο, από πέντε (5) μέχρι επτά (7) στο 26ο Κλιμάκιο, από επτά (7) μέχρι εννέα (9) στο 25ο Κλιμάκιο, από εννέα (9) μέχρι έντεκα (11) στο 24ο Κλιμάκιο, από έντεκα (11) μέχρι δώδεκα (12) στο 23ο Κλιμάκιο, από δώδεκα (12) μέχρι δεκατέσσερα (14) στο 22ο Κλιμάκιο, από δεκατέσσερα (14) μέχρι δεκαπέντε (15) στο 21ο Κλιμάκιο, από

δεκαπέντε (15) μέχρι δεκαεπτά (17) στο 20ο Κλιμάκιο, από δεκαεπτά (17) μέχρι δεκαοκτώ (18) στο 19ο Κλιμάκιο, από δεκαοκτώ (18) μέχρι δεκαεννέα (19) στο 18ο Κλιμάκιο, από δεκαεννέα (19) μέχρι είκοσι ένα (21) στο 17ο Κλιμάκιο, από είκοσι ένα (21) μέχρι είκοσι δύο (22) στο 16ο Κλιμάκιο, από είκοσι δύο (22) μέχρι είκοσι τρία (23) στο 15ο Κλιμάκιο, από είκοσι τρία (23) μέχρι είκοσι πέντε (25) στο 14ο Κλιμάκιο, από είκοσι πέντε (25) μέχρι είκοσι επτά (27) στο 13ο Κλιμάκιο, από είκοσι επτά (27) μέχρι είκοσι οκτώ (28) στο 12ο Κλιμάκιο, από είκοσι οκτώ (28) μέχρι είκοσι εννέα (29) στο 11ο Κλιμάκιο και από είκοσι εννέα (29) και άνω στο 10ο Κλιμάκιο.

Θ. Επιλοχίας και αντίστοιχοι. Μέχρι πέντε (5) έτη υπηρεσίας στο 27ο Κλιμάκιο, από πέντε (5) μέχρι επτά (7) στο 26ο Κλιμάκιο, από επτά (7) μέχρι εννέα (9) στο 25ο Κλιμάκιο, από εννέα (9) μέχρι δώδεκα (12) στο 24ο Κλιμάκιο, από δώδεκα (12) μέχρι δεκατέσσερα (14) στο 23ο Κλιμάκιο, από δεκατέσσερα (14) μέχρι δεκαπέντε (15) στο 22ο Κλιμάκιο, από δεκαπέντε (15) μέχρι δεκαεπτά (17) στο 21ο Κλιμάκιο και από δεκαεπτά (17) και άνω στο 20ο Κλιμάκιο.

Ι. Λοχίας και αντίστοιχοι. Μέχρι πέντε (5) έτη υπηρεσίας στο 28ο Κλιμάκιο, από πέντε (5) μέχρι δέκα (10) στο 27ο Κλιμάκιο, από δέκα (10) μέχρι έντεκα (11) στο 26ο Κλιμάκιο, από έντεκα (11) μέχρι δώδεκα (12) στο 25ο Κλιμάκιο, από δώδεκα (12) μέχρι δεκατέσσερα (14) στο 24ο Κλιμάκιο και από δεκατέσσερα (14) και άνω στο 23ο Κλιμάκιο.

3. Μισθολογική κατάταξη και εξέλιξη των στελεχών της Κατηγορίας Γ΄ :

Α. Ανθυπασιπιστής και αντίστοιχοι. Μέχρι δεκαπέντε (15) έτη υπηρεσίας στο 14ο Κλιμάκιο, από δεκαπέντε (15) μέχρι δεκαέξι (16) στο 13ο Κλιμάκιο, από δεκαέξι (16) μέχρι δεκαεπτά (17) στο 12ο Κλιμάκιο, από δεκαεπτά (17) μέχρι δεκαεννέα (19) στο 11ο Κλιμάκιο, από δεκαεννέα (19) μέχρι είκοσι (20) στο 10ο Κλιμάκιο, από είκοσι (20) μέχρι είκοσι ένα (21) στο 9ο Κλιμάκιο, από είκοσι ένα (21) μέχρι είκοσι τρία (23) στο 8ο Κλιμάκιο, από είκοσι τρία (23) μέχρι είκοσι πέντε (25) στο 7ο Κλιμάκιο, από είκοσι πέντε (25) μέχρι είκοσι επτά (27) στο 6ο Κλιμάκιο, από είκοσι επτά (27) μέχρι είκοσι εννέα (29) στο 5ο Κλιμάκιο, από είκοσι εννέα (29) μέχρι τριάντα ένα (31) στο 4ο Κλιμάκιο, από τριάντα ένα (31) μέχρι τριάντα έξι (36) στο 3ο Κλιμάκιο, από

τριάντα έξι (36) μέχρι τριάντα εννέα (39) στο 2ο Κλιμάκιο και από τριάντα εννέα (39) και άνω στο 1ο Κλιμάκιο.

Β. Αρχιλοχίας και αντίστοιχοι. Μέχρι δεκατρία (13) έτη υπηρεσίας στο 16ο Κλιμάκιο, από δεκατρία (13) μέχρι δεκαπέντε (15) στο 15ο Κλιμάκιο, από δεκαπέντε (15) μέχρι δεκαέξι (16) στο 14ο Κλιμάκιο, από δεκαέξι (16) μέχρι δεκαεπτά (17) στο 13ο Κλιμάκιο, από δεκαεπτά (17) μέχρι δεκαεννέα (19) στο 12ο Κλιμάκιο, από δεκαεννέα (19) μέχρι είκοσι (20) στο 11ο Κλιμάκιο, από είκοσι (20) μέχρι είκοσι ένα (21) στο 10ο Κλιμάκιο, από είκοσι ένα (21) μέχρι είκοσι τρία (23) στο 9ο Κλιμάκιο, από είκοσι τρία (23) μέχρι είκοσι πέντε (25) στο 8ο Κλιμάκιο, από είκοσι πέντε (25) μέχρι είκοσι επτά (27) στο 7ο Κλιμάκιο, από είκοσι επτά (27) μέχρι είκοσι εννέα (29) στο 6ο Κλιμάκιο, από είκοσι εννέα (29) μέχρι τριάντα ένα (31) στο 5ο Κλιμάκιο, από τριάντα ένα (31) μέχρι τριάντα έξι (36) στο 4ο Κλιμάκιο και από τριάντα έξι (36) και άνω στο 3ο Κλιμάκιο.

Γ. Επιλοχίας και αντίστοιχοι. Μέχρι δεκατρία (13) έτη υπηρεσίας στο 17ο Κλιμάκιο, από δεκατρία (13) μέχρι δεκαπέντε (15) στο 16ο Κλιμάκιο, από δεκαπέντε (15) μέχρι δεκαέξι (16) στο 15ο Κλιμάκιο, από δεκαέξι (16) μέχρι δεκαεπτά (17) στο 14ο Κλιμάκιο, από δεκαεπτά (17) μέχρι δεκαεννέα (19) στο 13ο Κλιμάκιο, από δεκαεννέα (19) μέχρι είκοσι (20) στο 12ο Κλιμάκιο, από είκοσι (20) μέχρι είκοσι ένα (21) στο 11ο Κλιμάκιο, από είκοσι ένα (21) μέχρι είκοσι τρία (23) στο 10ο Κλιμάκιο, από είκοσι τρία (23) μέχρι είκοσι πέντε (25) στο 9ο Κλιμάκιο, από είκοσι πέντε (25) μέχρι είκοσι επτά (27) στο 8ο Κλιμάκιο, από είκοσι επτά (27) μέχρι είκοσι εννέα (29) στο 7ο Κλιμάκιο, από είκοσι εννέα (29) μέχρι τριάντα ένα (31) στο 6ο Κλιμάκιο και από τριάντα ένα (31) και άνω στο 5ο Κλιμάκιο.

Δ. Λοχίας και αντίστοιχοι. Μέχρι δεκατρία (13) έτη υπηρεσίας στο 18ο Κλιμάκιο, από δεκατρία (13) μέχρι δεκαπέντε (15) στο 17ο Κλιμάκιο, από δεκαπέντε (15) μέχρι δεκαέξι (16) στο 16ο Κλιμάκιο, από δεκαέξι (16) μέχρι δεκαεπτά (17) στο 15ο Κλιμάκιο, από δεκαεπτά (17) μέχρι δεκαεννέα (19) στο 14ο Κλιμάκιο, από δεκαεννέα (19) μέχρι είκοσι (20) στο 13ο Κλιμάκιο, από είκοσι (20) μέχρι είκοσι ένα (21) στο 12ο Κλιμάκιο, από είκοσι ένα (21) μέχρι είκοσι τρία (23) στο 11ο Κλιμάκιο, από είκοσι τρία (23) μέχρι είκοσι πέντε (25) στο 10ο Κλιμάκιο και από είκοσι πέντε (25) και άνω στο 9ο Κλιμάκιο.

Ε. Δεκανέας και αντίστοιχοι. Μέχρι τρία (3) έτη υπηρεσίας στο 21ο Κλιμάκιο, από τρία (3) μέχρι πέντε (5) στο 20ο Κλιμάκιο, από πέντε (5) μέχρι δεκατρία (13) στο 19ο Κλιμάκιο και από δεκατρία (13) και άνω στο 18ο Κλιμάκιο.

Στ. Μόνιμος Στρατιώτης και Αστυφύλακας που δεν έχει εκπληρώσει τις στρατιωτικές του υποχρεώσεις. Μέχρι τρία (3) έτη υπηρεσίας στο 22ο Κλιμάκιο, από τρία (3) μέχρι πέντε (5) στο 21ο Κλιμάκιο και από πέντε (5) και άνω στο 20ο Κλιμάκιο.

4. Μισθολογική κατάταξη και εξέλιξη των στελεχών της Κατηγορίας Δ' :

Ειδικοί Φρουροί – Συνοριακοί Φύλακες. Μέχρι ένα (1) έτος υπηρεσίας στο 18ο Κλιμάκιο, από ένα (1) μέχρι τρία (3) στο 17ο Κλιμάκιο, από τρία (3) μέχρι πέντε (5) στο 16ο Κλιμάκιο, από πέντε (5) μέχρι επτά (7) στο 15ο Κλιμάκιο, από επτά (7) μέχρι εννέα (9) υπηρεσίας στο 14ο Κλιμάκιο, από εννέα (9) μέχρι έντεκα (11) στο 13ο Κλιμάκιο, από έντεκα (11) μέχρι δεκατρία (13) στο 12ο Κλιμάκιο, από δεκατρία (13) μέχρι δεκαπέντε (15) στο 11ο Κλιμάκιο, από δεκαπέντε (15) μέχρι δεκαεπτά (17) στο 10ο Κλιμάκιο, από δεκαεπτά (17) μέχρι δεκαεννέα (19) στο 9ο Κλιμάκιο, από δεκαεννέα (19) μέχρι είκοσι ένα (21) στο 8ο Κλιμάκιο, από είκοσι ένα (21) μέχρι είκοσι τρία (23) στο 7ο Κλιμάκιο, από είκοσι τρία (23) μέχρι είκοσι πέντε (25) στο 6ο Κλιμάκιο, από είκοσι πέντε (25) μέχρι είκοσι επτά (27) στο 5ο Κλιμάκιο, από είκοσι επτά (27) μέχρι είκοσι εννέα (29) στο 4ο Κλιμάκιο, από είκοσι εννέα (29) μέχρι τριάντα ένα (31) στο 3ο Κλιμάκιο, από τριάντα ένα (31) μέχρι τριάντα τρία (33) στο 2ο Κλιμάκιο και από τριάντα τρία (33) και άνω στο 1ο Κλιμάκιο.

5. α. Οι Δόκιμοι Έφεδροι Αξιωματικοί (Δ.Ε.Α.) λαμβάνουν το 53% του Μ.Κ. 25 της Α Κατηγορίας.

β. Οι Ανθυπολοχαγοί εκ Δ.Ε.Α. λαμβάνουν το 71% του Μ.Κ. 25 της Α Κατηγορίας.

6. Μισθολογική κατάταξη μαθητών των Σχολών :

α. Ενόπλων Δυνάμεων :

αα. Μαθητές Ανώτατων Στρατιωτικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Σ.Ε.Ι.) λαμβάνουν το 10% του Μ.Κ. 25 της Α Κατηγορίας.

αβ. Μαθητές Σχολών Μονίμων Υπαξιωματικών λαμβάνουν το 8% του Μ.Κ. 17 της Β Κατηγορίας.

β. Σωμάτων Ασφαλείας :

αα. Δόκιμος Αστυφύλακας και αντίστοιχοι λαμβάνουν το 33% του Μ.Κ. 28 της Β Κατηγορίας κατά τη διάρκεια του πρώτου έτους φοίτησης και το 35% του Μ.Κ. 28 της Β Κατηγορίας κατά τη διάρκεια του δεύτερου και τρίτου έτους φοίτησης.

ββ. Δόκιμος Υπαστυνόμος και αντίστοιχοι λαμβάνουν το 54% του Μ.Κ. 35 της Α Κατηγορίας κατά τη διάρκεια του πρώτου έτους φοίτησης, το 56% του Μ.Κ. 35 της Α Κατηγορίας κατά τη διάρκεια του δεύτερου και τρίτου έτους φοίτησης και το 58% του Μ.Κ. 35 της Α Κατηγορίας κατά το τέταρτο έτος φοίτησης .

γ. Μαθητές που προέρχονται από τα Σώματα Ασφαλείας συνεχίζουν να λαμβάνουν το σύνολο των αποδοχών που αντιστοιχεί στον κατεχόμενο βαθμό.

7. Οι οπλίτες βραχείας ανακατάταξης (μέχρι τριών ετών) λαμβάνουν το Μ.Κ.19 της Γ Κατηγορίας.

8. Οι έφεδροι υψηλής ετοιμότητας (ΕΦ.Υ.ΕΣ.) κατά την περίοδο που καλούνται υπό τα όπλα λαμβάνουν τις αποδοχές ίσες με αυτές ομοιόβαθμου επαγγελματία στρατιωτικού, πλην αυτών που κατατάσσονται στους βαθμούς του στρατιώτη και δεκανέα, οι οποίοι λαμβάνουν αποδοχές λοχία της Γ Κατηγορίας. Για την κατάταξη των εν λόγω εφέδρων σε Μ.Κ. λαμβάνεται υπόψη αποκλειστικά και μόνο ο χρόνος πραγματικής παρασχεθείσας υπηρεσίας υπό τα όπλα με την ως άνω ιδιότητα.

9. Για τη μισθολογική εξέλιξη των στελεχών από το κατώτερο μισθολογικό κλιμάκιο στο αμέσως ανώτερο, απαιτείται να έχει συμπληρωθεί ο καθορισμένος χρόνος υπηρεσίας στο κατώτερο μισθολογικό κλιμάκιο.

Η κατά την προηγούμενη παράγραφο εξέλιξη των στελεχών γίνεται με πράξη του αρμόδιου για το διορισμό οργάνου, που δεν δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ως υπηρεσία για τη μισθολογική κατάταξη και εξέλιξη αναγνωρίζεται η αναφερόμενη στις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 11 του ν. 4354/2015 (Α' 176), ο χρόνος φοίτησης στις στρατιωτικές σχολές ή στις αντίστοιχες σχολές των Σωμάτων Ασφαλείας, καθώς και ο χρόνος απόκτησης ιατρικής ειδικότητας, εφόσον η

ειδικότητα αυτή αποτελεί τυπικό προσόν κατάταξης. Δεν αναγνωρίζεται σε καμία περίπτωση ο χρόνος στρατιωτικής θητείας.

Η αναγνώριση των ανωτέρω υπηρεσιών πραγματοποιείται με απόφαση του υπηρεσιακού συμβουλίου ή άλλου αρμοδίου οργάνου και τα οικονομικά αποτελέσματα ισχύουν από την ημερομηνία υποβολής της σχετικής αίτησης και όλων των απαραίτητων δικαιολογητικών.

Άρθρο 127

Επιδόματα

Πέρα από το βασικό μισθό του προηγούμενου άρθρου παρέχονται και τα εξής επιδόματα και παροχές κατά μήνα:

A. Οικογενειακή παροχή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 15 του ν. 4354/2015 (Α'176), όπως κάθε φορά ισχύει.

B. Επίδομα ιδιαίτερων συνθηκών εργασίας, λόγω της ιδιαίτερης φύσης των καθηκόντων των εν λόγω στελεχών καθώς και της απασχόλησης χωρίς ωράριο εργασίας ή πέραν του ωραρίου εργασίας, οριζόμενο ως εξής:

	ΕΝΟΠΛΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ	ΣΩΜΑΤΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ
ΒΑΘΜΟΣ	ΠΟΣΟ ΣΕ €	ΠΟΣΟ ΣΕ €
ΑΡΧΗΓΟΣ Γ.Ε.ΕΘ.Α	500	
ΑΡΧΗΓΟΣ Γ.Ε.Σ. και αντίστοιχοι	450	390
Α/Α.Τ.Α. και αντίστοιχοι και Υπαρχηγοί Σωμάτων Ασφαλείας	430	370
ΑΝΤΙΣΤΡΑΤΗΓΟΣ και	420	360

αντίστοιχοι		
ΥΠΟΣΤΡΑΤΗΓΟΣ και αντίστοιχοι	400	340
ΤΑΞΙΑΡΧΟΣ και αντίστοιχοι	395	335
ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΑΡΧΗΣ και αντίστοιχοι	385	325
ΑΝΤΙΣΥΝΤΑΓΜΑΤΑΡΧΗΣ και αντίστοιχοι	375	315
ΤΑΓΜΑΤΑΡΧΗΣ και αντίστοιχοι	285	225
ΛΟΧΑΓΟΣ και αντίστοιχοι	220	160
ΥΠΟΛΟΧΑΓΟΣ και αντίστοιχοι	190	130
ΑΝΘΥΠΟΛΟΧΑΓΟΣ και αντίστοιχοι	180	120
ΑΝΘΥΠΑΣΠΙΣΤΗΣ και αντίστοιχοι	160	100
ΑΡΧΙΛΟΧΙΑΣ και αντίστοιχοι	150	90
ΕΠΙΛΟΧΙΑΣ και αντίστοιχοι	140	80
ΛΟΧΙΑΣ και αντίστοιχοι	115	55
ΔΕΚΑΝΕΑΣ και αντίστοιχοι	105	
ΜΟΝΙΜΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ και ΑΣΤΥΦΥΛΑΚΑΣ που δεν έχει εκπληρώσει τις στρατιωτικές του υποχρεώσεις	105	45
ΕΙΔΙΚΟΣ ΦΡΟΥΡΟΣ/ ΣΥΝΟΡΙΟΦΥΛΑΚΑΣ		105

Το εν λόγω επίδομα προσαυξάνεται κατά πενήντα πέντε (55) ευρώ για τα στελέχη που είναι έγγαμα χωρίς τέκνα. Για τα στελέχη που έχουν τέκνα, τα οποία πληρούν τις προϋποθέσεις χορήγησης της οικογενειακής παροχής του άρθρου 15 του ν.4354/2015 (Α' 176), το εν λόγω επίδομα προσαυξάνεται κατά εκατόν δεκαπέντε (115) ευρώ.

Σε περίπτωση συζύγων που αμείβονται και οι δύο με τις διατάξεις του παρόντος, η ως άνω προσαύξηση καταβάλλεται και στους δύο.

Το ως άνω επίδομα καταβάλλεται με την απαραίτητη προϋπόθεση ότι οι δικαιούχοι του προσφέρουν υπηρεσία με πλήρη και αποκλειστική απασχόληση στα καθήκοντα και τις συνθήκες που δικαιολογούν την καταβολή του.

Σε περίπτωση απομάκρυνσης των στελεχών με απόσπαση, μετακίνηση, διάθεση ή εκπαιδευτική άδεια μεγαλύτερη των δύο (2) μηνών, από τα εν γένει καθήκοντα, τις θέσεις και τις συνθήκες, οι οποίες δικαιολογούν τη χορήγηση του επιδόματος αυτού, διακόπτεται ισοχρόνως και η καταβολή του με βεβαίωση του οικείου προϊσταμένου.

Γ. Επίδομα θέσης ευθύνης, οριζόμενο κατά βαθμίδα θέσης, ως εξής :

ΒΑΘΜΟΣ	ΠΟΣΟ ΣΕ €
ΑΡΧΗΓΟΣ Γ.Ε.ΕΘ.Α	550
ΑΡΧΗΓΟΣ Γ.Ε.Σ. και αντίστοιχοι	400
Α/Α.Τ.Α. και αντίστοιχοι και Υπαρχηγοί Σωμάτων	350

Ασφαλείας	
ΑΝΤΙΣΤΡΑΤΗΓΟΣ και αντίστοιχοι	250
ΥΠΟΣΤΡΑΤΗΓΟΣ και αντίστοιχοι	200
ΤΑΞΙΑΡΧΟΣ και αντίστοιχοι	170
ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΑΡΧΗΣ και αντίστοιχοι	60
ΑΝΤΙΣΥΝΤΑΓΜΑΤΑΡΧΗΣ και αντίστοιχοι	40
ΤΑΓΜΑΤΑΡΧΗΣ και αντίστοιχοι	30

Απαραίτητη προϋπόθεση για τη χορήγηση του εν λόγω επιδόματος είναι η πραγματική άσκηση των καθηκόντων όλων των ανωτέρω.

Δ. α. Στο προσωπικό των Σωμάτων Ασφαλείας (Ελληνική Αστυνομία, Πυροσβεστικό και Λιμενικό Σώμα – Ελληνική Ακτοφυλακή), το οποίο λόγω της ιδιοτυπίας των συνθηκών αποδεδειγμένα εργάζεται πέραν των πέντε (5) ημερών την εβδομάδα, χορηγείται ειδική αποζημίωση, η οποία ανέρχεται στο ποσό των σαράντα έξι ευρώ (46) για κάθε επιπλέον ημέρα απασχόλησης και για μέχρι τέσσερις (4) επιπλέον ημέρες το μήνα.

β. Στο ίδιο ως άνω προσωπικό που αποδεδειγμένα εργάζεται κατά τις νυκτερινές ώρες χορηγείται ειδική αποζημίωση, η οποία ανέρχεται στο ποσό των δύο ευρώ και εβδομήντα επτά λεπτών (2,77 €) ανά ώρα νυκτερινής απασχόλησης. Το ανώτατο όριο των ωρών νυκτερινής απασχόλησης, οι όροι και προϋποθέσεις χορήγησης της εν λόγω αποζημίωσης καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού. Μέχρι την έκδοση της εν λόγω κοινής υπουργικής απόφασης εξακολουθεί να καταβάλλεται το επίδομα αυξημένης επιχειρησιακής ετοιμότητας μονάδων που προβλέπεται από τις διατάξεις της παρ.

A8 υποπ. β' του άρθρου 51 του ν. 3205/2003 (Α' 297) και σύμφωνα με τις σχετικές εκδοθείσες υπουργικές αποφάσεις, όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν.

Σε περίπτωση απομάκρυνσης των στελεχών με απόσπαση, μετακίνηση ή εκπαιδευτική άδεια μεγαλύτερη των δύο (2) μηνών από τα καθήκοντα, τις θέσεις και τις συνθήκες, οι οποίες δικαιολογούν τη χορήγηση των αποζημιώσεων αυτών, διακόπτεται ισοχρόνως και η καταβολή τους με βεβαίωση του οικείου προϊσταμένου.

γ. Στο προσωπικό των Σωμάτων Ασφαλείας που αποσπάται ή διατίθεται ως προσωπικό ασφαλείας σε γραφεία μελών της Κυβέρνησης, υφυπουργών, γενικών και ειδικών γραμματέων καταβάλλονται οι αποζημιώσεις των προηγούμενων περιπτώσεων και η υπερωριακή αποζημίωση σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου Γ2 του άρθρου 20 του ν. 4354/2015 (Α' 176). Στην περίπτωση που το εν λόγω προσωπικό εκτελεί διοικητικά καθήκοντα στα ως άνω γραφεία, δικαιούται υπερωριακή αποζημίωση σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. Α2 του ίδιου άρθρου.

Ε. Στα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων που υπηρετούν ή είναι αποσπασμένα στο Νομό Έβρου και στους Νομούς Λέσβου, Χίου, Σάμου, Δωδεκανήσων και Σαμοθράκης, καθώς και στο ένστολο προσωπικό της Πολεμικής Αεροπορίας που υπηρετεί ή είναι αποσπασμένο στη Σκύρο, χορηγείται μηνιαίο επίδομα ύψους εκατό ευρώ (100 €).

Το επίδομα αυτό καταβάλλεται με την απαραίτητη προϋπόθεση ότι οι δικαιούχοι προσφέρουν υπηρεσία με πλήρη και αποκλειστική απασχόληση στην Υπηρεσία της περιοχής που δικαιολογεί την καταβολή του. Επίσης καταβάλλεται και για όσο διάστημα οι υπάλληλοι τελούν σε θεσμοθετημένες άδειες.

Σε περίπτωση απομάκρυνσης των υπαλλήλων, για οποιονδήποτε λόγο όπως μετακίνηση, απόσπαση, μετάθεση, διάθεση, από την περιοχή η οποία δικαιολογεί τη χορήγησή του, διακόπτεται ισοχρόνως η καταβολή του με βεβαίωση του οικείου Προϊσταμένου.

Τα επιδόματα των παραγράφων Β έως Ε του παρόντος δεν καταβάλλονται στους οπλίτες βραχείας ανακατάταξης (μέχρι τριών ετών), στους μαθητές των σχολών αρμοδιότητας ΥΕΘΑ και των σχολών των Σωμάτων Ασφαλείας, στους τελούντες σε

κατάσταση πολεμικής ή μόνιμης διαθεσιμότητας, καθώς και στους έφεδρους και δόκιμους έφεδρους αξιωματικούς.

Στ. Τα επιδόματα αναπηρίας και κινδύνου (πτητικό, πτώσεως αλεξιπτωτιστών, καταδυτικό, υποβρύχιων καταστροφών, δυτών, εκκαθάρισης ναρκοπεδίων, Ε.Κ.Α.Μ., Ε.Μ.Α.Κ., Μ.Α.Τ., ανιχνευτών, εξουδετερωτών βομβών και εκρηκτικών μηχανισμών, συνοδών σκύλων που χρησιμοποιούνται για την ανίχνευση εκρηκτικών υλών και άλλων ελέγχων, ειδική αποζημίωση πυροτεχνουργών του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, γραφείου λόγω ανικανότητας ένεκα παθήματος στην υπηρεσία) που παρέχονται στα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας εξακολουθούν να καταβάλλονται, σύμφωνα με τις ισχύουσες περί αυτών διατάξεις και στο ύψος που έχουν διαμορφωθεί κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος. Με κοινές αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών και του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού, οι οποίες εκδίδονται σε αποκλειστική προθεσμία ενός έτους από την ημερομηνία έναρξης ισχύος των διατάξεων του παρόντος, καθορίζονται το ύψος, οι δικαιούχοι, οι όροι και οι προϋποθέσεις χορήγησης των ως άνω επιδομάτων. Στην περίπτωση που παρέλθει άπρακτη η παραπάνω προθεσμία παύει στο εξής η καταβολή οποιουδήποτε από τα παραπάνω επιδόματα.

Ζ. Στο αστυνομικό προσωπικό που υπηρετεί στα Αστυνομικά Τμήματα Κακαβιάς και Κρυσταλλοπηγής διατηρείται το ειδικό μηνιαίο επίδομα μετακίνησης της παρ.4 του άρθρου 10 του ν.3103/2003 (Α'23), στο ίδιο ύψος και με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις που ίσχυαν έως την ημερομηνία έναρξης του παρόντος νόμου.

Η. Για το αστυνομικό προσωπικό της Διεύθυνσης Εσωτερικών Υποθέσεων της Ελληνικής Αστυνομίας, διατηρείται η ειδική μηνιαία αποζημίωση που προβλέπεται από τις διατάξεις της παρ.4 του άρθρου 4 του ν.2713/1999 (Α'89) στο ίδιο ύψος και με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις που ίσχυαν έως την ημερομηνία έναρξης του παρόντος νόμου.

Θ. Για το στρατιωτικό προσωπικό της Υπηρεσίας Εσωτερικών Υποθέσεων του Αρχηγείου Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής διατηρείται η ειδική μηνιαία αποζημίωση που προβλέπεται από τις διατάξεις της παρ. 10 του άρθρου 50 του ν. 2935/2001 (Α' 162) στο ίδιο ύψος και με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις που ίσχυαν έως την ημερομηνία έναρξης του παρόντος νόμου.

Ι. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και των καθ' ύλην αρμόδιων Υπουργών, η οποία εκδίδεται σε αποκλειστική προθεσμία ενός (1) έτους από την ημερομηνία έναρξης ισχύος των διατάξεων του παρόντος, καθορίζεται η αποζημίωση του διδακτικού και εκπαιδευτικού προσωπικού των στρατιωτικών σχολών και των κέντρων εκπαίδευσης των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας. Στην περίπτωση που παρέλθει άπρακτη η παραπάνω προθεσμία παύει στο εξής η καταβολή της παραπάνω αποζημίωσης. Μέχρι την έκδοση της εν λόγω κοινής απόφασης εξακολουθούν να καταβάλλονται τα ποσά που ίσχυαν κατά την έναρξη ισχύος της παρούσας διάταξης.

Κ. Πέρα από τα επιδόματα, παροχές και αποζημιώσεις, που προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου αυτού, όλες οι άλλες παροχές, επιδόματα και αποζημιώσεις με οποιαδήποτε ονομασία, που προβλέπονται από άλλες γενικές ή ειδικές διατάξεις καταργούνται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

«Μέλη Δ.Ε.Π. Πανεπιστημίων, μέλη Ε.Π. των Ανώτατων Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Τ.Ε.Ι.), μέλη Δ.Ε.Π. Ανώτατων Στρατιωτικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Σ.Ε.Ι.), εκπαιδευτικό και εργαστηριακό διδακτικό προσωπικό Ανώτατης Σχολής Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε.), Διδακτικό και Ειδικό Διδακτικό Προσωπικό Ανώτατων Εκκλησιαστικών Ακαδημιών (Α.Ε.Α.) και Ακαδημιών Εμπορικού Ναυτικού (Α.Ε.Ν.), Καθηγητές και λοιπό διδακτικό προσωπικό της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Υγείας (Ε.Σ.Δ.Υ.), προσωπικό του πρώην Παιδαγωγικού Ινστιτούτου (Π.Ι.), μέλη του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Ι.Ε.Π.), Ειδικό Εργαστηριακό και Διδακτικό Προσωπικό (ΕΕΔΙΠ) των Α.Σ.Ε.Ι., μέλη Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.) και Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) των Πανεπιστημίων και των Α.Τ.Ε.Ι.»

Άρθρο 128

Μισθολογική κατάταξη

Για τη μισθολογική κατάταξη των λειτουργών και υπαλλήλων του παρόντος Κεφαλαίου ορίζονται δεκαέξι (16) μισθολογικά κλιμάκια (Μ.Κ.) για κάθε βαθμίδα με εισαγωγικό το Μ.Κ. 1 και καταληκτικό το Μ.Κ. 16.

Άρθρο 129

Χρόνος και τρόπος μισθολογικής εξέλιξης

1. Για τη μισθολογική εξέλιξη απαιτείται υπηρεσία ενός (1) έτους στο πρώτο μισθολογικό κλιμάκιο (Μ.Κ.1) και δύο (2) έτη για κάθε επόμενο.
2. Για τη μισθολογική εξέλιξη των λειτουργών ή υπαλλήλων από το κατώτερο μισθολογικό κλιμάκιο στο αμέσως ανώτερο, απαιτείται να έχει συμπληρωθεί ο καθορισμένος χρόνος υπηρεσίας στο κατώτερο μισθολογικό κλιμάκιο.
3. Η κατά την προηγούμενη παράγραφο εξέλιξη του λειτουργού ή υπαλλήλου γίνεται με πράξη του αρμόδιου για το διορισμό οργάνου, που δεν δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
4. Ως υπηρεσία για τη μισθολογική κατάταξη και εξέλιξη υπολογίζεται η αναφερόμενη στις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 11 του ν. 4354/2015 (Α' 176). Για τα μέλη Δ.Ε.Π. των Πανεπιστημίων και τα μέλη Ε.Π. των Α.Τ.Ε.Ι. αναγνωρίζεται ως προϋπηρεσία το διδακτικό ή ερευνητικό έργο που έχει προσφερθεί σε δημόσια ή ιδιωτικά πανεπιστήμια του εξωτερικού εφόσον οι τίτλοι σπουδών που αυτά παρέχουν αναγνωρίζονται, από το αρμόδιο για το σκοπό αυτό όργανο, ως ακαδημαϊκά ισότιμοι με αυτούς των Πανεπιστημίων και των Α.Τ.Ε.Ι. της ημεδαπής. Η αναγνώριση των ανωτέρω υπηρεσιών πραγματοποιείται με απόφαση του αρμοδίου οργάνου και τα οικονομικά αποτελέσματα ισχύουν από την ημερομηνία υποβολής της σχετικής αίτησης και όλων των απαραίτητων δικαιολογητικών.

Άρθρο 130

Βασικός μισθός

1. Ο μηνιαίος βασικός μισθός του Μ.Κ. 1 της βαθμίδας του Καθηγητή Πανεπιστημίου ορίζεται στο ποσό των δύο χιλιάδων εκατόν είκοσι δύο ευρώ (2.122

€). Ο βασικός μισθός των επόμενων μισθολογικών κλιμακίων διαμορφώνεται με πρόσθεση στο αμέσως προηγούμενο Μ.Κ. του ποσού των εξήντα ευρώ (60 €).

2. Ο μηνιαίος βασικός μισθός των λοιπών βαθμίδων των μελών Δ.Ε.Π. των Πανεπιστημίων διαμορφώνεται σε ποσοστό επί του αντίστοιχου Μ.Κ. του Καθηγητή, ως εξής :

α. Αναπληρωτής Καθηγητής : 85%

β. Επίκουρος : 75%

γ. Λέκτορας : 70%

3. Ο μηνιαίος βασικός μισθός των μελών Ε.Π. των Ανώτατων Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Τ.Ε.Ι.), των μελών Δ.Ε.Π. των Ανώτατων Στρατιωτικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Σ.Ε.Ι.), του Εκπαιδευτικού Προσωπικού της Ανώτατης Σχολής Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (Α.Σ..ΠΑΙ.Τ.Ε.), του Διδακτικού Προσωπικού των Ανώτατων Εκκλησιαστικών Ακαδημιών (Α.Ε.Α.) και των Ακαδημιών Εμπορικού Ναυτικού (Α.Ε.Ν.), καθώς και των καθηγητών της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Υγείας (Ε.Σ.Δ.Υ.), διαμορφώνεται σε ποσοστό επί του αντίστοιχου Μ.Κ. του Καθηγητή Πανεπιστημίου, ως εξής :

α. Καθηγητές : 90%

β. Αναπληρωτές Καθηγητές : 77%

γ. Επίκουροι : 68%

δ. Λέκτορες, Καθηγητές Εφαρμογών : 58%

4. Ο μηνιαίος βασικός μισθός του Εκπαιδευτικού Προσωπικού των Α.Ε.Ν. που διατηρεί προσωποπαγείς θέσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 3450/2006 (Α'64), διαμορφώνεται σε ποσοστό επί του αντίστοιχου Μ.Κ. του Καθηγητή Πανεπιστημίου, ως εξής :

α. Καθηγητές : 70%

β. Επίκουροι : 62%

γ. Επιμελητές : 56%

δ. Καθηγητές Ειδικών Μαθημάτων : 54%

5. Ο μηνιαίος βασικός μισθός των μελών του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Ι.Ε.Π.), καθώς και του προσωπικού της παρ. 6 του άρθρου 329 του ν. 4072/2012 (Α' 86), διαμορφώνεται σε ποσοστό επί του αντίστοιχου Μ.Κ. του Καθηγητή Πανεπιστημίου, ως εξής :

α. Σύμβουλος Α : 82%

β. Σύμβουλος Β : 73%

γ. Σύμβουλος Γ : 63%

δ. Εισηγητής : 56%

6. Ο μηνιαίος βασικός μισθός του Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π) και Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.Δι.Π.) των Πανεπιστημίων διαμορφώνεται σε ποσοστό επί του αντίστοιχου Μ.Κ. του Καθηγητή Πανεπιστημίου, ως εξής :

α. ΒΑΘΜΙΔΑ Δ ΠΕ Ε.Ε.Π. : 55%

β. ΒΑΘΜΙΔΑ Γ ΠΕ Ε.Ε.Π. : 56%

γ. ΒΑΘΜΙΔΑ Β ΠΕ Ε.Ε.Π. : 59%

δ. ΒΑΘΜΙΔΑ Α ΠΕ Ε.Ε.Π. : 62%

ε. ΒΑΘΜΙΔΑ Δ ΠΕ Ε.Δι.Π. : 50%

στ. ΒΑΘΜΙΔΑ Γ ΠΕ Ε.Δι.Π. : 53%

ζ. ΒΑΘΜΙΔΑ Β ΠΕ Ε.Δι.Π. : 55%

η. ΒΑΘΜΙΔΑ Α ΠΕ Ε.Δι.Π. : 60%

θ. ΒΑΘΜΙΔΑ Δ ΤΕ Ε.Δι.Π. : 47%

ι. ΒΑΘΜΙΔΑ Γ ΤΕ Ε.Δι.Π. : 50%

ια. ΒΑΘΜΙΔΑ Β ΤΕ Ε.Δι.Π. : 53%

ιβ. ΒΑΘΜΙΔΑ Α ΤΕ Ε.Δι.Π. : 56%

7. Ο μηνιαίος βασικός μισθός του Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού του Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) των Ανώτατων Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Τ.Ε.Ι.) και του Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) της Ανώτατης Σχολής Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (Α.Σ..ΠΑΙ.Τ.Ε.), διαμορφώνεται σε ποσοστό πενήντα δύο τοις εκατό (52%) επί του βασικού μισθού του αντίστοιχου Μ.Κ. του Καθηγητή Πανεπιστημίου.

8. Ο μηνιαίος βασικός μισθός του Ειδικού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) των Ανώτατων Εκκλησιαστικών Ακαδημιών (Α.Ε.Α.) και των Ακαδημιών Εμπορικού Ναυτικού (Α.Ε.Ν.), διαμορφώνεται σε ποσοστό πενήντα ένα τοις εκατό (51%) επί του βασικού μισθού του αντίστοιχου Μ.Κ. του Καθηγητή Πανεπιστημίου.

Ο μηνιαίος βασικός μισθός των Επιμελητών και Επιστημονικών Συνεργατών και του λοιπού διδακτικού προσωπικού της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Υγείας (Ε.Σ.Δ.Υ.), διαμορφώνεται σε ποσοστό εβδομήντα τοις εκατό (70%) επί του βασικού μισθού του αντίστοιχου Μ.Κ. του Καθηγητή Πανεπιστημίου.

9. Ο μηνιαίος βασικός μισθός του Ειδικού και Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.Ε.ΔΙ.Π.) των Ανώτατων Στρατιωτικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Σ.Ε.Ι.) διαμορφώνεται σε ποσοστό επί του αντίστοιχου Μ.Κ. του Καθηγητή Πανεπιστημίου, ως εξής :

α. ΒΑΘΜΙΔΑ Δ ΚΛΑΔΟΣ Ι ΠΕ ΕΕΔΙΠ : 50%

β. ΒΑΘΜΙΔΑ Γ ΚΛΑΔΟΣ Ι ΠΕ ΕΕΔΙΠ : 51%

γ. ΒΑΘΜΙΔΑ Β ΚΛΑΔΟΣ Ι ΠΕ ΕΕΔΙΠ : 52%

δ. ΒΑΘΜΙΔΑ Α ΚΛΑΔΟΣ Ι ΠΕ ΕΕΔΙΠ : 54%

ε. ΒΑΘΜΙΔΑ Δ ΚΛΑΔΟΣ ΙΙ ΠΕ ΕΕΔΙΠ : 46%

στ. ΒΑΘΜΙΔΑ Γ ΚΛΑΔΟΣ ΙΙ ΠΕ ΕΕΔΙΠ : 47%

ζ. ΒΑΘΜΙΔΑ Β ΚΛΑΔΟΣ ΙΙ ΠΕ ΕΕΔΙΠ : 49%

η. ΒΑΘΜΙΔΑ Α ΚΛΑΔΟΣ ΙΙ ΠΕ ΕΕΔΙΠ : 53%

θ. ΒΑΘΜΙΔΑ Δ ΚΛΑΔΟΣ ΙΙ ΤΕ ΕΕΔΙΠ : 42%

ι. ΒΑΘΜΙΔΑ Γ ΚΛΑΔΟΣ ΙΙ ΤΕ ΕΕΔΙΠ : 44%

ια. ΒΑΘΜΙΔΑ Β ΚΛΑΔΟΣ ΙΙ ΤΕ ΕΕΔΙΠ : 47%

ιβ. ΒΑΘΜΙΔΑ Α ΚΛΑΔΟΣ ΙΙ ΤΕ ΕΕΔΙΠ : 49%

10. Όλοι οι ως άνω βασικοί μισθοί στρογγυλοποιούνται στην πλησιέστερη μονάδα ευρώ.

11. Στους εντεταλμένους διδασκαλίας και στους επισκέπτες Καθηγητές των παρ. 4 και 6 του άρθρου 16 του ν. 4009/2011 (Α' 195) μπορεί να καταβάλλεται μηνιαίως αμοιβή, το ύψος και οι προϋποθέσεις της οποίας καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.

12. Στο επιστημονικό προσωπικό του Π.Δ. 407/1980 (Α' 112) των Πανεπιστημίων της χώρας καταβάλλεται μηνιαία αποζημίωση, ανάλογα με τη βαθμίδα στην οποία προσλαμβάνεται, η οποία αποτελείται από το ογδόντα τοις εκατό (80%) του βασικού μισθού του Μ.Κ. 1 της αντίστοιχης βαθμίδας των μελών ΔΕΠ Πανεπιστημίων, καθώς και το ογδόντα τοις εκατό (80%) του ειδικού επιδόματος διδασκαλίας και έρευνας της αντίστοιχης βαθμίδας και για πλήρη απασχόληση. Στους ανωτέρω καταβάλλεται και η οικογενειακή παροχή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 15 του ν. 4354/2015 (Α' 176), όπως κάθε φορά ισχύει.

13. Τα μέλη Δ.Ε.Π. των Πανεπιστημίων και τα μέλη Ε.Π. των Α.Τ.Ε.Ι., που εντάσσονται σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις στην κατηγορία μερικής απασχόλησης, λαμβάνουν το τριάντα πέντε τοις εκατό (35%) των τακτικών αποδοχών, πλην της οικογενειακής παροχής, της αντίστοιχης βαθμίδας πλήρους απασχόλησης με τα ίδια έτη υπηρεσίας.

Άρθρο 131

Επιδόματα

1. Πέρα από το βασικό μισθό του προηγούμενου άρθρου παρέχονται και τα εξής επιδόματα, παροχές και αποζημιώσεις κατά μήνα:

Α. Ειδικό επίδομα διδασκαλίας και έρευνας, οριζόμενο ως εξής:

α. Μέλη Δ.Ε.Π. Πανεπιστημίων :

ι. Καθηγητής τετρακόσια ευρώ (400 €)

- ii. Αναπληρωτής Καθηγητής τετρακόσια ευρώ (400 €)
- iii. Επίκουρος Καθηγητής τριακόσια πενήντα ευρώ (350 €)
- iv. Λέκτορας διακόσια πενήντα ευρώ (250 €)

β. Μέλη Ε.Π. των Ανώτατων Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Τ.Ε.Ι.), μέλη Δ.Ε.Π. των Ανώτατων Στρατιωτικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Σ.Ε.Ι.), Εκπαιδευτικό Προσωπικό της Ανώτατης Σχολής Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε.), Διδακτικό Προσωπικό των Ανώτατων Εκκλησιαστικών Ακαδημιών (Α.Ε.Α.) και των Ακαδημιών Εμπορικού Ναυτικού (Α.Ε.Ν.), καθώς και καθηγητές της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Υγείας (Ε.Σ.Δ.Υ.):

- i. Καθηγητής διακόσια πενήντα ευρώ (250 €).
- ii. Αναπληρωτής Καθηγητής διακόσια ευρώ (200 €)
- iii. Επίκουρος Καθηγητής εκατόν ογδόντα ευρώ (180 €)
- iv. Λέκτορας, Καθηγητής Εφαρμογών εκατόν πενήντα ευρώ (150 €)

γ. Μέλη Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Ι.Ε.Π.), καθώς και του προσωπικού της παρ. 6 του άρθρου 329 του ν. 4072/2012 (Α'86):

- i. Σύμβουλος Α : διακόσια τριάντα ευρώ (230 €)
- ii. Σύμβουλος Β : διακόσια είκοσι πέντε ευρώ (225 €)
- iii. Σύμβουλος Γ : διακόσια δέκα ευρώ (210 €)
- iv. Εισηγητής : εκατόν ενενήντα πέντε ευρώ (195 €)

δ. Τα μέλη Ε.Ε.Π. και Ε.ΔΙ.Π. των Πανεπιστημίων :

α. ΒΑΘΜΙΔΑ Δ ΠΕ Ε.Ε.Π. : εκατόν είκοσι ευρώ (120 €)	
β. ΒΑΘΜΙΔΑ Γ ΠΕ Ε.Ε.Π. : εκατόν είκοσι ευρώ (120 €)	
γ. ΒΑΘΜΙΔΑ Β ΠΕ Ε.Ε.Π. : εκατόν είκοσι ευρώ (120 €)	
δ. ΒΑΘΜΙΔΑ Α ΠΕ Ε.Ε.Π. : εκατόν είκοσι ευρώ (120 €)	
ε. ΒΑΘΜΙΔΑ Δ ΠΕ Ε.ΔΙ.Π. : εκατό ευρώ (100 €)	
στ. ΒΑΘΜΙΔΑ Γ ΠΕ Ε.ΔΙ.Π. : εκατό ευρώ (100 €)	

ζ. ΒΑΘΜΙΔΑ Β ΠΕ Ε.ΔΙ.Π. : εκατό ευρώ (100 €)	
η. ΒΑΘΜΙΔΑ Α ΠΕ Ε.ΔΙ.Π. : εκατό ευρώ (100 €)	
θ. ΒΑΘΜΙΔΑ Δ ΤΕ Ε.ΔΙ.Π. : εκατό ευρώ (100 €)	
ι. ΒΑΘΜΙΔΑ Γ ΤΕ Ε.ΔΙ.Π. : εκατό ευρώ (100 €)	
ια. ΒΑΘΜΙΔΑ Β ΤΕ Ε.ΔΙ.Π. : εκατό ευρώ (100 €)	
ιβ. ΒΑΘΜΙΔΑ Α ΤΕ Ε.ΔΙ.Π. : εκατό ευρώ (100 €)	

ε. Ειδικό και Εργαστηριακό Διδακτικό Προσωπικό (Ε.Ε.ΔΙ.Π.) των Ανώτατων Στρατιωτικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Σ.Ε.Ι.) :

- α. ΒΑΘΜΙΔΑ Δ ΚΛΑΔΟΣ Ι ΠΕ ΕΕΔΙΠ : ογδόντα ευρώ (80 €)
- β. ΒΑΘΜΙΔΑ Γ ΚΛΑΔΟΣ Ι ΠΕ ΕΕΔΙΠ : ογδόντα ευρώ (80 €)
- γ. ΒΑΘΜΙΔΑ Β ΚΛΑΔΟΣ Ι ΠΕ ΕΕΔΙΠ : ογδόντα ευρώ (80 €)
- δ. ΒΑΘΜΙΔΑ Α ΚΛΑΔΟΣ Ι ΠΕ ΕΕΔΙΠ : ογδόντα ευρώ (80 €)
- ε. ΒΑΘΜΙΔΑ Δ ΚΛΑΔΟΣ ΙΙ ΠΕ ΕΕΔΙΠ : εξήντα ευρώ (60 €)
- στ. ΒΑΘΜΙΔΑ Γ ΚΛΑΔΟΣ ΙΙ ΠΕ ΕΕΔΙΠ : εξήντα ευρώ (60 €)
- ζ. ΒΑΘΜΙΔΑ Β ΚΛΑΔΟΣ ΙΙ ΠΕ ΕΕΔΙΠ : εξήντα ευρώ (60 €)
- η. ΒΑΘΜΙΔΑ Α ΚΛΑΔΟΣ ΙΙ ΠΕ ΕΕΔΙΠ : εξήντα ευρώ (60 €)
- θ. ΒΑΘΜΙΔΑ Δ ΚΛΑΔΟΣ ΙΙ ΤΕ ΕΕΔΙΠ : εξήντα ευρώ (60 €)
- ι. ΒΑΘΜΙΔΑ Γ ΚΛΑΔΟΣ ΙΙ ΤΕ ΕΕΔΙΠ : εξήντα ευρώ (60 €)
- ια. ΒΑΘΜΙΔΑ Β ΚΛΑΔΟΣ ΙΙ ΤΕ ΕΕΔΙΠ : εξήντα ευρώ (60 €)
- ιβ. ΒΑΘΜΙΔΑ Α ΚΛΑΔΟΣ ΙΙ ΤΕ ΕΕΔΙΠ : εξήντα ευρώ (60 €)

στ. Το εκπαιδευτικό προσωπικό των Ακαδημιών Εμπορικού Ναυτικού (Α.Ε.Ν.) που διατηρεί προσωποπαγείς θέσεις σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.1 του άρθρου 15

του ν.3450/2006 (Α'64), εκατό ευρώ (100€).

Επιμελητές και Επιστημονικοί Συνεργάτες και λοιπό διδακτικό προσωπικό της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Υγείας (Ε.Σ.Δ.Υ.) με διδακτορικό, διακόσια ευρώ (200 €).

Β. Οικογενειακή παροχή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 15 του ν. 4354/2015 (Α'176), όπως κάθε φορά ισχύει.

Γ. Έξοδα παράστασης στους Πρυτάνεις, στους Αναπληρωτές Πρυτάνεων, στους Κοσμήτορες και στους Προέδρους Τμημάτων των Πανεπιστημίων, οριζόμενα ως εξής:

i. Πρύτανης διακόσια πενήντα ευρώ (250 €)

ii. Αναπληρωτές Πρυτάνεων, διακόσια δέκα ευρώ (210 €)

iii. Κοσμήτορας ή Πρόεδρος Τμήματος διακόσια δέκα ευρώ (210€)

Δ. Έξοδα παράστασης στους Προέδρους, Αναπληρωτές Προέδρους, Διευθυντές Σχολών ή Προϊσταμένους Τμημάτων των Α.Τ.Ε.Ι., Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε., Α.Ε.Ν. και Α.Ε.Α., οριζόμενα ως εξής:

i. Πρόεδρος διακόσια πενήντα ευρώ (250 €)

ii. Αναπληρωτής Πρόεδρος διακόσια δέκα ευρώ (210 €)

iii. Διευθυντής Σχολής διακόσια δέκα ευρώ (210 €)

iv. Προϊστάμενος Τμήματος εκατό ευρώ (100 €)

Ε. Στους γιατρούς, φυσικούς ιατρικής – ακτινοφυσικούς, ψυχολόγους, φαρμακοποιούς και νοσηλευτές, οι οποίοι είναι μέλη Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π. και Ε.ΔΙ.Π. που προσφέρουν τις υπηρεσίες τους σε πανεπιστημιακές κλινικές, εργαστήρια ή μονάδες, εγκατεστημένες σε νοσοκομεία του Ε.Σ.Υ. ή των νοσοκομείων που ανήκουν σε Πανεπιστήμια, καταβάλλεται, από τις πιστώσεις του προϋπολογισμού του οικείου νοσοκομείου, ειδική αμοιβή για το κλινικό και εργαστηριακό έργο που παρέχουν, το ύψος της οποίας ορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας. Μέχρι την έκδοση της σχετικής απόφασης η εν λόγω ειδική αμοιβή καταβάλλεται στο ύψος που είχε διαμορφωθεί κατά την έναρξη ισχύος των

διατάξεων του παρόντος νόμου. Η ως άνω ειδική αμοιβή δεν υπάγεται στο ανώτατο όριο αποδοχών του άρθρου 156 του παρόντος νόμου.

2. Πέραν των παροχών και αποζημιώσεων του άρθρου αυτού δεν δικαιολογείται, από την έναρξη της ισχύος του παρόντος και εφεξής, η χορήγηση άλλων μισθολογικών παροχών, με οποιαδήποτε ονομασία και από οποιαδήποτε πηγή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

«Ερευνητές και Ειδικοί Λειτουργικοί Επιστήμονες που υπηρετούν σε Εθνικά Ερευνητικά Κέντρα και ανεξάρτητα Ερευνητικά Ινστιτούτα, που υπάγονται στους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, συμπεριλαμβανομένων των κέντρων έρευνας της Ακαδημίας Αθηνών και του Κ.Ε.Π.Ε.»

Άρθρο 132

Μισθολογική κατάταξη

Για τη μισθολογική κατάταξη των Ερευνητών και Ειδικών Λειτουργικών Επιστημόνων του παρόντος Κεφαλαίου, ορίζονται δεκαέξι (16) μισθολογικά κλιμάκια (Μ.Κ.) για κάθε βαθμίδα, με εισαγωγικό το Μ.Κ. 1 και καταληκτικό το Μ.Κ. 16.

Άρθρο 133

Χρόνος και τρόπος μισθολογικής εξέλιξης

1. Για τη μισθολογική εξέλιξη απαιτείται υπηρεσία ενός (1) έτους στο πρώτο μισθολογικό κλιμάκιο (Μ.Κ.1) και δύο (2) έτη για κάθε επόμενο.
2. Για τη μισθολογική εξέλιξη των Ερευνητών και Ειδικών Λειτουργικών Επιστημόνων από το κατώτερο μισθολογικό κλιμάκιο στο αμέσως ανώτερο απαιτείται να έχει συμπληρωθεί ο καθορισμένος χρόνος υπηρεσίας στο κατώτερο μισθολογικό κλιμάκιο.

3. Η κατά την προηγούμενη παράγραφο εξέλιξη των ανωτέρω συντελείται με πράξη του αρμόδιου για το διορισμό οργάνου, που δεν δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

4. Ως υπηρεσία για τη μισθολογική κατάταξη και εξέλιξη υπολογίζεται η αναφερόμενη στις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 11 του ν. 4354/2015, όπως κάθε φορά ισχύει. Για τους Ερευνητές αναγνωρίζεται ως προϋπηρεσία το διδακτικό ή ερευνητικό έργο που έχει προσφερθεί σε δημόσια ή ιδιωτικά πανεπιστήμια του εξωτερικού, εφόσον οι τίτλοι σπουδών που αυτά παρέχουν αναγνωρίζονται από το αρμόδιο για το σκοπό αυτό όργανο ως ακαδημαϊκά ισότιμοι με αυτούς των Πανεπιστημίων και των Α.Τ.Ε.Ι. της ημεδαπής. Η αναγνώριση των ανωτέρω υπηρεσιών πραγματοποιείται με απόφαση του αρμοδίου οργάνου και τα οικονομικά αποτελέσματα ισχύουν από την ημερομηνία υποβολής της σχετικής αίτησης και όλων των απαραίτητων δικαιολογητικών.

Άρθρο 134

Βασικός μισθός

Ο μηνιαίος βασικός μισθός του Μ.Κ. 1 της βαθμίδας του Ερευνητή Α' ορίζεται στο ποσό των χιλίων εξακοσίων εβδομήντα ευρώ (1.670 €). Ο βασικός μισθός των λοιπών μισθολογικών κλιμακίων διαμορφώνεται με πρόσθεση στο αμέσως προηγούμενο Μ.Κ. του ποσού των πενήντα έξι ευρώ (56 €).

Ο μηνιαίος βασικός μισθός των λοιπών βαθμίδων διαμορφώνεται σε ποσοστό επί του αντίστοιχου Μ.Κ. του Ερευνητή Α', ως εξής :

α. Γενικός Διευθυντής ή Διευθυντής Ερευνητικού Κέντρου, Ινστιτούτου και αυτοτελούς Ερευνητικού Ινστιτούτου, καθώς και του Προέδρου της Ελληνικής Επιτροπής Ατομικής Ενέργειας (Ε.Ε.Α.Ε.) 120%

β. Ερευνητής Β' 85%

γ. Ερευνητής Γ' 75%

δ. Ερευνητής Δ' 70%

ε. Ε.Λ.Ε. Α' 85%

στ. Ε.Λ.Ε. Β' 73%

ζ. Ε.Λ.Ε. Γ' 63%

η. Ε.Λ.Ε. Δ' 60%

Όλοι οι ως άνω βασικοί μισθοί στρογγυλοποιούνται στην πλησιέστερη μονάδα ευρώ.

Άρθρο 135

Επιδόματα

1. Πέρα από το βασικό μισθό του προηγούμενου άρθρου στους ανωτέρω παρέχονται και τα εξής επιδόματα, παροχές και αποζημιώσεις κατά μήνα:

A. Ειδικό επίδομα έρευνας, ως εξής:

α. Γενικός Διευθυντής ή Διευθυντής Ερευνητικού Κέντρου, Ινστιτούτου και αυτοτελούς Ερευνητικού Ινστιτούτου, Πρόεδρος της Ελληνικής Επιτροπής Ατομικής Ενέργειας (Ε.Ε.Α.Ε.) τριακόσια ευρώ (300€).

β. Ερευνητής Α' διακόσια ογδόντα ευρώ (280 €).

γ. Ερευνητής Β' διακόσια πενήντα ευρώ (250 €)

δ. Ερευνητής Γ' εκατόν ογδόντα ευρώ (180 €)

ε. Ερευνητής Δ' εκατόν εξήντα ευρώ (160 €)

στ. Ε.Λ.Ε. Α' διακόσια ευρώ (200 €)

ζ. Ε.Λ.Ε. Β' εκατόν εβδομήντα ευρώ (170 €)

η. Ε.Λ.Ε. Γ' εκατόν πενήντα ευρώ (150 €)

θ. Ε.Λ.Ε. Δ' εκατόν είκοσι ευρώ (120 €)

B. Οικογενειακή παροχή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 15 του ν. 4354/2015, όπως κάθε φορά ισχύει.

Γ. Επίδομα Ραδιενέργειας, στους Ερευνητές και στους Ειδικούς Λειτουργικούς Επιστήμονες του Εθνικού Κέντρου Έρευνας Φυσικών Επιστημών (Ε.Κ.Ε.Φ.Ε.) "ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ" και της Ελληνικής Επιτροπής Ατομικής Ενέργειας (Ε.Ε.Α.Ε.) οριζόμενο, κατά ζώνη, ως εξής:

Ζώνη Α' διακόσια τριάντα οχτώ ευρώ (238 €)

Ζώνη Β' εκατόν τριάντα δύο ευρώ (132 €)

Ζώνη Γ' εβδομήντα εννέα ευρώ (79 €)

Το επίδομα αυτό καταβάλλεται με την απαραίτητη προϋπόθεση ότι οι δικαιούχοι αυτού προσφέρουν υπηρεσία με πλήρη και αποκλειστική απασχόληση στα καθήκοντα και τις συνθήκες που δικαιολογείται η καταβολή του.

Σε περίπτωση απομάκρυνσης των λειτουργών ή υπαλλήλων με απόσπαση, μετακίνηση, διάθεση ή εκπαιδευτική άδεια άνω των δύο (2) μηνών από τα καθήκοντα, τις θέσεις και τις συνθήκες, οι οποίες δικαιολογούν τη χορήγηση του επιδόματος αυτού, διακόπτεται ισοχρόνως και η καταβολή του με βεβαίωση του οικείου προϊσταμένου.

Η κατανομή του προσωπικού σε ζώνες (Α', Β', Γ') θα γίνεται στην αρχή κάθε εξαμήνου με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του φορέα.

Δ. Επίδομα θέσης ευθύνης στους Γενικούς Διευθυντές ή Διευθυντές των Ερευνητικών Κέντρων, ύψους πεντακοσίων ευρώ (500 €) μηνιαίως. Στους Διευθυντές των Ινστιτούτων των ερευνητικών κέντρων και των αυτοτελών ερευνητικών ινστιτούτων το εν λόγω επίδομα καθορίζεται στο ποσό των τετρακοσίων ευρώ (400 €). Οι προϋποθέσεις χορήγησης είναι ίδιες με αυτές που προβλέπονται στις παρ. 2, 3 και 4 του άρθρου 16 του ν. 4354/2015.

2. Αμοιβή αποδοτικότητας για τους Ερευνητές, τους Ειδικούς Λειτουργικούς Επιστήμονες και τις άλλες κατηγορίες προσωπικού από τη Διοίκηση του Ερευνητικού Κέντρου ή αυτοτελούς Ερευνητικού Ινστιτούτου, του Κ.Ε.Τ.ΕΘ.Α. ή της Ε.Ε.Α.Ε., με βάση τα ποσά των κονδυλίων που εισέρευσαν κατά τα παρελθόντα τρία έτη στον ερευνητικό φορέα από προγράμματα ή έργα χρηματοδοτούμενα αποκλειστικά από ευρωπαϊκούς ή διεθνείς πόρους ή από πλεονάσματα που

προέρχονται από πωλήσεις προϊόντων ή παροχή υπηρεσιών, η οποία καταβάλλεται εφάπαξ σε ετήσια βάση. Το ύψος της εν λόγω αμοιβής δεν μπορεί να ξεπερνά το σύνολο των τακτικών αποδοχών ενός μηνός και υπολογίζεται με κυμαινόμενο συντελεστή έως εκατό τοις εκατό (100%) επί του συνόλου των τακτικών αποδοχών του ίδιου μήνα. Με κοινή απόφαση του Υπουργών Οικονομικών και του κατά περίπτωση εποπτεύοντος Υπουργού μπορεί να ρυθμίζεται η χορήγηση της πιο πάνω αμοιβής αποδοτικότητας σε Διευθυντές ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων αυτών και αυτοτελών ερευνητικών ινστιτούτων, καθώς και στη Διοίκηση της Ε.Ε.Α.Ε.

3. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος και εφεξής, πέραν των παροχών και αποζημιώσεων του άρθρου αυτού δεν δικαιολογείται η χορήγηση άλλων μισθολογικών παροχών, με οποιαδήποτε ονομασία, πλην των επιμισθίων για την εκτέλεση χρηματοδοτούμενων ερευνητικών προγραμμάτων, οι λεπτομέρειες χορήγησης των οποίων ρυθμίζονται με κοινή απόφαση του αρμόδιου Υπουργού και των Υπουργών Οικονομικών και Οικονομίας και Ανάπτυξης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

«Ιατροί και Οδοντίατροι του Εθνικού Συστήματος Υγείας (Ε.Σ.Υ.), Ιατροί και Οδοντίατροι Δημόσιας Υγείας Ε.Σ.Υ., έμμισθοι ειδικευόμενοι ιατροί, επικουρικοί Ιατροί, μόνιμοι αγροτικοί ιατροί και ιατροί υπηρεσίας υπαίθρου, Ιατροί Γενικής Ιατρικής και Βιοπαθολογίας που υπηρετούν στη Διεύθυνση Κ.Ε.Δ.Υ. του Υπουργείου Υγείας ή στις Διευθύνσεις Υγείας των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και Περιφερειών και Ιατροδικαστές του Υπουργείου Δικαιοσύνης Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.»

Άρθρο 136

Μισθολογική κατάταξη

Για τη μισθολογική κατάταξη των υπαγόμενων στο παρόν κεφάλαιο, πλην των ιατρών υπηρεσίας υπαίθρου, ορίζονται δεκαέξι (16) μισθολογικά κλιμάκια (Μ.Κ.) για κάθε βαθμίδα με εισαγωγικό το Μ.Κ. 1 και καταληκτικό το Μ.Κ. 16.

Άρθρο 137**Χρόνος και τρόπος μισθολογικής εξέλιξης**

1. Για τη μισθολογική εξέλιξη απαιτείται υπηρεσία ενός (1) έτους στο πρώτο μισθολογικό κλιμάκιο (Μ.Κ.1) και δύο (2) έτη για κάθε επόμενο.

2. Για τη μισθολογική εξέλιξη των υπαγόμενων στο παρόν κεφάλαιο, πλην των ιατρών υπηρεσίας υπαίθρου, από το κατώτερο μισθολογικό κλιμάκιο στο αμέσως ανώτερο απαιτείται να έχει συμπληρωθεί ο καθορισμένος χρόνος υπηρεσίας στο κατώτερο μισθολογικό κλιμάκιο.

3. Η κατά την προηγούμενη παράγραφο εξέλιξη των ανωτέρω συντελείται με πράξη του αρμόδιου για το διορισμό οργάνου, που δεν δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

4. Ως υπηρεσία για τη μισθολογική κατάταξη και εξέλιξη υπολογίζεται η αναφερόμενη στις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 11 του ν. 4354/2015, όπως κάθε φορά ισχύει, καθώς και ο χρόνος απόκτησης ιατρικής ειδικότητας. Επιπλέον, για τους ειδικευμένους ιατρούς και οδοντίατρους του Ε.Σ.Υ. υπολογίζεται και η αναφερόμενη στις διατάξεις του άρθρου 27 του ν. 4461/2017 (Α' 38) προϋπηρεσία.

Η αναγνώριση των ανωτέρω υπηρεσιών πραγματοποιείται με απόφαση του αρμοδίου οργάνου και τα οικονομικά αποτελέσματα ισχύουν από την ημερομηνία υποβολής της σχετικής αίτησης και όλων των απαραίτητων δικαιολογητικών.

Άρθρο 138**Βασικός μισθός**

1. Ο μηνιαίος βασικός μισθός του Μ.Κ. 1 του Συντονιστή Διευθυντή ορίζεται στο ποσό των χιλίων εννιακοσίων τριών ευρώ (1.903 €). Ο βασικός μισθός των επόμενων μισθολογικών κλιμακίων μέχρι το Μ.Κ. 16 διαμορφώνεται με πρόσθεση στο αμέσως προηγούμενο Μ.Κ. του ποσού των εξήντα επτά ευρώ (67 €).

2. Ο μηνιαίος βασικός μισθός των λοιπών βαθμίδων των ιατρών διαμορφώνεται σε ποσοστό επί του αντίστοιχου Μ.Κ. του Συντονιστή Διευθυντή, ως εξής :

α. Διευθυντής και αντίστοιχοι 95%

β. Επιμελητής Α' και αντίστοιχοι 90%

γ. Επιμελητής Β' και αντίστοιχοι 78%

δ. Ειδικευόμενος 63%

ε. Μόνιμοι αγροτικοί ιατροί 61%.

3. Ο μηνιαίος βασικός μισθός των Ιατρών υπηρεσίας υπαίθρου διαμορφώνεται σε ποσοστό 61% του ΜΚ1 του Συντονιστή Διευθυντή, χωρίς περαιτέρω μισθολογική εξέλιξη.

4. Ο μηνιαίος βασικός μισθός όλων των βαθμών της ιεραρχίας των Ιατροδικαστών του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων διαμορφώνεται σε ποσοστό επί του αντίστοιχου Μ.Κ. του Συντονιστή Διευθυντή, ως εξής :

Ιατροδικαστής Α' Τάξεως 100%

Ιατροδικαστής Β' Τάξεως 95%

Ιατροδικαστής Γ Τάξεως 90%

Ιατροδικαστής Δ' Τάξεως 85%

5. Όλοι οι ως άνω βασικοί μισθοί στρογγυλοποιούνται στην πλησιέστερη μονάδα ευρώ.

Άρθρο 139

Επιδόματα

1. Πέρα από το βασικό μισθό του προηγούμενου άρθρου, στους υπαγόμενους στο παρόν κεφάλαιο παρέχονται και τα εξής επιδόματα, παροχές και αποζημιώσεις κατά μήνα:

Α. Στους Ιατρούς και Οδοντιάτρους του Εθνικού Συστήματος Υγείας (Ε.Σ.Υ.), στους έμμισθους ειδικευόμενους ιατρούς και στους Επικουρικούς Ιατρούς, επίδομα νοσοκομειακής απασχόλησης, οριζόμενο ως εξής:

- α. Συντονιστής Διευθυντής και Διευθυντής διακόσια πενήντα ευρώ (250 €)
  - β. Επιμελητής Α' διακόσια δέκα ευρώ (210 €)
  - γ. Επιμελητής Β' διακόσια ευρώ (200 €)
  - δ. Ειδικευόμενος εκατόν ογδόντα ευρώ (180 €)
- Β. Στους Ιατροδικαστές, ειδικό επίδομα ιατροδικαστικής υπηρεσίας, οριζόμενο ως εξής:

Ιατροδικαστής Α' Τάξεως πεντακόσια πενήντα ευρώ (550 €)

Ιατροδικαστής Β' Τάξεως πεντακόσια ευρώ (500 €)

Ιατροδικαστής Γ Τάξεως τετρακόσια πενήντα ευρώ (450 €)

Ιατροδικαστής Δ' Τάξεως τετρακόσια ευρώ (400 €)

Τα ως άνω επιδόματα καταβάλλονται με την απαραίτητη προϋπόθεση ότι οι δικαιούχοι τους προσφέρουν υπηρεσία με πλήρη και αποκλειστική απασχόληση στους χώρους που δικαιολογείται η καταβολή τους.

Σε περίπτωση απομάκρυνσης των λειτουργών ή υπαλλήλων, με απόσπαση, μετακίνηση, διάθεση ή εκπαιδευτική άδεια μεγαλύτερη των δύο (2) μηνών από τα καθήκοντα, τις θέσεις, τους χώρους και τις συνθήκες, οι οποίες δικαιολογούν τη χορήγηση των επιδομάτων αυτών, διακόπτεται ισοχρόνως και η καταβολή τους με βεβαίωση του οικείου προϊσταμένου.

Γ. Οικογενειακή παροχή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 15 του ν. 4354/2015, όπως κάθε φορά ισχύει.

Δ. Επίδομα μεταπτυχιακών σπουδών, οριζόμενο ως εξής:

α. Για κατόχους διδακτορικού διπλώματος σε εβδομήντα πέντε ευρώ (75 €).

β. Για κατόχους μεταπτυχιακού διπλώματος ετήσιας, τουλάχιστον, φοίτησης σε σαράντα πέντε ευρώ (45 €).

Το επίδομα αυτό παρέχεται για τίτλους που έχουν χορηγηθεί με ξεχωριστές σπουδές, μετά τη λήψη του πτυχίου ανώτατης εκπαίδευσης.

Προκειμένου για κατόχους τίτλων αλλοδαπών ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, το επίδομα παρέχεται μετά την αναγνώριση της ισοτιμίας τους προς τους μεταπτυχιακούς τίτλους που απονέμονται από τα Πανεπιστήμια και τα Ανώτατα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της ημεδαπής, σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία.

Το επίδομα μεταπτυχιακών σπουδών χορηγείται μόνο στην περίπτωση που το περιεχόμενο των μεταπτυχιακών σπουδών είναι συναφές με το αντικείμενο απασχόλησης του λειτουργού ή υπαλλήλου, όπως προκύπτει από την προκήρυξη της θέσεως κατά την πλήρωση και την περιγραφή της εργασίας από τον οργανισμό της Υπηρεσίας. Για τη συνδρομή ή όχι της προϋπόθεσης αυτής αποφαινεται το οικείο Υπηρεσιακό Συμβούλιο ή άλλο αρμόδιο όργανο.

Η καταβολή του επιδόματος ανατρέχει στο χρόνο κατάθεσης των σχετικών τίτλων στο αρμόδιο όργανο για τη συνάφειά τους.

Σε περίπτωση κατοχής πλέον του ενός των ανωτέρω τίτλων, καταβάλλεται το επίδομα που προβλέπεται για τον ανώτερο τίτλο σπουδών.

Ε. Επίδομα θέσης ευθύνης, στους προϊσταμένους οργανικών μονάδων, για όσο χρόνο ασκούν τα καθήκοντά τους, οριζόμενο κατά βαθμίδα θέσης, ως εξής :

α) Προϊστάμενοι της Ιατρικής Υπηρεσίας των Νοσοκομείων και Προϊστάμενοι Γενικών Διευθύνσεων Διοίκησης εκατόν πενήντα ευρώ (150 €).

β) Προϊστάμενοι Τομέων της Ιατρικής Υπηρεσίας των Νοσοκομείων και Προϊστάμενοι Διευθύνσεων Διοίκησης εκατόν είκοσι ευρώ (120 €).

γ) Προϊστάμενοι Τμημάτων της Ιατρικής Υπηρεσίας των Νοσοκομείων - επιστημονικά υπεύθυνοι, Υπεύθυνοι για το συντονισμό της επιστημονικής λειτουργίας των Κέντρων Υγείας και λοιπών Μονάδων Υγείας του ΠΕΔΥ καθώς και Προϊστάμενοι Τμημάτων Διοίκησης εκατό ευρώ (100 €).

Οι προϋποθέσεις χορήγησης είναι ίδιες με αυτές που προβλέπονται στις παρ. 2, 3 και 4 του άρθρου 16 του ν. 4354/2015.

ΣΤ. α) Στους ειδικευμένους ιατρούς και οδοντίατρους του Ε.Σ.Υ. χορηγείται αποζημίωση ως κίνητρο προσέλκυσης και παραμονής σε προβληματικές και άγονες

περιοχές, καθώς και σε άγονες ειδικότητες, κατά τα οριζόμενα στις διατάξεις του Π.Δ. 131/1987 (Α' 73) και του ν. 1397/1983 (Α' 143).

β) Στους μόνιμους αγροτικούς ιατρούς και τους ιατρούς υπηρεσίας υπαίθρου καταβάλλεται το επίδομα απομακρυσμένων - παραμεθορίων περιοχών του άρθρου 19 του ν. 4354/2015.

γ) Στους υπόχρεους και επί θητεία γιατρούς υπηρεσίας υπαίθρου καταβάλλεται το μηνιαίο επίδομα που έχει καθοριστεί κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων της παρ.4 του άρθρου 43 του ν.4368/2016 (Α' 21).

Μέχρι την έκδοση κοινής απόφασης των Υπουργών Υγείας και Οικονομικών με την οποία καθορίζονται εκ νέου οι δικαιούχοι, το ύψος και οι προϋποθέσεις χορήγησης των ως άνω επιδομάτων και αποζημιώσεων τα επιδόματα και οι αποζημιώσεις της περίπτωσης ΣΤ εξακολουθούν να καταβάλλονται στους ίδιους δικαιούχους, στο ίδιο ύψος και με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις που ίσχυαν κατά την 31-12-2016.

Επί συρροής αξιώσεων μεταξύ των επιδομάτων των υποπερ. β και γ της παρούσας περίπτωσης ΣΤ' καταβάλλεται το υψηλότερο επίδομα.

2. Στους Οδοντίατρους, Ιατρούς Δημόσιας Υγείας Ε.Σ.Υ. και στους Ιατρούς Γενικής Ιατρικής και Βιοπαθολογίας που υπηρετούν στη Διεύθυνση Κ.Ε.Δ.Υ. του Υπουργείου Υγείας ή στις Διευθύνσεις Υγείας των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων ή Περιφερειών καταβάλλονται μόνο τα επιδόματα των περ. Γ, Δ και Ε της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου.

Το μηνιαίο επίδομα επιφυλακής της παρ. 4 του άρθρου 16 του ν. 3172/2003 (Α' 197) όπως ισχύει, εξακολουθεί να καταβάλλεται στους δικαιούχους της προαναφερθείσας διάταξης και ορίζεται σε ποσοστό 28% του βασικού τους μισθού.

3. Στους μόνιμους αγροτικούς ιατρούς και τους ιατρούς υπηρεσίας υπαίθρου καταβάλλονται μόνο τα επιδόματα των περ. Γ, Δ και ΣΤ(β), (γ) της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου.

4. Οι επικουρικοί ιατροί λαμβάνουν τις αποδοχές και την αποζημίωση εφημεριών του Επιμελητή Β' του Ε.Σ.Υ., πλην των κινήτρων που έχουν θεσπιστεί για την προσέλκυση, εγκατάσταση και παραμονή των ιατρών του Ε.Σ.Υ. σε νοσοκομεία,

κέντρα υγείας και κρατικά θεραπευτήρια που έχουν την έδρα τους σε προβληματικές και άγονες περιοχές. Για την κατάταξη και εξέλιξη τους στα μισθολογικά κλιμάκια που αντιστοιχούν στο βαθμό του Επιμελητή Β' αναγνωρίζεται η προϋπηρεσία που ορίζεται στην παρ. 4 του άρθρου 15 του παρόντος κεφαλαίου.

5. Από την έναρξη της ισχύος του παρόντος και εφεξής, πέραν των παροχών και αποζημιώσεων του παρόντος και του επόμενου άρθρου δεν δικαιολογείται η χορήγηση άλλων μισθολογικών παροχών με οποιαδήποτε ονομασία και από οποιαδήποτε πηγή.

Άρθρο 140

Εφημερίες

1. Το δεύτερο και το τρίτο εδάφιο της περ. δ της παρ. 4 του άρθρου 45 του ν. 3205/2003 (Α' 297), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«Τα ανωτέρω προκύπτοντα συνολικά ποσά αμοιβής δεκαεπτάωρης ή εικοσιτετράωρης ενεργού εφημερίας, κατά περίπτωση, προσαυξάνονται κατά τριάντα ένα ευρώ και ογδόντα λεπτά (31,80€).

Το ωρομίσθιο των εφημεριών ορίζεται, ανά βαθμό ή βαθμίδα, ως εξής :

- Συντονιστής Διευθυντής και Καθηγητής Πανεπιστημίου, επτά ευρώ και σαράντα δύο λεπτά (7,42€)
- Διευθυντής και Αναπληρωτής Καθηγητής Πανεπιστημίου, επτά ευρώ και πέντε λεπτά (7,05 €)
- Επιμελητής Α' και Επίκουρος Καθηγητής Πανεπιστημίου, έξι ευρώ και εβδομήντα τρία λεπτά (6,73€)
- Επιμελητής Β', Λέκτορας και ειδικευμένοι ιατροί που αμείβονται με ενιαίο μισθολόγιο, πέντε ευρώ και ογδόντα οκτώ λεπτά (5,88 €)
- Έμμισθος ειδικευόμενος, τέσσερα ευρώ και σαράντα οκτώ λεπτά (4,48 €).»

2. Η περ. ε της παρ. 4 του άρθρου 45 του ν. 3205/2003 όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«Στους ιατρούς που υπηρετούν με βαθμό Συντονιστή Διευθυντή σε Νοσοκομεία της Α΄ Ζώνης και στους Διευθυντές των πανεπιστημιακών κλινικών εργαστηρίων και μονάδων, καθώς και σε όσους ιατρούς υπηρετούν με το βαθμό του Διευθυντή και απαλλάσσονται από την υποχρέωση συμμετοχής στο πρόγραμμα εφημεριών, σύμφωνα με τις διατάξεις της περ. Η΄ του άρθρου 4 του ν. 3754/2009 (Α΄ 43), αντί αποζημίωσης εφημεριών καταβάλλεται μηνιαίο ποσό πεντακοσίων τριάντα ευρώ (530 €).

Η απουσία των Διευθυντών για υπηρεσιακούς λόγους, εφόσον δεν υπερβαίνει τις δεκαπέντε ημέρες μηνιαίως, δεν επηρεάζει την καταβολή της αποζημίωσης των εφημεριών. Σε περίπτωση απουσίας για οποιοδήποτε άλλο λόγο η αποζημίωση αυτή μειώνεται αναλόγως.»

3. Οι άμισθοι υπεράριθμοι ειδικευόμενοι ιατροί, οι αλλοδαποί υπότροφοι ειδικευόμενοι ιατροί καθώς και οι μόνιμοι αγροτικοί ιατροί και οι ιατροί υπηρεσίας υπαίθρου, αποζημιώνονται για τις εφημερίες που πραγματοποιούν με βάση το εκάστοτε ισχύον ωρομίσθιο εφημεριών των έμμισθων ειδικευόμενων ιατρών.

Μόνιμοι υπάλληλοι, οι οποίοι αμείβονται με τις διατάξεις του ενιαίου μισθολογίου, για το χρόνο απόκτησης της ιατρικής ειδικότητά τους λαμβάνουν εφημεριακή αποζημίωση σύμφωνα με όσα προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος για τους έμμισθους ειδικευόμενους ιατρούς.

4. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού ισχύουν από την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος νόμου. Αποζημιώσεις για εφημερίες που έχουν πραγματοποιηθεί ως την δημοσίευση του παρόντος υπολογίζονται με το προηγούμενο μισθολογικό καθεστώς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄

«Υπάλληλοι του Διπλωματικού κλάδου, επιστημονικό προσωπικό της Ειδικής Νομικής Υπηρεσίας, υπάλληλοι του κλάδου Εμπειρογνωμόνων, καθώς και υπάλληλοι του κλάδου Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων του Υπουργείου Εξωτερικών.»

Άρθρο 141**Μισθολογική κατάταξη**

Για τη μισθολογική κατάταξη των υπαλλήλων του Διπλωματικού κλάδου, του επιστημονικού προσωπικού της Ειδικής Νομικής Υπηρεσίας, των υπαλλήλων του κλάδου Εμπειρογνομόνων καθώς και των υπαλλήλων του κλάδου Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων του Υπουργείου Εξωτερικών ορίζονται δεκαέξι (16) μισθολογικά κλιμάκια (Μ.Κ.) για κάθε βαθμό με εισαγωγικό το Μ.Κ. 1 και καταληκτικό το Μ.Κ. 16.

Άρθρο 142**Χρόνος και τρόπος μισθολογικής εξέλιξης**

1. Για τη μισθολογική εξέλιξη απαιτείται υπηρεσία ενός (1) έτους στο πρώτο μισθολογικό κλιμάκιο (Μ.Κ.1) και δύο (2) έτη για κάθε επόμενο.
2. Για τη μισθολογική εξέλιξη των ως άνω υπαλλήλων από το κατώτερο μισθολογικό κλιμάκιο στο αμέσως ανώτερο απαιτείται να έχει συμπληρωθεί ο καθορισμένος χρόνος υπηρεσίας στο κατώτερο μισθολογικό κλιμάκιο.
3. Η κατά την προηγούμενη παράγραφο εξέλιξη του υπαλλήλου συντελείται με πράξη του αρμόδιου για το διορισμό οργάνου, που δεν δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
4. Ως υπηρεσία για τη μισθολογική κατάταξη και εξέλιξη αναγνωρίζεται η αναφερόμενη στις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 11 του ν. 4354/2015.

Η αναγνώριση των ανωτέρω υπηρεσιών πραγματοποιείται με απόφαση του υπηρεσιακού συμβουλίου ή άλλου αρμοδίου οργάνου και τα οικονομικά αποτελέσματα ισχύουν από την ημερομηνία υποβολής της σχετικής αίτησης και όλων των απαραίτητων δικαιολογητικών.

Άρθρο 143**Βασικός μισθός**

1. Ο μηνιαίος βασικός μισθός του Μ.Κ. 1. των υπαλλήλων του διπλωματικού κλάδου με το βαθμό του Πρέσβη ορίζεται στο ποσό των δύο χιλιάδων τετρακοσίων πενήντα ευρώ (2.450 €). Ο βασικός μισθός των λοιπών μισθολογικών κλιμακίων μέχρι και το Μ.Κ. 16 διαμορφώνεται με πρόσθεση στο αμέσως προηγούμενο Μ.Κ. του ποσού των εβδομήντα έξι ευρώ (76 €).

2. Ο μηνιαίος βασικός μισθός των λοιπών βαθμών της ιεραρχίας των υπαλλήλων του διπλωματικού κλάδου του Υπουργείου Εξωτερικών, του επιστημονικού προσωπικού της Ειδικής Νομικής Υπηρεσίας, των υπαλλήλων του κλάδου Εμπειρογνώμωνων, καθώς και του κλάδου Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων του ίδιου Υπουργείου, διαμορφώνεται σε ποσοστό επί του αντίστοιχου Μ.Κ. του Πρέσβη, ως εξής :

α. Πληρεξούσιος Υπουργός Α' Τάξεως, Ειδικός Νομικός Σύμβουλος και Νομικός Σύμβουλος Α', Εμπειρογνώμονας Πρεσβευτής Σύμβουλος Α' Τάξεως και Γενικός Σύμβουλος Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων Α' 93 %

β. Πληρεξούσιος Υπουργός Β' Τάξεως, Νομικός Σύμβουλος Β', Εμπειρογνώμονας Πρεσβευτής Σύμβουλος Β' Τάξεως και Γενικός Σύμβουλος Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων Β' 85 %

γ. Σύμβουλος Πρεσβείας Α' Τάξεως, Αναπληρωτής Νομικός Σύμβουλος, Εμπειρογνώμονας Α' Τάξεως και Σύμβουλος Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων Α' 78 %

δ. Σύμβουλος Πρεσβείας Β' Τάξεως, Εμπειρογνώμονας Β' Τάξεως και Σύμβουλος Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων Β' 70%

ε. Γραμματέας Πρεσβείας Α' τάξεως, Εισηγητής της Ειδικής Νομικής Υπηρεσίας και Γραμματέας Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων Α' 65 %

στ. Γραμματέας Πρεσβείας Β' Τάξεως και Γραμματέας Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων Β' 60 %

ζ. Γραμματέας Πρεσβείας Γ' Τάξεως και Γραμματέας Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων Γ' 56 %

η. Ακόλουθος Πρεσβείας και Ακόλουθος Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων 50 %.

3. Όλοι οι ως άνω βασικοί μισθοί στρογγυλοποιούνται στην πλησιέστερη μονάδα ευρώ.

Άρθρο 144

Επιδόματα

1. Πέρα από το βασικό μισθό του προηγούμενου άρθρου παρέχονται στους ανωτέρω και τα εξής επιδόματα και παροχές κατά μήνα:

A. Επίδομα ειδικών καθηκόντων.

α. Πρέσβης τετρακόσια εξήντα ευρώ (460 €)

β. Πληρεξούσιος Υπουργός Α' Τάξεως, Ειδικός Νομικός Σύμβουλος και Νομικός Σύμβουλος Α', Εμπειρογνώμονας Πρεσβευτής Σύμβουλος Α' Τάξεως και Γενικός Σύμβουλος Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων Α' τετρακόσια τριάντα ευρώ (430 €)

γ. Πληρεξούσιος Υπουργός Β' Τάξεως, Νομικός Σύμβουλος Β', Εμπειρογνώμονας Πρεσβευτής Σύμβουλος Β' Τάξεως και Γενικός Σύμβουλος Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων Β' τετρακόσια είκοσι ευρώ (420 €)

δ. Σύμβουλος Πρεσβείας Α' Τάξεως, Αναπληρωτής Νομικός Σύμβουλος, Εμπειρογνώμονας Α' Τάξεως και Σύμβουλος Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων Α' τριακόσια ογδόντα ευρώ (380 €)

ε. Σύμβουλος Πρεσβείας Β' Τάξεως, Εμπειρογνώμονας Β' Τάξεως και Σύμβουλος Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων Β' τριακόσια εξήντα ευρώ (360 €)

στ. Γραμματέας Πρεσβείας Α' τάξεως, Εισηγητής της Ειδικής Νομικής Υπηρεσίας και Γραμματέας Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων Α' τριακόσια τριάντα ευρώ (330 €)

ζ. Γραμματέας Πρεσβείας Β' Τάξεως και Γραμματέας Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων Β' τριακόσια είκοσι ευρώ (320 €)

η. Γραμματέας Πρεσβείας Γ' Τάξεως και Γραμματέας Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων Γ', Ακόλουθος Πρεσβείας και Ακόλουθος Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων τριακόσια ευρώ (300 €).

Το επίδομα αυτό καταβάλλεται με την απαραίτητη προϋπόθεση ότι οι δικαιούχοι αυτού προσφέρουν υπηρεσία με πλήρη και αποκλειστική απασχόληση στα καθήκοντα και στις συνθήκες που δικαιολογείται η καταβολή του.

Σε περίπτωση απομάκρυνσης των υπαλλήλων, με απόσπαση, μετακίνηση, διάθεση ή εκπαιδευτική άδεια μεγαλύτερη των δύο μηνών, από τα καθήκοντα, τις θέσεις και τις συνθήκες, οι οποίες δικαιολογούν τη χορήγηση του επιδόματος αυτού, διακόπτεται ισοχρόνως και η καταβολή του με βεβαίωση του οικείου προϊσταμένου.

Β. Οικογενειακή παροχή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 15 του ν. 4354/2015 (Α' 176), όπως κάθε φορά ισχύει.

Γ. Επίδομα μεταπτυχιακών σπουδών, οριζόμενο ως εξής:

α. Για κατόχους διδακτορικού διπλώματος σε εβδομήντα πέντε ευρώ (75 €).

β. Για κατόχους μεταπτυχιακού διπλώματος ετήσιας, τουλάχιστον, φοίτησης σε σαράντα πέντε ευρώ (45 €).

Το επίδομα αυτό παρέχεται για τίτλους που έχουν χορηγηθεί με ξεχωριστές σπουδές, μετά τη λήψη του πτυχίου ανώτατης εκπαίδευσης.

Προκειμένου για κατόχους τίτλων αλλοδαπών ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, το επίδομα παρέχεται μετά την αναγνώριση της ισοτιμίας τους προς τους μεταπτυχιακούς τίτλους που απονέμονται από τα Πανεπιστήμια και τα Ανώτατα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της ημεδαπής, σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία.

Το επίδομα μεταπτυχιακών σπουδών χορηγείται μόνο στην περίπτωση που το περιεχόμενο των μεταπτυχιακών σπουδών είναι συναφές με το αντικείμενο απασχόλησης του υπαλλήλου, όπως προκύπτει από την προκήρυξη της θέσεως κατά την πλήρωση και την περιγραφή της εργασίας, από τον οργανισμό της

Υπηρεσίας. Για τη συνδρομή ή όχι της προϋπόθεσης αυτής αποφάινεται το οικείο Υπηρεσιακό Συμβούλιο ή άλλο αρμόδιο όργανο.

Η καταβολή του επιδόματος ανατρέχει στο χρόνο κατάθεσης των σχετικών τίτλων στο αρμόδιο όργανο για τη συνάφειά τους.

Σε περίπτωση κατοχής πλέον του ενός των ανωτέρω τίτλων, καταβάλλεται το επίδομα που προβλέπεται για τον ανώτερο τίτλο σπουδών.

Δ. Επίδομα υπηρεσίας αλλοδαπής

Το ύψος, καθώς και οι όροι και οι προϋποθέσεις χορήγησης του επιδόματος υπηρεσίας αλλοδαπής καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εξωτερικών. Μέχρι την έκδοση της ως άνω κοινής απόφασης εξακολουθούν να καταβάλλονται τα ποσά που ισχύουν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος Μέρους.

Κριτήρια για τον καθορισμό του επιδόματος αποτελούν το κόστος ζωής στο εξωτερικό, η συναλλαγματική ισοτιμία, οι ειδικές συνθήκες διαβίωσης σε κάθε χώρα, καθώς και η απόσταση αυτής από την ημεδαπή.

Το εν λόγω επίδομα απαλλάσσεται από κάθε κράτηση υπέρ του Δημοσίου και υπέρ του Μετοχικού Ταμείου Πολιτικών Υπαλλήλων (ΜΤΠΥ) ή τρίτων ή οποιαδήποτε άλλη επιβάρυνση.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εξωτερικών και Οικονομικών, συνιστάται επιτροπή, αποτελούμενη από τρεις (3) υπαλλήλους του Υπουργείου Εξωτερικών και δύο (2) υπαλλήλους της Διεύθυνσης Εισοδηματικής Πολιτικής του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.

Η επιτροπή συνέρχεται τουλάχιστον κάθε δύο (2) έτη για την επανεξέταση του επιδόματος αλλοδαπής, λαμβάνοντας υπόψη και τις υποβαλλόμενες από τις πρεσβείες αιτήσεις αναπροσαρμογής του εν λόγω επιδόματος για τη χώρα αρμοδιότητάς τους και υποβάλει σχετική αναφορά στους οικείους υπουργούς.

2. Ο καθορισμός της μηνιαίας αντιμισθίας του επιτόπιου προσωπικού που υπηρετεί με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου στις Αρχές Εξωτερικής

Υπηρεσίας καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εξωτερικών.

3. Το σύνολο των αποδοχών, συμπεριλαμβανομένου του επιδόματος υπηρεσίας αλλοδαπής, του προσωπικού που υπηρετεί σε χώρες της ευρωζώνης καταβάλλεται σε νόμισμα της ημεδαπής. Στην περίπτωση που το ανωτέρω προσωπικό υπηρετεί σε χώρες εκτός ευρωζώνης το σύνολο των αποδοχών συμπεριλαμβανομένου του επιδόματος υπηρεσίας αλλοδαπής, καταβάλλεται κατ' επιλογήν σε ευρώ ή στο καθορισθέν νόμισμα της αλλοδαπής.

4. Πέρα από τα επιδόματα, παροχές και αποζημιώσεις, που προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου αυτού, όλες οι άλλες παροχές, επιδόματα και αποζημιώσεις, με οποιαδήποτε ονομασία, που χορηγούνται στους υπαγόμενους στο παρόν Κεφάλαιο καταργούνται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'

«Αρχιερείς»

Άρθρο 145

Αποδοχές

1. Οι κάθε είδους μηνιαίες αποδοχές των Αρχιερέων της Εκκλησίας της Ελλάδας καθορίζονται ως εξής :

A. Βασικός μισθός:

α. Αρχιεπίσκοπος δύο χιλιάδες εξακόσια ευρώ (2.600 €).

β. Μητροπολίτης και Τιτουλάριος Μητροπολίτης δύο χιλιάδες διακόσια δέκα ευρώ (2.210 €).

γ. Τιτουλάριος Επίσκοπος και Βοηθός Επίσκοπος χίλια οκτακόσια είκοσι ευρώ (1.820 €).

B. Επίδομα μεταπτυχιακών σπουδών:

- α. Για κατόχους διδακτορικού διπλώματος σε εβδομήντα πέντε ευρώ (75 €).
- β. Για κατόχους μεταπτυχιακού διπλώματος ετήσιας, τουλάχιστον, φοίτησης σε σαράντα πέντε ευρώ (45 €).

Το επίδομα αυτό παρέχεται για τίτλους που έχουν χορηγηθεί με ξεχωριστές σπουδές, μετά τη λήψη του πτυχίου ανώτατης εκπαίδευσης.

Προκειμένου για κατόχους τίτλων αλλοδαπών ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, το επίδομα παρέχεται μετά την αναγνώριση της ισοτιμίας τους προς τους μεταπτυχιακούς τίτλους που απονέμονται από τα Πανεπιστήμια και τα Ανώτατα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της ημεδαπής, σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία.

Το επίδομα μεταπτυχιακών σπουδών χορηγείται μόνο στην περίπτωση που το περιεχόμενο των μεταπτυχιακών σπουδών είναι συναφές με το λειτούργημα των υπαγομένων στο παρόν κεφάλαιο. Για τη συνδρομή ή όχι της προϋπόθεσης αυτής αποφαινεται το αρμόδιο όργανο και η καταβολή του επιδόματος ανατρέχει στο χρόνο κατάθεσης των σχετικών τίτλων στο αρμόδιο όργανο για τη συνάφειά τους.

Σε περίπτωση κατοχής πλέον του ενός των ανωτέρω τίτλων, καταβάλλεται το επίδομα που προβλέπεται για τον ανώτερο τίτλο σπουδών.

Γ. Αποζημίωση εξόδων παράστασης:

- α. Αρχιεπίσκοπος, εκατό ευρώ (100 €).
- β. Εν ενεργεία Μητροπολίτης, πενήντα ευρώ (50 €).

2. Πέρα από τις ανωτέρω αποδοχές δεν καταβάλλεται καμία άλλη παροχή.

«Μουσικοί, μόνιμοι και με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου της Κρατικής Ορχήστρας Αθηνών (Κ.Ο.Α.), της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης (Κ.Ο.Θ.), της Ορχήστρας της Λυρικής Σκηνής (Ο.Λ.Σ.).»

Άρθρο 146

Μισθολογική κατάταξη

Για τη μισθολογική κατάταξη των μουσικών του παρόντος Κεφαλαίου ορίζονται δεκαέξι (16) μισθολογικά κλιμάκια (Μ.Κ.) για κάθε βαθμίδα με εισαγωγικό το Μ.Κ. 1 και καταληκτικό το Μ.Κ. 16.

Άρθρο 147

Χρόνος και τρόπος μισθολογικής εξέλιξης

1. Για τη μισθολογική εξέλιξη απαιτείται υπηρεσία ενός (1) έτους στο πρώτο μισθολογικό κλιμάκιο (Μ.Κ.1) και δύο (2) έτη για κάθε επόμενο.
2. Για τη μισθολογική εξέλιξη των υπαλλήλων από το κατώτερο μισθολογικό κλιμάκιο στο αμέσως ανώτερο, απαιτείται να έχει συμπληρωθεί ο καθορισμένος χρόνος υπηρεσίας στο κατώτερο μισθολογικό κλιμάκιο.
3. Η κατά την προηγούμενη παράγραφο εξέλιξη του υπαλλήλου γίνεται με πράξη του αρμόδιου για το διορισμό οργάνου, που δεν δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
4. Ως υπηρεσία για τη μισθολογική κατάταξη και εξέλιξη αναγνωρίζεται η αναφερόμενη στις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 11 του ν. 4354/2015 (Α' 176), καθώς και αυτή που έχει προσφερθεί στην Ορχήστρα της Ελληνικής Ραδιοφωνίας Τηλεόρασης (Ε.Ρ.Τ.).

Η αναγνώριση των ανωτέρω υπηρεσιών πραγματοποιείται με απόφαση του υπηρεσιακού συμβουλίου ή άλλου αρμοδίου οργάνου και τα οικονομικά αποτελέσματα ισχύουν από την ημερομηνία υποβολής της σχετικής αίτησης και όλων των απαραίτητων δικαιολογητικών.

Άρθρο 148**Βασικός μισθός**

1. Ο μηνιαίος βασικός μισθός του Μ.Κ. 1. της κατηγορίας του Αρχιμουσικού - Εξάρχοντα ορίζεται στο ποσό των χιλίων εξακοσίων ενενήντα οκτώ ευρώ (1.698 €). Ο βασικός μισθός των λοιπών μισθολογικών κλιμακίων μέχρι και το Μ.Κ. 16 διαμορφώνεται με πρόσθεση στο αμέσως προηγούμενο Μ.Κ. του ποσού των πενήντα δύο ευρώ (52 €).

2. Ο μηνιαίος βασικός μισθός των λοιπών κατηγοριών διαμορφώνεται σε ποσοστό επί του αντίστοιχου Μ.Κ. του Αρχιμουσικού - Εξάρχοντα, ως εξής :

α. Κορυφαίος Α' 98 %

β. Κορυφαίος Β' 95 %

γ. Μουσικός 85 %

Όλοι οι ως άνω βασικοί μισθοί στρογγυλοποιούνται στην πλησιέστερη μονάδα ευρώ.

Άρθρο 149**Επιδόματα**

1. Πέρα από το βασικό μισθό του προηγούμενου άρθρου στους ανωτέρω παρέχονται και τα εξής επιδόματα και παροχές κατά μήνα:

A. Οικογενειακή παροχή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 15 του ν. 4354/2015 όπως κάθε φορά ισχύει.

B. Επίδομα μεταπτυχιακών σπουδών, οριζόμενο ως εξής:

α. Για κατόχους διδακτορικού διπλώματος σε εβδομήντα πέντε ευρώ (75 €).

β. Για κατόχους μεταπτυχιακού διπλώματος ετήσιας, τουλάχιστον, φοίτησης σε σαράντα πέντε ευρώ (45 €).

Το επίδομα αυτό παρέχεται για τίτλους που έχουν χορηγηθεί με ξεχωριστές σπουδές, μετά τη λήψη του πτυχίου ανώτατης εκπαίδευσης.

Προκειμένου για κατόχους τίτλων αλλοδαπών ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, το επίδομα παρέχεται μετά την αναγνώριση της ισοτιμίας τους προς τους μεταπτυχιακούς τίτλους που απονέμονται από τα Πανεπιστήμια και τα Ανώτατα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της ημεδαπής, σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία.

Το επίδομα μεταπτυχιακών σπουδών χορηγείται μόνο στην περίπτωση που το περιεχόμενο των μεταπτυχιακών σπουδών είναι συναφές με το αντικείμενο απασχόλησης του υπαλλήλου, όπως προκύπτει από την προκήρυξη της θέσεως κατά την πλήρωση και την περιγραφή της εργασίας, από τον οργανισμό της Υπηρεσίας. Για τη συνδρομή ή όχι της προϋπόθεσης αυτής αποφαιίνεται το οικείο Υπηρεσιακό Συμβούλιο.

Η καταβολή του επιδόματος ανατρέχει στο χρόνο κατάθεσης των σχετικών τίτλων στο αρμόδιο όργανο για τη συνάφειά τους.

Σε περίπτωση κατοχής πλέον του ενός των ανωτέρω τίτλων, καταβάλλεται το επίδομα που προβλέπεται για τον ανώτερο τίτλο σπουδών.

Γ. Επίδομα μουσικής και οργάνου, οριζόμενο ως εξής :

α. Αρχιμουσικός – Εξάρχων τριακόσια ογδόντα ευρώ (380 €)

β. Κορυφαίος Α' τριακόσια πενήντα ευρώ (350 €)

γ. Κορυφαίος Β' τριακόσια είκοσι ευρώ (320 €)

δ. Μουσικός διακόσια εβδομήντα ευρώ (270 €)

2. Πέρα από τα επιδόματα, παροχές και αποζημιώσεις, που προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου αυτού, όλες οι άλλες παροχές, επιδόματα και αποζημιώσεις που προβλέπονται από άλλες γενικές ή ειδικές διατάξεις καταργούνται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ΄**«Συναφείς διατάξεις»****Άρθρο 150**

Αποδοχές αποσπασμένων ή μετακινούμενων λειτουργών, υπαλλήλων και στελεχών

1. Οι λειτουργοί ή υπάλληλοι που αποσπώνται ή μετακινούνται από το φορέα τους σε άλλο φορέα λαμβάνουν τις μηνιαίες τακτικές αποδοχές της οργανικής τους θέσης σύμφωνα με τις προϋποθέσεις χορήγησής τους.
2. Η καταβολή των αποδοχών των αποσπασμένων ή μετακινούμενων λειτουργών ή υπαλλήλων διενεργείται από την υπηρεσία στην οποία τοποθετούνται, εκτός εάν διαφορετικά ορίζεται σε ειδικές διατάξεις.

Άρθρο 151**Επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθέντων**

Για την επιστροφή τυχόν αχρεωστήτως καταβληθεισών αποδοχών εφαρμογή έχουν οι διατάξεις του άρθρου 24 του ν. 4354/2015, όπως κάθε φορά ισχύει.

Άρθρο 152**Αμοιβές συλλογικών οργάνων**

Για τις αμοιβές από τη συμμετοχή σε συλλογικά όργανα εφαρμογή έχουν οι διατάξεις του άρθρου 21 του ν. 4354/2015 όπως κάθε φορά ισχύει.

Άρθρο 153**Γενικές ρυθμίσεις για θέματα αποδοχών**

1. Η αξίωση του λειτουργού ή υπαλλήλου για αποδοχές αρχίζει από την ανάληψη υπηρεσίας και παύει με τη λύση της υπαλληλικής του σχέσης. Δεν καταβάλλονται

αποδοχές όταν ο λειτουργός ή ο υπάλληλος από υπαιτιότητά του δεν παρέσχε υπηρεσία καθόλου ή εν μέρει.

2. Για τον υπολογισμό των αποδοχών ο μήνας λογίζεται για τριάντα (30) ημέρες. Στις περιπτώσεις απεργίας ή αποχής του λειτουργού ή υπαλλήλου από τα καθήκοντά του, ο μήνας λογίζεται για είκοσι πέντε (25) ημέρες. Στην περίπτωση απεργίας ή αποχής, στην έννοια της οποίας υπάγονται και οι στάσεις εργασίας, γίνεται περικοπή των μεικτών μηνιαίων τακτικών αποδοχών, συμπεριλαμβανομένων και των κρατήσεων, εργοδότη και εργαζόμενου, για κύρια και επικουρική σύνταξη, στην περίπτωση που η ημέρα απεργίας αναγνωρίζεται ως συντάξιμη.

3. Ο λειτουργός ή ο υπάλληλος κατά τη διάρκεια θέσης σε διαθεσιμότητα δικαιούται τα τρία τέταρτα (3/4) των αποδοχών του, πλην αυτών που συνδέονται με την πραγματική άσκηση των καθηκόντων του, τα οποία περικόπτονται εντελώς. Ο χρόνος διαθεσιμότητας δεν λαμβάνεται υπόψη για μισθολογική εξέλιξη.

4. Ο λειτουργός ή ο υπάλληλος που τελεί σε κατάσταση αργίας δικαιούται το ήμισυ των αποδοχών του, πλην αυτών που συνδέονται με την πραγματική άσκηση των καθηκόντων του, τα οποία περικόπτονται εντελώς. Ο χρόνος αργίας δεν λαμβάνεται υπόψη για μισθολογική εξέλιξη. Σε περίπτωση που επιβληθεί η ποινή της απόλυσης ή της οριστικής παύσης, οι αποδοχές που καταβλήθηκαν σε αυτόν κατά το διάστημα της αργίας αναζητούνται ως αχρεωστήτως καταβληθείσες.

5. Λειτουργός ή υπάλληλος, ο οποίος επανέρχεται από την κατάσταση της διαθεσιμότητας ή της αργίας ή λόγω πλάνης σχετικά με το συνταξιοδοτικό του δικαίωμα στα καθήκοντά του, δικαιούται πλήρεις αποδοχές από την ημερομηνία της εκ νέου ανάληψης των καθηκόντων του. Αν από οικείες διατάξεις προβλέπεται επιστροφή αποδοχών για την περίοδο που ο λειτουργός ή ο υπάλληλος είχε τεθεί σε αργία, δεν μπορεί να επιστρέφονται αποδοχές που συνδέονται με την ενεργό άσκηση των καθηκόντων του. Αν ο λειτουργός ή ο υπάλληλος επιστρέφει στα καθήκοντά του μετά από τη θέση του σε διαθεσιμότητα με υπαιτιότητα της Υπηρεσίας, για το διάστημα αυτό καταβάλλεται το σύνολο των αποδοχών του.

6. Σε περίπτωση πειθαρχικής ποινής επιβολής προστίμου, σύμφωνα με τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις, αυτό υπολογίζεται επί των μηνιαίων τακτικών

αποδοχών του λειτουργού ή υπαλλήλου, αφαιρουμένων των προβλεπόμενων κρατήσεων.

7. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 13 του άρθρου 127 του παρόντος, λειτουργοί και υπάλληλοι μερικής απασχόλησης ή εργαζόμενοι ως ωρομίσθιοι λαμβάνουν αναλογία των αποδοχών αντίστοιχου προσωπικού πλήρους απασχόλησης.

8. Για υπηρεσίες που παρέχονται με μειωμένο ωράριο εργασίας, αναγνωρίζεται για μισθολογική εξέλιξη τόσος χρόνος, όσος προκύπτει από το πηλίκο διαίρεσης του συνόλου των ωρών εργασίας δια του αριθμού των ωρών εβδομαδιαίας απασχόλησης που ισχύει για τον αντίστοιχο κλάδο λειτουργών, υπαλλήλων και στελεχών.

9. Λειτουργοί και υπάλληλοι που υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος, οι οποίοι κατέχουν νόμιμα και δεύτερη έμμισθη θέση στους φορείς της παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 4354/2015, λαμβάνουν το σύνολο των αποδοχών της οργανικής τους θέσης και το τριάντα τοις εκατό (30%) των αποδοχών της δεύτερης θέσης στην οποία απασχολούνται, με την επιφύλαξη της παρ.13 του άρθρου 127 του παρόντος νόμου. Ως δεύτερη θέση ή απασχόληση λογίζεται η προσδιοριζόμενη με τη διάταξη της παρ.12 του άρθρου 25 του ν.4354/2015.

10. Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου οι τακτικές μηνιαίες αποδοχές αποτελούνται από το βασικό μισθό, τα επιδόματα και τις παροχές που καθορίζονται από τις διατάξεις του νόμου αυτού καθώς και την προσωπική διαφορά του άρθρου 152.

Δεν περιλαμβάνονται στην έννοια των μηνιαίων τακτικών αποδοχών τα εξής επιδόματα και παροχές :

- α) Της περ. α της παρ. Δ του άρθρου 124,
- β) Της περ. β της παρ. Δ του άρθρου 124,
- γ) Της παρ. 2 του άρθρου 132,
- δ) Της περ. Δ της παρ. 1 του άρθρου 141.

Δεν αποτελούν τακτικές αποδοχές οι εφημερίες του άρθρου 137, αποζημιώσεις που καταβάλλονται για υπερωριακή απασχόληση και τα επιμίσθια για εκτέλεση χρηματοδοτούμενων ερευνητικών προγραμμάτων της παρ. 3 του άρθρου 132 του παρόντος νόμου.

Επίσης, δεν αποτελούν τακτικές αποδοχές τα έξοδα κίνησης της παρ.4 του άρθρου 60 του ν. 1943/1991 (Α' 50) καθώς και το μηνιαίο επιμίσθιο της παρ.5 του ίδιου άρθρου και νόμου.

11. Οι ρυθμίσεις των παραγράφων 3 και 4 του παρόντος άρθρου ισχύουν με την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων.

Άρθρο 154

Μεταβατική διάταξη - Μισθολογική κατάταξη και εξέλιξη των υπηρετούντων λειτουργών και υπαλλήλων

Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος, η μισθολογική κατάταξη των λειτουργών και υπαλλήλων στα μισθολογικά κλιμάκια που προβλέπονται στις διατάξεις του παρόντος Μέρους πραγματοποιείται σύμφωνα με το χρόνο υπηρεσίας στο φορέα που υπηρετούν, καθώς και το χρόνο υπηρεσίας, που έχει αναγνωριστεί για μισθολογική εξέλιξη από το φορέα αυτόν μέχρι και τις 31-12-2016.

Άρθρο 155

Διασφάλιση αποδοχών

1. Αν από τις ρυθμίσεις των διατάξεων του νόμου αυτού προκύπτουν τακτικές μηνιαίες αποδοχές χαμηλότερες από αυτές που δικαιούνται ο λειτουργός ή υπάλληλος στις 31.12.2016, η διαφορά διατηρείται ως προσωπική. Για τον υπολογισμό της προσωπικής διαφοράς δεν λαμβάνεται υπόψη η οικογενειακή παροχή. Επίσης, δεν λαμβάνονται υπόψη:

α) Για τα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων, το επίδομα της παρ. Ε του άρθρου 124 και τα επιδόματα της παρ. Στ του ίδιου άρθρου. Για τα στελέχη των Σωμάτων Ασφαλείας, τα επιδόματα της παρ. Στ του ίδιου άρθρου.

β) Για τους υπαγόμενους στο Κεφάλαιο Γ, τα έξοδα παράστασης των περ. Γ και Δ της παρ. 1 του άρθρου 128 και η ειδική αμοιβή της περ. Ε της παρ. 1 του ίδιου άρθρου.

γ) Για τους υπαγόμενους στο Κεφάλαιο Δ, το επίδομα της περ. Δ της παρ. 1 του άρθρου 132. Το επίδομα αυτό λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της προσωπικής διαφοράς, μόνο στην περίπτωση που καταβάλλεται στις αποδοχές του υπαλλήλου τον τελευταίο μήνα πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος, αλλά δεν προβλέπεται η εκ νέου χορήγησή του με την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος.

δ) Για τους υπαγόμενους στο Κεφάλαιο Ε, τα επιδόματα και οι αποζημιώσεις της περ. Ε και ΣΤ της παρ. 1 του άρθρου 136. Το επίδομα της περ. Ε της παρ. 1 του άρθρου 136 λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της προσωπικής διαφοράς, μόνο στην περίπτωση που καταβάλλεται στις αποδοχές του υπαλλήλου τον τελευταίο μήνα πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος, αλλά δεν προβλέπεται η εκ νέου χορήγησή του με την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος.

ε) Για τους υπαγόμενους στο Κεφάλαιο Ζ, η αποζημίωση εξόδων παράστασης της περ. Γ της παρ. 1 του άρθρου 142.

Η εν λόγω προσωπική διαφορά μειώνεται από οποιαδήποτε μελλοντική αύξηση των αποδοχών του υπαλλήλου πλην της χορήγησης παροχών και επιδομάτων που εξαιρούνται της ανωτέρω σύγκρισης.

2. Σε περίπτωση που από τις ρυθμίσεις των διατάξεων του νόμου αυτού προκύπτουν τακτικές μηνιαίες αποδοχές υψηλότερες από αυτές που ελάμβανε ο λειτουργός ή υπάλληλος στις 31.12.2016, η προκαλούμενη αύξηση καταβάλλεται ως εξής:

α) Εφόσον η μηνιαία αύξηση δεν υπερβαίνει το ποσό των είκοσι ευρώ (20 €), αυτή καταβάλλεται άμεσα και σε μία δόση.

β) Εφόσον η μηνιαία αύξηση υπερβαίνει το ποσό των είκοσι ευρώ (20 €), αυτή καταβάλλεται σε ισόποσες δόσεις σε χρονικό διάστημα τεσσάρων (4) ετών. Για τη σύγκριση των αποδοχών εφαρμόζονται οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου.

Άρθρο 156**Ανώτατο όριο αποδοχών**

Για τον καθορισμό του ανωτάτου ορίου αποδοχών του προσωπικού που υπάγεται στις διατάξεις του παρόντος, εξακολουθούν να ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 28 του ν. 4354/2015, με την επιφύλαξη της περ. Ε της παρ. 1 του άρθρου 128 του παρόντος νόμου.

Για τα στελέχη των Ενόπλων δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας ως ανώτατο όριο αποδοχών και πρόσθετων αμοιβών ή απολαβών ορίζεται το σύνολο των μηνιαίων τακτικών αποδοχών του Αρχηγού του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας (Α/ Γ.Ε.ΕΘ.Α.), συμπεριλαμβανομένης της προσαύξησης του τρίτου εδαφίου της παρ. Β του άρθρου 124 του παρόντος, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η οικογενειακή παροχή.

Άρθρο 157**Έλεγχος μισθοδοσίας**

1. Η ευθύνη για την ορθή και ομοιόμορφη εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος ανήκει στους εκκαθαριστές αποδοχών των λειτουργών, υπαλλήλων και στελεχών.
2. Η παρακολούθηση της ορθής και ομοιόμορφης εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος, διενεργείται από τη Διεύθυνση Εισοδηματικής Πολιτικής του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους με την παροχή οδηγιών, μέσω επιτόπιων επαληθεύσεων, καθώς και με τη δυνατότητα συμμετοχής των υπαλλήλων της σε ελέγχους που διενεργούνται από τους προβλεπόμενους ελεγκτικούς φορείς.

Άρθρο 158**Αποδοχές εκπαιδευτικής άδειας**

Για τον υπολογισμό της προσαύξησης των αποδοχών λόγω χορήγησης εκπαιδευτικής άδειας στο προσωπικό του παρόντος νόμου λαμβάνεται υπόψη μόνο ο βασικός μισθός.

Άρθρο 159

Διατηρούμενες διατάξεις

Εξακολουθούν να ισχύουν οι διατάξεις:

- α) Των άρθρων 29, 30, 32 και 33 εκτός της παρ. 6B του ν. 3205/2003 (Α' 297). Επίσης του άρθρου 45 του ίδιου νόμου όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, εκτός του τρίτου εδαφίου της περ. δ και της περ. ε της παρ. 4 που αντικαταστάθηκαν από τις διατάξεις του άρθρου 137 του παρόντος.
- β) Της παρ. 4 του άρθρου 48 του ν. 3205/2003.
- γ) Του άρθρου 9 του ν. 2889/2001 (Α' 37), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
- δ) Του άρθρου 38 και της παρ. 4 του άρθρου 43 του ν. 4368/2016 (Α' 21).
- ε) Του άρθρου 31 του ν. 3105/2003 (Α' 29).
- στ) Της παρ. 4 και της παρ. 5 του άρθρου 60 του ν. 1943/1991 (Α' 50).
- ζ) Του άρθρου 1 του ν. 2136/1952 (Α' 151).
- η) Της αριθμ.2079923/11735/0022/24.12.1996 (Β' 3/14-1-1997) κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και Δημόσιας Τάξης.

Άρθρο 160

Καταργούμενες διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος των διατάξεων του παρόντος νόμου καταργούνται οι διατάξεις:

- α) Των άρθρων 15, 34 έως 44 και 46 έως 54 του ν. 3205/2003, όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν,
- β) Του άρθρου 6 του ν.2606/1998 (Α' 89),

- γ) Της περίπτωσης β' της παρ.1 του άρθρου 13 του ν. 2703/1999 (Α' 72),
- δ) Των άρθρων 5 και 6 του ν. 2838/2000 (Α' 179), όπως τροποποιήθηκαν με το άρθρο 37 του ν. 3016/2002 (Α' 110),
- ε) Του άρθρου 10 του ν. 2936/2001 (Α' 166),
- στ) Της περ. θ' της παρ.3 του άρθρου 13 του π.δ. 200/1993 (Α' 75),
- ζ) Του άρθρου 72 του ν. 3746/2009 (Α' 27),
- η) Της με αριθμό 2/19941/0022/17-6-2004 (Β' 947) κοινής υπουργικής απόφασης.
- θ) Κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη κατά το μέρος που αντίκειται στις διατάξεις του παρόντος ή κατά το μέρος που ρυθμίζει με διαφορετικό τρόπο θέματα που διέπονται από αυτόν.

Άρθρο 161

Οι διατάξεις του άρθρου 236 του ν. 4389/2016 (Α' 94), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, παύουν να ισχύουν μόνο για τους υπαγόμενους στο άρθρο 123 του Κεφαλαίου Α' του παρόντος Μέρους.

Άρθρο 162

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς των διατάξεων του Μέρους αυτού αρχίζει από 1.1.2017, εκτός αν διαφορετικά ορίζεται στις επί μέρους διατάξεις του.

ΜΕΡΟΣ Ζ'

«Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2018 – 2021»

Άρθρο 163

Έγκριση Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2018 -2021

Εγκρίνεται το Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2018-2021, το οποίο επισυνάπτεται ως Παράρτημα στον παρόντα νόμο, αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του νόμου αυτού και στο οποίο περιλαμβάνονται για το τρέχον έτος και τα τέσσερα επόμενα έτη, κατά κύριο λόγο, τα εξής:

- α) Οι ετήσιοι στόχοι για τη Γενική Κυβέρνηση και τους επί μέρους υποτομείς της.
- β) Η περιγραφή και αξιολόγηση των μακροοικονομικών και δημοσιονομικών εξελίξεων και προβλέψεων για τα δύο προηγούμενα έτη, το τρέχον έτος, και τα επόμενα τέσσερα έτη.
- γ) Οι παραδοχές των οικονομικών και δημοσιονομικών προβλέψεων (μισθολογικές και συνταξιοδοτικές εξελίξεις, παροχές, δαπάνες αγαθών και υπηρεσιών, δαπάνες επενδύσεων και δαπάνες τόκων).
- δ) Οι κύριες πηγές κινδύνου για τις δημοσιονομικές προβλέψεις.
- ε) Οι δαπάνες και τα έσοδα της Γενικής Κυβέρνησης σε ενοποιημένη βάση, καθώς και των επιμέρους υποτομέων για τα αντίστοιχα έτη.
- στ) Τα ανώτατα όρια δαπανών της Κεντρικής Διοίκησης ανά Υπουργείο για την υπό εξέταση περίοδο.

ΜΕΡΟΣ Η΄**«Έναρξη ισχύος»****Άρθρο 164**

Η ισχύς των διατάξεων του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ
«ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΟ ΠΛΑΙΣΙΟ
ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ 2018-2021»

ΠΙΝΑΚΕΣ ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ
2018-2021

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' - ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΒΑΣΙΚΟ ΣΕΝΑΡΙΟ

I. ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ - ΠΑΡΑΔΟΧΕΣ ΥΠΗΡΕΤΟΥΝΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΣΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ

Βασικά μεγέθη της Ελληνικής οικονομίας								
(% ετήσιες μεταβολές, σταθερές τιμές)								
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
ΑΕΠ	0,4	-0,2	0,0	1,8	2,4	2,6	2,3	2,2
Ιδιωτική κατανάλωση	0,4	-0,2	1,4	1,3	1,4	1,3	1,2	1,2
Δημόσια κατανάλωση	-1,4	0,0	-2,1	0,1	0,1	0,5	0,5	0,4
Ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου	-4,6	-0,2	0,1	5,9	10,8	12,1	9,6	7,7
Εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	7,8	3,4	-2,0	3,3	4,0	4,4	3,2	3,0
Εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	7,6	0,3	-0,4	2,8	3,5	4,3	3,1	2,9
Αποπληθωριστής ΑΕΠ	-1,8	-1,0	0,1	1,2	1,2	1,4	1,7	1,8
Εν. Δείκτης Τιμών Καταναλωτή	-1,4	-1,1	0,0	1,2	1,1	1,3	1,6	1,8
Απασχόληση*	0,0	0,5	1,3	1,4	1,7	1,8	1,4	1,0
Ποσοστό ανεργίας*	24,2	22,9	21,7	21,0	19,8	18,3	17,1	16,3
Ποσοστό ανεργίας Έρευνας Εργατικού Δυναμικού	26,5	24,9	23,5	22,8	21,6	20,1	18,9	18,1

* σε εθνικολογιστική βάση

Προσλήψεις - Αποχωρήσεις περιόδου 2016-2021														
ΥΠΟΤΟΜΕΙΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	2016		2017		2018		2019		2020		2021		Σύνολο	Σύνολο
	Αποχ.	Προσλ.	Αποχ.	Προσλ.	Αποχ.	Προσλ.	Αποχ.	Προσλ.	Αποχ.	Προσλ.	Αποχ.	Προσλ.	2017-2021	2017-2021
Κανόνες Προσλήψεων	1:5		1:4		1:3		1:2		1:1		1:1			
A. Κεντρική Διοίκηση	7.479	7.309	8.230	6.162	8.529	4.185	8.253	3.527	8.197	8.942	7.448	8.554	40.657	31.370
B. Υποτομείς Γενικής Κυβέρνησης	2.748	2.650	2.910	2.336	3.010	208	2.890	160	2.855	2.890	2.575	2.855	14.238	8.448
ΟΤΑ (α' & β' βαθμού) και Νομικά Πρόσωπα ΟΤΑ	1.978	2.335	2.090	1.963	2.161	0	2.075	0	2.050	2.075	1.845	2.050	10.221	6.087
Οργανισμοί Κοινωνικής Ασφάλισης	175	50	180	128	185	0	175	0	170	175	155	170	865	473
ΟΑΕΔ	57	19	60	0	61	200	60	160	60	60	55	60	296	480
ΕΟΠΥΥ	20	12	21	0	21	0	21	0	20	21	20	20	103	41
Νομικά Πρόσωπα	222	149	238	110	248	8	238	0	235	238	211	235	1.170	590
ΔΕΚΟ	296	85	321	135	334	0	322	0	319	322	287	319	1.582	776
Γ. Σύνολο (A+B)	10.227	9.959	11.140	8.498	11.539	4.393	11.143	3.687	11.052	11.832	10.023	11.409	54.895	39.818

II. ΕΞΕΛΙΞΗ ΕΣΟΔΩΝ-ΕΞΟΔΩΝ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΧΩΡΙΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ (ΣΕΝΑΡΙΟ ΒΑΣΗΣ)

Βασικό Σενάριο 2018-2021 (σε ταμειακή και ESA βάση) (ποσά σε εκατ. ευρώ)							
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	ΔΥΕ	ΔΥΕ	Εκτίμηση	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη
I. Έσοδα (1+2)	51.593	53.135	55.281	55.021	55.218	56.908	58.731
1. Καθαρά έσοδα τακτικού Π/Υ (α+β-γ-γ1+δ+ε)	46.761	48.956	51.664	51.286	51.628	53.428	55.366
α. Τακτικά έσοδα (1+2+3+4)	47.792	52.336	52.730	52.951	54.396	56.374	58.535
1. Άμεσοι φόροι	19.936	21.839	21.525	21.466	22.434	23.669	24.979
2. Έμμεσοι φόροι	23.781	25.680	26.718	27.502	28.110	28.771	29.517
3. Απολήψεις από Ε.Ε.	428	415	508	321	202	203	204
4. Μη φορολογικά έσοδα	3.646	4.402	3.979	3.662	3.650	3.731	3.835
β. Μη τακτικά έσοδα	1.533	430	306	283	294	306	318
γ. Επιστροφές φόρων	3.108	3.263	3.324	3.383	3.493	3.609	3.733
γ1. Επιστροφές φόρων από ειδική πίστωση	0	1.026	0	0	0	0	0
δ. Έσοδα αποκρατικοποιήσεων	254	106	1.607	1.121	140	106	83
ε. Μεταφορά εσόδων από ANFA	291	375	345	314	291	251	163
στ. Μη προσδιορισμένες παρεμβάσεις							
2. Έσοδα ΠΔΕ (α+β)	4.832	4.178	3.617	3.735	3.590	3.380	3.365
α. Εισροές από Ε.Ε.	3.900	3.861	3.437	3.555	3.410	3.200	3.185
β. Ίδια έσοδα	932	317	180	180	180	180	180
II. Δαπάνες (1+2)	55.921	59.795	56.594	56.104	54.925	55.298	55.116
1. Δαπάνες τακτικού προϋπολογισμού (α+β)	49.544	53.507	49.844	49.354	47.925	48.298	48.116
α. Πρωτογενείς δαπάνες (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10+11)	43.744	47.919	44.194	43.454	42.125	42.498	42.116
1. Μισθοί και συντάξεις	18.359	18.065	12.366	12.540	12.831	13.116	13.165
2. Ασφάλιση, Περίθαλψη και Κοινωνική Προστασία	14.715	15.630	20.268	19.649	18.537	18.275	18.290
3. Λειτουργικές και άλλες δαπάνες	5.469	5.309	5.704	5.295	5.313	5.297	5.392
4. Αποδόσεις προς τρίτους	2.786	3.248	3.119	3.395	3.411	3.523	3.523
5. Αποθεματικό	0	0	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
6. Δαπάνες ανάληψης δανείων από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης (ΕΜΣ) και παράλληλων δαπανών δημοσίου χρέους	178	54	75	20	20	20	20
7. Δαπάνες ανάληψης χρεών φορέων Γενικής Κυβέρνησης	0	553	193	0	0	0	0
8. Εγγυήσεις σε Γενική Κυβέρνηση	1.619	1.614	855	927	368	622	82
9. Εγγυήσεις εκτός Γενικής Κυβέρνησης	53	37	140	118	115	115	115
10. Ταμειακές Πληρωμές για εξοπλιστικές δαπάνες	565	584	475	510	530	530	530
11. Χρηματοδοτήσεις για πληρωμές ληξιπροθέσμων	0	2.824	0	0	0	0	0
β. Τόκοι	5.800	5.588	5.650	5.900	5.800	5.800	6.000

Βασικό Σενάριο 2018-2021 (σε ταμειακή και ESA βάση) (συνέχεια)							
(ποσά σε εκατ. ευρώ)							
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	ΔΥΕ	ΔΥΕ	Εκτίμηση	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη
2. ΠΔΕ (α+β)	6.377	6.288	6.750	6.750	7.000	7.000	7.000
α. Συγχρηματοδοτούμενο σκέλος	5.717	5.454	5.750	5.750	5.750	5.750	5.750
β. Εθνικό σκέλος	660	833	1.000	1.000	1.250	1.250	1.250
III. Ταμειακό Ισοζύγιο Κρατικού Προϋπολογισμού	-4.328	-6.660	-1.313	-1.083	292	1.510	3.615
III.α. Ταμειακό Πρωτογενές αποτέλεσμα Κρατικού Προϋπολογισμού (III+β)	1.472	-1.072	4.337	4.817	6.092	7.310	9.615
Εθνικολογιστικές προσαρμογές κεντρικής διοίκησης (1+2)	-3.648	134	-2.655	-738	-56	-685	-1.005
1. Εθνικολογιστικές προσαρμογές - Έσοδα	-2.657	-1.123	-1.994	-305	509	466	475
Τακτικά Έσοδα	-33	-375	-516	73	94	106	106
Μη τακτικά Έσοδα	-16	104	0	0	0	0	0
Επιστροφές Φόρων	-6	13	0	0	0	0	0
Έσοδα αποκρατικοποιήσεων και εκχώρηση αδειών και δικαιωμάτων του Δημοσίου	-64	100	-1.361	-407	165	160	184
Μεταφορά εσόδων από ANFA	-236	0	0	0	0	0	0
Έσοδα ΠΔΕ	-924	-965	-117	29	250	200	185
Ανακεφαλαίωση Τραπεζών	-1.378	0	0	0	0	0	0
2. Εθνικολογιστικές προσαρμογές - Δαπάνες	-991	1.257	-661	-433	-564	-1.151	-1.480
Μισθοί και Συντάξεις	174	148	170	29	41	57	73
Αμυντικές δαπάνες	-465	403	-404	207	233	187	109
Λοιπές δαπάνες	312	1.437	473	431	412	55	-212
Τόκοι	-1.012	-731	-900	-1.100	-1.250	-1.450	-1.450
Έσοδα Κρατικού Προϋπολογισμού κατά ESA	48.936	52.012	53.287	54.716	55.726	57.274	59.206
Δαπάνες Κρατικού Προϋπολογισμού κατά ESA	56.912	58.538	57.255	56.537	55.490	56.449	56.596
Πρωτογενές αποτέλεσμα Κρατικού Προϋπολογισμού κατά ESA	-1.164	-207	2.582	5.179	7.287	8.075	10.060
Ισοζύγιο Κρατικού Προϋπολογισμού κατά ESA	-7.976	-6.526	-3.968	-1.821	237	825	2.610
Ισοζύγιο Νομικών Προσώπων	-3.048	1.528	1.634	1.284	1.349	1.301	1.362
Τροπ.Ταμ. Αποτέλεσμα	-3.057	1.528	1.625	1.284	1.349	1.301	1.362
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	10		9	0	0	0	0
Τόκοι	165	97	141	134	130	127	127
Έκτακτες Δαπάνες (εκτός Προγράμματος αξιολόγησης)	3.397	-57	0	0	0	0	0
Πρωτογενές αποτέλεσμα Νομικών Προσώπων	-2.883	1.625	1.775	1.418	1.479	1.428	1.489
Ισοζύγιο επαναταξινομημένων ΔΕΚΟ	942	2.264	368	855	328	581	118
Τροπ.Ταμ. Αποτέλεσμα	942	2.264	368	855	328	581	118
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	0	0	0	0	0	0
Τόκοι	412	363	395	364	323	306	284
Έκτακτες Δαπάνες (εκτός Προγράμματος αξιολόγησης)	0	0	0	0	0	0	0
Πρωτογενές αποτέλεσμα ΔΕΚΟ	1.354	2.627	763	1.219	651	887	402
Ισοζύγιο Νοσοκομείων - ΠΕΔΥ	-222	1.409	508	138	113	95	70
Τροπ.Ταμ. Αποτέλεσμα	102	685	161	37	-53	-89	-113
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	-324	724	348	101	166	184	182
Τόκοι	0	0	0	0	0	0	0
Έκτακτες Δαπάνες (εκτός Προγράμματος αξιολόγησης)	0	0	0	0	0	0	0
Πρωτογενές αποτέλεσμα Νοσοκομείων - ΠΕΔΥ	-222	1.409	508	138	113	95	70
Έλλειμμα Κεντρικής Κυβέρνησης κατά ESA	-10.304	-1.325	-1.457	456	2.027	2.802	4.159

Βασικό Σενάριο 2018-2021 (σε ταμειακή και ESA βάση) (συνέχεια)
(ποσά σε εκατ. ευρώ)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	ΔΥΕ	ΔΥΕ	Εκτίμηση	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη
Ισοζύγιο ΟΤΑ	485	572	200	398	372	284	449
Τροπ.Ταμ. Αποτέλεσμα	496	548	276	454	339	287	448
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	-11	24	-77	-56	33	-3	1
Τόκοι	64	71	71	71	71	71	71
Έκτακτες Δαπάνες (εκτός Προγράμματος αξιολόγησης)	0	0	0	0	0	0	0
Πρωτογενές αποτέλεσμα ΟΤΑ	549	643	271	469	443	355	520
Ισοζύγιο ΟΚΑ (εκτός Νοσοκομείων)	-608	2.042	-941	116	-346	-59	393
Τροπ.Ταμ. Αποτέλεσμα	-44	943	-1.314	-131	-603	-304	418
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	-564	1.099	373	247	256	245	-25
Τόκοι	3	3	3	3	3	3	3
Έκτακτες Δαπάνες (εκτός Προγράμματος αξιολόγησης)	384						
Πρωτογενές αποτέλεσμα ΟΚΑ (πλην Νοσοκομείων)	-605	2.045	-938	69	-343	-56	396
Ισοζύγιο Γενικής κυβέρνησης κατά ESA	-10.427	1.289	-2.198	970	2.052	3.027	5.001
% ΑΕΠ	-5,9%	0,7%	-1,2%	0,5%	1,1%	1,5%	2,4%
Ενοποιημένοι Τόκοι Γενικής Κυβέρνησης	6.322	5.649	6.015	6.445	6.469	6.648	6.824
% ΑΕΠ	3,6%	3,2%	3,3%	3,4%	3,3%	3,3%	3,2%
Πρωτογενές αποτέλεσμα Γενικής κυβέρνησης κατά ESA	-4.105	6.938	3.817	7.415	8.521	9.675	11.825
% ΑΕΠ	-2,3%	3,9%	2,1%	3,9%	4,4%	4,8%	5,6%
ΑΕΠ	175.697	175.888	181.204	187.745	195.258	203.134	211.208

/1 : ΔΥΕ: Διαδικασία Υπερβολικού Ελλείμματος Απρίλιος 2017

/2 : Το τροποποιημένο ταμειακό αποτέλεσμα των νομικών προσώπων των ΟΤΑ περιλαμβάνεται στη γραμμή Εθνικολογιστικές προσαρμογές μόνο για το έτος 2015 και στη γραμμή Τροπ. Ταμ. Αποτέλεσμα για όλα τα υπόλοιπα έτη.

III. ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΕΤΩΝ ΚΑΙ ΤΡΕΧΟΝ ΕΤΟΣ

A. Πραγματοποιήσεις προηγούμενων ετών 2015-2016

Σύγκριση Προϋπολογισθέντων μεγεθών και αποτελεσμάτων 2015-2016 Γενικής Κυβέρνησης
(ποσά σε εκατ. ευρώ)

	2015			2016			Διαφορά 2016-2015
	Εισηγητ.Π/Υ 2016	ΔΥΕ	Απόκλιση	Εισηγητ.Π/Υ 2017	ΔΥΕ	Απόκλιση	
	(1)	(2)	(3=2-1)	(4)	(5)	(6=5-4)	
I. Έσοδα (1+2)	53.091	51.593	-1.498	52.479	53.135	656	1.541
I. Καθαρά έσοδα τακτικού Π/Υ (α+β-γ-δ+ε)	48.618	46.761	-1.857	48.103	48.956	854	2.195
α. Τακτικά έσοδα (1+2+3+4)	46.312	47.792	1.480	50.477	52.336	1.859	4.544
1. Άμεσοι φόροι	19.165	19.936	771	20.711	21.839	1.128	1.903
2. Έμμεσοι φόροι	23.597	23.781	184	25.108	25.680	572	1.899
3. Απολήψεις από Ε.Ε.	172	428	256	400	415	15	-14
4. Μη φορολογικά έσοδα	3.378	3.646	268	4.258	4.402	144	756
β. Μη τακτικά έσοδα	1.526	1.533	6	415	430	15	-1.103
γ. Επιστροφές φόρων	3.370	3.108	-262	3.287	3.263	-24	155
γ1. Επιστροφές φόρων από ειδική πίστωση	0	0	0	0	1.026	1.026	1.026
δ. Έσοδα αποκρατικοποιήσεων	268	254	-14	123	106	-17	-148
ε. Μεταφορά εσόδων από ΑΝΦΑ	3.882	291	-3.591	375	375	0	83
στ. Μη προσδιορισμένες παρεμβάσεις							
2. Έσοδα ΠΔΕ (α+β)	4.473	4.832	360	4.376	4.178	-198	-654
α. Εισροές από Ε.Ε.	3.943	3.900	-42	4.196	3.861	-335	-39
β. Ίδια έσοδα	530	932	402	180	317	137	-615
II. Δαπάνες (1+2)	55.664	55.921	257	57.767	59.795	2.028	3.873
1. Δαπάνες τακτικού προϋπολογισμού (α+β)	49.264	49.544	280	51.817	53.507	2.491	3.963
α. Πρωτογενείς δαπάνες (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10+11)	43.434	43.744	310	45.416	47.919	2.503	4.175
1. Μισθοί και συντάξεις	18.804	18.359	-445	18.085	18.065	-19	-293
2. Ασφάλιση, Περιθαλψη και Κοινωνική Προστασία	14.495	14.715	220	15.033	15.630	597	915
3. Λειτουργικές και άλλες δαπάνες	5.707	5.469	-238	5.700	5.309	-391	-160
4. Αποδόσεις προς τρίτους	2.792	2.786	-6	3.255	3.248	-7	462

**Σύγκριση Προϋπολογισθέντων μεγεθών και αποτελεσμάτων 2015-2016 Γενικής Κυβέρνησης
(ποσά σε εκατ. ευρώ) (συνέχεια)**

	2015			2016			Διαφορά 2016-2015
	Εισηγητ.Π/Υ 2016	ΔΥΕ	Απόκλιση	Εισηγητ.Π/Υ 2017	ΔΥΕ	Απόκλιση	
	(1)	(2)	(3=2-1)	(4)	(5)	(6=5-4)	
5. Αποθεματικό	126	0	-126	400	0	-400	0
6. Δαπάνες ανάληψης δανείων ν από τον Ευρω παϊκό Μηχανισμό Στήριξης (ΕΜΣ) και παράλληλες δαπάνες	200	178	-22	55	54	-1	-124
7. Δαπάνες ανάληψης χρεών ν φορέων ν Γενικής Κυβέρνησης	0	0	0	554	553	-1	553
8. Εγγυήσεις για φορείς εντός Γενικής Κυβέρνησης	660	1.619	959	1.607	1.614	7	-4
9. Εγγυήσεις για φορείς εκτός Γενικής Κυβέρνησης	60	53	-7	141	37	-104	-16
10. Δαπάνες εξοπλιστικών ν προγραμμάτων ν	590	565	-25	586	584	-2	18
11. Χρηματοδοτήσεις για πληρωμές υποχρεώσεων ν προηγούμεων ν οικονομικών ν ετών (ΠΟΕ)	0	0	0	0	2.824	2.824	2.824
β. Τόκοι	5.830	5.800	-30	5.600	5.588	-12	-212
2. ΠΔΕ (α+β)	6.400	6.377	-23	6.750	6.288	-462	-90
α. Συγχρηματοδοτούμενο σκέλος	5.700	5.717	17	6.000	5.454	-546	-263
β. Εθνικό σκέλος	700	660	-40	750	833	83	173
III. Ταμειακό Ισοζύγιο Κρατικού Προϋπολογισμού	-2.573	-4.328	-1.755	-5.288	-6.660	-1.372	-2.332
IIIα. Ταμειακό Πρωτογενές αποτέλεσμα Κρατικού Προϋπολογισμού (III+β)	3.257	1.472	-1.785	312	-1.072	-1.384	-2.544
Εθνικολογιστικές προσαρμογές κεντρικής διοίκησης (1+2)	-3.412	-3.648	-236	-1.772	134	1.906	3.782
1. Εθνικολογιστικές προσαρμογές - Έσοδα	-2.388	-2.657	-269	-1.166	-1.123	43	1.534
Τακτικά Έσοδα	-31	-33	-2	-420	-375	45	-342
Μη τακτικά Έσοδα	0	-16	-16	0	104	104	120
Επιστροφές Φόρων	-230	-6	224	-230	13	243	19
Έσοδα αποκρτικοποίησης και εκχώρησης αδειών και δικαιωμάτων του Δημοσίου	-59	-64	-5	115	100	-15	164
Μεταφορά εσόδων από ΑΝΦΑ	-1.784	-236	1.548	0	0	0	236
Έσοδα ΠΔΕ	-284	-924	-640	-632	-965	-333	-41
Ανακεφαλαίωση Τραπεζών	0	-1.378	-1.378	0	0	0	1.378
2. Εθνικολογιστικές προσαρμογές - Δαπάνες	-1.024	-991	33	-606	1.257	1.863	2.248
Μισθοί και Συντάξεις	199	174	-25	157	148	-9	-26
Αμυντικές δαπάνες	-612	-465	147	106	403	297	868
Λοιπές δαπάνες	509	312	-197	-118	1.437	1.555	1.125
Τόκοι	-1.120	-1.012	108	-750	-731	19	281
Έσοδα Κρατικού Προϋπολογισμού κατά ESA	50.703	48.936	-1.767	51.312	52.012	699	3.075
Δαπάνες Κρατικού Προϋπολογισμού κατά ESA	56.688	56.912	224	58.372	58.538	166	1.625
Πρωτογενές αποτέλεσμα Κρατικού Προϋπολογισμού κατά ESA	965	-1.164	-2.129	-710	-207	503	957
Ισοζύγιο Κρατικού Προϋπολογισμού κατά ESA	-5.985	-7.976	-1.991	-7.060	-6.526	533	1.450
Ισοζύγιο Νομικών Προσώπων	355	-3.048	-3.402	1.129	1.528	399	4.576
Τροπ.Ταμ. Αποτέλεσμα	330	-3.057	-3.387	1.124	1.528	404	4.585
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	25	10	-15	5	-5	-10	-10
Τόκοι	36	165	129	153	97	-56	-68
Έκτακτες Δαπάνες (εκτός Προγράμματος αξιολόγησης)	0	3.397	3.397	0	-57	-57	-3.454
Πρωτογενές αποτέλεσμα Νομικών Προσώπων	391	-2.883	-3.273	1.282	1.625	343	4.508
Ισοζύγιο επαναταξινόμημένων ΔΕΚΟ	649	942	294	1.648	2.264	616	1.322
Τροπ.Ταμ. Αποτέλεσμα	649	942	294	1.648	2.264	616	1.322
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	0	0	0	0	0	0
Τόκοι	151	412	261	383	363	-20	-49
Έκτακτες Δαπάνες (εκτός Προγράμματος αξιολόγησης)	0	0	0	0	0	0	0
Πρωτογενές αποτέλεσμα ΔΕΚΟ	800	1.354	555	2.031	2.627	596	1.273
Ισοζύγιο Νοσοκομείων - ΠΕΔΥ	344	-222	-566	432	1.409	978	1.631
Τροπ.Ταμ. Αποτέλεσμα	323	102	-221	60	685	625	583
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	21	-324	-345	372	724	353	1.048
Τόκοι	0	0	0	0	0	0	0
Έκτακτες Δαπάνες (εκτός Προγράμματος αξιολόγησης)	0	0	0	0	0	0	0
Πρωτογενές αποτέλεσμα Νοσοκομείων - ΠΕΔΥ	344	-222	-566	432	1.409	978	1.631
Έλλειμμα Κεντρικής Κυβέρνησης κατά ESA	-4.638	-10.304	-5.666	-3.851	-1.325	2.526	8.978
Ισοζύγιο ΟΤΑ	241	483	244	292	572	280	87
Τροπ.Ταμ. Αποτέλεσμα	287	496	209	348	524	175	28
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	-46	-11	35	-57	48	105	59
Τόκοι	60	64	4	74	71	-3	7
Έκτακτες Δαπάνες (εκτός Προγράμματος αξιολόγησης)	0	0	0	0	0	0	0
Πρωτογενές αποτέλεσμα ΟΤΑ	301	549	248	366	643	277	94

-695-

**Σύγκριση Προϋπολογισθέντων μεγθών και αποτελεσμάτων 2015-2016 Γενικής Κυβέρνησης
(ποσά σε εκατ. ευρώ) (συνέχεια)**

	2015			2016			Διαφορά 2016-2015
	Εισηγητ.Π/Υ 2016	ΔΥΕ	Απόκλιση	Εισηγητ.Π/Υ 2017	ΔΥΕ	Απόκλιση	
	(1)	(2)	(3=2-1)	(4)	(5)	(6=5-4)	
Ισοζύγιο ΟΚΑ (εκτός Νοσοκομείων)	-1.221	-600	613	-206	2.042	2.248	2.650
Τροπ.Ταμ. Αποτέλεσμα	-1.302	-44	1.258	-704	943	1.647	987
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	81	-564	-645	498	1.099	601	1.663
Τόκοι	10	3	-7	11	3	-8	0
Έκτακτες Δαπάνες (εκτός Προγράμματος αξιολόγησης)	0	384	384	0	0	0	-384
Πρωτογενές αποτέλεσμα ΟΚΑ (εκτός Νοσοκομείων)	-1.211	-605	606	-195	2.045	2.240	2.650
Ισοζύγιο Γενικής κυβέρνησης κατά ESA	-5.618	-10.427	-4.809	-3.766	1.288	5.054	11.715
% ΑΕΠ	-3,2%	-5,9%	-2,7%	-2,2%	0,7%	2,9%	6,7%
Ενοποιημένοι Τόκοι Γενικής Κυβέρνησης	6.904	6.322	-582	6.019	5.649	-370	-673
% ΑΕΠ	3,9%	3,6%	-0,3%	3,4%	3,2%	-0,2%	-0,4%
Πρωτογενές αποτέλεσμα Γενικής κυβέρνησης κατά ESA	1.286	-4.105	-5.391	2.253	6.937	4.684	11.042
% ΑΕΠ	0,7%	-2,3%	-3,1%	1,3%	3,9%	2,7%	6,3%
ΑΕΠ	175.658	175.697	39	174.908	175.888	980	191

/1 : ΔΥΕ: Διαδικασία Υπερβολικού Ελλείμματος Απρίλιος 2017

/2 : ΣΧΔ: Σύμβαση Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης

/3 : Το τροποποιημένο ταμειακό αποτέλεσμα των νομικών προσώπων των ΟΤΑ εμφανίζεται στη γραμμή Εθνικολογιστικές προσαρμογές για όλα τα έτη του Πίνακα.

/4 : Στην εισηγητική του Π/Υ του 2017 για το έτος 2016 δεν περιλαμβάνεται το πρόγραμμα αποπληρωμής ληξιπρόθεσμων οφειλών της Γεν.Κυβ.

Β. Τρέχον έτος 2017

**Σύγκριση Προϋπολογισμού και εκτιμήσεων 2017
(ποσά σε εκατ. ευρώ)**

	2017			
	Προϋπολογισμός	Εκτιμήσεις	Απόκλιση	Απόκλιση %
	(1)	(2)	(3 = 2-1)	(3/1)
I. Έσοδα (1+2)	54.529	55.281	752	1,4%
1. Καθαρά έσοδα τακτικού Π/Υ (α+β-γ-γ1+δ+ε)	50.374	51.664	1.290	2,6%
α. Τακτικά έσοδα (1+2+3+4)	51.001	52.730	1.729	3,4%
1. Άμεσοι φόροι	20.415	21.525	1.110	5,4%
2. Έμμεσοι φόροι	26.443	26.718	275	1,0%
3. Απολήψεις από Ε.Ε.	523	508	-15	-2,9%
4. Μη φορολογικά έσοδα	3.620	3.979	359	9,9%
β. Μη τακτικά έσοδα	273	306	33	12,1%
γ. Επιστροφές φόρων	3.289	3.324	35	1,1%
γ1. Επιστροφές φόρων από ειδική πίστωση	0	0	0	0,0%
δ. Ειδικά έσοδα από εκχώρηση αδειών και δικαιωμάτων	2.044	1.607	-437	-21,4%
ε. Μεταφορά εσόδων από ANFA	345	345	0	-0,1%
στ. Μη προσδιορισμένες παρεμβάσεις				
2. Έσοδα ΠΔΕ (α+β)	4.155	3.617	-538	-12,9%
α. Εισροές από Ε.Ε.	3.975	3.437	-538	-13,5%
β. Ίδια έσοδα	180	180	0	0,0%
II. Δαπάνες (1+2)	56.287	56.595	308	0,5%
1. Δαπάνες τακτικού προϋπολογισμού (α+β)	49.537	49.845	308	0,6%
α. Πρωτογενείς δαπάνες (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10+11)	43.987	44.195	208	0,5%
1. Μισθοί και συντάξεις	12.337	12.366	29	0,2%
2. Ασφάλιση, Περίθαλψη και Κοινωνική Προστασία	20.210	20.268	58	0,3%
3. Λειτουργικές και άλλες δαπάνες	5.754	5.704	-50	-0,9%
4. Αποδόσεις προς τρίτους	3.119	3.119	0	0,0%
5. Αποθεματικό	1.000	1.000	0	0,0%
6. Δαπάνες ανάληψης δανείων από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό				
Στήριξης και λοιπές δαπάνες χρέους	75	75	0	0,0%
7. Δαπάνες ανάληψης χρεών φορέων Γενικής Κυβέρνησης	0	193	193	0,0%
8. Εγγυήσεις σε Γενική Κυβέρνηση	876	855	-21	-2,4%
9. Εγγυήσεις εκτός Γενικής Κυβέρνησης	141	140	-1	-0,7%
10. Ταμειακές Πληρωμές για εξοπλιστικές δαπάνες	475	475	0	0,0%
11. Χρηματοδοτήσεις για πληρωμές ληξιπρόθεσμων	0	0	0	0,0%

Σύγκριση Προϋπολογισμού και εκτιμήσεων 2017 (συνέχεια)
(ποσά σε εκατ. ευρώ)

	2017			
	Προϋπολογισμός	Εκτιμήσεις	Απόκλιση	Απόκλιση %
	(1)	(2)	(3 = 2-1)	(3/1)
β. Τόκοι	5.550	5.650	100	1,8%
2. ΠΔΕ (α+β)	6.750	6.750	0	0,0%
α Συγχρηματοδοτούμενο σκέλος	5.750	5.750	0	0,0%
β. Εθνικό σκέλος	1.000	1.000	0	0,0%
III. Ταμειακό Ισοζύγιο Κράτους	-1.758	-1.314	444	-25,3%
III.α. Ταμειακό Πρωτογενές αποτέλεσμα Κράτους (III-γ)	3.792	4.336	544	14,4%
Εθνικολογιστικές προσαρμογές Κράτους (1+2)	-2.062	-2.657	-595	28,8%
1. Εθνικολογιστικές προσαρμογές - Έσοδα	-1.925	-1.996	-71	3,7%
Τακτικά Έσοδα	-319	-518	-199	62,5%
Μη τακτικά Έσοδα	0	0	0	0,0%
Επιστροφές Φόρων	0	0	0	0,0%
Έσοδα αποκρατικοποιήσεων και εκχώρηση αδειών και δικαιωμάτων του Δημοσίου	-1.351	-1.361	-10	0,7%
Μεταφορά εσόδων από ANFA	0	0	0	0,0%
Έσοδα ΠΔΕ	-255	-117	138	-54,1%
Ανακεφαλαίωση Τραπεζών	0	0	0	0,0%
2. Εθνικολογιστικές προσαρμογές - Δαπάνες	-137	-661	-524	382,3%
Μισθοί και Συντάξεις	186	170	-16	-8,6%
Αμυντικές δαπάνες	-150	-404	-254	169,1%
Λοιπές δαπάνες	527	473	-54	-10,3%
Τόκοι	-700	-900	-200	28,6%
Έσοδα Κράτους κατά ESA	52.604	53.285	681	1,3%
Δαπάνες Κρατικού Προϋπολογισμού κατά ESA	56.424	57.255	831	1,5%
Πρωτογενές αποτέλεσμα Κράτους κατά ESA	2.430	2.580	150	6,2%
Ισοζύγιο Κράτους κατά ESA	-3.820	-3.970	-150	3,9%
Ισοζύγιο Νομικών Προσώπων	1.436	1.634	198	13,8%
Τροπ. Ταμ. Αποτέλεσμα	1.427	1.625	198	13,9%
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	10	9	-1	-7,2%
Τόκοι	153	141	-12	-7,8%
Έκτακτες Δαπάνες (εκτός Προγράμματος αξιολόγησης)	0	0	0	0,0%
Πρωτογενές αποτέλεσμα Νομικών Προσώπων	1.589	1.775	186	11,7%
Ισοζύγιο επαναταξινομημένων ΔΕΚΟ	619	368	-251	-40,5%
Τροπ. Ταμ. Αποτέλεσμα	619	368	-251	-40,5%
Εθνικολογιστικές προσαρμογές			0	0,0%
Τόκοι	411	395	-16	-3,9%
Έκτακτες Δαπάνες (εκτός Προγράμματος αξιολόγησης)	0	0	0	0,0%
Πρωτογενές αποτέλεσμα ΔΕΚΟ	1.030	763	-267	-25,9%
Ισοζύγιο Νοσοκομείων - ΠΕΔΥ	486	508	22	4,6%
Τροπ. Ταμ. Αποτέλεσμα	-137	161	298	-217,5%
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	623	348	-276	-44,2%
Τόκοι	0	0	0	0,0%
Έκτακτες Δαπάνες (εκτός Προγράμματος αξιολόγησης)	0	0	0	0,0%
Πρωτογενές αποτέλεσμα Νοσοκομείων - ΠΕΔΥ	486	508	22	4,6%
Έλλειμμα Κεντρικής Κυβέρνησης κατά ESA	-1.279	-1.460	-181	14,2%
Ισοζύγιο ΟΤΑ	70	200	129	184,3%
Τροπ. Ταμ. Αποτέλεσμα	95	276	181	189,4%
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	-25	-77	-51	203,6%
Τόκοι	74	71	-3	-4,1%
Έκτακτες Δαπάνες (εκτός Προγράμματος αξιολόγησης)	0	0	0	0,0%
Πρωτογενές αποτέλεσμα ΟΤΑ	144	271	126	87,6%

Σύγκριση Προϋπολογισμού και εκτιμήσεων 2017 (συνέχεια)
(ποσά σε εκατ. ευρώ)

	2017			
	Προϋπολογισμός	Εκτιμήσεις	Απόκλιση	Απόκλιση %
	(1)	(2)	(3 = 2-1)	(3/1)
Ισοζύγιο ΟΚΑ (εκτός Νοσοκομείων)	-252	-941	-689	272,8%
Τροπ. Ταμ. Αποτέλεσμα	-661	-1.314	-652	98,6%
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	409	373	-36	-8,9%
Τόκοι	10	3	-7	-70,0%
Έκτακτες Δαπάνες (εκτός Προγράμματος αξιολόγησης)	0	0	0	
Πρωτογενές αποτέλεσμα ΟΚΑ (πλην Νοσοκομείων)	-242	-938	-696	286,9%
Ισοζύγιο Γενικής κυβέρνησης κατά ESA	-1.461	-2.201	-740	50,7%
% ΑΕΠ	-0,8%	-1,2%		
Ενοποιημένοι Τόκοι Γενικής Κυβέρνησης	5.941	6.015	74	1,2%
% ΑΕΠ	3,3%	3,3%		
Πρωτογενές αποτέλεσμα Γενικής κυβέρνησης κατά ESA	4.480	3.814	-666	-14,9%
% ΑΕΠ	2,5%	2,1%	-0,4%	-14,8%
ΑΕΠ	180.817	181.204		

/1 : Το τροποποιημένο ταμειακό αποτέλεσμα των νομικών προσώπων των ΟΤΑ στον Προϋπολογισμό είχε περιληφθεί στη γραμμή Εθνικολογιστικές προσαρμογές όπου και διατηρείται στην αντίστοιχη στήλη του παρόντος. Από τις τρέχουσες Εκτιμήσεις και στο εξής, συμπεριλαμβάνεται στη γραμμή Τροπ. Ταμ. Αποτέλεσμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' - ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗ ΕΣΟΔΩΝ-ΕΞΟΔΩΝ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΜΕ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ (ΜΠΔΣ)

I. ΔΙΑΦΘΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΞΙΣΟΡΡΟΠΗΤΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ

A. Παρεμβάσεις

Παρεμβάσεις ΜΠΔΣ 2018-2021 (σε μικτή βάση) σωρευτικά (ποσά σε εκατ. ευρώ)		2018	2019	2020	2021
ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ		59	2.632	4.644	4.924
1.	Συνταξιοδοτικές Παρεμβάσεις	0	2.493	2.583	2.723
2.	Παρεμβάσεις σε Εισφορές Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικά Επιδόματα	59	138	140	143
3.	Παρεμβάσεις στο σκέλος των εσόδων του Κρατικού Προϋπολογισμού	0	0	1.920	2.058
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ (Α+Β)		59	2.632	4.644	4.924
A.	ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ (πλην εσόδων Κρατικού Προϋπολογισμού)	59	2.632	2.724	2.866
1.	Σύνολο Παρεμβάσεων Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης	59	2.632	2.724	2.866
1.1	Συντάξεις	0	1.675	1.769	1.900
i.	Περικοπή προσωπικής διαφοράς στις κύριες συντάξεις λοιπών φορέων σε % έως 18% του ύψους της καταβαλλόμενης σύνταξης		1.328	1.286	1.246
ii.	Περικοπή προσωπικής διαφοράς στις επικουρικές συντάξεις σε % έως 18% του ύψους της καταβαλλόμενης σύνταξης (σωρευτικά λαμβανομένων υπόψη και των περικοπών έτους 2016)		232	225	218
iii.	Αναπροσαρμογή των κύριων συντάξεων λοιπών φορέων (λόγω αύξησης ΑΕΠ και ΔΤΚ) από την 1/1/2022 αντί από την 1/1/2019		115	258	436
1.2	Συντάξεις Δημοσίου	0	819	814	824
i.	Περικοπή προσωπικής διαφοράς στις κύριες συντάξεις του Δημοσίου σε % έως 18% του ύψους της καταβαλλόμενης σύνταξης		805	780	756
ii.	Αναπροσαρμογή των κύριων συντάξεων του Δημοσίου (λόγω αύξησης ΑΕΠ και ΔΤΚ) από την 1/1/2022 αντί από την 1/1/2019		13	35	68
1.3	Εισφορές Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικά Επιδόματα	59	138	140	143
i.	Αλλαγή της βάσης υπολογισμού των εισφορών στους ελεύθερους επαγγελματίες από 1/1/2018 με συμπεριληψη των καταβλητέων ασφαλιστικών εισφορών στο ετήσιο φορολογητέο αποτέλεσμα. ^{1/}	59	138	140	143
B.	ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΣΤΟ ΣΚΕΛΟΣ ΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΤΟΥ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	0	0	1.920	2.058
i.	Μείωση του αφορολογήτου	0	0	1.920	2.058

/1: Ειδικά για το έτος 2018, οι ασφαλιστικές εισφορές υπολογίζονται επί του 85% του ως άνω φορολογητέου αποτελέσματος.

B. Εξισορροπητικές Παρεμβάσεις

Εξισορροπητικές Παρεμβάσεις ΜΠΔΣ 2018-2021 (σε μικτή βάση) σωρευτικά (ποσά σε εκατ. ευρώ)		2018	2019	2020	2021
ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ		0	-2.650	-5.415	-7.559
1.	Κοινωνική Προστασία	0	-1.850	-1.200	-1.170
2.	Επενδύσεις	0	-300	-300	-300
3.	Απασχόληση	0	-260	-260	-260
4.	Υγειονομική Περιθαλψη	0	-240	-240	-240
5.	Εξισορροπητικές Παρεμβάσεις στο σκέλος των εσόδων του Κρατικού Προϋπολογισμού	0	0	-3.415	-5.589

Εξισορροπητικές Παρεμβάσεις ΜΠΔΣ 2018-2021 (σε μικτή βάση) σωρευτικά (συνέχεια)					
(ποσά σε εκατ. ευρώ)					
		2018	2019	2020	2021
	ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΙΣΟΡΡΟΠΗΤΙΚΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ (Α+Β)	0	-2.650	-5.415	-7.559
A.	ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΙΣΟΡΡΟΠΗΤΙΚΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ (πλην εσόδων Κρατικού Προϋπολογισμού)(1+2+3+4)	0	-2.650	-2.000	-1.970
1.	Σύνολο Εξισορροπητικών Παρεμβάσεων Δαπανών Κεντρικής Διοίκησης	0	-1.850	-1.200	-1.170
1.1	Κοινωνική Προστασία	0	-1.850	-1.200	-1.170
	i. Επέκταση προγράμματος "Σχολικά Γεύματα"	0	-190	-190	-190
	ii. Δημιουργία νέων μονάδων προσχολικής εκπαίδευσης/νηπιαγωγίων	0	-140	-150	-120
	iii. Ανασχεδιασμός οικογενειακών επιδομάτων και επιδόματος τέκνων	0	-260	-260	-260
	iv. Επιδότηση ενοικίου	0	-600	-600	-600
	v. Πρόσθετες εξισορροπητικές παρεμβάσεις στις δράσεις Α 1, Α2, Α 3 και Α4	0	-660	0	0
2.	Σύνολο Εξισορροπητικών Παρεμβάσεων στον Επενδυτικό Τομέα	0	-300	-300	-300
2.1	Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων	0	-300	-300	-300
	i. Επενδύσεις σε υποδομές ενέργειας	0	-100	-100	-100
	ii. Επενδύσεις σε υποδομές του πρωτογενή τομέα	0	-100	-100	-100
	iii. Αναπτυξιακός Νόμος (ν. 4399/2016)	0	-100	-100	-100
3.	Σύνολο Εξισορροπητικών Παρεμβάσεων Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης	0	-260	-260	-260
3.1	Απασχόληση	0	-260	-260	-260
	i. Προγράμματα ενεργών πολιτικών για την απασχόληση υλοποιούμενα από τον ΟΑΕΔ	0	-260	-260	-260
4.	Σύνολο Εξισορροπητικών Παρεμβάσεων στον Τομέα της Υγείας	0	-240	-240	-240
4.1	Υγειονομική Περιθαλψη	0	-240	-240	-240
	i. Επιδότηση συμμετοχής ασφαλισμένων για συνταγογραφούμενα φάρμακα	0	-240	-240	-240
B.	ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΙΣΟΡΡΟΠΗΤΙΚΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΣΤΟ ΣΚΕΛΟΣ ΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΤΟΥ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	0	0	-3.415	-5.589
	i. Μείωση φορολογικού συντελεστή του Φόρου Εισοδήματος Νομικών Προσώπων από 29% σε 26%	0	0	-461	-270
	ii. Μείωση ΕΝΦΙΑ	0	0	-209	-209
	iii. Μείωση φορολογικού συντελεστή του Φόρου Εισοδήματος Φυσικών Προσώπων	0	0	-877	-997
	iv. Αναμόρφωση της Ειδικής Εισφοράς Αλληλεγγύης	0	0	-368	-613
	v. Διαρθρωτικές Φορολογικές Παρεμβάσεις	0	0	-1.500	-3.500

II. ΑΠΟΚΡΑΤΙΚΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Εσοδα προγράμματος αποκρατικοποιήσεων								
(ποσά σε εκατ. ευρώ)								
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Εισπράξεις	Εισπράξεις	Εισπράξεις	Εκτιμήσεις	Προβλέψεις	Προβλέψεις	Προβλέψεις	Προβλέψεις
Σύνολο εσόδων αποκρατικοποιήσεων	464	285	494	2.153	2.073	143	109	86

Πηγή: ΤΑΙΠΕΔ

ΙΙΙ. ΕΞΕΛΙΞΗ ΕΣΟΔΩΝ - ΕΞΟΔΩΝ ΚΑΙ ΧΡΕΟΥΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΜΕ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ

A. Ενοποιημένα Έσοδα και Δαπάνες της Γενικής Κυβέρνησης

Ενοποιημένο αποτέλεσμα Γενικής Κυβέρνησης (ΜΠΔΣ)													
σε εκατ. ευρώ													
	2015	2016	2017		2018		2019		2020		2021		
	ΔΥΕ	ΔΥΕ	ΒΣ	ΜΠΔΣ	ΒΣ	ΜΠΔΣ	ΒΣ	ΜΠΔΣ	ΒΣ	ΜΠΔΣ	ΒΣ	ΜΠΔΣ	
A. Υπολοιπά καθαρά Έσοδα (βάσει της ΣΧΔ)	78.442	80.413	80.780	80.772	82.555	82.558	84.683	84.516	87.054	85.247	88.584	85.728	
1. Άμεσοι φόροι	16.519	17.959	18.438	18.435	18.898	18.843	19.929	19.773	21.150	21.067	22.438	22.313	
2. Έμμεσοι φόροι	27.108	29.311	29.972	29.972	30.714	30.714	31.349	31.349	32.038	31.829	32.806	32.597	
3. Λοιποί φόροι	4.117	4.503	4.913	4.913	4.538	4.538	4.547	4.547	4.581	4.581	4.508	4.508	
4. Επιστροφές Φόρων	-3.114	-3.430	-3.324	-3.324	-3.383	-3.383	-3.493	-3.493	-3.609	-3.609	-3.733	-3.733	
5. Ασφαλιστικές Εισφορές (πραγματικές)	19.322	19.954	19.850	19.850	20.218	20.277	20.695	20.684	21.390	21.375	21.910	21.889	
6. Τρέχουσες Μεταβιβάσεις	1.433	1.859	736	736	1.125	1.125	1.002	1.002	965	965	955	955	
7. Κεφαλαιακές Μεταβιβάσεις	3.908	3.213	3.500	3.500	3.764	3.764	3.840	3.840	3.580	3.580	3.550	3.550	
8. Πωλήσεις	1.837	1.599	1.475	1.475	1.470	1.470	1.505	1.505	1.544	1.544	1.578	1.578	
9. Έσοδα περιουσίας	378	424	343	343	307	307	289	289	277	277	265	265	
10. Λοιπά Έσοδα	4.934	5.219	4.877	4.877	4.905	4.905	5.020	5.020	5.138	5.138	5.306	5.306	
11. Μη προσδιορισμένες παρεμβάσεις	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-1.500	0	-3.500	
B. Σημαντικά έσοδα κατά PSA - (Α+Β1)	78.442	80.224	81.177	81.174	83.376	83.380	85.078	84.988	87.158	85.552	88.797	85.942	
1. Έσοδα εξαιρούμενα βάσει της ΣΧΔ	119	-389	397	397	821	821	387	387	305	305	213	213	
Γ. Δαπάνες (βάσει της ΣΧΔ)	81.828	78.907	83.347	83.346	82.379	82.379	83.011	83.188	84.325	83.742	84.790	84.036	
1. Αμοιβές Προσωπικού (πραγματικές)	15.762	15.794	16.315	16.315	16.674	16.674	16.998	16.998	17.281	17.281	17.330	17.330	
2. Αγορές αγαθών & Υπηρεσιών	8.673	7.614	8.876	8.876	7.974	7.973	7.974	7.974	8.315	8.315	8.708	8.708	
3. Κοινωνικές Παροχές	38.916	38.695	39.051	39.051	38.117	38.117	37.991	37.847	38.124	37.241	38.200	37.147	
3.1 Συντάξεις	30.006	29.645	30.201	30.201	29.764	29.764	29.799	27.306	30.024	27.441	30.129	27.405	
3.2 Δαπάνες ΕΟΠΥΥ	3.860	3.450	3.540	3.540	3.475	3.475	3.415	3.415	3.415	3.415	3.415	3.415	
3.3 Κοινωνικό Εισόδημα Αλληλεγγύης	0	0	760	760	760	760	760	760	760	760	760	760	
3.4 ΕΚΑΣ	921	733	320	320	80	80	34	34	0	0	0	0	
3.5 Εφάπαξ παροχή σε συνταξιούχους	0	629	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
4. Τρέχουσες Μεταβιβάσεις	2.323	2.463	2.362	2.362	2.417	2.417	2.493	2.493	2.571	2.571	2.663	2.663	
5. Κεφαλαιακές Μεταβιβάσεις	1.175	768	779	779	670	670	638	638	649	649	652	652	
6. Επδοτήσεις	1.558	1.578	1.884	1.884	1.780	1.780	1.780	1.780	1.780	1.780	1.780	1.780	
7. Δαπάνες Επενδύσεων	7.100	6.345	7.065	7.065	7.304	7.304	7.668	7.968	7.958	8.258	7.631	7.931	
8. Αποθεματικό	0	0	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	
9. Τόκοι	6.322	5.649	6.015	6.015	6.445	6.445	6.469	6.469	6.648	6.648	6.824	6.824	
Δ. Προκαταβλητές Δαπάνες βάσει της ΣΧΔ (Γ-Γ9)	75.507	73.258	77.332	77.331	75.384	75.384	76.542	76.699	77.677	77.084	77.988	77.212	
Ε. Σημαντικές Δαπάνες κατά PSA - (Γ-Ε1)	86.888	78.937	83.372	83.374	82.405	82.405	83.018	83.175	84.332	83.746	84.797	84.043	
1. Δαπάνες εξαιρούμενες βάσει της ΣΧΔ	5.159	30	28	28	26	26	7	7	7	7	7	7	
Προκαταβλητές Αποτελέσματα Γενικής Κυβέρνησης βάσει της ΣΧΔ (Α-Δ)	835	7.355	3.448	3.446	6.620	6.625	8.141	7.817	9.377	8.153	11.618	8.517	
Αποτέλεσμα Γενικής Κυβέρνησης κατά PSA (B-Ε)	-10.427	1.287	-2.198	-2.200	970	975	2.052	1.728	3.021	1.803	5.008	1.898	
ΑΕΠ (σε εκατ. ευρώ)	175.697	175.888	181.204	181.204	187.745	187.745	195.258	195.258	203.134	203.134	211.208	211.208	

ΔΥΕ: Διαδικασία Υπερβολικού Ελλείμματος, Απρίλιος 2017

* ΣΧΔ: Σύμβαση Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης

Δεν περιλαμβάνονται τεκμαρτές κοινωνικές εισφορές

Οι αμοιβές προσωπικού αποτιμώνται σε όρους πλήρους μισθολογικού κόστους (μεικτές αποδοχές και εργαζομένων και εργοδοτικές εισφορές)

Στην ενοποιημένη Γενική Κυβέρνηση ο ΕΝΦΙΑ περιλαμβάνεται, μεταξύ άλλων, στους Έμμεσους φόρους

Η ετήσια μεταβολή των Λογαριασμών Θησαυροφυλακίου περιλαμβάνεται στην κατηγορία εσόδων "Τρέχουσες μεταβιβάσεις"

B. Ισοζύγιο γενικής κυβέρνησης κατά υποτομείς με παρεμβάσεις (ΜΠΔΣ)

Μεσοπρόθεσμο πλαίσιο δημοσιονομικής στρατηγικής 2018 - 2021

(ποσά σε εκατ. ευρώ)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	ΔΥΕ	ΔΥΕ	Εκτιμήσεις	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη
I. Έσοδα (1+2)	51.593	53.135	55.281	55.008	54.951	55.018	54.899
1. Καθαρά έσοδα τακτικού Π/Υ (α+β-γ1+δ+ε)	46.761	48.956	51.664	51.273	51.361	51.638	51.534
α. Τακτικά έσοδα (1+2+3+4)	47.792	52.336	52.730	52.938	54.129	56.084	58.203
1. Άμεσοι φόροι	19.936	21.839	21.525	21.453	22.167	23.379	24.647
2. Έμμεσοι φόροι	23.781	25.680	26.718	27.502	28.110	28.771	29.517
3. Απολήψεις από Ε.Ε.	428	415	508	321	202	203	204
4. Μη φορολογικά έσοδα	3.646	4.402	3.979	3.662	3.650	3.731	3.835
β. Μη τακτικά έσοδα	1.533	430	306	283	294	306	318
γ. Επιστροφές φόρων	3.108	3.263	3.324	3.383	3.493	3.609	3.733
γ1. Επιστροφές φόρων από ειδική πίστωση	0	1.026	0	0	0	0	0
δ. Έσοδα αποκρτικοποιήσεων	254	106	1.607	1.121	140	106	83
ε. Μεταφορά εσόδων από ANFA	291	375	345	314	291	251	163
στ. Μη προσδιορισμένες παρεμβάσεις	0	0	0	0	0	-1.500	-3.500

Μεσοπρόθεσμο πλαίσιο δημοσιονομικής στρατηγικής 2018 - 2021 (συνέχεια)
(ποσά σε εκατ. ευρώ)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	ΔΥΕ	ΔΥΕ	Εκτιμήσεις	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη
2. Έσοδα ΠΔΕ (α+β)	4.832	4.178	3.617	3.735	3.590	3.300	3.365
α. Εισορές από Ε.Ε.	3.900	3.861	3.437	3.555	3.410	3.200	3.185
β. Ίδια έσοδα	932	317	180	180	180	180	180
II. Δαπάνες (1+2)	55.921	59.795	56.594	56.104	57.573	57.298	57.086
1. Δαπάνες τακτικού προϋπολογισμού (α+β)	49.544	53.507	49.844	49.354	50.275	49.998	49.786
α. Πρωτογενείς δαπάνες (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10+11)	43.744	47.919	44.194	43.454	44.475	44.198	43.786
1. Μισθοί και συντάξεις	18.359	18.065	12.366	12.540	12.831	13.116	13.165
2. Ασφάλιση, Περιθαλψη και Κοινωνική Προστασία	14.715	15.630	20.268	19.649	20.887	19.975	19.960
3. Λειτουργικές και άλλες δαπάνες	5.469	5.309	5.704	5.295	5.313	5.297	5.392
4. Αποδόσεις προς τρίτους	2.786	3.248	3.119	3.395	3.411	3.523	3.523
5. Αποθεματικό	0	0	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
6. Δαπάνες ανάληψης δανείων από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης (ΕΜΣ) και παράλληλες δαπάνες δημοσίου χρέους	178	54	75	20	20	20	20
7. Δαπάνες ανάληψης χρεών ν φορέων Γενικής Κυβέρνησης	0	553	193	0	0	0	0
8. Εγγυήσεις για φορείς εντός Γενικής Κυβέρνησης	1.619	1.614	855	927	368	622	82
9. Εγγυήσεις για φορείς εκτός Γενικής Κυβέρνησης	53	37	140	118	115	115	115
10. Δαπάνες εξοπλιστικών προγραμμάτων ν	565	584	475	510	530	530	530
11. Χρηματοδοτήσεις για πληρωμές υποχρεώσεων ν προηγούμενων οικονομικών ετών (ΠΟΕ)	0	2.824	0	0	0	0	0
β. Τόκοι	5.800	5.588	5.650	5.900	5.800	5.800	6.000
2. ΠΔΕ (α+β)	6.377	6.288	6.750	6.750	7.300	7.300	7.300
α. Συγχρηματοδοτούμενο σκέλος	5.717	5.454	5.750	5.750	5.750	5.750	5.750
β. Εθνικό σκέλος	660	833	1.000	1.000	1.550	1.550	1.550
III. Ταμειακό Ισοζύγιο Κρατικού Προϋπολογισμού	-4.328	-6.660	-1.313	-1.096	-2.625	-2.280	-2.187
III.α. Ταμειακό Πρωτογενές αποτέλεσμα Κρατικού Προϋπολογισμού (III+β)	1.472	-1.072	4.337	4.804	3.175	3.520	3.813
Εθνικολογιστικές προσαρμογές κεντρικής διοίκησης (1+2)	-3.648	134	-2.657	-780	55	-688	-1.008
1. Εθνικολογιστικές προσαρμογές - Έσοδα	-2.657	-1.123	-1.996	-348	620	464	473
Τακτικά Έσοδα	-33	-375	-518	30	205	104	104
Μη τακτικά Έσοδα	-16	104	0	0	0	0	0
Επιστροφές Φόρων	-6	13	0	0	0	0	0
Έσοδα αποκρατικοποιήσεων και εκχώρηση αδειών και δικαιωμάτων του Δημοσίου	-64	100	-1.361	-407	165	160	184
Μεταφορά εσόδων από ANFA	-236	0	0	0	0	0	0
Έσοδα ΠΔΕ	-924	-965	-117	29	250	200	185
Ανακεφαλαίωση Τραπεζών	-1.378	0	0	0	0	0	0
2. Εθνικολογιστικές προσαρμογές - Δαπάνες	-991	1.257	-661	-433	-564	-1.151	-1.480
Μισθοί και Συντάξεις	174	148	170	29	41	57	73
Αμυντικές δαπάνες	-465	403	-404	207	233	187	109
Λοιπές δαπάνες	312	1.437	473	431	412	55	-212
Τόκοι	-1.012	-731	-900	-1.100	-1.250	-1.450	-1.450
Έσοδα Κρατικού Προϋπολογισμού κατά ESA	48.936	52.012	53.285	54.661	55.570	55.482	55.371
Δαπάνες Κρατικού Προϋπολογισμού κατά ESA	56.912	58.538	57.255	56.537	58.140	58.449	58.566
Πρωτογενές αποτέλεσμα Κρατικού Προϋπολογισμού κατά ESA	-1.164	-207	2.580	5.124	4.481	4.283	4.255
Ισοζύγιο Κρατικού Προϋπολογισμού κατά ESA	-7.976	-6.526	-3.970	-1.876	-2.569	-2.967	-3.195
Ισοζύγιο Νομικών Προσώπων	-3.048	1.528	1.634	1.284	1.349	1.301	1.362
Τροπ.Ταμ. Αποτέλεσμα	-3.057	1.528	1.625	1.284	1.349	1.301	1.362
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	10	0	9	0	0	0	0
Τόκοι	165	97	141	134	130	127	127
Έκτακτες Δαπάνες (εκτός Προγράμματος αξιολόγησης)	3.397	-57	0	0	0	0	0
Πρωτογενές αποτέλεσμα Νομικών Προσώπων	-2.883	1.625	1.775	1.418	1.479	1.428	1.489
Ισοζύγιο επανεταξινομημένων ΔΕΚΟ	942	2.264	368	855	328	581	118
Τροπ.Ταμ. Αποτέλεσμα	942	2.264	368	855	328	581	118
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	0	0	0	0	0	0
Τόκοι	412	363	395	364	323	306	284
Έκτακτες Δαπάνες (εκτός Προγράμματος αξιολόγησης)	0	0	0	0	0	0	0
Πρωτογενές αποτέλεσμα ΔΕΚΟ	1.354	2.627	763	1.219	651	887	402
Ισοζύγιο Νοσοκομείων - ΠΕΔΥ	-222	1.409	508	138	113	95	70
Τροπ.Ταμ. Αποτέλεσμα	102	685	161	37	-53	-89	-113
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	-324	724	348	101	166	184	182
Τόκοι	0	0	0	0	0	0	0
Έκτακτες Δαπάνες (εκτός Προγράμματος αξιολόγησης)	0	0	0	0	0	0	0
Πρωτογενές αποτέλεσμα Νοσοκομείων - ΠΕΔΥ	-222	1.409	508	138	113	95	70

Μεσοπρόθεσμο πλαίσιο δημοσιονομικής στρατηγικής 2018 - 2021 (συνέχεια)

(ποσά σε εκατ. ευρώ)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	ΔΥΕ	ΔΥΕ	Εκτιμήσεις	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη
Έλλειμμα Κεντρικής Κυβέρνησης κατά ESA	-10.304	-1.325	-1.459	401	-779	-990	-1.645
Ισοζύγιο ΟΤΑ	485	572	200	398	372	284	449
Τροπ.Ταμ. Αποτέλεσμα	496	524	276	454	339	287	448
Εθνολογιστικές προσαρμογές	-11	48	-77	-56	33	-3	1
Τόκοι	64	71	71	71	71	71	71
Εκτακτες Δαπάνες (εκτός Προγράμματος αξιολόγησης)	0	0	0	0	0	0	0
Πρωτογενές αποτέλεσμα ΟΤΑ	549	643	271	469	443	355	520
Ισοζύγιο ΟΚΑ (εκτός Νοσοκομείων)	-608	2.042	-941	175	2.136	2.510	3.096
Τροπ.Ταμ. Αποτέλεσμα	-44	943	-1.314	-72	1.879	2.265	3.121
Εθνολογιστικές προσαρμογές	-564	1.099	373	247	256	245	-25
Τόκοι	3	3	3	3	3	3	3
Εκτακτες Δαπάνες (εκτός Προγράμματος αξιολόγησης)	384	0	0	0	0	0	0
Πρωτογενές αποτέλεσμα ΟΚΑ	-605	2.045	-938	128	2.139	2.513	3.099
Ισοζύγιο Γενικής κυβέρνησης κατά ESA	-10.427	1.288	-2.201	974	1.728	1.804	1.900
% ΑΕΠ	-5,9%	0,7%	-1,2%	0,5%	0,9%	0,9%	0,9%
Ενσωπιοί Τόκοι Γενικής Κυβέρνησης	6.322	5.649	6.015	6.445	6.469	6.648	6.824
% ΑΕΠ	3,6%	3,2%	3,3%	3,4%	3,3%	3,3%	3,2%
Πρωτογενές αποτέλεσμα Γενικής Κυβέρνησης κατά ESA	-4.105	6.937	3.814	7.420	8.197	8.452	8.724
% ΑΕΠ	-2,3%	3,9%	2,1%	4,0%	4,2%	4,2%	4,1%
ΑΕΠ	175.697	175.888	181.204	187.745	195.258	203.134	211.208

/1 : ΔΥΕ: Διαδικασία Υπερβολικού Ελλείμματος Απρίλιος 2017

/2 : Το τροποποιημένο ταμειακό αποτέλεσμα των νομικών προσώπων των ΟΤΑ περιλαμβάνεται στη γραμμή Εθνολογιστικές προσαρμογές μόνο για το έτος 2015 και στη γραμμή Τροπ. Ταμ. Αποτέλεσμα για όλα τα υπόλοιπα έτη.

/3 Ενσωματωμένες στο ισοζύγιο των ΟΚΑ είναι οι οροφές της φαρμακευτικής δαπάνης του ΕΟΠΥΥ ύψους 2.003 εκατ. για το 2017, και 2.001 εκατ. για καθένα από τα έτη 2018-2021. Επίσης ενσωματωμένες στο ισοζύγιο των ΟΚΑ είναι οι οροφές των δαπανών για παροχές ασθένειας του ΕΟΠΥΥ ύψους 1.525 εκατ. για το 2017, 1.462,5 εκατ. για το 2018 και 1.402 εκατ. για καθένα από τα έτη 2019-2021.

Γ. Πρωτογενές αποτέλεσμα με παρεμβάσεις κατά ΣΧΔ - στόχοι

Πρωτογενές (μετά μέτρων) αποτέλεσμα Γενικής Κυβέρνησης σύμφωνα με τη μεθοδολογία της Σύμβασης Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης (ποσά σε εκατ. ευρώ)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	ΔΥΕ	ΔΥΕ	Εκτιμήσεις	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη
1. Πρωτογενές αποτέλεσμα Γενικής κυβέρνησης σύμφωνα με τη μεθοδολογία ESA	-4.105	6.937	3.814	7.420	8.197	8.452	8.724
Προσαρμογές Σύμβασης Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης	5.040	420	-369	-795	-380	-298	-206
Μεταφορά εσόδων από ANFA και SMP (σε δεδουλευμένη βάση)	-55	-375	-345	-314	-291	-251	-163
Αναδρομική μείωση επιτοκίου δανείων 80 δισ. Ευρώ από ΕΕ (GLF)	0	0	0	0	0	0	0
Επιστροφές φόρων	0	847	0	0	0	0	0
Προσαρμογή για ΕΝΦΙΑ	0	0	0	0	0	0	0
Προσαρμογή για επιστροφές φόρων προ Οκτωβρίου 2012	0	0	0	0	0	0	0
Προσαρμογή για το πρόγραμμα στήριξης των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	5.103	-57	0	0	0	0	0
Έσοδα αποκρατικοποιήσεων	-8	-26	-52	-507	-96	-54	-50
Μεταναστευτικές Ροές	0	30	28	26	7	7	7
2. Πρωτογενές αποτέλεσμα Γενικής κυβέρνησης σύμφωνα με τη μεθοδολογία της Σύμβασης Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης	935	7.357	3.445	6.625	7.817	8.154	8.518
% ΑΕΠ	0,5%	4,2%	1,9%	3,53%	4,00%	4,01%	4,03%
3. Στόχος Σύμβασης Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης	-439	879	3.171	6.571	6.834	7.110	7.392
% ΑΕΠ	-0,25%	0,50%	1,75%	3,50%	3,50%	3,50%	3,50%
4. Δημοσιονομικό Πλεόνασμα (+) ή Κενό (-) Σύμβασης Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης	1.375	6.478	274	54	983	1.044	1.125
% ΑΕΠ	0,78%	3,68%	0,15%	0,03%	0,50%	0,51%	0,53%
ΑΕΠ	175.697	175.888	181.204	187.745	195.258	203.134	211.208

ΔΥΕ: Διαδικασία Υπερβολικού Ελλείμματος Απρίλιος 2017

Δ. Εξέλιξη χρέους και ενοποιημένοι τόκοι γενικής κυβέρνησης μετά τις παρεμβάσεις

Εξέλιξη χρέους Γενικής Κυβέρνησης και Ενοποιημένοι Τόκοι Γενικής Κυβέρνησης μετά παρεμβάσεων (ποσά σε εκατ. ευρώ)							
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	ΔΥΕ	ΔΥΕ	Εκτίμηση	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη
Χρέος Γενικής Κυβέρνησης	311.668	314.897	319.700	319.400	318.750	317.300	316.000
Χρέος Γενικής Κυβέρνησης ως % ΑΕΠ	177,4%	179,0%	176,4%	170,1%	163,2%	156,2%	149,6%
Ενοποιημένοι Τόκοι Γενικής Κυβέρνησης	6.322	5.649	6.015	6.445	6.469	6.648	6.824
Ενοποιημένοι Τόκοι Γενικής Κυβέρνησης (% ΑΕΠ)	3,6%	3,2%	3,3%	3,4%	3,3%	3,3%	3,2%
ΑΕΠ	175.697	175.888	181.204	187.745	195.258	203.134	211.208

IV. ΕΞΕΛΙΞΗ ΕΣΟΔΩΝ - ΕΞΟΔΩΝ ΥΠΟΤΟΜΕΩΝ ΜΕ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ (ΜΠΔΣ)

A. Ανώτατα όρια δαπανών ανά φορέα κρατικού προϋπολογισμού

Ανώτατα Όρια Δαπανών Φορέων Κρατικού Προϋπολογισμού σε ταμειακή και σε δημοσιολογιστική βάση σύμφωνα με τη μεθοδολογία ESA για τα έτη 2017-2021
(ποσά σε εκατ. ευρώ)

Φορείς	2017	2017	2018	2019	2020	2021
	Προϋπολογισμός	Εκτίμηση	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη
1. Προεδρία της Δημοκρατίας						
Τ.Π.	3	3	3	3	4	4
ΠΔΕ	0	0	0	0	0	0
Ταμειακό Σύνολο	3	3	3	3	4	4
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	0	0	0	0	0
Σύνολο κατά ESA	3	3	3	3	4	4
2. Βουλή των Ελλήνων						
Τ.Π.	133	133	134	135	136	136
ΠΔΕ	1	1	1	1	1	1
Ταμειακό Σύνολο	134	134	135	136	137	137
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	0	0	0	0	0
Σύνολο κατά ESA	134	134	135	136	137	137
3. Υπουργείο Εσωτερικών						
Τ.Π.	5.006	5.028	5.329	5.488	5.569	5.582
ΠΔΕ	216	216	199	217	217	217
Ταμειακό Σύνολο	5.222	5.244	5.528	5.705	5.786	5.799
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	30	30	0	0	0	0
Σύνολο κατά ESA	5.192	5.214	5.528	5.705	5.786	5.799
α. πρώην Υπουργείο Εσωτερικών						
Τ.Π.	3.055	3.055	3.342	3.460	3.493	3.493
ΠΔΕ	147	147	137	150	150	150
Ταμειακό Σύνολο	3.202	3.202	3.479	3.610	3.643	3.643
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	0	0	0	0	0
Σύνολο κατά ESA	3.202	3.202	3.479	3.610	3.643	3.643
β. πρώην Υπουργείο Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη						
Τ.Π.	1.946	1.968	1.982	2.023	2.071	2.085
ΠΔΕ	67	67	60	64	64	64
Ταμειακό Σύνολο	2.013	2.035	2.042	2.087	2.135	2.149
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	30	30	0	0	0	0
Σύνολο κατά ESA	1.983	2.005	2.042	2.087	2.135	2.149
γ. πρώην Υπουργείο Μακεδονίας και Θράκης						
Τ.Π.	5	5	5	5	5	5
ΠΔΕ	2	2	2	3	3	3
Ταμειακό Σύνολο	7	7	7	8	8	8
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	0	0	0	0	0
Σύνολο κατά ESA	7	7	7	8	8	8
4. Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης						
Τ.Π.	148	148	148	48	47	46
ΠΔΕ	2.198	2.198	2.154	2.609	2.634	2.634
Ταμειακό Σύνολο	2.346	2.346	2.302	2.657	2.681	2.680
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	0	0	0	0	0
Σύνολο κατά ESA	2.346	2.346	2.302	2.657	2.681	2.680
5. Υπουργείο Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενформации /4						
Τ.Π.	35	34	44	44	45	44
ΠΔΕ	3	3	16	16	16	16
Ταμειακό Σύνολο	38	37	60	60	61	60
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	0	0	0	0	0
Σύνολο κατά ESA	38	37	60	60	61	60

Ανώτατα Όρια Δαπανών Φορέων Κρατικού Προϋπολογισμού σε ταμειακή και σε δημοσιολογιστική βάση σύμφωνα με τη μεθοδολογία ESA για τα έτη 2017-2021 (συνέχεια)

(ποσά σε εκατ. ευρώ)

Φορείς	2017	2017	2018	2019	2020	2021
	Προϋπολογισμός	Εκτίμηση	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη
6 Υπουργείο Εθνικής Άμυνας						
Τ.Π.	3.149	3.155	3.175	3.247	3.295	3.290
(εκ των οποίων Εξοπλιστικά προγράμματα - ταμειακή βάση)	475	475	510	530	530	530
ΠΔΕ	14	14	12	14	14	14
Ταμειακό Σύνολο	3.163	3.169	3.187	3.261	3.309	3.304
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	-106	-360	207	233	187	109
Σύνολο κατά ESA	3.269	3.528	2.900	3.028	3.122	3.195
7 Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων						
Τ.Π.	4.518	4.506	4.626	4.738	4.832	4.849
ΠΔΕ	615	615	565	600	555	555
Ταμειακό Σύνολο	5.133	5.121	5.191	5.338	5.387	5.404
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	0	0	0	0	0
Σύνολο κατά ESA	5.133	5.121	5.191	5.338	5.387	5.404
8 Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης						
Τ.Π.	17.559	17.559	17.698	16.717	16.526	16.536
ΠΔΕ	380	380	370	375	375	375
Ταμειακό Σύνολο	17.939	17.939	18.068	17.092	16.901	16.911
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	0	0	0	0	0
Σύνολο κατά ESA	17.939	17.939	18.068	17.092	16.901	16.911
9 Υπουργείο Εξωτερικών						
Τ.Π.	270	267	268	269	267	265
εκ των οποίων:						
(Τόκοι -σε καθαρή βάση)	0	0	0	0	0	0
ΠΔΕ	6	6	6	7	7	7
Ταμειακό Σύνολο	276	273	274	276	274	272
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	0	0	0	0	0
Σύνολο κατά ESA	276	273	274	276	274	272
10 Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων						
Τ.Π.	608	608	606	621	632	631
ΠΔΕ	12	12	11	12	12	12
Ταμειακό Σύνολο	620	620	617	633	644	643
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	29	29	0	0	0	0
Σύνολο κατά ESA	591	591	617	633	644	643
11 Υπουργείο Οικονομικών (πλην Γενικών Κρατικών Δαπανών)						
Τ.Π.	643	648	649	651	649	639
ΠΔΕ /2	7	7	4	4	4	4
Ταμειακό Σύνολο	650	655	653	655	653	643
Εκ των οποίων Τ.Π. για την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων:	412	414	416	419	418	411
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	1	1	0	0	0	0
Σύνολο κατά ESA	649	653	653	655	653	643
12 Γενικές Κρατικές Δαπάνες						
Τ.Π.	11.130	11.399	10.922	12.540	12.187	11.969
εκ των οποίων:						
(Τόκοι -σε καθαρή βάση)	5.550	5.650	5.900	5.800	5.800	6.000
(Δαπάνες ανάληψης δανείων από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης (ΕΜΣ) και παράλληλων δαπανών δημοσίου χρέους)	75	75	20	20	20	20
(Καταπτώσεις εγγυήσεων -σε ακαθάριστη βάση)	1.017	995	1.045	483	737	197

Ανώτατα Όρια Δαπανών Φορέων Κρατικού Προϋπολογισμού σε ταμειακή και σε δημοσιολογιστική βάση σύμφωνα με τη μεθοδολογία ESA για τα έτη 2017-2021 (συνέχεια)

(ποσά σε εκατ. ευρώ)

Φορείς	2017	2017	2018	2019	2020	2021
	Προϋπολογισμός	Εκτίμηση	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη
(Αναληψεις χρεών φορέων Γενικής Κυβέρνησης)	0	193	0	0	0	0
ΠΔΕ	0	0	0	0	0	0
Ταμειακό Σύνολο	11.130	11.399	10.922	12.540	12.187	11.969
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	-484	142	45	51	-268	-518
Σύνολο κατά ESA	11.614	11.257	10.877	12.489	12.455	12.487
13 Υπουργείο Υγείας						
Τ.Π.	4.198	4.217	3.670	3.718	3.753	3.740
ΠΔΕ	70	70	75	80	80	80
Ταμειακό Σύνολο	4.268	4.287	3.745	3.798	3.833	3.820
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	0	0	0	0	0
Σύνολο κατά ESA	4.268	4.287	3.745	3.798	3.833	3.820
14 Υπουργείο Διοικητικής Ανασυγκρότησης						
Τ.Π.	44	44	43	43	43	43
ΠΔΕ	140	140	120	130	130	130
Ταμειακό Σύνολο	184	184	163	173	173	173
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	0	0	0	0	0
Σύνολο κατά ESA	184	184	163	173	173	173
15 Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού						
Τ.Π.	296	296	299	301	303	301
ΠΔΕ	96	96	71	76	76	76
Ταμειακό Σύνολο	392	392	370	377	379	377
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	0	0	0	0	0
Σύνολο κατά ESA	392	392	370	377	379	377
16 Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας						
Τ.Π.	55	55	55	55	56	55
ΠΔΕ	390	390	390	390	390	390
Ταμειακό Σύνολο	445	445	445	445	446	445
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	0	0	0	0	0
Σύνολο κατά ESA	445	445	445	445	446	445
17 Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών						
Τ.Π.	533	534	523	524	525	523
ΠΔΕ	1.922	1.922	1.985	2.004	2.024	2.024
Ταμειακό Σύνολο	2.455	2.456	2.508	2.528	2.549	2.547
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	0	0	0	0	0
Σύνολο κατά ESA	2.455	2.456	2.508	2.528	2.549	2.547
18 Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής /4						
Τ.Π.	39	40	40	41	41	41
ΠΔΕ	25	25	25	30	30	30
Ταμειακό Σύνολο	64	65	65	71	71	71
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	0	0	0	0	0
Σύνολο κατά ESA	64	65	65	71	71	71
19 Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής						
Τ.Π.	325	327	331	338	345	348
ΠΔΕ	37	37	38	39	39	39
Ταμειακό Σύνολο	362	364	369	377	384	387
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	3	3	0	0	0	0
Σύνολο κατά ESA	359	361	369	377	384	387
20 Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων						
Τ.Π.	627	627	569	529	519	518
ΠΔΕ	582	582	672	648	648	648
Ταμειακό Σύνολο	1.209	1.209	1.241	1.177	1.167	1.166
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	90	94	115	101	79	79
Σύνολο κατά ESA	1.119	1.115	1.126	1.076	1.088	1.087

Ανώτατα Όρια Δαπανών Φορέων Κρατικού Προϋπολογισμού σε ταμειακή και σε δημοσιολογιστική βάση σύμφωνα με τη μεθοδολογία ESA για τα έτη 2017-2021 (συνέχεια)

(ποσά σε εκατ. ευρώ)

Φορείς	2017	2017	2018	2019	2020	2021
	Προϋπολογισμός	Εκτίμηση	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη
21. Υπουργείο Τουρισμού						
Τ.Π.	44	44	44	45	45	45
ΠΔΕ	36	36	36	48	48	48
Ταμειακό Σύνολο	80	80	80	93	93	93
Εθνολογιστικές προσαρμογές	0	0	0	0	0	0
Σύνολο κατά ESA	80	80	80	93	93	93
22. Αποκεντρωμένες Διοικήσεις						
Τ.Π.	172	173	176	179	182	181
ΠΔΕ	0	0	0	0	0	0
Ταμειακό Σύνολο	172	173	176	179	182	181
Εθνολογιστικές προσαρμογές	0	0	0	0	0	0
Σύνολο κατά ESA	172	173	176	179	182	181
I. ΤΑΜΕΙΑΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΔΑΠΑΝΩΝ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ (Α+Β)	56.286	56.594	56.104	57.576	57.298	57.086
A. Δαπάνες Τακτικού Προϋπολογισμού (1+2)	49.536	49.844	49.354	50.276	49.998	49.786
1 Πρωτογενείς δαπάνες εκ των οποίων:	43.986	44.194	43.454	44.476	44.198	43.786
Δαπάνες ανάληψης δανείων από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης (ΕΜΣ) και παράλληλες δαπάνες δημοσίου χρέους	75	75	20	20	20	20
Εξοπλιστικά προγράμματα - ταμειακή βάση	475	475	510	530	530	530
Καταπτώσεις εγγυήσεων (σε ακαθάριστη βάση)	1.017	995	1.045	483	737	197
Δαπάνες ανάληψης χρεών φορέων Γενικής Κυβέρνησης	0	193	0	0	0	0
2 Τόκοι (σε καθαρή βάση)	5.550	5.650	5.900	5.800	5.800	6.000
B. ΠΔΕ	6.750	6.750	6.750	7.300	7.300	7.300
Γ. Εθνολογιστικές προσαρμογές /4	-437	-491	-733	-864	-1.452	-1.780
II. Σύνολο δαπανών Κρατικού Προϋπολογισμού κατά ESA (I-Γ)/5	56.723	57.085	56.837	58.440	58.749	58.866

Παρατηρήσεις

- Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση Προϋπολογισμού 2017.
- Δεν υπάρχει επί του παρόντος δυνατότητα επιμερισμού τυχόν πιστώσεων του ΠΔΕ του Υπουργείου Οικονομικών για την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων.
Στο όριο δαπανών του Τ.Π. της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων δεν περιλαμβάνονται πιστώσεις για δαπάνες που αφορούν την
- Αρχή και καλύπτονται από το όριο δαπανών του Υπουργείου Οικονομικών (πλην Γενικών Κρατικών Δαπανών), λόγω μη δυνατότητας επιμερισμού τους επί του παρόντος.
- Στις Γενικές Κρατικές Δαπάνες περιλαμβάνεται και ο Ειδικός Φορέας 590 που αφορά στις δαπάνες μεταναστευτικών ροών
- Εθνολογιστικές προσαρμογές: (+) μείωση δαπανών / (-) αύξηση δαπανών.
- Το αποτέλεσμα δεν περιλαμβάνει τις δαπάνες για την εξόφληση των ληξιπρόθεσμων οφειλών παλαιότερων οικονομικών ετών από την ειδική πίστωση.

Κοινωνικός προϋπολογισμός (συνέχεια)
(ποσά σε εκατ. ευρώ)

	2015	2016	2017		2018		2019		2020		2021	
	ΔΥΕ	ΔΥΕ	ΒΣ	ΜΠΔΣ	ΒΣ	ΜΠΔΣ	ΒΣ	ΜΠΔΣ	ΒΣ	ΜΠΔΣ	ΒΣ	ΜΠΔΣ
Επιχορηγήσεις από ΠΔΕ	39	8	26	26	26	26	26	26	26	26	26	26
Αντικριζόμενα έσοδα	226	297	292	292	290	290	295	295	295	295	295	295
Λοιπά έσοδα	158	209	165	165	164	164	161	161	162	162	162	162
Ειδική χρηματοδότηση για αποπληρωμή ληξιπρόθεσμων	-11	1.148	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Πληρωμές	2.039	3.241	2.833	2.833	2.584	2.584	2.677	2.677	2.714	2.714	2.737	2.737
Δαπάνη για φάρμακα, υγειονομικό και ορθοπεδικό υλικό και αντιδραστήρια	767	948	1.506	1.506	1.363	1.363	1.468	1.468	1.505	1.505	1.527	1.527
Μισθοί	436	480	484	484	489	489	494	494	498	498	499	499
Λοιπές κατηγορίες εξόδων	530	449	522	522	413	413	390	390	389	389	389	389
Αντικριζόμενα έξοδα	247	302	292	292	290	290	295	295	295	295	295	295
Δαπάνες επενδύσεων	43	27	29	29	29	29	29	29	26	26	26	26
Πληρωμές ληξιπρόθεσμων από την ειδική χρηματοδότηση	17	1.035	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Εθνολογιστικές προσαρμογές	-324	724	348	348	101	101	166	166	184	184	182	182

Λ1: Στις δαπάνες επικουρικής ασφάλισης του έτους 2016 περιλαμβάνεται ποσό ύψους 84 εκατ. ευρώ που αφορά αποπληρωμή ληξιπρόθεσμων του ΜΠΠΥ από την ειδική χρηματοδότηση

Δ. Ενοποιημένος Προϋπολογισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Ενοποιημένος Προϋπολογισμός Φορέων Τοπικής Αυτοδιοίκησης
(ποσά σε εκατ. ευρώ)

	2015	2016	2017		2018		2019		2020		2021	
	ΔΥΕ	ΔΥΕ	ΒΣ	ΜΠΔΣ	ΒΣ	ΜΠΔΣ	ΒΣ	ΜΠΔΣ	ΒΣ	ΜΠΔΣ	ΒΣ	ΜΠΔΣ
A. Εισπράξεις (1+2+3+4+5+6+7)	6.995	7.446	7.424	7.424	7.761	7.761	7.994	7.994	8.247	8.247	8.343	8.343
1. Επιχορηγήσεις από Τακτ. Προϋπολογισμό	2.958	3.230	3.037	3.037	3.319	3.319	3.358	3.358	3.469	3.469	3.469	3.469
2. Επιχορηγήσεις από ΠΔΕ	1.202	706	846	846	826	826	887	887	896	896	896	896
3. Τόκοι	33	41	41	41	41	41	41	41	41	41	41	41
4. Έσοδα από προγράμματα της Ε.Ε.	2	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14
5. Λοιπά έσοδα	2.131	2.569	2.622	2.622	2.702	2.702	2.792	2.792	2.887	2.887	2.993	2.993
6. Εισπράξεις υπέρ Δημοσίου και τρίτων	636	806	864	864	858	858	902	902	939	939	930	930
7. Έσοδο για πληρωμή ληξιπρόθεσμων στο πλαίσιο του προγράμματος	-6	81	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B. Πληρωμές (1+2+3+4+5+6+7)	6.459	6.898	7.147	7.147	7.307	7.307	7.656	7.656	7.960	7.960	7.895	7.895
1. Αμοιβές προσωπικού	1.503	2.210	2.248	2.248	2.280	2.280	2.291	2.291	2.295	2.295	2.301	2.301
2. Προνοιακά επιδόματα	738	735	733	733	725	725	723	723	721	721	719	719
3. Τόκοι	64	71	71	71	71	71	71	71	71	71	71	71
4. Δαπάνες για επενδύσεις	1.465	1.068	1.288	1.288	1.328	1.328	1.553	1.553	1.833	1.833	1.746	1.746
5. Λοιπές δαπάνες	2.036	1.933	1.917	1.917	2.018	2.018	2.089	2.089	2.075	2.075	2.102	2.102
6. Αποδόσεις εσόδων υπέρ Δημοσίου και τρίτων	654	825	890	890	884	884	928	928	965	965	956	956
7. Δαπάνη για πληρωμή ληξιπρόθεσμων στο πλαίσιο του προγράμματος	0	56	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ταμειακό ισοζύγιο (A - B)	496	548	276	276	454	454	339	339	287	287	448	448
Μεταβολή ανεξόφλητων υποχρεώσεων	-28	27	-77	-77	-56	-56	33	33	-3	-3	1	1
Λοιπές Προσαρμογές	17	-3										
Δημοσιονομικό αποτέλεσμα	485	572	200	200	398	398	372	372	284	284	449	449

Λ1: Από το 2016 και μετά, στις αναλυτικές γραμμές Εισπράξεων και Πληρωμών συμπεριλαμβάνονται εκτός από τους ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού, και τα λοιπά νομικά πρόσωπα του υποτομέα. Για το 2015, οι ταμειακές συναλλαγές των νομικών προσώπων συμπεριλαμβάνονται μόνο ως αποτέλεσμα στις Λοιπές Προσαρμογές.

Ε. Προϋπολογισμός Νομικών Προσώπων Δημοσίου και Ιδιωτικού Δικαίου

Προϋπολογισμός Νομικών Προσώπων Δημοσίου και Ιδιωτικού Δικαίου
(ποσά σε εκατ. ευρώ)

ΝΠΔΔ & ΝΠΙΔ (εκτός ΑΚΑΓΕ)	2015	2016	2017		2018		2019		2020		2021	
	ΔΥΕ	ΔΥΕ	ΒΣ	ΜΠΔΣ	ΒΣ	ΜΠΔΣ	ΒΣ	ΜΠΔΣ	ΒΣ	ΜΠΔΣ	ΒΣ	ΜΠΔΣ
A. Έσοδα (1+2+3+4+5)	4.268	3.864	4.416	4.416	4.057	4.057	4.044	4.044	3.964	3.964	3.813	3.813
1. Έσοδα από τόκους	389	443	343	343	305	305	286	286	270	270	255	255
2. Επιχορηγήσεις & Αποδόσεις από Τακτικό Προϋπολογισμό	637	710	659	659	655	655	635	635	635	635	635	635
3. Επιχορηγήσεις από ΠΔΕ	535	279	319	319	312	312	328	328	306	306	303	303
4. Έσοδα υπέρ τρίτων	55	52	71	71	72	72	74	74	74	74	74	74
5. Λοιπά έσοδα	2.652	2.380	3.024	3.024	2.713	2.713	2.721	2.721	2.679	2.679	2.547	2.547
B. Έξοδα (1+2+3+4+5+6)	3.060	3.278	3.686	3.686	3.693	3.693	3.723	3.723	3.721	3.721	3.540	3.540
1. Αμοιβές προσωπικού πάσης φύσεως	593	520	562	562	568	568	578	578	581	581	583	583
2. Τόκοι	165	97	141	141	134	134	130	130	127	127	127	127
3. Δαπάνες για επενδύσεις προ αποσβέσεων	384	246	429	429	463	463	494	494	498	498	315	315
4. Αποδόσεις εσόδων υπέρ τρίτων	63	61	77	77	72	72	74	74	75	75	75	75

Προϋπολογισμός Νομικών Προσώπων Δημοσίου και Ιδιωτικού Δικαίου (σκέχεται)												
(ποσά σε εκατ. ευρώ)												
ΝΠΔΔ & ΝΠΙΔ (εκτός ΑΚΑΓΕ)	2015	2016	2017		2018		2019		2020		2021	
	ΔΥΕ	ΔΥΕ	ΒΣ	ΜΠΔΣ	ΒΣ	ΜΠΔΣ	ΒΣ	ΜΠΔΣ	ΒΣ	ΜΠΔΣ	ΒΣ	ΜΠΔΣ
5. Λοιπά έξοδα	3.458	2.411	2.477	2.477	2.455	2.455	2.447	2.447	2.441	2.441	2.440	2.440
6. Έκτακτες Δαπάνες (εκτός Προγράμματος αξιολόγησης)	3.397	-57										
7. Μεταβολή ανεξάρτητων υποχρεώσεων & λοιπές προσαρμογές	-49	29	9	9	0	0	0	0	0	0	0	0
Δ. Ισοζύγιο Νομικών Προσώπων (Α-Β+Γ)	-3.841	615	739	739	364	364	321	321	243	243	274	274
Ε. Προτεινόμενα αποτελέσματα Νομικών Προσώπων (Δ+Β2)	-2.575	712	890	890	498	498	452	452	370	370	401	401

ΑΚΑΓΕ												
	2015	2016	2017		2018		2019		2020		2021	
	ΔΥΕ	ΔΥΕ	ΒΣ	ΜΠΔΣ	ΒΣ	ΜΠΔΣ	ΒΣ	ΜΠΔΣ	ΒΣ	ΜΠΔΣ	ΒΣ	ΜΠΔΣ
Έσοδα	1.225	1.344	1.330	1.330	1.355	1.355	1.463	1.463	1.493	1.493	1.523	1.523
Έξοδα	431	431	435	435	435	435	435	435	435	435	435	435

Σημείωση: ΒΣ= Σενάριο Βάσης, ΜΠΔΣ= Σενάριο μετά τα μέτρα

ΣΤ. Προϋπολογισμός Επαναταξινομημένων ΔΕΚΟ Γενικής Κυβέρνησης

Προϋπολογισμός Επαναταξινομημένων ΔΕΚΟ Γενικής Κυβέρνησης												
(ποσά σε εκατ. ευρώ)												
	2015	2016	2017		2018		2019		2020		2021	
	ΔΥΕ	ΔΥΕ	ΒΣ	ΜΠΔΣ	ΒΣ	ΜΠΔΣ	ΒΣ	ΜΠΔΣ	ΒΣ	ΜΠΔΣ	ΒΣ	ΜΠΔΣ
Α. Έσοδα (1+2+3+4+5)	4.844	5.336	3.470	3.470	3.252	3.252	2.722	2.722	2.962	2.962	2.479	2.479
1. Πωλήσεις	1.369	1.015	1.048	1.048	1.029	1.029	1.049	1.049	1.071	1.071	1.088	1.088
2. Επιχορηγήσεις & Αποδόσεις από Τακτικό Προϋπολογισμό	393	343	285	285	272	272	272	272	272	272	272	272
3. Επιχορηγήσεις από ΠΔΕ	1.145	1.513	944	944	698	698	709	709	706	706	756	756
4. Λοιπές επιχορηγήσεις	1.601	2.103	862	862	934	934	374	374	629	629	88	88
5. Λοιπά έσοδα	336	362	330	330	319	319	318	318	283	283	274	274
Β. Έξοδα (1+2+3+4)	3.902	3.072	3.101	3.101	2.397	2.397	2.394	2.394	2.380	2.380	2.361	2.361
1. Αμοιβές προσωπικού πάσης φύσεως	613	622	584	584	573	573	580	580	580	580	583	583
2. Τόκοι	412	363	395	395	364	364	323	323	306	306	284	284
3. Δαπάνες για επενδύσεις προ αποσβέσεων	2.025	1.385	1.299	1.299	720	720	736	736	729	729	719	719
4. Λοιπά έξοδα	852	702	823	823	739	739	755	755	766	766	775	775
Γ. Δημοσιονομικό αποτέλεσμα Επαναταξ/νων ΔΕΚΟ (Α-Β)	942	2.264	369	369	855	855	328	328	581	581	118	118
Δ. Προτεινόμενα αποτελέσματα Επαναταξ/νων ΔΕΚΟ (Γ+Β2)	1.354	2.627	763	763	1.219	1.219	651	651	887	887	401	401

Σημείωση: ΒΣ= Σενάριο Βάσης, ΜΠΔΣ= Σενάριο μετά τα μέτρα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΔΗΛΩΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΦΟΡΑ ΠΕΡΙ ΥΙΟΘΕΤΗΣΗΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ

- I. Οι στόχοι και τα ανώτατα όρια του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής, καθώς και οι προβλέψεις και εκτιμήσεις των δημοσιονομικών δεικτών της Επεξηγηματικής του Έκθεσης, είναι σύμφωνα με τους δημοσιονομικούς κανόνες και τις γενικές αρχές για τη διαχείριση των οικονομικών του Δημοσίου, που περιγράφονται στο ν.4270/2014 όπως ισχύει.
- II. Οι μακροοικονομικές και οι δημοσιονομικές προβλέψεις, πάνω στις οποίες βασίζεται το Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής, έχουν υιοθετηθεί από το Ελληνικό Δημοσιονομικό Συμβούλιο.

Αθήνα, 11 Μαΐου 2017

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

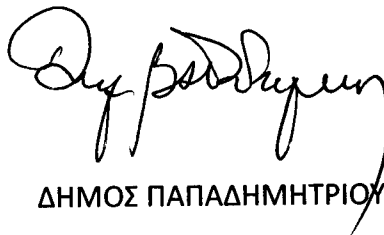
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ

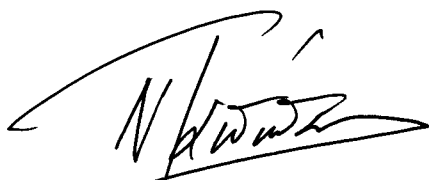
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

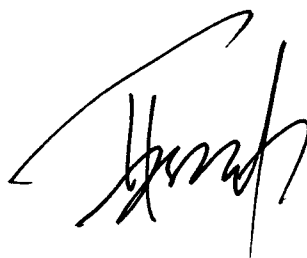
ΔΗΜΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

**ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ,
ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ**

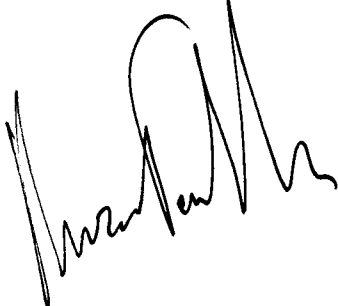
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΠΑΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΜΜΕΝΟΣ

**ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ
ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΑΒΡΟΓΛΟΥ

**ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ**

ΕΥΤΥΧΙΑ ΑΧΤΣΙΟΓΛΟΥ

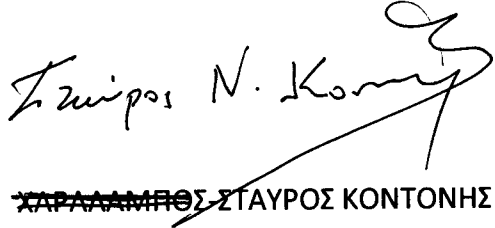
ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΟΤΖΙΑΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ

ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

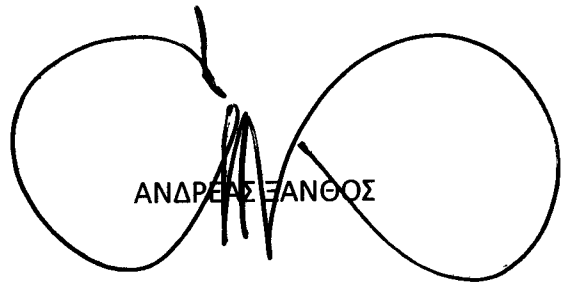
~~ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ~~ ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΟΝΤΟΝΗΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ

ΥΓΕΙΑΣ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΤΣΑΓΟΣ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ

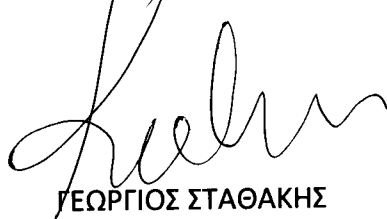
ΟΛΓΑ ΤΕΡΟΒΑΣΙΛΗ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

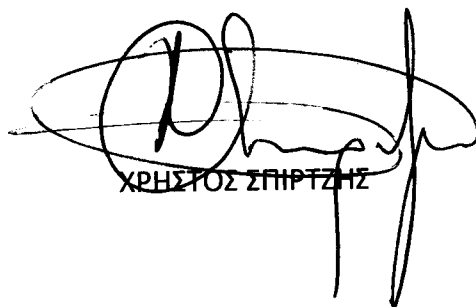
ΛΥΔΙΑ ΚΟΝΙΟΡΔΟΥ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΘΑΚΗΣ

ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΠΙΡΤΖΗΣ

ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΟΥΖΑΛΑΣ

ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

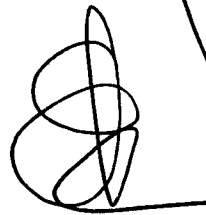
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΥΡΟΥΜΠΛΗΣ

**ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ
ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΕΛΕΝΑ ΚΟΥΝΤΟΥΡΑ

ΟΙ ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΟΣΚΑΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΧΑΡΙΤΙΔΗΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΙΤΣΑΣ

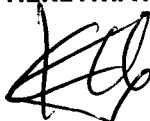
ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

ΘΕΑΝΩ ΦΩΤΙΟΥ

ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ
ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΦΩΤΑΚΗΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΟΥΛΙΑΡΑΚΗΣ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

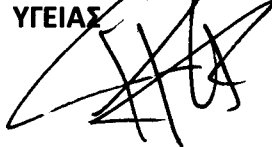

ΟΥΡΑΝΙΑ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ΔΙΑΦΘΕΡΑΣ
ΚΑΙ ΑΔΕΡΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

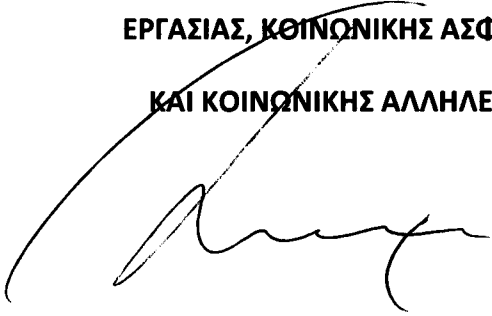

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΠΑΝΑΓΙΟΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΥΓΕΙΑΣ

ΠΑΥΛΟΣ ΠΟΛΛΑΚΗΣ

ΟΙ ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΙ

**ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΥΗΣ**

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΠΑΠΑΝΑΤΣΙΟΥ